Het VOETBALSPEL

TECHNIEK
SPELREGELS
TAKTIEK
TRAINING
OEFENINGEN

DOOR

FRANS DE RYCKE

REMOTE STORAGE

HET VOETBALSPEL

HET VOETBALSPEL

TECHNIEK — SPELREGELS — TAKTIEK
TRAINING EN OEFENINGEN

DOOR

FRANS DE RYCKE

EX-KAPITEIN VAN R.F.C. MALINOIS

TWEEDE HERZIENE EN
VERMEERDERDE DRUK

1945

UITGEVERSMIJ. N.V. STANDAARD-BOEKHANDEL

ANTWERPEN - BRUSSEL - GENT - LEUVEN

796.33
R96V
1945

REMOTE STORAGE

VOORWOORD
BIJ DEN EERSTEN DRUK

De schrijver van dit boek heeft me de eer aangedaan me het handschrift ter lezing aan te bieden en gaarne — niet zonder eenige nieuwsgierigheid — nam ik er dan ook kennis van.

Dit werk (en ik geloof niet me te vergissen dit te beweren) is het eerste van dien aard door een Belg geschreven en in België uitgegeven.

Om dit initiatief alleen verdient de schrijver reeds warme aanmoediging, maar zijn boek heeft ook andere verdiensten die me aansporen de lezing er van aan te bevelen aan de ingewijden van de schoone sport die de voetbal is.

Gegroeid uit de ondervinding van M. De Rycke, zoowel als speler dan als trainer, bevat het werk een schat van inlichtingen, de een zóó belangrijk en zóó nuttig als de andere, waaruit de clubleiders en spelers profijt zullen kunnen trekken.

Aan de eenvoudige toeschouwers, zal het voor hen onbekende gezichtspunten openen en hun de gelegenheid verschaffen zich rekenschap te geven dat in voetbal de behendigheid niets is, indien ze niet gepaard gaat met stevige eigenschappen zooals : altruïsme, vastberadenheid, liefde voor de ploeg, wilskracht en bovenal het begrijpen van het spel.

Het is dan ook met veel genoegen dat ik aangenomen heb dit voorwoord te schrijven, dat me toelaat èn een welverdiende hulde te brengen aan den opsteller èn er de aandacht op te vestigen van allen die in de sport belang stellen èn er op te wijzen dat dit werk voor hen zijn zal een gids : zóó volledig als zeker.

A. VERDYCK,
Algemeen Secretaris
van den K.B.V.B.

Brussel, den 20n Augustus 1931.

INLEIDING VAN DEN EERSTEN DRUK

Ik weet niet of deze bladzijden den uitslag zullen opleveren dien ik er van verwacht, en of het wel bij elken voetballer in den smaak zal vallen zich te gedragen volgens de voorschriften die ik hier voorleg. Wanneer men de voetbalsport beoefent met het oog op de ontwikkeling en gezondmaking der jeugd, dan mag men hopen in de toekomst mannen te vinden, flink gebouwd en sterk van hart.

Moest nochtans de beoefening dezer sport aanleiding geven tot misbruiken of buitensporigheden van welken aard ook, dan ware het beter er zonder dralen van af te zien.

Het zou ons te ver leiden indien wij al het nut van de voetbalsport hier moesten aanhalen. Het weze voldoende te verzekeren dat zij het nuttige met het aangename vereenigt.

Wanneer men echter de groote uitbreiding der voetbalsport waarneemt, en de belangstelling ervoor in alle standen der maatschappij, dan is men verwonderd, dat de kennis ervan zoo buitengewoon gering is.

Mijn doel is hier niet andere meeningen of opvattingen over het voetbalspel af te breken, ik wil slechts trachten een leemte aan te vullen in onze Vlaamsche voetbalmiddens, waarvan men de noodzakelijkheid niet kan ontkennen, bijzonder omdat in de meeste onzer clubs de geldelijke middelen ontbreken om een bekwaam oefenmeester aan te stellen.

Met de ondervinding, die mijne lange sportloopbaan mij verschafte, wil ik trachten mijne persoonlijke opvatting over sport in 't algemeen te doen kennen, aanwijzingen te geven over wat vereischt is om den naam van echt sportman waardig te zijn en eenige wenken om er toe te geraken een goed voetballer te worden.

Waar ik belangrijke punten en kenmerkende fouten meermaals met opzet herhaal en er bij elke voorkomende gelegenheid de aandacht op vestig, kan men mij wellicht de opmerking maken dat ik steeds op hetzelfde terugkom.

Het is nochtans in vele gevallen noodig, dat een zelfde les dikwijls worde hernomen, alvorens zij duidelijk begrepen is en het nut ervan tot ons doordringt.

Mocht dit boekje er het zijne toe bijdragen, de voetbalsport alhier te verheffen en te verbeteren, dan ware dit eene belooning die mijne verwachtingen zou overtreffen.

FRANS DE RYCKE.

Mechelen, den 6^{n} Augustus 1931.

INLEIDING VAN DEN TWEEDEN DRUK

De groote belangstelling die mijn eerste boek « Het Voetbalspel » te beurt viel, heeft er mij toe doen besluiten dit opnieuw en bijgewerkt te laten verschijnen.

Deze nieuwe uitgave handelt over de moreele en physieke kwaliteiten van den speler, de techniek, de spelregels, de taktiek, de trainingen en oefeningen, alsmede een hoofdstuk gewijd aan de clubleiders.

Zestien jaar-lange ondervinding als oefenmeester in de hoogere afdeeling stelde mij in de gelegenheid ervaringen op te doen, die mij heden toelaten nieuwe gezichtspunten over de taktiek van het spel aan te raken, alsmede andere belangrijke punten bij te werken over de techniek, trainingen en oefeningen.

Ieder wien de ontwikkeling van de voetbalsport hier ten onzent ter harte gaat, moet met leede oogen aanzien, hoe weinige onzer voetballers wat voelen voor de taktiek van het spel. Alles wordt geofferd aan de lichamelijke opvoeding en de techniek, maar de ontwikkeling van den geest in de voetbalsport blijft thans ver ten achter.

Men vergeet dat het lichamelijke eerst leven krijgt door den geest.

Ontegenzeggelijk is de lichamelijke opvoeding, gepaard met eene goede techniek, de grondslag waarop de verdere kunst van het voetballen moet opgebouwd worden. Maar deze sport

vergt ook een geest die haar leidt en richt, en weinigen vinden den moed eenige vrije uren aan de studie van de taktiek te offeren.

De technische vaardigheid van den speler is het wapen waarmede hij den strijd voert, de taktiek is de overleg, hoe de strijd moet worden gevoerd.

Ik betreur het te moeten verklaren dat velen onzer Eereklassers nog zelfs het verschil niet kennen tusschen de techniek en de taktiek van het spel.

Is het dan te verwonderen dat onze vooruitgang in deze sport zoo langzaam vordert?

Welnu, laat het een klein getal zijn dat mij een luisterend oor verleent, voor hen heb ik dan toch dezen tweeden druk bijgewerkt en volledigd.

Zonder mij onder de meest bevoegden te rekenen en zonder den minsten opzet andersdenkenden te mishagen — en waar zooveler bevoegd oog met welgevallen over mijn eerste uitgave is gegaan — durf ik hopen, dat de waardeering van den lezer niet geheel onevenredig zal zijn, aan de inspanning, die ik er aan ten koste heb gelegd.

Ik sluit met een woord van dank gericht aan de uitgeverij « N.V. Standaard-Boekhandel » voor de goede zorgen die zij aan dit nieuwe boek heeft besteed.

FRANS DE RYCKE.

Mechelen, den 11n November 1944.

INHOUD

Teekens en verkortingen 12

HOOFDSTUK I. — **Moreele en physieke eigenschappen van den voetballer** 13
1. Wat een echt sportman zijn moet 13
2. De physieke eigenschappen van den beginneling-voetballer 15
3. Hoe men voetballer wordt 16

HOOFDSTUK II. — **Speltechniek** 24
1. Verschillende manieren van schoppen 24
De schop op goal 25
Schoppen met binnenkant en buitenkant van den voet ... 26
De schop in de vlucht 28
Het trekken van den bal 29
Het achteruit kappen van den bal 30
2. Overgave of passeeren van den bal 31
3. Stoppen van den bal 38
4. Kopspel 49
5. Dribbling 51
6. Schijnbewegingen (feintes) 53
7. Onderscheppen 54
8. De « charge » (duwen) 56

HOOFDSTUK III. — **Regels van het voetbalspel** 59
Art. 1 : Speelveld — Bal 59
Art. 2 : Speeltijd — Opgooi — Beginschop 61
Art. 3 : Rusttijd — Herbeginschop 62
Art. 4 : Aanteekenen van een doel — Bal buiten spel 62
Art. 5 : Ingooi 63
Art. 6 : Buitenspel 64
Art. 7 : Doelschop — Hoekschop 65
Art. 8 : Voordeelen van den doelverdediger 66
Art. 9 : Ongeoorloofde handelwijzen 67
Art. 10 : Vrije schop 68
Art. 11 : Vrije schop (vervolg) 68
Art. 12 : Voetbalschoenen 70
Art. 13 : De scheidsrechter 70
Art. 14 : De grensrechters 72
Art. 15 : Veronderstelde overtreding 73
Art. 16 : Bal laten vallen 73
Art. 17 : Vrije schoppen — Strafschop 73

HOOFDSTUK IV. — **Nuttige wenken over taktiek van het spel** ... 76

1. Samenstelling der ploeg 78
2. Het aanvalspel 78
   Gesloten spel of het kort passenspel 80
   Open spel of het lang passenspel 83
3. Wanneer moet men het open- of het gesloten spel toepassen? 95
4. Over de snelheid van handelen 97
5. Het verdedigingspel 98
6. Taktiek der voorlijn — Rol van elken speler afzonderlijk 100
   Centervoor 103
   De binnenspelers 106
   De buitenspelers 111
7. Taktiek van de middenlijn en rol van elken speler afzonderlijk 115
   Centerhalf 119
   Vleugelhalfs 122
8. Taktiek en rol der achterspelers (backs) 125
9. Eenige manieren van aanvallen eener voorlijn en de houding der achterspelers 129
10. De goalkeeper 131
11. Klassieke houdingen van den doelverdediger 134
12. Eenige bijzondere spelfazen 137
    Ingooi (throw-in) 137
    Hoekschop (corner) 140
    Buitenspel (off-side) 142
    Vrije schop (free-kick) 143
    Beginschop (kick-off) 145
13. Positiespel (demarkeeren) 145
14. Het dekken (markeeren) 154
15. Het Driehoekspel 154
16. Stelsels en systemen 158
17. « W » formatie in den aanval en de centerhalf als derde back of het stelsel « W-M » 160
18. « M » formatie in den aanval 162
19. Welk is het beste systeem? 165
20. Eenige fouten en gebreken van ons Belgisch voetbalspel ... 167
21. Over de ontwikkeling van jonge spelers 170
22. Verschillende manieren van aanvallen 172

HOOFDSTUK V. — **Training en oefeningen** 183

1. Eerste periode: Studie-oefeningen voor de techniek van het spel voor den beginneling-voetballer 186
2. Tweede periode: Gemeenschappelijke oefeningen 188
3. Derde periode: Samenspel — Toepassingsoefeningen 190
4. Nuttige loop- en springoefeningen voor den voetballer ... 191
5. Eenige nuttige raadgevingen aan den beginneling-voetballer aan den oefenmeester van den beginneling-voetballer en aan

het selectiecomiteit gelast met de samenstelling van jeugdige elftallen 192
6. Programma van oefeningen voor den beginneling-voetballer 193
Eerste les 193
Tweede les 194
Derde les 195
7. Type-training om de techniek van het spel te onderhouden en te verbeteren 198

HOOFDSTUK VI. — **Nuttige wenken aan de clubleiders** 201
1. Menschen 201
2. Jeugd, tucht en gezag 202
3. Misverstand 202
4. Menschenkennis 203
5. Takt en rechtvaardigheid 203
6. De ideale clubleider 204

TEEKENS EN VERKORTINGEN

○		Aanvaller.	
●		Verdediger.	
———▶———		Richting en weg afgelegd door den bal.	
---▶---		id. id. id door den speler.	
===▶===		id. id. id. door den speler in het bezit van den bal.	
G.	=	Doelverdediger.	
B.R.	=	Back rechts	Achterspelers.
B.L.	=	Back links	
H.R.	=	Vleugelhalf rechts	Middenspelers.
H.L.	=	Vleugelhalf links	
C.H.	=	Centerhalf	
E.R.	=	Extrême rechts = Buitenspeler rechts	Voor-spelers.
I.R.	=	Inside rechts = Binnenspeler rechts	
C.V.	=	Centervoor = Middenvoor	
I.L.	=	Inside links = Binnenspeler links	
E.L.	=	Extrême links = Buitenspeler links	

HOOFDSTUK I

MOREELE EN PHYSIEKE EIGENSCHAPPEN VAN DEN VOETBALLER

1. — WAT EEN ECHT SPORTMAN ZIJN MOET

Om de naam van echt sportman waardig te zijn en er toe te geraken een goed voetballer te worden, hoeft men twee voorname voorwaarden te vervullen :

1° Een speler moet lust tot spelen bezitten, tevens voldoende wilskracht en geduld om zijn doel te bereiken ; 2° hij moet een juiste en sportieve geest hebben en zijn karakter dusdanig weten te vormen om zich als fair en eerlijk sportman op te werken ; want sportman zijn wil ook zeggen karakter bezitten. En zooals men zich op het speelveld gedraagt, zoo zal men zich ook in het dagelijksch leven weten te houden.

Waar deze twee voorname eischen niet aanwezig zijn, zal onverschilligheid de plaats innemen en bij gebrek aan toewijding al ons streven zijn doel missen.

Ik herhaal dus, dat er lust tot spel en wilskracht noodig zijn om de eervolle taak, die het Bestuur uwer club u toevertrouwt, zoo gewetensvol mogelijk te vervullen.

Bij ondervinding weet ik maar al te best wat al opofferingen dit alles vergt, en 't is dan ook hier dat uwe clubliefde het meest doorschijnt. Een speler moet zich gebonden achten aan een kontrakt dat voor doel heeft roem en bloei te oogsten voor zijn club, waarvan hij de eer heeft op de eerste plaats de kleuren te verdedigen. Deze opofferingen zijn talrijk en men kan ze samenvatten in het altijd streven naar de best mogelijke lichamelijke voorwaarden en deze trachten te bewaren voor den strijd, dien gij U hebt voorgelegd, t. t. z. afstand te doen van al wat eenigszins nadeelig kan zijn voor uwe gezondheid, want de sport die gij hebt uitgekozen vergt gezonde lichamen.

Tevens is het uwe plicht, al uw wil en kunnen bij te brengen

om speltechniek en taktiek te verbeteren en u hardnekkig in te spannen tot het bereiken van dit doel. Dit alleen kunt gij bekomen door geregeld de oefeningen bij te wonen. Hier zal men alras diegenen opmerken, die zich gewetensvol van hun taak kwijten en zich geen moeite getroosten om hun fouten te verbeteren. Anderen hoeft men te prikkelen met eene opmerking of eene aanmoediging om ze op het goede pad te houden. Oefenen en nog oefenen, nooit denken dat uw spelwijze volmaakt is, hetgeen helaas de oorzaak is dat vele spelers niet het hoogste peil hunner waarde bereiken.

De oefening mag niet alleen voldoen om uw spel te verbeteren, maar tevens om er eene vermeerdering van zelfvertrouwen te komen vinden. Meer nog, door uwe tegenwoordigheid op de oefeningen, waar uwe andere ploegmaten op u wachten, zult gij toonen, dat hun gezelschap u aangenaam is en het zal de vriendschapsbanden versterken, die een elftal soms onoverwinnelijk maken.

Voeg daarbij dat elk speler het zich ten plicht moet stellen zich voldoende te onderwerpen om de aanwijzingen van aanvoerder en oefenmeester stipt na te komen, zonder morren zich bij de uitspraak van scheidsrechter of clubbestuur neer te leggen, zelfs wanneer deze onjuist schijnt, tevens eene voldoende zelfbeheersching bezitten om, indien uw tegenstrever ruw of onsportief optreedt, zich als eerlijk sportman te gedragen. Geen brutaliteit van uwentwege, geen grove woorden, bedreigingen of scheldwoorden, hem niet op dezelfde wijze bejegenen, maar hem zijn onsportieve handelwijze opmerkzaam maken, en zoo dit niet baat, zich bij den scheidsrechter beklagen, die in zulke gevallen zal weten in te grijpen.

Uit dit allles blijkt, dat er een zekere tucht noodig is om uw doel te bereiken. Ik bedoel hier niet eene ijzeren tucht, neen, van drillen is hier geen spraak, het Belgisch karakter past zich niet aan bij een drilsysteem. Ik bedoel slechts een vrijwillig streven, zonder dwang, als vermaak, naar eerlijk aanvaarde regelen in gemeenschappelijk verband om zelftucht aan te wakkeren, andere persoonlijke eigenschappen te verbeteren tot roem van uwe club en tevens om de voetbalsport in 't algemeen te verheffen.

Het spreekt dus vanzelf, dat al deze hoedanigheden en opofferingen, samengevat tot een zelfde doel, onvermijdelijk leiden tot een goede verstandhouding en er bijgevolg in uw midden een atmosfeer van zuivere clubgeest zal heerschen. Zonder dit alles ware uw streven van weinig nut.

Een woordje voor de jongeren, aan wie de eer te beurt valt de kleuren van hun club in het eerste elftal te verdedigen.

Gewoonlijk de Benjamin, het troetelkind, de held op wien aller oogen gevestigd zijn tijdens den wedstrijd, naar u gaat al de eer en lofbetuigingen van supporters en vrienden, en hier wil ik u bijzonder doen opmerken nooit uw hoofd op hol te laten brengen door die hevige partijgangers, goede, brave vrienden misschien, die in hun hevigheid en verknochtheid aan hun club u zoowel kunnen uitschelden als feesten. Het spreekwoord, « eenvoud is het kenmerk van het ware », geldt niet het minst voor den voetballer. Wees tevens ook moedig, de minste reden of kwetsuur mag geen voorwendsel zijn om het terrein te verlaten of er u niet te vertoonen en alzoo uwe andere makkers in den steek te laten. Toon steeds uwe clubliefde bij elke gelegenheid die zich aanbiedt, zoo zult ge met gerust geweten vandaan gaan, en de achting genieten van alle echte sportvrienden.

2. — DE PHYSIEKE EIGENSCHAPPEN VAN DEN BEGINNELING-VOETBALLER

De groote uitbreiding van de voetbalsport, welke van jaar tot jaar toeneemt, en het groot aantal jongelingen die zich voortdurend bij deze massa komen aansluiten om hun geliefkoosde sport te beoefenen, zouden ons moeten aanzetten eens ernstig te overwegen welke invloed de voetbalsport op de ontwikkeling van den speler uitoefent en dan eens nader onderzoeken, hoezeer de physieke eigenschappen verband houden met zijne technische waarde.

Inderdaad, het feit dat het voetbalspel om zoo te zeggen al de spieren in werking brengt, doet ons besluiten, dat men die sport mag rangschikken bij deze, welke de algeheele ontwikkeling van den beoefenaar voor gevolg heeft.

Deze algeheele ontwikkeling brengt dit groote voordeel meê, dat zij een juist evenwicht brengt tusschen de verschillende organen die met elkander in verband staan, te meer waar het beoefenen dezer sport zich voordoet in de volle groeiperiode van den speler om hem tot type-athleet te vormen.

Er dient op gewezen, dat dit resultaat slechts te bereiken is door geregelde en stelselmatige oefeningen, die niet van lan-

gen duur hoeven te zijn of ook niet te afmattend. Eenige minuten per dag hieraan besteed kunnen volstaan.

Turnleiders en monitors die bevoegdheid hebben op sportgebied, kunnen den beginneling-voetballer een reeks oefeningen voorschrijven, die den speler in kwestie in de best mogelijke voorwaarden kunnen brengen om de oefeningen met den bal aan te vangen. Ook kan men een reeks gemakkelijke oefeningen vinden, in gelijk welk handboekje dat over lichamelijke ontwikkeling handelt.

Elke sport vergt nochtans zekere physieke kwaliteiten vanwege den beoefenaar, die dan ook nog kunnen verschillen, naar gelang de rol dien men erin speelt. Waar het over voetbalsport gaat zal men ernstig te werk gaan om deze aan het licht te brengen welke een beginneling-voetballer in hoofdzaak moet bezitten, en te onderzoeken of ze wel allen door hem kunnen worden aangeleerd.

Het is feitelijk hier dat de eerste opleiding van den voetballer begint, hetgeen hem moet toelaten alle overdaad op sportgebied te voorkomen en de grenzen zijner persoonlijke middelen en natuurlijke gaven, waarover hij beschikt, niet te overschrijden.

Nemen wij den beginneling-voetballer « tamelijk jong ». Het voetbalspel bekoort hem en lijkt voor hem een ideaal van physieke en sportieve ontwikkeling. Hij laat zich inschrijven bij eene club, met het doel te kunnen voetballen en eenmaal in wedstrijden en kampioenschappen te kunnen uitkomen.

Eene gewichtige vraag dringt zich op. Is deze beginneling-voetballer wel in het bezit van de noodige en voldoende kwaliteiten om, uit sportief oogpunt, iets ernstigs voor zijn club voort te brengen, en vindt het gebrek aan bijzondere eigenschappen geen oorsprong in zijn lichamelijke gebreken ?

Van dichtbij beschouwd, kunnen wij de physieke eigenschappen in twee groepen verdeelen.

De *natuurlijke eigenschappen*, deze die zekere spelers bezitten zonder te weten hoe zij er toe gekomen zijn, t. t. z. de aangeboren kwaliteiten, en deze die de speler slechts kan veroveren door regelmatige en methodische oefening, t. t. z. *aan te leeren kwaliteiten*.

In het voetbalspel waar de snelheid (waarop ik later nog afzonderlijk wil terugkomen) de eerste waarborg is om bijval te oogsten, mag men met zekerheid zeggen dat de twee voornaamste eigenschappen van den beginneling moeten zijn : de

snelheid en de *snelle veerkrachtige uitstrekking der spieren* (détente).

Moeten deze twee voorname kwaliteiten gezocht worden in de kracht der spieren en het gewrichtstelsel of hangen ze enkel af van den wil van den sportbeoefenaar ?

Mijn inziens, komt geen enkel dezer gevallen in aanmerking en zijn het slechts de zenuwen die hier de groote rol spelen.

De snelheid en de snelle veerkrachtige uitstrekking der spieren zijn « reflex-bewegingen » (1), waar de wil geen enkele rol vervult bij de uitvoering en waar spier- en gewrichtsoefeningen feitelijk weinig effekt maken. Hieruit zou men dus moeten besluiten, dat degene die niet in het bezit is dezer kwaliteiten, het nooit tot goede voetballer zou kunnen brengen. Het gebeurt nochtans dat men door ernstig oefenen zekere hinderpalen kan uit den weg ruimen, b.v. stramheid der spieren en gewrichten, zoodanig dat na weinig tijd, deze onzichtbare kwaliteiten zich opeens veropenbaren.

Dit weze dus eene aanmoediging voor hen die door de natuur minder bevoorrecht zijn om door ernstig te oefenen het als voetballer zoover mogelijk te brengen, wat tevens hunne verdiensten nog zal vermeerderen.

't Is dan gewaagd, bij een eerste onderzoek op de oefening af te zien van spelers die zekere kwaliteiten aanvankelijk missen en de beginneling-voetballer mag daarom alle hoop niet opgeven eens een goed voetballer te worden. Daarbij kan men ook rekening houden met zekere plaatsen in een elftal, waar sommige dezer bijzondere eigenschappen van minder belang zijn.

De *aan te leeren kwaliteiten,* t. t. z. die welke kunnen verworven, behouden en ontwikkeld worden, zijn menigvuldig. Onder deze kan men het *uithoudingsvermogen* en de *lenigheid* als de bijzonderste bij den voetballer beschouwen.

Ze moeten dan ook het voornaamste doel zijn bij de oefeningen van den beginneling.

Het uithoudingsvermogen verbeteren bestaat niet alleen in de kracht van zekere bewegingen te vermeerderen, maar gansch het organisme, bijzonder longen en hart, zoo geschikt mogelijk te maken dat men er het maximum effekt kan van vergen. Hier ook zal eene geschikte voeding, een geregeld

---

(1) Spiersamentrekking, als gevolg van een prikkeling van eene gevoelszenuw, zonder dat hierbij het bewustzijn een rol speelt.

leven, met stipt nakomen van wat de gezondheidsleer ons voorhoudt, van overwegend belang zijn.

Hoe dikwijls heeft men kunnen vaststellen, dat, na een fel betwisten eersten time, eene merkwaardige vertraging van het spel intreedt. Dit spruit meestal voort uit gemis aan uithoudingsvermogen.

Anderzijds is het opvallend, hoe onhandig sommige spelers zijn, die gewond of bezeerd worden door gemis aan lenigheid. Hieruit moet men dan afleiden, dat elk speler die hieraan behoefte heeft, dit aan eene slechte of onvolledige opleiding moet wijten en, wil hij eens eene ster op voetbalgebied worden, hij hiervoor eerst en vooral hoeft te zorgen.

Na deze natuurlijke en aan te leeren eigenschappen van den beginneling-voetballer te hebben nagegaan zal het wellicht van groot belang zijn eens te onderzoeken in hoeverre deze kwaliteiten verband houden met de rol van elken speler eener ploeg.

Zoo kan men de snelle veerkrachtige uitstrekking der spieren (détente) bij den goalkeeper en de voorspelers als heel belangrijk beschouwen ; de snelheid bij de achterspelers en vleugelspelers ; het uithoudingsvermogen bij de middenspelers, alsmede bij de binnenspelers.

Men vergete nochtans niet dat elk speler eener ploeg 't zij gelijk welke plaats hij bekleedt, er hoeft naar te streven zich deze voornaamste kwaliteiten toe te eigenen, waar er zich nog andere komen bijvoegen, waarop ik reeds vroeger de aandacht trok en die dan ook hun aandeel hebben in zijne goede prestaties.

Noemen wij in het voorbijgaan het gevoel, dat met besluitvaardigheid, moed en koelbloedigheid den speler een zeker onmiddellijk bewustzijn van den toestand verschaft en samen de moreele eigenschappen van den speler uitmaken, die veel bijbrengen tot steun zijner physieke kwaliteiten.

Waar men bijzondere schikkingen heeft getroffen om de spelers deze voorname kwaliteiten aan te leeren of ze te verhoogen, hoeft men insgelijks de aandacht te trekken op den duur der oefeningen die wel zekere nadeelige gevolgen na zich kunnen slepen, alsmede de geschiktheid van den beoefenaar zelve.

't Is bijzonder in deze eerste opleiding dat er voorzichtig moet te werk gegaan worden.

Kan men zijn toevlucht nemen tot bevoegde personen die zich bijzonder gelasten met de eerste opleiding der jeugd in verband met de voorname kwaliteiten die het voetbalspel

vergt, en kan men de oefeningen op die wijze regelen dat deze er regelmatig en methodisch worden aangeleerd, dan zal men voor de toekomst der jeugd niets te vreezen hebben.

Eene ernstige keuze tusschen de beginnelingen zal de eerste stap wezen die ons den weg zal openen tot het vormen van goede en gezonde voetballers, die tegen een duwtje zullen bestand zijn en zekere nadeelige omstandigheden zooals slecht weder, koude, enz... waarin hunne sportloopbaan hen kan brengen, zonder vrees voor ziekten te boven komen. Het ware zelfs wenschelijk, hierbij het advies en de raadgevingen van een geneesheer in te winnen. Anders handelen, ware een grove fout en tevens een slechten dienst bewijzen aan de sport in 't algemeen, en het voetbalspel in 't bijzonder.

3. — HOE MEN VOETBALLER WORDT

Vele voetbalspelers hebben de onderrichtingen van een bevoegden oefenmeester moeten missen. Weinigen hebben bovendien iemand gevonden om raad te vragen en het feit dat sommige dezer spelers in een eerste elftal werden opgenomen, bewijst eenvoudig dat de natuur deze « rasvoetballers » bevoordeeld heeft, en dat zij met eene goede leiding er zeker waren toegekomen de grootste voetbalsterren te evenaren. Nu, iedereen is geen rasvoetballer en de meesten moeten het spel leeren door schade en schande. Zelfs hij, die voor het voetbalspel schijnt geschapen te zijn, moet het talent dat hij bezit verzorgen, terwijl hij, aan wien het aangeboren talent ontbreekt, in geen geval moet twijfelen om zich het voornaamste van het voetbalspel eigen te maken. Thans ziet men in hoogere afdeeling nog spelers, die niet voldoende bekend zijn met het *a.b.c.* van voetbal, t. t. z. de verschillende onderdeelen van technische zijde ontbreken en, ondanks hunne fouten, hebben zij het tot zekere hoogte weten te brengen. Zoo krijgen zij dan ook wellicht de gedachte, dat zij niet meer hoeven te leeren en reeds een « as » zijn in voetbalkunde. Hun eigenwijsheid blijft eene belemmering voor verdere ontwikkeling. Om zulke spelers zal men zich dan ook weinig bekommeren en van de eerste gelegenheid gebruik maken om er zich van te ontdoen, ten voordeele van deze, die zich meer willen bekwamen onder een goede leiding.

Hoe leert men voetballen ? 't Is de vraag die men wel eens

te beantwoorden krijgt en al loopt men jaren in de beweging, hoevelen zijn er die hierop kunnen antwoorden ?

Ik herinner mij mijne jongste voetbaljaren. Rap en vlug, had ik reeds eene zekere behendigheid weten te veroveren met den kleinen bal, mijn geliefkoosd spel.

Mijn eerste begrippen over het echte voetballen, ontving ik nochtans in het St. Rombautscollege te Mechelen, alwaar de Z. E. Heer Kanunnik Dessain, de huidige voorzitter van den B. V. B., Voorzitter en oud-speler van F. C. Mechelen, zich geen moeite spaarde om ons al de fijnheid van het voetbalspel te leeren kennen. Met een paar veel te groote voetbalschoenen mochten wij met de andere spelers meestampen. Men leerde dan feitelijk ook veel bij het nakijken. Men volgde aandachtig al de bewegingen, in 't balstoppen, shotten, passeeren en andere trukken en was men vindingrijk genoeg, dan maakte men zelf nieuwe trukken om deze, bij den eerstkomenden wedstrijd of oefening, ook te beproeven. Ook kon men heel wat bijleeren, bij de verhalen der oude sterren, als men bij toeval als « invaller » de reis mocht meêmaken en in de trein al de gebreken der spelers en de taktische fouten van het voetbalspel werden uitgepluisd. Na afloop van den wedstrijd, werd deze nog eens mondeling overgespeeld, kreeg wellicht ieder een « cigaartje » of een « pluimke » volgens hij 't slecht of goed gedaan had en legde men uit, hoe men het een en het ander hadde moeten doen.

Feitelijk gaat het er nog zoo naar toe in de meeste onzer kringen, waar het aan opleiding mangelt.

Later had ik de gelegenheid mij te bekwamen onder de kundige leiding van den alhier welgekenden Schotschen oefenmeester Maxwel, en graag breng ik hier eene welverdiende hulde aan dezen braven en bevoegden man voor de door hem bewezen diensten aan onze Belgische voetbalsport.

't Is dan ook te betreuren, dat er over voetbal-techniek en -taktiek zoo weinig op het papier gebracht werd.

Ik moet u nochtans opmerkzaam maken, dat voetbal niet kan geleerd worden in een boekje. Hieruit kan men enkel eene zekere kennis van de spelreglementen opdoen, alsmede eenige theoretische kennissen, over techniek en taktiek, die den speler zullen toelaten, bij het in praktijk brengen op het oefenplein, snellere vooruitgang te maken, daar hij genoeg kennis bezit, om zelf zijne fouten in te zien en deze desnoods te verbeteren. Het spreekt vanzelf, dat hij, die het tot goede voetballer wil brengen, zich steeds op het grastapijt moet oefenen.

Wij zullen in 't kort nagaan, hoe men hoeft te werk te gaan om een voetballer methodisch op te leiden, later ieder onderdeel afzonderlijk bespreken. Deze opleiding kan men verdeelen in drie hoofdgroepen :

1. De voorbereidende oefeningen.
2. De studieoefeningen voor de techniek van het spel.
3. De aanpassingsoefeningen.

De voorbereidende oefening die ten doel heeft de lichaamsgesteltenis van den beoefenaar op een algemeene wijze te ontwikkelen, en bij deze, bijzonderlijk de physieke hoedanigheden welke hij, voor de sport die hij beoefent, noodig heeft. Dit soort oefeningen worden ontleend aan het turnen of de athletiek. Heel eenvoudige oefening is wandelen met stevigen, energieken tred en snelle beweging. Verder, diepe knielingen, koordje dansen, loopen, springen enz... in een woord alle lenigheid- en spierversterkende oefeningen, voor voet, knie, heup en romp, oefeningen ter ontwikkeling van het uithoudingsvermogen en ademhalingsoefeningen. De oefeningen, die de snelheid en de snelle veerkrachtige uitstrekking der spieren (détente) verbeteren, dienen op de eerste plaats aangeprezen.

In de meeste onzer clubs heeft men ongelukkiglijk deze voorbereiding over het hoofd gezien. Om hieraan op het huidig oogenblik te verhelpen en het spelersmateriaal zoo snel mogelijk in conditie te brengen van de voetbalsport, wil men nu, door streng-doorgevoerde oefeningen, een uitslag bekomen, waar feitelijk jaren had moeten aan gearbeid worden.

Het spreekt van zelf dat deze onvoldoende lichamelijke voorbereiding een hinderpaal blijft voor een snellen vooruitgang van de voetbaltechniek.

Anderzijds hebben wij kunnen nagaan dat de oefeningen voor lichamelijke ontwikkeling niet erg in den smaak vallen van onze huidige voetballers.

Vele moniteurs hebben zich hier weten aan te passen door deze vervelende oefeningen, meestal in stilstaande houding uitgevoerd, te vervangen door speeloefeningen ; weliswaar minder rationeel, maar die dan toch in voldoende mate de lenigheid, de snelheid, de behendigheid en het evenwicht van de spelers ontwikkelen.

In het bezit, van deze bijzondere eigenschappen, kan men overgaan tot de 2e « étape ».

De studieoefening, die de volmaking van den speler beoogt in de techniek van de voetbalsport, t.t.z., de elementaire begin-

selen van het voetbalspel — zooals de verschillende manieren van schoppen, stoppen, koppen, drijven met den bal, opvangen van den bal met de voeten, borst en buik, passeeren, dribbling, enz., enz., in één woord alles wat den speler tot balkontrool kan leiden.

Vermits bij voetbal het samenspel een der voornaamste faktoren is kan men deze studieoefeningen in twee indeelen : De individueele- en de gemeenschappelijke oefeningen.

Wilt gij er toe komen het tot een zekere volmaaktheid te brengen, oefen dan veel. Neem elke gelegenheid te baat om u ernstig te oefenen. Volg de wijze raadgevingen van uwen oefenmeester en van andere ondervindingrijke spelers.

Elke manier van balbehandeling die men wenscht aan te leeren, moet men niet tienmaal, maar zoo dikwijls herhalen, tot men eigenlijk eene volmaakte uitvoering bekomen heeft.

Met geduld en met goeden wil kan men het heel ver brengen.

Hierbij komt ook eene grondige kennis van de spelregels of spelreglementen, om alle onaangenaamheden en misverstand, tijdens een wedstrijd, te vermijden.

Blijft ten laatste *de aanpassingsoefeningen* waar de speler al zijne hoedanigheden in praktijk kan brengen en de taktiek van het spel kan toepassen, t.t.z., de afwisselende methoden van aanval- en verdedigingsspel, open en gesloten spel, voeling en taktiek der verschillende lijnen, rol van elken speler, schijnbewegingen (feinten), positiespel, driehoekspel, enz., enz.

Volkomen meesterschap van techniek en grondige kennis van de spelregels bepalen ongetwijfeld, voor een niet gering deel, de kwaliteit van den speler. Het spel zal echter eerst geheel tot zijn recht komen en de spelroutine volledig zijn, wanneer de speler kan voldoen aan den eisch : *juist begrijpen en juist toepassen van taktiek*. Langzamerhand wordt nu uit deze verschillende deelen het spel geheel opgebouwd. Deze opbouw heet *samenspel*.

In onzen Belgischen voetbal is de taktiek niet voldoende in het spel gebracht. De « fougue » neemt doorgaans de plaats daarvan in. De oorzaak dat ons spel zoo weinig vorderingen maakt is dan ook hieraan te wijten. Te weinig zorg wordt er besteed aan de opleiding der spelers, die maar niet beseffen, dat voetbal niet slechts physieke eigenschappen vergt, maar tevens moet gepaard gaan met eene klaarziende en beredeneerde handeling, t.t.z., de geest moet er ook bij zijn.

Het is nochtans van groot belang, dat de speler van zijn jongste jaren af, alvorens opgenomen te worden in een elftal, zich met een goede behandeling van den bal vertrouwt, om de verschillende standen, waarin een wedstrijd hem brengen kan, met de noodige vaardigheid op te klaren, wil hij zich niet aan verrassingen blootstellen en de bal over zijne gebreken niet wil zien meester blijven.

In de volgende *Hoofdstukken* zullen wij handelen over de techniek, de spelregels en de taktiek van het voetbalspel waarbij eenige oefeningen daarop betrekking hebbende.

HOOFDSTUK II

SPELTECHNIEK

In het bezit van deze bijzondere eigenschappen, kan de speler de oefeningen met den bal aanvangen.

In het voetbalspel, het woord zegt het zelf, zijn het de voeten die een overwegende rol spelen en de eerste opleiding van den speler is de werking op het leder met *beide voeten*.

EEN SPELER MOET BEIDE VOETEN KUNNEN GEBRUIKEN

Hier druk ik fel op, daar een speler, die slechts met een van beide voeten kan handelen, heel weinig kans heeft iets ernstigs te verrichten, daar de voet die den bal bezit de shot niet kan uitvoeren en den speler noodzaakt eerst de gelegenheid te zoeken om den bal voor zijn behendigen voet te brengen, waardoor tijdverlies, hetgeen gewoonlijk den tegenstrever toelaat de uitvoering te verijdelen, de gunstige positie uwer ploegmaten te komen dekken en bij een eindshot den goalkeeper op de juiste plaats vindt, daar waar hij met een vlugge uitvoering te verrassen was.

Het is dus noodzakelijk voor den beginneling, zich op gelijke wijze te oefenen, met beide voeten en in tegenstelling van wat men al te dikwijls te zien krijgt, zich bijna uitsluitend oefenen met den slechten voet, totdat men zich zoo zeker gevoelt als met den anderen.

1. — VERSCHILLENDE MANIEREN VAN SCHOPPEN

Iedere manier van schoppen ontleden, zou ons voorzeker te ver brengen. Elke speler houdt er zooal zijn eigen manier op

na. Wij zullen slechts deze bespreken die den grondslag uitmaken van het voetbalspel en die een beginneling moet trachten zich eigen te maken.

DE SCHOP OP GOAL

Schoppen is den *bal met kracht* in een aangeduide richting stampen.

Om een doelverdediger te verschalken en hem heel weinig kans te geven den bal op te vangen, moet de shot met groote *snelheid* gegeven worden, daar dit den keeper de gelegenheid niet laat zich recht voor den bal te plaatsen en hem bijgevolg noodzaakt hem zijdelings te stoppen. Opdat een shot goed mag geheeten worden hoeft hij dus *krachtig* te zijn en tevens de juiste richting te hebben, t.t.z. zoover mogelijk buiten het bereik van den keeper, over den grond scherend of in een der bovenste hoeken van het doel. Gewoonlijk kan men nagaan dat de krachtigste shotten veel juisheid missen. 't Is door het oefenen, dat men deze juistheid kan bekomen.

Fig. 1.

Vele beginnelingen nemen de gewoonte aan, den bal met de punt van den schoen vooruit te stampen (tip-shot). Dit is totaal verkeerd, zulke shotten missen gewoonlijk de goede richting, daar hierbij de bal slechts op een punt wordt aangeraakt en niet omvat en geleid kan worden.

Men shot dus den bal met de wreef, den voet uitgestrekt, de punt naar den grond gericht en het gewicht van het lichaam op den bal doen werken, hetgeen de kracht van den shot vermeerdert, t.t.z. het lichaam een weinig in de richting gebogen waarheen de shot gericht is en den bal eerst shotten wanneer men hem onder het lichaam heeft.

Om den bal laag te houden moet de kracht op den bal gegeven worden alvorens de punt van den voet de ingebeelde lijn, gaande loodrecht van de knie naar den grond, heeft bereikt, anders gezegd, in dalende beweging van het trappende been (zie *fig. 1)*. Wil men echter den bal ietwat in de hoogte

spelen, dan moet men deze trappen, meer met het uiteinde van den voet en op het oogenblik dat het trappende been eene lichte opwaartse beweging maakt.

Het is van groot belang dat de speler zijn eigen snelheid in verband met deze van den bal juist weet te beoordeelen, wil hij zich niet aan verrassingen blootstellen.

Om goed op doel te leeren schieten, raden wij dus aan, de snelheid van den bal goed na te gaan, zich zoo dicht mogelijk bij den bal te plaatsen en goed in evenwicht op het steunbeen, zoodanig dat de voet den bal raakt bij de dalende beweging van het been.

Oefen u steeds met beide voeten en vergeet niet dat de kracht van het shot niet alleen afhangt van de kracht der bewegingen, maar eveneens van de snelle en juiste bewegingen van het lichaam.

OEFENEN IN HET SHOTTEN OP GOAL. — Zich eerst de goede manier en houding eigen maken op stilliggende ballen en dit met beide voeten.

De speler op 10 à 12 meter vóór de goal plaatsen en trachten den bal te shotten naar de vier hoeken van de goal.

Deze oefeningen herhalen met zich schuin van de goal te plaatsen in beide richtingen en den bal schuinweg naar het doel zenden.

Vervolgens, al loopende met den bal, deze van een op voorhand aangeduide plaats op het doel shotten.

Zich ook nog ballen laten toespelen (langs den grond en in de hoogte) en deze rechtstreeks omzetten in doel, alsmede ze achter den speler zenden, hem verplichtend al draaiende op doel te shotten.

Trachten centers op te vangen in beide richtingen en met beide voeten.

SCHOPPEN MET BINNENKANT EN BUITENKANT VAN DEN VOET

De schop met den *binnenkant van den voet* is gewoonlijk een goed gerichte schop, daar de gansche lengte van den voet, van teen tot hiel, de goede richting kan geven.

Om dezen schop uit te voeren, houdt men den voet een weinig van den grond, om den bal, op ongeveer halve hoogte, vooruit te duwen *(fig. 2)*. Deze schop is gewoonlijk niet krachtig, maar doorgaans zuiver en zonder effect en dus te verkiezen voor eene overgave of pas naar een medespeler. Op rollende ballen, die men wil op manshoogte wegspelen, kan men den voet meer onder den bal houden, het lichaam een weinig achteruit *(fig. 3)*.

Trekken wij in het voorbijgaan, de aandacht op het feit dat

indien men den bal langs den grond wil houden, men het steunend been niet te ver van den bal mag plaatsen.

De schop met den *buitenkant van den voet* wordt meestal uitgevoerd met ballen die gewoonlijk zijwaarts op den speler aankomen.

Fig. 2.

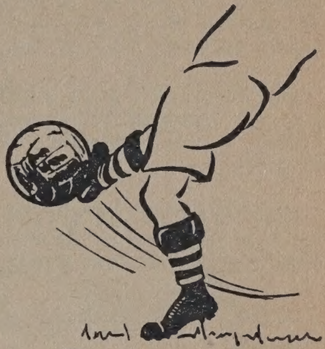

Fig. 3.

Om dezen schop goed uit te voeren, neemt het lichaam ongeveer dezelfde houding aan als bij den shot op goal, de punt van den voet naar binnen gedraaid en de voet goed gestrekt *(fig. 4)*.

Deze schop is evengoed aan te raden voor eene overgave of pas.

Voor een shot op goal is deze minder aan te bevelen, tenzij de bal schuinweg op den speler afkomt en deze zich niet bijtijds heeft kunnen opstellen om den bal met de wreef te verwerken.

Fig. 4.

Het is dus noodig, dat de speler deze twee schoppen goed aanleere ; hierdoor zal hij heel wat variatie en verrassingen in zijn spel kunnen brengen, omdat bij het opvangen of onderscheppen van den bal,

de tegenstrever nooit zal kunnen raden waarheen hij den bal spelen wil, deze in alle richtingen zal kunnen wegzenden en niet verplicht is den bal te zenden in dezelfde richting van waar hij komt aangeloopen.

OEFENINGEN MET BINNENKANT VAN DEN VOET. — Zich eerst op stilliggende ballen oefenen om de uitvoering er grondig van te bestudeeren, later op rollende ballen. Twee spelers tegenover elkander geplaatst, op ongeveer 10 meter afstand, den bal elkander toespelen, met verwisseling van plaats, om de spelers in de gelegenheid te stellen zich tegelijkertijd met beide voeten te oefenen.

OEFENINGEN MET BUITENKANT VAN DEN VOET. — Men laat zich zijdelings ballen toespelen (eerst op den grond, daarna hooge ballen), en deze rechtstreeks wegwerken. In 't begin de ballen niet te hard toespelen.

OEFENINGEN OP BEIDE SCHOPPEN. — Al loopende met den bal deze naar een op voorhand aangeduid punt zenden. Eerst met den binnenkant en dan met den buitenkant van den voet.

Laat u niet ontmoedigen door de eentonigheid dezer oefeningen.

Aanhoudende en geregelde oefening zal er u toe brengen een volledig meesterschap over den bal te verkrijgen.

DE SCHOP IN DE VLUCHT

Wanneer de bal in de hoogte op een speler aankomt, kan deze hem in de vlucht (à la volée) wegtrappen.

Gewoonlijk kan men nagaan dat deze, in de lucht bewerkte ballen, steeds juistheid missen. Deze schoppen vergen een goed zicht op den bal, hetgeen de speler slechts kan bekomen door oefening.

Het voordeel van deze schoppen is, dat zij snelle verplaatsingen van het spel mogelijk maken. Deze snelheid, naarmate de schop te fel in de hoogte gezonden wordt en dus meer tijd noodig heeft om bij een speler te belanden, mist doorgaans zijne bedoeling, t.t.z. vertraagt het spel, waarvan de tegenstrever behendig gebruik maakt om zich opnieuw op te stellen, ten einde ook het leder te kunnen bemachtigen. 't Is om die reden dat een lage pas over de hoofden der tegenstrevers te verkiezen is. Tracht dus zooveel mogelijk hooge schoppen (chandelles) te vermijden en steeds goed rekening te houden met den wind.

Om dezen schop goed uit te voeren, moet men trachten zich voor den bal te plaatsen (zicht op den bal) steeds goed in evenwicht staan, op een been, het ander naar achter, den bal met de wreef van den voet treffen, de knie gebogen, en dien krachtig raken met het been te trekken *(fig. 5)*.

Bij de schop in de vlucht wordt de bal getrapt wanneer hij uit de hoogte komt (zie *fig. 5)*.

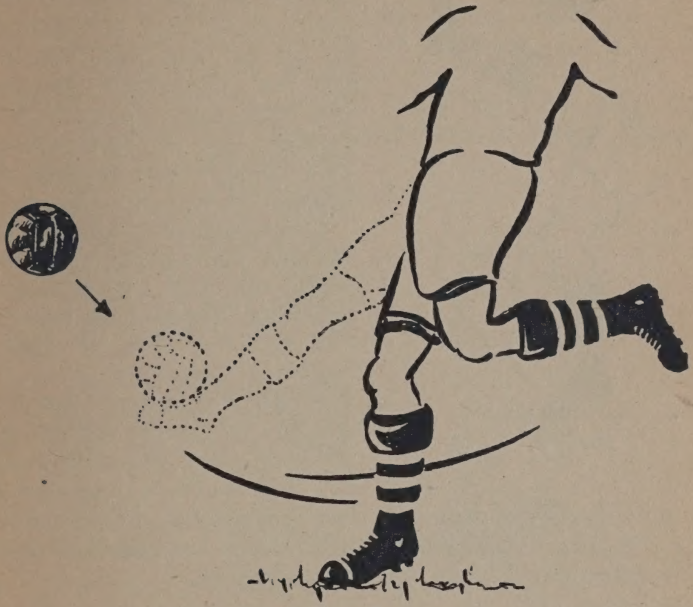

Fig. 5.

Men kan den bal ook eerst den grond laten raken of hem zelfs wegtrappen op het oogenblik dat hij den grond raakt.

Deze schop noemt men *drob-shot* en kan gunstig gebruikt worden voor het aangeven.

OEFENINGEN. — In den beginne u ballen laten toewerpen en deze steeds op een aangeduide plaats trachten te zenden. Niet te hard willen schoppen. Daarna met twee spelers (bij voorkeur de achterspeler) elkander in de vlucht ballen toezenden en trachten juistheid te bekomen.

HET TREKKEN VAN DEN BAL

Deze schop heeft voorzeker ook zijn voordeel, en de speler komt heel dikwijls in de gelegenheid zich hiervan te bedienen

op het oogenblik dat de bal hem voorbij vliegt in de vlucht en een tegenstrever zich achter hem bevindt om den bal af te wachten. In dit geval tracht hij den bal te trekken en verrast bijgevolg dezen speler in afwachtende houding. Deze schop bestaat dus in den bal achter zich te sturen. Om deze goed uit te voeren moet men het lichaam naar achter gebogen houden, het been gestrekt opgeheven, de voet ook gestrekt en bij het aanraken van den bal met de wreef, de punt van den voet naar de knie brengen en terzelfdertijd de knie plooien, met ze naar het lichaam te brengen *(fig. 6)*.

Fig. 6.

Deze schoppen zijn bijzonder den achterspeler aan te bevelen, op inzet van een vleugelspeler, alsmede op kopstoot van een aanvaller. Ik hoef u nochtans opmerkzaam te maken, dat het missen van deze schoppen heel gevaarlijke toestanden kan teweegbrengen, b.v. bij snelle voorspelers die rap aanvallen, heel behendig den tegenstrever het evenwicht doen verliezen en den bal met het lichaam opvangen, alvorens hij de gelegenheid heeft den bal te trekken.

OEFENINGEN. — Men laat ballen achter zich werpen en deze trachten te trekken. Hier ook vermijden ze te fel in de hoogte te spelen en de juistheid en zekerheid er mede te verkrijgen.

HET ACHTERUIT KAPPEN VAN DEN BAL

't Is een behendige schop, die heel weinig toegepast wordt en nochtans heel wat nut kan bijbrengen. Deze schop zou misschien beter passen bij de dribbling of schijnbeweging, daar hij meestal dient, bij een schijnaanval, ook nog om den bal van een tegenstrever af te houden, b.v. een speler die achtervolgd wordt en zich van den tegenstrever wil ontdoen, zal zachtjes den bal met den hiel achteruit kappen. Dit kan in sommige gevallen als overgave benuttigd worden, bij goede verstandhouding der spelers *(fig. 7)*.

OEFENINGEN. — Al dravende met den bal, hem in volle koers achteruit kappen en zich oogenblikkelijk omkeeren om hem zoo snel mogelijk weder op te vangen.

2. — OVERGAVE OF HET PASSEEREN VAN DEN BAL

Een speler in het bezit van den bal, tijdens een wedstrijd, zal al spoedig aangevallen worden en zijne tegenstrevers zullen trachten hem den bal te ontnemen.

Het zal hem dus heel moeilijk vallen den bal bij te houden en het spel vooruit te helpen. Slechts twee uitwegen bieden zich hier aan: trachten den tegenstrever te verschalken (dribbling waarover wij verder zullen handelen) en beter nog, den bal naar een uwer medespelers sturen. Dit laatste wordt *overgave* of *pas* genoemd.

Fig. 7.

Wij zullen verder de gelegenheid hebben over dribbling te spreken. Handelen wij eerst over de overgave die onze voorkeur heeft.

1. *De overgave in de breedte van het veld;*
2. *De schuine overgave;*
3. *De overgave naar achter;*
4. *De overgave in de diepte van het veld.*

De overgave in de breedte van het veld is slechts aan te bevelen wanneer er geen middel bestaat schuins of in de diepte van het veld te spelen. Deze overgave remt het spel en brengt het niet dichter bij het doel.

De schuine overgave is voorzeker de meest gebruikte en heeft reeds dit voordeel op de eerste dat zij het spel meer naar voren brengt.

De overgave naar achter kan in gunstige gevallen uitgevoerd worden, wanneer het voor doel heeft een tegenstrever te misleiden en hierdoor eene voordeeligere opening te scheppen.

De overgave in de diepte van het veld schijnt wel de gevaarlijkste, maar vergt eene groote juistheid. Inderdaad, de

weg door den bal af te leggen, alsmede de snelheid en de kracht van deze overgave, spelen hierbij een overwegende rol.

Eene overgave of pas moet zooveel mogelijk *juist* zijn. Om hieraan te voldoen heeft de speler die den pas uitvoert drie voorname punten in het oog te houden :

1° De keus van den speler, naar wien hij den bal spelen wil ;

2° Het gepast oogenblik waarop deze overgave moet geschieden ;

3° De wijze of manier hoe deze overgave dient uitgevoerd.

Gezien het belang van deze punten, wil ik hier een kleine toelichting geven en in 't bijzonder, deze drie voornaamste eischen uiteenzetten om het den speler gemakkelijk te doen begrijpen.

WAT VERSTAAT MEN DOOR DE KEUS VAN DEN SPELER ?

Hierdoor verstaat men, dat de speler die in 't bezit van den bal komt, eerst een algemeen overzicht hoeft te nemen omtrent den toestand van het spel, t.t.z., de opstelling van den tegenstrever nagaan en den bal trachten te zenden naar een zijner medespelers, die volgens hem, op dit oogenblik er het best voorstaat om het spel vooruit te helpen. B.v. *een ongedekte ploegmaat*. De goede behandeling van den bal (balkontrool) zal den speler wellicht die enkele seconden gunnen een algemeen overzicht over den toestand te nemen.

WAT VERSTAAT MEN DOOR EENE OVERGAVE OP HET GEPAST OOGENBLIK ?

Heel dikwijls gebeurt het, dat een uwer medespelers, op het oogenblik dat gij in het bezit komt van den bal, zich op eene ongedekte plaats bevindt, maar op het moment dat uwe overgave naar den speler geschiedt, deze plaats opnieuw gedekt is. Gij hebt dus het *gepast oogenblik* laten voorbijgaan om uwen medespeler den bal toe te spelen.

WAT VERSTAAT MEN DOOR DE WIJZE OF MANIER HOE EENE OVERGAVE MOET UITGEVOERD WORDEN ?

Na uwe keus te hebben gedaan en het gepast oogenblik te hebben waargenomen, komt het er nog op aan uwe overgave

zoo uit te voeren, dat uw medespeler zoodanig den bal toegespeeld krijgt, dat hij met de minste krachtinspanning, den bal kan bemeesteren, t.t.z. zuiver en zonder effect, zonder een vertraging van het spel te veroorzaken, 't zij door te korte of te lange passen. Ook nog rekening houdende, met de richting waarheen gij uwen bal spelen moet en bij voorkeur deze zenden, niet naar de plaats waar uw medespeler staat, maar naar een onbewaakte plaats waar uw maat de *meeste kans* heeft den bal te bemeesteren en het spel vooruit te helpen.

't Is in de meeste gevallen van groot belang den bal achter den tegenstrever te zenden, om dezen laatste te verplichten zich om te draaien alvorens de overgave te onderscheppen ; tevens uw medespeler vóór den bal te plaatsen om in volle koers, zonder stoppen of tijdverlies, het spel naar voren te brengen.

Uit dit alles blijkt dat de overgave of pas niet zoo gemakkelijk is als velen zich voorstellen.

De meesten denken hunne taak te hebben volbracht, wanneer zij zich hebben ontmaakt van den bal zonder de minste bedoeling. Klaagt men dan over de slechte uitvoering der passen, dan kan men wellicht nagaan dat er hier iets hapert aan de opvatting onzer huidige voetballers, wiens hoofd men op hol heeft gebracht door zekere beweringen, die misschien iets goed inhouden, maar niet voldoende klaar schijnen om het den speler duidelijk te maken.

Veel wordt hierover gepraat en waar ik mij slechts bij de techniek van het spel wilde houden, zie ik mij genoodzaakt, nu de gelegenheid zich aanbiedt, en gezien de belangrijkheid van dit punt, hier een weinig van af te wijken. Nemen wij een voorbeeld.

Het gebeurt dat een middenspeler in het bezit van den bal geen tegenstand vindt vanwege zijn tegenstrevers, t.t.z. niet aangevallen wordt, hoe hoeft hij dan te werk te gaan ?

Velen zullen hier al spoedig een antwoord gevonden hebben en beweren dat een middenspeler, in het bezit van den bal, eerst een tegenstrever op zich moet trekken, alvorens zich van den bal te ontdoen.

Zonder deze meening gansch af te breken, die in sommige gevallen wel haar nut kan opleveren, durf ik het nochtans aan, waar het gaat over de middenspelers in 't bijzonder, hier niet altijd mede akkoord te gaan. Klaagt men in onze Belgische sportmiddens zooveel over kwetsuren aan de knieën, dan kan ik wellicht het feit daaraan toeschrijven, dat de speler die in

het bezit van den bal is, te fel den tegenstrever opzoekt en onvermijdelijk in botsing komt. Zeggen wij te meer dat deze handelwijze niet altijd gepaard gaat met de logische regelen van het samenspel. Mijn inziens zou een speler, en dit in de meeste gevallen, heel wat beter kunnen te werk gaan, indien hij bij het ontvangen van den bal deze rechtstreeks toespeelde naar een zijner ploegmaten die op dit oogenblik *in eene ongedekte positie staat.* Hierdoor vergroot de snelheid van het spel, daar geen enkel speler zoo snel loopt als de bal rollen kan. Tevens is er dan veel kans de verdediging der tegenpartij te verrassen, daar bij het plotseling breken van hunnen aanval, hun de noodige tijd ontbreekt om eene verdedigende positie aan te nemen. Ten slotte wordt eene mindere krachtsverspilling van den speler gevergd, daar deze den bal alleen den weg heeft laten afleggen.

Wel kan men hier tegen inbrengen, dat men niet altijd een speler op de goede plaats ontdekken kan om hem den bal toe te spelen. Hier vindt ik het onlogisch, dat een speler in het bezit van den bal, alleen in werking is wanneer hij omringd wordt van andere medematen, wiens plicht het is hem rechtstreeks of onrechtstreeks ter hulp te komen door eene goede opstelling te zoeken.

Hier komt reeds het groot gebrek onzer Belgische voetballers naar voren : gemis aan positie kiezen, waarover wij het later breedvoerig zullen hebben.

Men eischt alles van den speler die in het bezit van den bal is en niets van degenen die hem moeten ontvangen.

Samenspel is de ziel van het voetbalspel en om dit te verwezenlijken moet iedereen er aan deel nemen. Is het redelijk dat een zelfde speler zich moet gelasten met al dit reuzenwerk, t.t.z. eerst balkontrool hoefte te nemen, dan een tegensrever op zich moet trekken om wellicht met dezen laatste in strijd te komen om het leder en nog in dezen strijd behoorlijk en juist den bal moet doorzenden, daar, waar het zijne medespelers heel gemakkelijk ware eene goede opstelling te zoeken ; het bijgevolg niet noodig was, den tegenstrever op zich te trekken en hun, zonder strijd voor het leder, behoorlijk den bal had kunnen toespelen.

Hoort men met zooveel lof spreken over de juistheid der overgave en passen van de Engelsche beroepsspelers, dan is het dank aan het goed samenwerken dezer voetballers die zich geen moeite sparen om bij elke speelphase een nieuwe

opstelling te zoeken en medewerken, opdat de bal hun behoorlijk zou kunnen worden toegespeeld.

Hoe dikwijls bemerkt men niet dat een speler, op het oogenblik waarop hij den bal ontvangt en een zijner ploegmaten in een gunstige positie staat om het spel vooruit te helpen, hiermede gaat manœuvreeren om een tegenstrever op zich te trekken, en daardoor deze gunstige opstelling gedekt ziet. Tenslotte is hij verplicht den bal weg te werken, zonder de minste bedoeling, daar waar een rechtstreeksche overgave, zonder tijdverlies *een speler op de goede plaats hadde gevonden*. Om niet verkeerd begrepen te worden wil ik er nochtans bijvoegen, dat schijnbewegingen, die kunnen dienen om de opstelling van een ploegmaat gunstiger te maken, wel van groot nut kunnen zijn en zelfs in sommige gevallen aanbevelenswaardig. Een persoonlijke poging of dribbling wil ik niet buiten het voetbalspel sluiten. In voetbal hoeft men dikwijls verschillende knepen uit zijn zak te halen om tegenstrevers te verrassen. Daarom kan men wellicht eens een persoonlijke poging wagen die misschien niet lukt, doch in den loop van den wedstrijd heel wat nut kan opleveren.

Mijn dunkens moet nochtans 't spel, in 't algemeen, meer het aanzien hebben van een altijd in beweging zijn van den bal, waarvan de spelers slechts alleen de richting trachten te veranderen, steeds voor oogen houdend, altijd een ongedekte plaats te zoeken die hun in de gelegenheid zal brengen zuivere voorzetten te plaatsen. Herinner u wat eertijds een vooraanstaande Engelsche voetbalkritieker zegde : « Geen enkele speler is in staat zoo hard te loopen als de bal rollen kan. » Laat dus de bal den weg afleggen en tracht aanhoudend u vrij op te stellen ten einde de snelheid van het spel te vergrooten.

WELKE MOET DE BEDOELING ZIJN VAN DEN SPELER BIJ HET OVERGEVEN OF PASSEEREN VAN DEN BAL?

Zooals ik reeds vroeger zei, kan men niet als overgave of pas beschouwen een doelloos wegtrappen van den bal. Feitelijk kan men zeggen dat zulke overgave geen aanleiding geeft tot samenspel, aangezien de uitvoerder zich er wel zal voor wachten door eene nieuwe opstelling hieraan deel te nemen, vermits hij zelf niet weet wat hij wil en wat er van zijn weg-

trappen komen zal. Ik wil hier drie bijzondere phasen van overgave aanhalen en welke dan ook in de meeste gevallen de bedoeling moet zijn van den speler die deze uitvoert.

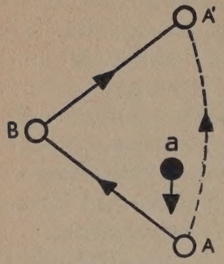

Fig. 8.

EERSTE GEVAL. — **Den bal overgeven aan een ploegmaat met de bedoeling hem in een gunstigere positie terug toege speeld te krijgen,** 't.t.z. de hulp van een medespeler zoeken en een tegenstander verschalken.

Speler A, aangevallen door een tegenstrever, speelt den bal naar ploegmaat B, met het inzicht den bal terug toegespeeld te krijgen, achter den tegenstrever, waar dan opnieuw speler A den bal komt opvangen. (Zie **fig. 8.**)

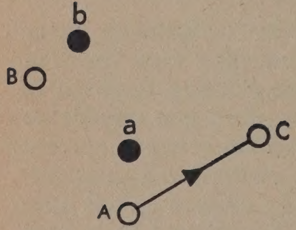

Fig. 9.

TWEEDE GEVAL. — **Den bal overgeven aan een medespeler die in betere positie staat,** t.t.z. met het doel den bal over te geven aan uw ploegmaat C, die op dit oogenblik in een gunstiger positie staat om het spel vooruit te helpen. Bij voorbeeld: **een ongedekte speler.** (Zie **fig. 9.**)

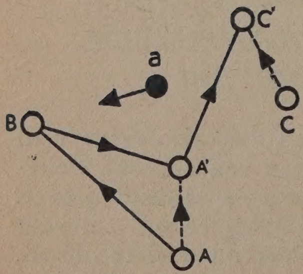

Fig. 10.

DERDE GEVAL. — **Den bal overgeven aan een ploegmaat, met het inzicht de verdediging zich te zien verplaatsen en de opening naar een anderen ploegmaat gunstiger te maken.** Bij voorbeeld: Uw ploegmaat **B,** dien gij den bal toespeelt, te zien aanvallen door tegenstrever **a,** den bal opnieuw achteruit gespeeld te krijgen om hem dan rechtstreeks aan ploegmaat **C** over te geven, wiens opening gunstiger geworden is door de verplaatsing van tegenstrever **a** (driehoekspel). (Zie **fig. 10.**)

KORTE EN LANGE PASSEN

Korte passen worden doorgaans met het binnenste of buitenste van den voet gegeven en zooveel mogelijk langs den grond, volgens de omstandigheden zich voordoen. (Zie *fig. 11 en 12)*.

Fig. 11.

Fig. 12.

De passen uitgevoerd met den binnenkant van den voet, schijnen wel de zuiverste om kort passenspel te verwezenlijken, daar zij het opvangen en het wegspelen van den bal fel vergemakkelijken, Deze passen zijn bijzonder aan te bevelen voor voorspelers en middenspelers. B.v. in het driehoekspel.

Lange passen zijn in vele gevallen heel wat aan te raden, naar gelang het spel en de opstelling van den tegenstrever dit vergen. Deze worden gewoonlijk met den wreef van den voet uitgevoerd (zie *fig. 13)* en meestal boven de hoofden

Fig. 13.

der tegenstrevers gespeeld. Bij lange passen is het onderscheppen van den bal gemakkelijker, gezien de groote afstand die de bal moet afleggen om bij uw ploegmaat aan te landen, waarbij er dus meer kans bestaat een tegenstrever op zijn baan te ontmoeten.

Zulke passen zijn aan te bevelen voor achterspelers, alsmede voor de middenspelers, die bij gunstige gelegenheid, den bal naar de andere zijde van het plein willen brengen. B.v. vleugelverwisselingen.

Het centeren van den bal kan men rangschikken bij een langen pas, met dit verschil dat het draaien van het lichaam op het oogenblik van den schop hier een groote rol speelt.

OEFENINGEN OP KORTE PASSEN. — Drie, vier of meer spelers in cirkel en den bal langs den grond doorgeven in beide richtingen.

Drie, vier of vijf spelers op eene lijn het plein afdraven en elkander den bal overgeven, van links naar rechts en omgekeerd, met binnen- en buitenkant van de voeten.

OEFENINGEN OP LANGE PASSEN. — Twee spelers tegenover elkander op 25 à 30 meter afstand zich ballen toespelen.

1° Langs den grond;

2° Op manshoogte.

Den bal niet stoppen en ook niet laten botsen waar dit mogelijk is, steeds den bal tegemoet loopen, hem nooit afwachten. Buitenspelers met den bal laten draven langs de lijn en van een op voorhand aangeduid punt, een lange pas geven naar het midden en dit in volle koers (centeren).

OEFENINGEN OP PASSEN IN DE BREEDTE EN DE DIEPTE VAN HET VELD ALSMEDE OP SCHUINE PASSEN (zie fig. 14 en 15).

3. — STOPPEN VAN DEN BAL

Een speler die behendig den bal kan stoppen of bemeesteren mag vrij af zeggen dat hij reeds een grooten stap vooruit heeft gedaan in het voetbalspel, hetgeen hem zal toelaten de moeilijkste toestanden op te klaren die in een wedstrijd kunnen voorkomen.

De technische studie die ik hierover wil uiteenzetten zal er heel zeker toe bijdragen de opleiding van den beginneling-voetballer te bevorderen.

Waar ik tot heden sprak van de verschillende schoppen en overgaven of passen, bedoelde ik steeds de oefeningen op stilliggende, rollende of in de vlucht gespeelde ballen. Een speler, die den bal toegespeeld krijgt, zal niet altijd de gelegenheid

hebben hem rechtstreeks te verwerken. Dikwijls gebeurt het, dat hij den bal op onzuivere wijze toegespeeld krijgt en verplicht is deze te stoppen, t.t.z. er zich hoeft meester van te maken alvorens hem gepast te kunnen verder spelen. Een beginneling zal al spoedig kunnen nagaan dat het rechtstreeksch

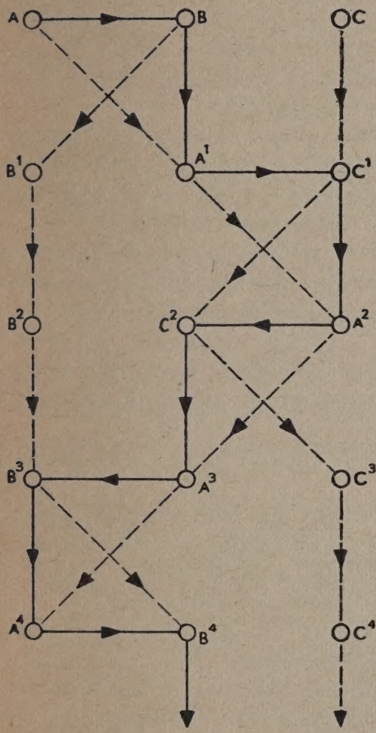

Fig. 14.

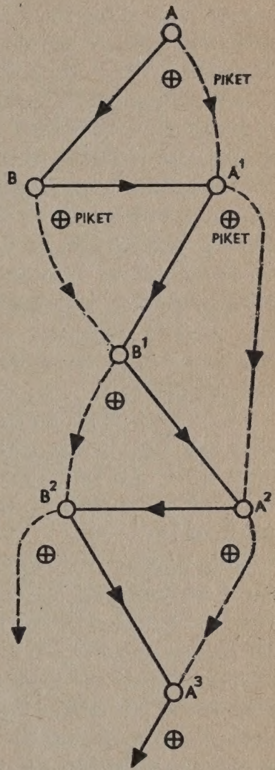

Fig. 15.

wegwerken van den bal steeds heel moeilijk is en 't is dus van groot belang, dat hij zich eerst het stoppen van den bal eigen maakt, wil hij het tot een goed voetballer brengen.

Het valt niet te ontkennen dat de kennis van de spelregels, met daarbij een goede kijk op het spel, eigenschappen zijn die een volmaakt voetballer kenmerken, maar nooit kunnen deze voorname eigenschappen volstaan om het balmeesterschap te

verbeteren. Dit geldt eveneens voor den speler die heel goed begrijpt hoe de handeling met den bal moet geschieden maar niet bij machte is deze uit te voeren.

Velen denken dat het volstaat regelmatig in wedstrijden uit te komen om eens een goed voetballer te worden. 't Is eene dwaling die de clubleiders en oefenmeesters moeten bekampen. Balmeesterschap is de grondslag van het voetbalspel, de vrucht van lang en hard werken, dat bestaat in het oneindig herhalen van de verschillende onderdeelen die de speltechniek uitmaken. Het improviseeren, dat weliswaar een bijzondere kwaliteit daarstelt maar heel dikwijls nadeelig werkt op den beginneling-voetballer, mag zich enkel vertoonen, wanneer de speler een volledig technieker is geworden.

Om balkontrool goed aan te leeren is er slechts een methode en die bestaat in de ontleding der verschillende onderdeelen, ten einde ze te kunnen begrijpen om ze daarna met juistheid uit te voeren. Tevens, voldoende wilskracht en geduld aan den dag leggen en niet tienmaal, maar honderd en zoo noodig duizend maal, dezelfde oefeningen herhalen, in zoo verre dat deze bewegingen ten slotte automatisch worden uitgevoerd.

Deze grondige ontleding der verschillende bewegingen kan men het best doen uitkomen in dat soort spelen, dat betrekking heeft op het voetbalspel.

Hoeveel spelers vindt men die behoorlijk den bal kunnen stoppen ?

Doorgaans ziet men deze uitvoering met veel te groote krachtinspanning gepaard gaan. Anderzijds is men verwonderd — en niet enkel bij beginnelingen maar zelfs bij spelers die naam verwierven in onze Belgische voetbalwereld — over de loomheid in hunne bewegingen en de onbehendigheid waarmede zij soms met het leder omgaan. Deze loomheid is doorgaans het gevolg van het feit dat de speler de verschillende bewegingen die noodig zijn voor de uitvoering niet onderling in overeenstemming kan brengen en zijn spieren op het gepaste oogenblik niet kan ontspannen. Hij weerhoudt zich daar waar hij zou moeten toegeven. De onbehendigheid is eveneens het gevolg van de slechte ordening zijner bewegingen met daarbij zijn verkeerde opstelling om den bal te ontvangen of te trappen.

De eerste vereischte om den bal te stoppen is te zorgen dat het voorwerp dat den bal aanraakt, 't zij voet, been, buik, borst, enz., zoo weinig mogelijk weerstand biedt, wat de

kracht van den bal zal verminderen en hem onbeweeglijk moet maken. Ik hoef, bij voorbeeld, niet te zeggen, dat om den bal met den voet te stoppen, men deze nooit op den grond mag plaatsen, want dit zou den weerstand vermeerderen en den speler niet eens toelaten een lichte terugtrekkende beweging met den voet te maken, waardoor de schok moet breken op het oogenblik der ontvangst (amortir le coup).

Met den voet of het been lenig, slap te houden zal men hieraan kunnen verhelpen. Integendeel, indien men voet en been stijf houdt zou men den bal weder zien terugkaatsen in verhouding met de kracht van den ontvangen schop.

Bij voorbeeld, wanneer men den bal tegen een muur schopt zal deze met kracht wederbotsen ; schopt men integendeel den bal tegen een voorwerp dat minder stug is, dan zal men kunnen nagaan dat hij bij het aanraken van dit voorwerp niet zoo fel zal terugbotsen.

Verder hoeft men drie voorname punten in het oog te houden :

1) De kracht en de koers (trajectoire) van den bal, met daarbij de oorzaken die deze kracht kunnen verminderen of vermeerderen en tevens de koers ervan kan wijzigen.

Bijv. : Harde en modderige velden, hevige wind, enz.

2) De plaats en de houding van den speler die den bal stopt. Vergeet nooit dat de bal niet altijd bij den speler aanlandt, maar dat deze zich zoo moet plaatsen dat hij het leder gemakkelijk kan bemeesteren. Zich zooveel mogelijk recht voor den bal plaatsen, hetgeen toelaat zonder van plaats te veranderen hem in alle richtingen weg te spelen. Ballen zijdelings gestopt zouden eene verplaatsing van den speler vergen in geval hij deze naar de tegenovergestelde zijde wilde spelen.

Ook moet men bijzonder de aandacht trekken op het feit dat de bal onder het lichaam moet gestopt worden, hetgeen vele spelers verwaarloozen ; zij denken den bal reeds te hebben bemeesterd wanneer deze op 4 à 5 meters afstand vóór hen is gevallen. Gewoonlijk echter wordt dan den bal door den tegenstrever bemachtigd.

3) De plaats van den of de tegenstrevers en wat men zinnens is met den bal te doen. Beoordeeling die heel zeker de uitwerking moet voorafgaan maar waarbij velen falen.

Een goed technisch afgericht voetballer die zijn vak verstaat zal in staat zijn én den bal te stoppen én hem tezelf-

Fig. 16.

dertijd klaar te maken voor de uitvoering der spelphase die hij heeft beraamd, daar waar een ander speler eerst den bal hoeft te stoppen, hem goed te leggen of klaar te maken om hem eerst daarna te verwerken, wat een tijdverlies veroorzaakt en een tegenstrever in de gelegenheid stelt hem den bal te ontfutselen.

Buiten het stoppen met de voeten of beenen zijn er nog andere deelen van het lichaam die hieraan kunnen medehelpen, 't zij borst, buik, bil, enz., naar gelang van de wijze waarop men den bal toegespeeld krijgt, om tezelfdertijd den bal te bemeesteren en een aanstormenden tegenstrever te verschalken.

't Is dus van groot belang dat de beginneling de goede manier van stoppen tracht aan te leeren en dit met beide voeten. Wij zullen verder de verschillende manieren van stoppen aan een grondig onderzoek onderwerpen.

STOPPEN MET DEN ONDERKANT VAN DEN VOET (fig. 16 en 17)

Fig. 17.

Zich plaatsen in de koers van den bal, daar waar hij den grond gaat raken. Het aangezicht naar den bal gekeerd en op het oogenblik dat hij onder het lichaam aanlandt het been opheffen, 't zij linker of rechter, de knie licht gebogen, zoodanig dat de punt van den zool den bal overdekt, zonder nochtans den voet er op te drukken, op zulke wijze dat de bal van den grond terugbotst tegen de punt van den zool; tezelfdertijd de

kracht van den bal breken met den voet (of het been) slap te houden. (Zie *fig. 16.)*

Deze bewegingen moeten geschieden 't zij met den linker, 't zij met den rechter voet. De speler moet het lichaam in evenwicht houden steunend op het been dat de grond raakt (rechter of linker).

Deze uitvoering valt niet fel in den smaak van spelers en leiders omdat zij het evenwicht doet verliezen en den speler soms doet vallen. De grove fout bestaat juist hierin dat de meeste spelers den voet op den bal houden en bijgevolg het lichaam daarop laten steunen.

In sommige gevallen, wanneer de bal naar den speler komt gerol, is de goede uitvoering ervan heel nuttig. Het is voldoende den tip van den voet op te heffen, de hiel naar onder gehouden opdat de bal tusschen den grond en den zool blijft liggen. (Zie *fig. 17.)*

STOPPEN MET DEN BINNENKANT VAN DEN VOET (fig. 18)

Zich plaatsen zooals bij de voorgaande uitvoering, indien de bal komt aangerold goed het botsen nagaan. Op het oogenblik dat de bal naar den speler komt, de voet zijwaarts en

Fig. 18.

Fig. 19.

een weinig naar achter opheffen, dusdanig dat de bal van den grond terugbotst tegen den binnenkant van den voet of been (AI) ; tezelfdertijd de kracht van den bal breken met den voet (of been) slap te houden.

Deze bewegingen brengen den bal op ongeveer 0,70 m. vooruit (AII), gereed om hem met juistheid te trappen. Eveneens het lichaam in evenwicht houden, steunend op het been dat den grond raakt (linker of rechter). (Zie *fig. 18.)*

STOPPEN MET DEN BUITENKANT VAN DEN VOET (fig. 19)

Zich plaatsen zooals bij de voorgaande uitvoering, met het aangezicht naar den bal. Op het oogenblik dat de bal naar den speler komt, het been naar binnen opheffen, 't is te zeggen, naar het midden van het lichaam, om zoodoende den bal te doen botsen (coincer) tusschen den grond en den buitenkant van den voet. Deze beweging brengt den bal min of meer zijwaarts van den speler, wat hem tezelfdertijd toelaat een eventueel aanstormenden tegenstrever te vermijden.

STOPPEN MET HET BOVENSTE VAN DEN VOET (fig. 20)

Dit stoppen kan aanzien worden als overbodig en misschien weinig in gebruik. Dit sluit niet uit dat het als oefening

Fig. 20.

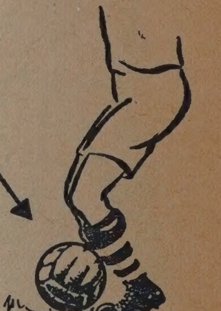

Fig. 21.

aanbevelenswaardig is ten einde het in evenwicht houden van het lichaam aan te leeren. Tevens leert het den speler de spieren ontspannen bij de ontvangst van den bal, waarvan dan de kracht vermindert.

Men ontvangt den bal, alvorens hij den grond raakt met het bovenste van den voet (wreef) op zulke wijze dat dit de kracht van den bal wegneemt. Dan laat men den bal op den grond vallen om hem voordeelig te gebruiken.

STOPPEN MET DEN VOORKANT VAN EEN OF TWEE BEENEN (fig. 21)

Op het oogenblik dat de bal op den grond valt vóór den speler, plaatst deze de beenen zoodanig dat hij de knieën naar voren brengt en een hoek vormt waarin de bal van den grond terugbotst en vóór den speler blijft liggen. (Zie *fig. 21.*)

STOPPEN MET DEN VOORKANT VAN DEN BIL (fig. 22 en 23)

Wanneer ballen uit de hoogte naar den speler komen, moet deze een van beide knieën opheffen en den bal op de bil

Fig. 22.

Fig. 23.

laten vallen, waardoor de schok breekt en het terugbotsen wordt voorkomen. De bal doodgemaakt door de bil en gedeeltelijk door den buik, valt vóór de voeten van den speler.

Bij al deze manieren van stoppen komt het er bijzonder op aan dat de spelers goed het evenwicht houden op één been, terwijl het ander heel behendig de verschillende bewegingen maakt voor het opvangen, het doodmaken en het wegtrappen van den bal.

Buiten het stoppen met de voeten, zijn er nog andere deelen van het lichaam die men zoodanig kan oefenen dat zij rechtstreeks of onrechtstreeks tot meesterschap over den bal kunnen leiden, bijv. : borst en buik.

OEFENINGEN OP HET STOPPEN VAN BALLEN KOMENDE UIT DE HOOGTE. — Den speler ballen toewerpen. Goed zijn houding nagaan, en dan van plaats doen veranderen door de ballen te kort of te ver, naar links of naar rechts te werpen, hem verplichtend naar de plaats te loopen waar de bal valt. De speler gewennen zich recht vóór den bal te plaatsen. Later de ballen hooger werpen.

OEFENINGEN OP HET STOPPEN VAN ROLLENDE BALLEN. — Drie, vier of meer spelers in cirkel plaatsen en den bal doorgeven, na deze te hebben gestopt (in beide richtingen).

Twee spelers sturen elkander ballen toe, eerst zacht, dan met meer kracht. Deze stoppen en terugspelen (stoppen met den éénen voet en wegwerken met den anderen).

HET OPVANGEN MET DE BORST (fig. 24)

Men kan doorgaans een tijdverlies opmerken bij spelers die alleen den bal kunnen bemeesteren met de voeten en het oogenblik moeten afwachten dat de bal op den grond valt, daar waar zij den bal te gemoet hadden kunnen loopen om deze met de borst op te vangen, zoodoende de snelheid van het spel vermeerderen. Ook ballen die voorbijvliegen op borsthoogte zijn heel wat moeilijker met de voeten te bemachtigen en het is dan geraadzaam deze met de borst op te vangen.

Om dit goed uit te voeren houdt men het bovenlichaam

een weinig voorover, de armen schuin van het lichaam en de voorarmen naar voren gericht. Dit heeft het intrekken van de borst ten gevolge, hetgeen hier een groote factor is, daar de kracht van den bal er door gebroken wordt. Hier zijn het ook de beenen die moeten toegeven bij het in aanraking komen van bal en lichaam, en dus de rol van schokbreker spelen. De bal valt voor de voeten van den speler die hem onmiddellijk onder kontrool neemt.

Fig. 24.

Het opvangen van den bal met de borst wordt weinig en doorgaans slecht uitgevoerd. Zoo ziet men ballen die heel gunstig met de borst kunnen opgevangen worden in het wilde met het hoofd wegspelen.

OEFENINGEN IN HET OPVANGEN MET DE BORST

OEFENINGEN IN HET OPVANGEN MET DE BORST. — De spelers van 6 à 7 meter afstand ballen toewerpen op borsthoogte, eerst niet te hard, daarna kan men er wat meer kracht bijzetten. Ballen schuin toewerpen en bij het opvangen met de borst, zich draaien om den bal naar voren te brengen.

Nuttige oefening voor het opvangen van een center alsook voor buitenspelers. Bij jonge spelers, die nog niet volwassen zijn. zal men bij deze oefening zorg dragen lichte ballen te gebruiken en deze niet te krachtig toe te spelen. 't Is nochtans van groot belang zich van jongsaf aan, aan deze oefeningen te gewennen.

HET OPVANGEN MET DEN BUIK (fig. 25)

Nog eene manier van opvangen die zelden goed wordt toegepast en nochtans heel wat voordeel kan bijbrengen, daar

zij een speler toelaat in volle koers den bal te bemachtigen zonder dus de minste vertraging te veroorzaken.

Fig. 25.

't Is nogmaals de goede kijk op den bal die het meest bijbrengt om deze uitvoering te doen lukken. Het opvangen met den buik gebeurt gewoonlijk op ballen die uit de hoogte aankomen om deze bij den bots in volle koers met den buik op te vangen. Men houdt het lichaam een weinig voorover en den buik ingetrokken om er een holte van te maken, hetgeen nogmaals de kracht van den bal zal verminderen.

Opgepast dat bij deze uitvoering de knieën niet in aanraking komen met den bal, wat in de meeste gevallen den bal te ver van den speler zou verwijderen en balkontrool doen verliezen.

OEFENINGEN IN HET OPVANGEN VAN DEN BAL MET DEN BUIK. — Den speler ballen toewerpen uit de hoogte en deze na den bots met den buik opvangen. Daarna hem ballen op dezelfde wijze doen opvangen maar in volle koers.

ALGEMEENE OEFENINGEN VOOR HET STOPPEN EN HET OPVANGEN (fig. 26). — 1. - Een speler A plaatst zich in het midden van een cirkel van ongeveer 15 meter doormeter en speelt den bal (hooge en lage ballen) naar den andere speler B die rond hem loopt. Deze laatste tracht den bal op te vangen met voet, been, bil, buik of borst naar gelang de bal op hem afkomt. Nadat hij den bal onder kontrool heeft genomen, wat steeds in volle koers moet gebeuren, tracht hij den bal zuiver weer te spelen naar den speler A in het midden, die dan weder den bal rechtstreeks overgeeft aan B, die herbegint. Deze oefening moet in beide richtingen gebeuren, wat de spelers toelaat beide voeten te oefenen.

Beurtelings elkanders plaats overnemen.

2. — Den speler ballen toewerpen uit de hoogte en na den bal behoorlijk te hebben gestopt, er eerst mede naar links, naar rechts of naar achteren draaien alvorens er mee van door te gaan.

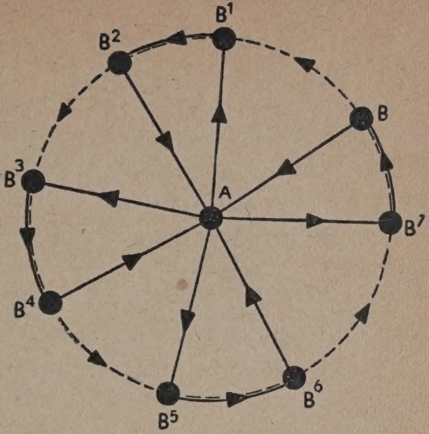

Fig. 26.

4. — KOPSPEL

Al de spelers eener ploeg, behalve de goalkeeper, moeten kunnen koppen. Echter vind ik het kopspel alleen van groot nut voor de verdediging, daar waar het een breken van een aanval geldt, en de aanvallende partij aan de verdediging den tijd niet laat zuiver weg te werken. Een kopstoot kan maar heel zelden vergeleken worden met een pas of overgave, en 't is de voorspelers niet aan te raden hiervan dikwijls gebruik te maken.

De Engelsche beroepsspelers hebben nochtans een groote vaardigheid in het koppen weten te veroveren, en dit door ernstige oefening. Zij maken daarvan dan ook nuttig gebruik in het spel. Voor onze spelers die den noodigen tijd niet kunnen besteden om er behendigheid in te krijgen, acht ik het in de meeste gevallen veel nuttiger, waar dit ten minste mogelijk is, den bal met de borst op te vangen. Dit sluit niet uit dat een voorspeler het kopspel moet aanleeren. Heel dikwijls kan hij in de gelegenheid komen een center rechtstreeks in doel om te zetten door een kopstoot en het ware een fout van zulke gelegenheid geen gebruik te maken.

Vele spelers hebben een afkeer voor het kopspel en klagen dikwijls van hoofdpijn bij de uitvoering ervan. Gewoonlijk komt dit echter, doordat men den bal niet met het voorhoofd speelt, maar hem op het bovengedeelte van het hoofd laat vallen.

Een goede raad om hieraan te verhelpen is, zoolang mogelijk den bal in het oog te houden, wat voorzeker meer kans geeft hem op het voorhoofd te ontvangen.

Een gebrek bij het koppen bestaat hierin, dat de speler bij het springen te vroeg de beweging met het hoofd maakt, in plaats van het oogenblik af te wachten dat hij het hoogtepunt van zijn sprong bereikt heeft.

Wij zullen dan in 't kort nagaan hoe een kopstoot moet uitgevoerd worden.

Men kan den bal *vooruit, achteruit* of *zijwaarts* wegkoppen. Om den bal vóóruit te helpen, raakt men hem met het *bovenste van 't voorhoofd,* het hoofd naar voren werpend door een plotselinge uitstrekking der nekspieren. Bij deze uitvoering moet het lichaam eveneens de beweging van het hoofd meemaken. (Zie *fig. 27.)*

Fig. 27.

Om den bal *zijwaarts* weg te koppen moet men op dezelfde manier te werk gaan als hierboven, maar het hoofd zijlings werpen. Hetzelfde geldt insgelijks voor het *achteruit koppen,* doch hier zal men den bal met het bovenste van het hoofd achteruit werpen.

Een goed zicht op den bal is eene hoedanigheid die hier den speler goed van pas komt. Hoe dikwijls gebeurt het, dat twee spelers elkander den bal betwisten om hem te koppen ; de langste speler zal hier wel voordeel uit trekken. Nochtans vindt men kleine spelers die heel behendig zijn in het kopspel en de grootsten soms verrassen.

In de meeste gevallen, waar een speler het niet halen kan tegen een welafgerichten kopspeler, raad ik hem aan den bal niet te koppen, maar slechts te trachten den tegenstrever den bal te doen missen, t.t.z. te hinderen en dit, door hem het zicht te benemen met de eerste te springen. Tracht ook met zulke spelers den bal zooveel mogelijk langs den grond te houden.

Hier volgen nog eenige aanbevelingen voor het koppen.

Kop den bal nooit te laag, dit is gevaarlijk.

Laat den bal nooit op uw hoofd vallen, dit is pijnlijk.

Spring naar den bal om hem te koppen.

Kop nooit den bal wanneer uwe twee voeten nog den grond raken.

OEFENINGEN IN HET KOPPEN. — Den speler ballen toewerpen, die hij naar een aangeduide plaats moet koppen (vooruit, achteruit en zijwaarts).

Twee spelers tegenover elkaar geplaatst, trachten den bal naar elkander te koppen

Twee, drie spelers nevens elkander plaatsen en hun den bal toewerpen om hem te koppen. Spelers in cirkel plaatsen en deze naar elkander doen koppen.

Eenige spelers voor de goal plaatsen en, op center, den bal trachten naar het doel te koppen. Dit laatste om strijd te verwekken, hetgeen zich bij zulke gelegenheid dikwijls voordoet.

Van groot nut is ook het oefenen in koppen met een aan een koord hangende bal.

De spelers loopen op een zekeren afstand achter elkaar en trachten den nog in beweging zijnde bal te koppen, wat echter niet altijd zal lukken.

Deze oefening kan gemakkelijk in een ruime zaal uitgevoerd worden.

5. — DRIBBLING

Dribbleeren vergt een uitstekende balkontrool in volle koers om, op het oogenblik dat men rechtover den tegenstrever komt, deze voorbij te gaan door een *schijnbeweging* of *feinte*.

De dribbling kan men als eene voorname eigenschap van den speler beschouwen. Nochtans hoeft men hier opmerkzaam te maken dat persoonlijk spel niet mag vervallen in een eigen voldoend genot, maar slechts aan te raden is wanneer een gunstige gelegenheid zich voordoet.

In de meeste gevallen, en bijzonder bij den beginneling, kan men eene groote neiging voor dribbleeren opmerken. De spelers willen hierdoor hunne behendigheid toonen. Een verstandige speler echter zal weldra ondervinden dat deze manier van handelen niet veel bijval medebrengt om het gewenschte doel te bereiken en dat hij heel dikwijls met ruw spel van den tegenstrever zal af te rekenen hebben, hetgeen hem spoedig van deze slechte gewoonte zal doen afzien.

U. OF ILL. LIB.

Voeg daarbij, dat in de meeste gevallen de uitvoering ervan eene zekere vertraging van het spel tot gevolg heeft en heel dikwijls de medespelers, beter geplaatst om het spel vooruit te brengen, verplichten eene afwachtende houding aan te nemen.

Dribbling dient slechts aangewend, gedeeltelijk om de opening van een ploegmaat gunstiger te maken en den tegenstrever te vermijden die eene overgave zou kunnen onderscheppen ; gedeeltelijk ook om een aanstormenden tegenstrever te verschalken, alsmede een laatsten tegenstrever voorbij te gaan om met meer kans een shot op goal te plaatsen.

Zooals ik reeds bij het begin zegde, is balkontrool van uiterst belang voor hem die het dribbleeren wil aanleeren. Hij zal dan vooreerst in volle snelheid met den bal onder het lichaam leeren draven, met kleine vooruit geschovene schoppen van ten hoogste 0,75 m., met binnen- en buitenkant van beide voeten. De bal op zulke wijze aanraken dat deze telkens eene terugwerkende beweging maakt (zie *fig. 28*), hetgeen de kracht van den bal zal verminderen. Dit zal den speler zijn meesterschap over den bal vergemakkelijken en om zoo te zeggen den indruk laten, alsof de bal met een koord aan zijn voet is vastgehouden.

Fig. 28.

Ieder speler kan door ernstig oefenen gemakkelijk deze behandeling verkrijgen en er zelfs toe komen, zoodanig den bal met de voeten te behandelen dat hij deze niet meer hoeft gade te slaan, en hem aan de voeten voelt, hetgeen zal toelaten den toestand van het spel klaarder in te zien en al de bewegingen van medespelers en tegenstanders te laten volgen. Komt dan het tweede punt : het verschalken van den tegenstrever, die u den weg komt versperren en den bal wil ontnemen, om daarna uw koers met den bal voort te zetten.

Een speler verschalken is niet zoo gemakkelijk als men wel denkt en ieder speler houdt er zooal zijn eigene manier op na.

Schijnuitvallen en schijnbewegingen met het lichaam dienen hier aangewend, t.t.z. draaien, keeren, stoppen, weder vertrekken en veranderen van richting ; het zijn zooveel manieren die een speler in de gelegenheid stellen zich eene opening te banen, den bal er door te geven om er mede vooruit te snellen.

Gelijk men ziet zijn er tal van schijnmanœuvers die de speler kan uitvoeren, maar nu komt het er op aan dat deze schijnuitvallen of schijnbewegingen uitgevoerd worden op het gepast oogenblik, t.t.z. niet te ver of niet te dicht bij den tegenstrever, die in dit geval den bal zou doen ontwijken met den voet er voor te plaatsen en zoo uwe poging doen mislukken. Dit laatste punt is wel van zulk groot belang als de twee voorgaande en 't is bijzonder het gevoel van den speler zelf dat hem op het gepast oogenblik zal doen handelen.

OEFENINGEN OP DRIBBLING. — 1° Men doet de spelers met den bal drijven, op de wijze hierboven aangehaald, naar eene op voorhand aangeduide plaats. Trachten den loop zoodanig te regelen, dat men telkens, bij elken sprong, den bal lichtjes aanraakt. Goed den bal onder het lichaam houden.

2° Dezelfde oefeningen, maar men plaatst op het terrein tal van hinderpalen, zooals putten, stokken, groeven, bergjes (hoopjes grond), enz., die den speler op zijn weg den balkontrool doen verliezen en hem verplichten uit te wijken en te draaien.

Deze hinderpalen kan men eerst op gelijken afstand van elkander plaatsen, bij voorbeeld : 3 tot 4 meter, daarna op willekeurigen afstand en dichter bij elkaar. Deze oefeningen uitvoeren :

a) Met den rechtervoet (binnen- en buitenkant van den voet) ;

b) Met den linkervoet (binnen- en buitenkant van den voet) ;

c) Willekeurig met beide voeten (binnen- en buitenkant van de voeten).

3° Vervolgens kan men de hinderpalen door spelers zelf vervangen, die dan zullen trachten den bal van den aanstormenden speler af te nemen. Verschillende spelers kunnen hier aangewend worden.

6. — SCHIJNBEWEGINGEN (feintes)

Schijnbewegingen en schijnmanœuvers vallen niet altijd in den smaak van onze Belgische voetballers. Deze zijn nochtans een machtig wapen voor de aanvallers en brengen heel dikwijls een verdediging in het nauw.

Ziehier eenige schijnbewegingen of schijnaanvallen die ik bijzonder kan aanbevelen :

1. De bal laten doorloopen naar een andere medemaat. Goede verstandhouding is hier vereischt.

2. Een speler drijft den bal, achtervolgd door een tegenstrever. Op het gepast oogenblik het rechter been over den bal slaan en het lichaam naar links overhellen, wat den tegenstrever in den waan brengt dat gij hem links wilt ontsnappen waar gij plotselings rechts ontsnapt. — Zelfde schijnbeweging met het linker been en het lichaam rechts overhellen.

3. In volle koers den bal rechts van zich voortdrijven. Dit brengt den tegenstrever op de gedachte dat gij den aanval rechts wilt wagen. Op het gepast oogenblik plotseling langs den linker kant van den bal springen en uwen aanval naar links brengen.

4. Een buitenspeler op het punt van te centeren wordt door een tegenstrever aangevallen. Op dit oogenblik maakt hij de beweging alsof hij wil centeren, maar in plaats daarvan ontwijkt hij den aanstormenden tegenstrever.

5. Den bal drijven met den binnenkant van den voet. Op het gepast oogenblik den schijn aannemen eene overgave te doen, maar over den bal trappen, veranderen van richting en eene overgave met den buitenkant van den voet uitvoeren.

6. Den bal voor zich drijven. Plotseling den bal met den onderkant van de voet stoppen, zich omdraaien en van richting veranderen.

Voor het slagen van schijnuitvallen of schijnbewegingen komt het er heel dikwijls op aan dat uwe medematen eene gunstige opstelling zoeken, wat den tegenstrever er zal toe aanzetten deze opstelling te dekken en zich in geen geval aan een schijnmanœuver zal verwachten.

OEFENINGEN. — 1. Spelers in cirkel den bal passeeren, hem laten doorloopen, zich draaien en dan doorgeven naar de volgende speler.

2. Over een stilliggenden bal springen, met den linkervoet rechts van den bal en met den rechtervoet links van den bal.

3. Drijven met den bal en beurtelings het rechterbeen links en het linkerbeen rechts over den bal slaan.

4. Drie spelers, A B C, op een lijn. A. speelt den bal naar B; B speelt den bal terug naar A; A geeft terug naar B, deze laat den bal doorloopen, draait zich vlug om en geeft den bal naar C. Hetzelfde spelletje begint nu tusschen B en C, dan weer terug tusschen A en B, enz.

7. — ONDERSCHEPPEN

Het onderscheppen van den bal is nog eene speelfaze die van uiterst groot belang is, voor wat het verdedigingsspel betreft, en dit niet alleen om eene overgave te kunnen op-

vangen, maar vooral om deze te leeren gebruiken tot eigen voordeel. 't Is daarom van belang dat men er de aandacht der spelers op vestigt en in 't kort de bijzonderste fazen van deze uitvoering eens tracht te ontleden.

Eèn juiste regel hierop nahouden ware gewaagd. Deze kan verschillen naar gelang den speler die ze uitvoert. Men mag nochtans zeggen dat, om eene overgave te onderscheppen, het als hoofdzaak geldt, op het gepast oogenblik tusschen te komen, t.t.z. den bal op te vangen alvorens hij bij eenen anderen tegenstrever aanlandt of deze er zich heeft meester van gemaakt.

Het lijdt dan ook geen twijfel, dat men hier over een buitengewonen opmerkingsgeest moet beschikken, om op den gepasten stond te kunnen beseffen wanneer men hoeft in te grijpen. Zonder vrees of de minste aarzeling zich op den bal werpen, want de genomen beslissing en de uitvoering die er op volgt moeten feitelijk bijna op hetzelfde oogenblik geschieden. Het is hierin dat het geheim dezer uitvoering ligt. Inderdaad, niets ontreddert meer een voorspeler, dan wanneer hij plotseling wordt aangevallen door een tegenstrever. In de meeste gevallen zal dan zijne overgave of shot de juiste bedoeling missen.

Ik herhaal dus dat, om goed te onderscheppen, men niet mag bevreesd zijn, zonder weliswaar zich blindelings op den tegenstrever te werpen. Zoo krijgt men wellicht spelers te zien die met ongehoord geweld op den tegenstrever aanstormen en denken dat zij deze speelfaze in de perfectie hebben uitgevoerd, wanneer zij enkel door hunne physieke eigenschappen, soms al te brutaal weg, er in geslaagd zijn een tegenstrever met het lichaam tegen te houden. Anderen ook werpen zich op den grond naar de voeten of trachten den bal langs achter of zijlings in de voeten van den tegenstrever te blokkeeren.

Dit alles schijnt mij heel gevaarlijk en weinig in verband met wat men voetbalspel noemt. Daarbij herinnere men er deze spelers aan, dat er hier met den bal moet gespeeld worden en niet met menschen. Zoo geeft dit in de meeste gevallen aanleiding tot opstootjes en tusschenkomst van den scheidsrechter die deze fouten zal moeten bestraffen. Mijn dunkens bewijst dit enkel dat het zulke spelers aan doorzicht, behendigheid en juist begrip van voetbalspel mangelt. Veel beter zal men te werk gaan met de wijze van spelen van den tegenstander na te gaan, op welke manier hij u telkens wil verschalken en aan welken speler zijner ploeg hij bij voorkeur

zijne ballen toespeelt. Tracht hem alsdan met een schijnuitval of schijnbeweging te naderen, om op het juiste oogenblik zich op de overgave te werpen die gij voorzien hebt.

Onnoodig te zeggen dat hij, die de overgave voorzien heeft en den bal kan bemeesteren alvorens hij bij den tegenstrever aanlandt, veel effectiever werk zal verricht hebben dan deze die het oogenblik afwacht dat de tegenstrever in het bezit komt van den bal.

Wanneer nu de bal bijna buiten zijn bereik is, hoeft hij het onmogelijke te doen om hem met de punt van den voet te raken, ten einde de richting ervan te veranderen of, beter nog, hem naar een medemaat te zenden.

Moest het nochtans gebeuren dat hij in zijne pogingen mislukt en verschalkt wordt, dan zal hij zonder het minste tijdverlies den tegenstrever najagen en zooveel mogelijk hinderen, totdat deze zich van den bal ontmaakt heeft. Hieruit blijkt nogmaals dat de lenigheid en het uithoudingsvermogen de bijzonderste eigenschappen zijn voor hen die zich willen bekwamen in deze uitvoering.

OEFENINGEN OP HET ONDERSCHEPPEN. — Drie of vier spelers stellen zich in een cirkel op en passeeren willekeurig den bal naar elkander. In 't midden plaatst men een andere speler, die moet trachten den bal te onderscheppen. Lukt hij hierin, dan zal de speler die het laatste den bal heeft aangeraakt zijne plaats innemen. Men kan deze oefening uitvoeren met meerdere spelers in cirkel en dan ook het aantal tegenstrevers vergrooten, wiens taak het is zich onderling te verstaan om den bal te bemeesteren.

8. — DE « CHARGE »

Tegenwoordig kan men opmerken dat de echte loyale charge, zooals men ze gewoonlijk noemt, zoo weinig in toepassing wordt gebracht. Men chargeert doorgaans al te brutaal, t.t.z. men tracht den tegenstrever omver te loopen, en dit dan nog, in de meeste gevallen zonder de minste reden en wat soms nog erger is, met slechte bedoelingen. Zulke fouten zijn den echten sportman onwaardig.

Weer andere spelers verwaarloozen integendeel totaal het gebruik van deze uitvoering. Niettegenstaande ik geen voorstander ben van het gebruik der brutale kracht bij het voetbalspel en veel meer sympathie voel voor hem die ze behendig kan vermijden, ben ik het er nochtans mede eens dat de charge, niet al te brutaal of te geweldig en in de gewenschte

omstandigheden uitgevoerd, heel wat nut kan bijbrengen en men zich hier hoeft van te bedienen zonder weliswaar tot misbruik over te gaan.

Voeg daarbij dat een loyale charge zelden gevaarlijk is. Hoe moet men chargeeren ? 't Is een fel betwiste vraag en het reglement zegt ons enkel dat ze noch ruw noch gevaarlijk mag zijn. Geneigd is men te denken dat hier slechts bijval te oogsten is voor groote en sterke spelers. Onbetwistbaar spelen deze eigenschappen een overwegende rol bij deze uitvoering, hetgeen nochtans niet uitsluit dat in sommige gevallen de kleinste speler het hier halen kan.

Er moeten zekere trukken bestaan die deze spelers eigen zijn en men kan op de eerste plaats noemen dat zij over een opmerkingsgeest beschikken die hen toelaat het juist oogenblik waar te nemen wanneer de charge moet uitgevoerd worden.

Sommige gelegenheden schijnen heel voordeelig tot het toepassen dezer uitvoering, zooals b.v. het oogenblik dat een tegenstrever een onvast evenwicht bezit en slechts op een been steun vindt. Hem dan op zulke wijze duwen dat hij het evenwicht verliest, bij voorkeur langs den kant van het opgeheven been, waar hij zich dus het meest uit het evenwicht bevindt.

Ook nog op het oogenblik dat een tegenstrever den bal raakt, schijnt mij een charge heel voordeelig, daar men de juistheid van den shot hierdoor ontneemt.

Andere gevallen kunnen zich nog gunstig voordoen ; ik wil nochtans de aandacht der spelers er op vestigen dat men tegenover tegenstrevers zich als echt sportman hoeft te gedragen en zich wel moet herinneren dat een tegenstrever geen vijand is maar wel een vriend.

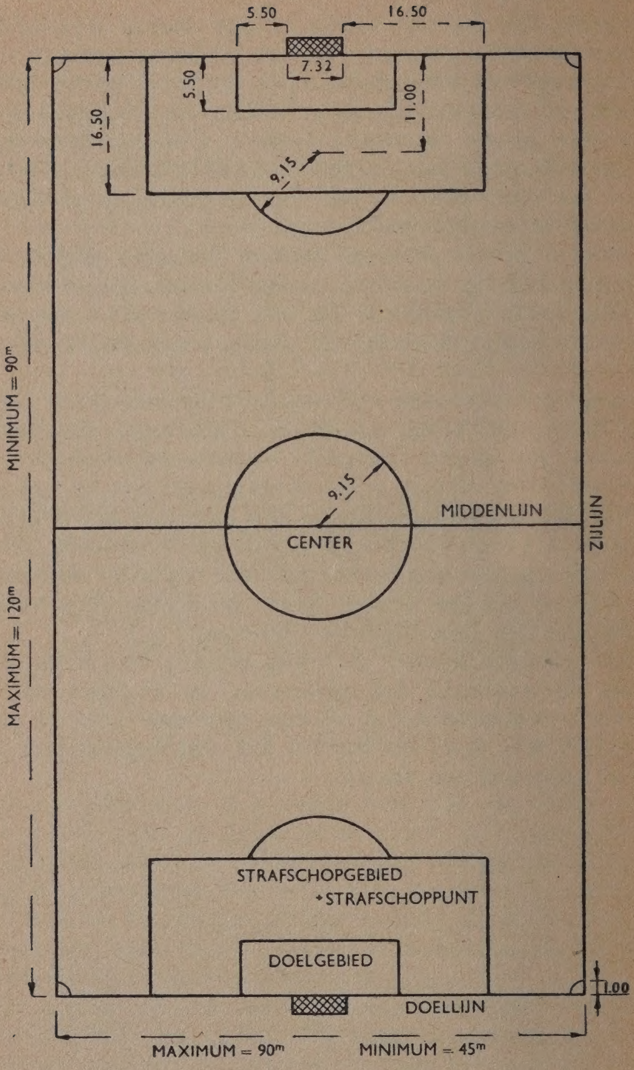
5.50
16.50
7.32
5.50
11.00
16.50
9.15
9.15
MIDDENLIJN
CENTER
ZIJLIJN
MINIMUM = 90m
MAXIMUM = 120m
STRAFSCHOPGEBIED
+STRAFSCHOPPUNT
DOELGEBIED
DOELLIJN
1.00
MAXIMUM = 90m
MINIMUM = 45m

Fig. 29.

HOOFDSTUK III

REGELS VAN HET VOETBALSPEL

ARTIKEL 1.

SPEELVELD — BAL

§ 1. Het spel behoort gespeeld te worden door elf spelers aan iedere partij.

NOTA. — Een wedstrijd mag gespeeld worden wanneer ten minste zeven spelers van iedere ploeg bij het begin-uur tegenwoordig zijn.

§ 2. De afmetingen van het speelterrein moeten zijn, wat de lengte betreft, ten hoogste 120 meters en ten minste 90, wat de breedte betreft, ten hoogste 90 meters en ten minste 45.

NOTA. — De binnenranden der lijnen vormen de eigenlijke grenzen van het speelterrein.

Het publiek mag niet binnen het veld komen, zooniet kan de scheidsrechter de wedstrijd staken, hetgeen hij moet doen wanneer het publiek het hem lastig maakt.

Wanneer de toestand van den grond gevaar kan opleveren voor de spelers, of voor voetbal ongeschikt is, moet de scheidsrechter het terrein afkeuren en gaat de wedstrijd niet door. Het is alleen de scheidsrechter die hier de uitspraak doet, en zijn oordeel alleen is geldig.

§ 3. Het speelterrein moet afgebakend zijn door grenslijnen. De lijnen in de breedte zijn doellijnen, die in de lengte zijlijnen. De zijlijnen moeten rechthoekig op de doellijn getrokken zijn.

Op elken hoek moet eene vlag worden geplaatst, waarvan de vlaggestok niet korter dan 1 m. 50 mag zijn.

Bovendien moet eene lijn getrokken worden, die evenwijdig aan de doellijn, het speelterrein in twee gelijke stukken verdeeld. Het middenpunt van 't speelterrein moet door een duidelijk teeken aangegeven zijn, en een cirkel met een straal van 9 m. 15 er omheen getrokken worden.

NOTA. — De lijnen moeten wit zijn. Slootkanten of uitgestoken goten zijn niet toegelaten. Op de hoeken moet voldoende plaatsruimte gelaten worden voor het nemen der hoekschoppen. Vlaggestokken met puntige

toppen mogen niet gebruikt worden. Gedurende het spel mag geen der vlaggen worden weggenomen of op zij getrokken, ook niet bij het nemen van een hoekschop. Wel mag ten voordeele van den speler, die den hoekschop neemt, het wapperend doek vastgehouden worden. Bij iedere hoekvlag moet, met het hoekpunt van 't terrein als middenpunt een kwartcirkel getrokken worden, met eene straal van 91 centimeters.

§ 4. Op gelijken afstand van de hoeken, wordt op iedere doellijn een doel (goal) opgesteld, bestaande uit twee loodrechte palen, aan de bovenzijde door eene lat met elkander verbonden, zoodat de door beide palen, lat en grond gevormde rechthoek 2 m. 44 hoog en 7 m. 32 breed is. De breedte en dikte van deze houten palen en lat mogen ieder niet minder dan 12 centimeter bedragen.

NOTA. — De voorvlakte van het doel moet samenvallen met de binnenzijde van de doellijn. Palen en dwarslat, die bij voorkeur wit zullen geschilderd zijn, mogen niet uitsteken buiten den rechthoek van het doel. Een speler mag opzettelijk palen of vlaggen niet in het ongereede brengen of de dwarslat naar beneden trekken, zooniet zal de scheidsrechter hem het recht ontzeggen verder mede te spelen. Achter het doel en stevig bevestigd aan palen en dwarslat, moet een net bevestigd zijn, dienend om den scheidsrechter bij het vaststellen van een doelpunt behulpzaam te zijn.

§ 5. Rechthoekig op elk der doellijnen moeten op een afstand van 5 m. 50 van elken doelpaal lijnen van 5 m. 50 getrokken worden, welker uiteinden verbonden moeten zijn door eene lijn evenwijdig aan de doellijn ; de aldus gevormde rechthoek heet doelgebied (goal-area).

Rechthoekig op elk der doellijnen moeten op een afstand van 16 m. 50 van elken doelpaal lijnen van 16 m. 50 getrokken worden, welker uiteinden verbonden moeten zijn door eene lijn, evenwijdig aan de doellijn ; de aldus gevormde rechthoek heet strafschopgebied (penalty-area). Tegenover het midden der doellijn moet, op een afstand van 11 m. van die lijn, een duidelijk teeken gemaakt worden : dit teeken heet strafschoppunt (penalty-punt).

Van elk strafschoppunt uit wordt een cirkelboog met een straal van 9 m. 15 getrokken buiten het strafschopgebied.

Binnen het speelveld moet een kwartcirkel met een straal van 1,00 m. van elken hoekvlagstok getrokken worden, wat men hoekschopgebied noemt.

NOTA. — De afstanden van 5 m. 50 en 16 m. 50, hier voornoemd, moeten genomen worden van de binnenzijde der palen.

§ 6. De bal, die rond moet zijn, mag in omtrek niet grooter dan 0 m. 70 en niet kleiner dan 0 m. 68 zijn.

't Buitenbekleedsel van den bal moet van leder zijn. De bal

mag niet gemaakt zijn van material, dat gevaar zou kunnen opleveren voor de spelers.

NOTA. — De bal moet in 't begin ten minste 396 gram en ten hoogste 453 gram wegen. Is eenmaal de wedstrijd begonnen, mag er niet meer van bal veranderd worden, tenzij de hoedanigheid van den bal tijdens het spel aanmerkelijk veranderde. Zoo er door te ver uittrappen, te veel tijd verloren gaat met naar den bal te wachten, zoo mag er met een anderen bal voortgespeeld worden.

§ 7. In internationale wedstrijden moeten de afmetingen van het speelterrein zijn : wat de lengte betreft, ten hoogste 110 meter en ten minste 100 meter ; wat de breedte betreft, ten hoogste 75 meter en ten minste 64 meter.

ARTIKEL 2.

SPEELTIJD — OPGOOI — BEGINSCHOP

§ 8. De speeltijd bedraagt 90 minuten, tenzij met onderling goedvinden anders wordt overeengekomen.

NOTA. — Voor officieele wedstrijden van den B. V. B. mag de wedstrijd nooit minder dan 90 minuten duren. De scheidsrechter moet den verloren tijd (ver uittrappen, enz.), in elke speelhelft bijtellen. Een wedstrijd mag alleen verlengd worden voor het nemen van een strafschop op het einde van elke speelhelft.

§ 9. De partij die het opgooien (toss) wint, mag of den beginschop (kick-off) doen, of het doel kiezen.

NOTA. — Het opgooien geschiedt gewoonlijk aldus dat de kapitein der bezochte club het muntstuk opgooit en de aanvoerder der bezoekende club raadt. De scheidsrechter kan ook zelf het geldstuk opgooien.

Gewoonlijk kiest de club die den toss wint, het doel dat zij verdedigen wil. Deze keuze heeft heel wat meer belang, dan het kiezen van den beginschop.

§ 10. Het spel begint met een schop van het middenpunt van het speelterrein in de richtting van de doellijn der tegenpartij.

Voordat de beginschop is genomen, mag geen speler der tegenpartij dichter dan 9 m. 15 bij den bal komen, en geen speler, van welke partij ook, het midden van het speelterrein overschrijden.

NOTA. — Indien aan deze bepalingen niet is voldaan, moet de beginschop opnieuw gebeuren. Er mag nooit een vrije schop als straf opgelegd worden. Als een speler met opzet dit artikel overtreedt, zal de scheidsrechter hem waarschuwen en bij hervallen hem verder medespelen verbieden.

De bal wordt beschouwd als zijnde in het spel, wanneer hij eene volledige omwenteling heeft gemaakt of zich over een afstand gelijk aan zijn omtrek (70 centimeter) verplaatst heeft. Raakt de speler, die den begin-

schop doet, den bal eene tweede maal voordat een ander speler hem aanraakte, en nadat de 70 centimeter overschreden zijn, zoo moet als straf volgens Art. 10 en 17 een vrije schop worden toegestaan.

ARTIKEL 3.

RUSTTIJD — HERBEGINSCHOP

§ 11. De partijen verwisselen slechts van doel, wanneer de speeltijd (time) voor de helft verstreken is.

§ 12. De rusttijd (half-time), welke dan gehouden wordt, zal niet langer dan 5 minuten duren, tenzij, op verzoek van beide aanvoerders en met toestemming van den scheidsrechter.

NOTA. — De rusttijd op vijf minuten bepaald, mag met toestemming van den scheidsrechter en de twee aanvoerders, ook verkort worden.

§ 13. Nadat een punt gemaakt is, moet de partij tegen wie het punt gemaakt is, den beginschop doen, en na verwisseling van doel, moet de beginschop gedaan worden door de partij, die zulks niet bij den aanvang van het spel gedaan heeft en altijd met inachtneming van Art. 2 § 10.

NOTA. — Ook al is tegen de partij, die den beginschop gedaan heeft, juist vóór den rusttijd een punt gemaakt, dan moet na de rusttijd toch de andere partij den beginschop doen.

ARTIKEL 4.

AANTEEKENEN VAN EEN DOEL — BAL BUITEN SPEL

§ 14. Een punt is gemaakt, zoodra de bal geheel en al door het doel is gegaan, mits hij niet geworpen, geslagen of gedragen zij door een speler der aanvallende partij, en behalve in de gevallen, waarbij in deze artikelen op andere wijze is voorzien.

Indien door een of andere oorzaak gedurende het spel 't doel in het ongereede is geraakt, heeft de scheidsrechter de bevoegdheid een punt toe te kennen, indien volgens zijne meening de bal onder de lat zou zijn doorgegaan, als zij op hare plaats ware gebleven.

NOTA. — Voordat een punt gemaakt is, moet de bal het doelvlak gepasseerd zijn, d.w.z. het vlak, dat aangeduid is door die zijden van lat en doelpalen, welke gekeerd zijn naar 't speelterrein.

Wordt de bal door het doel geworpen, geslagen of gedragen door een speler der verdedigende partij, dan is een punt gemaakt, uitgezonderd wan-

neer de bal direkt bij een ingooi (zie paragraaf 17) door eigen doel geworpen wordt. In dit geval wordt een corner-kick toegestaan. Wordt de bal bij een ingooi door het doel der tegenpartij geworpen, zoo wordt aan deze een doelschop (goal-kick) toegestaan.

Onder de woorden : « behalve in de gevallen, waarbij in deze artikelen op andere wijze is voorzien », wordt verstaan :

1° Als het doel in 't ongereede is geraakt ;

2° Wanneer de bal direkt bij een ingooi door het doelvlak is geworpen ;

3° Het geval, dat rechtstreeks uit een doelschop of beginschop geen doelpunt kan aangeteekend worden ;

4° Het geval, dat rechtstreeks uit een vrijen schop (free-kick) geen doelpunt kan ontstaan, behalve uit een vrijen schop, die 't gevolg is van Art. 9 (free-kick at goal).

§ 15. De bal blijft in het spel, indien hij van een doelpaal, eene dwarslat, of hoekvlaggestok terugspringt in het speelterrein. Eveneens blijft de bal in het spel, indien hij binnen het speelterrein den scheidsrechter of een grenswachter raakt.

Indien de bal geheel en al over een der doellijnen of zijgrenzen is gegaan, 't zij langs den grond, 't zij door de lucht, dan is hij buiten spel.

NOTA. — In den geest van dit artikel is het lichaam van den scheidsrechter geacht als niet bestaande. Alzoo of de bal dit lichaam raakt of niet raakt, is juist hetzelfde. Als bij een schot op doel, de bal zou buiten gaan en in het spel nog den scheidsrechter raakt en vandaar in het doel gaat, is een doelpunt gemaakt. Zoo ook als een speler den bal langs de zijgrenzen uittrapt en de bal eerst nog den scheidsrechter aanraakt, zal een speler der tegenpartij de ingooi doen ; dus juist alsof de bal den scheidsrechter niet geraakt had.

Raakt de bal binnen het speelterrein een voorwerp of lichaam vreemd aan het spel (een persoon uit 't publiek, een hond, enz.), dan moet de scheidsrechter op die plaats den bal laten vallen.

ARTIKEL 5.

INGOOI

§ 16. Wanneer de bal over eene zijgrens is gegaan, moet een speler van de tegenpartij van degene, die hem 't laatst heeft aangeraakt, den bal ingooien (thrown-in), van het punt der grenslijn, waar hij over is gegaan.

NOTA. — De grensrechter wijst de plaats aan vanwaar de ingooi moet gebeuren. Wordt echter, niet door moedwil, van de juiste plaats niet ingegooid, zoo zal de ingooi opnieuw moeten gebeuren.

§ 17. De speler, die den bal ingooit, moet met het aangezicht naar het speelterrein gekeerd, met beide voeten achter de lijn staan, en den bal over 't hoofd met beide handen ingooien, onverschillig in welke richting.

Een punt kan niet onmiddellijk van den ingooi worden gemaakt.

NOTA. — Volgens dit artikel, moet een ingooi aan de tegenpartij toegekend worden :

1° Wanneer de bal niet over het hoofd wordt ingegooid ;

2° Wanneer hij slechts met eene hand wordt ingegooid, terwijl de andere hand hem begeleidt ;

3° Wanneer de ingooier den bal niet werpt, maar laat vallen (onderscheid maken tusschen laten vallen en zacht werpen, dit laatste is toegelaten) ;

4° Wanneer de ingooier met een deel der voeten op de grenslijn staat of wanneer hij springt ;

5° Wanneer de ingooier niet met zijn aangezicht naar het speelterrein gekeerd staat.

Werpt een speler den bal door eigen doel, dan wordt een hoekschop aan de tegenpartij toegestaan. Werpt hij hem door het doel van de tegenstrevers, dan bekomen deze een doelschop.

§ 18. Zoodra de bal is ingegooid, is hij weer in spel.

NOTA. — Hier dient aangemerkt. dat de bal bij een ingooi aangeraakt mag worden alvorens hij den grond raakt, en dat de spelers niet op een bepaalden afstand moeten blijven ; beide gevallen zijn voorgeschreven voor andere schoppen, die verder in het reglement zullen aangehaald worden.

§ 19. De speler die heeft ingegooid, mag niet aan 't spel deelnemen, voordat de bal door een anderen speler is aangeraakt.

NOTA. — Onder « aan het spel deelnemen », wordt zoowel 't spelen van den bal als het hinderen, afhouden of aanvallen van een tegenstrever verstaan. (Dit in tegenstelling met een vrijen schop, waar alleen het raken van den bal een tweede maal verboden is.)

ARTIKEL 6.

BUITENSPEL

§ 20. Wanneer een speler den bal speelt, is iedere speler van dezelfde partij, die zich op dit oogenblik dichter bij de doellijn der tegenpartij bevindt, dan hij die den bal aanraakt, « buitenspel » (off-side), tenzij er op genoemd oogenblik van aanraken twee of meer spelers der tegenpartij zich dichter bij hun eigen doellijn bevinden.

Een speler, die buitenspel is, mag den bal niet aanraken, noch op welke wijze ook, een tegenstander hinderen of eene zoodanige positie in 't spel innemen, die ook maar eeniger mate de verdedigende partij benadeelt. Een speler is echter nooit buitenspel op hoekschop, op doelschop of ingooi, of als

de bal het laatst door een tegenstander is gespeeld, of wanneer hij zich bevindt op eigen speelhelft op het oogenblik, dat de bal gespeeld of gegooid wordt door een speler van zijn eigen partij.

NOTA. — Er moet vooral op gelet worden dat de positie van een speler, op het oogenblik dat de overzet naar hem gegeven wordt, invloed heeft op den buitenspelregel, en niet zijne positie op het oogenblik dat hij den bal ontvangt. Om den buitenspelregel te begrijpen en te onthouden, moet men de acht gevallen kennen, waarin men niet off-side staat :

1° Wanneer men twee tegenstrevers **tusschen** zich en de doellijn der tegenpartij heeft (wij onderlijnen **tusschen,** omdat, bij voorbeeld, een speler, die op gelijke lijn staat met één der backs en alleen nog maar de doelverdediger vóór zich heeft, buiten spel staat, omdat hij geen twee tegenstrevers tusschen zich en de doellijn heeft) ;

2° Wanneer men achter of op dezelfde lijn staat met een partijgenoot, die in 't bezit is van den bal, ofwel achter den bal (bij voorbeeld : twee aanvallers **A** en **B,** staan vóór het doel der tegenpartij op eenzelfden afstand. **A** heeft den bal, doch gehinderd door een tegenstrever, stelt hij zich aldus op dat hij tusschen de bal en de doellijn komt te staan. **B,** die op dezelfde lijn staat als **A,** is dus niet in off-side-positie) ;

3° Wanneer de bal het laatst door een tegenstrever werd aangeraakt ;

4° Wanneer men zich op zijn eigen speelhelft bevindt. (Wordt de bal overgezet naar een speler die zich in buitenspelstand, op vreemde speelhelft bevindt, en die de bal gaat opvangen op eigen speelhelft, dan is deze speler off-side.) Zie begin dezer nota ;

5° Bij een hoekschop. (Deze regel eindigt wanneer een aanvaller de bal aanraakt. Bij voorbeeld : Een hoekschop wordt gegeven ; een aanvaller raakt den bal. Al zijne partijgenooten, die zich op dit oogenblik dichter bij de doellijn bevinden en geene twee tegenstrevers tusschen zich en de doellijn hebben, staan buitenspel.) ;

6° Bij een doelschop (ook geen off-side, waar het geldt een speler, die zich aan de andere zijde van 't veld in een buitenspel-positie bevindt) ;

7° Bij het neerwerpen van den bal door den scheidsrechter ;

8° Bij een ingooi (thrown-in).

Een speler die buitenspel staat, mag zijn tegenstrever niet hinderen, ook niet onvrijwillig.

Voor het buitenspel wordt een vrije schop aan de tegenpartij toegestaan.

De buitenspel staande speler blijft onder bescherming van Art. 9.

Met de hooger opgegeven gevallen van niet-off-side, kan men alle vragen van buitenspel oplossen, ofwel door toepassing van een regel, ofwel door samenvoeging van twee of meer bepalingen.

Raakt de bal een doelpaal, een hoekvlag of den scheidsrechter, dan wordt dit geacht als niet gebeurd, en houdt de buitenspelregel zijne volle kracht.

ARTIKEL 7.

DOELSCHOP — HOEKSCHOP

§ 21. Wanneer de bal over de doellijn is gegaan, na aanraking met een van de spelers der tegenpartij, dan moet hij

door een van de spelers, over wier doellijn de bal gegaan is, uitgeschopt worden van die helft van het doelgebied, het meest nabij het punt, waar de bal over de doellijn is gegaan.

§ 22. Is de bal over de doellijn gegaan, na aanraking met een van de spelers, wier doellijn het is, dan moet een speler der tegenpartij den bal uitschoppen van uit het hoekschopgebied.

In beide gevallen mag geen tegenstrever dichter dan 9 m. 15 bij den bal komen, voordat hij uitgeschopt is.

NOTA. — In beide gevallen mag de speler, die den schop geeft, de bal niet opnieuw aanraken, vóór dat een ander speler dit gedaan heeft (dus ook niet, wanner de bal slechts van de paal is teruggesprongen, wat bij een hoekschop kan gebeuren).

Bevindt een speler zich dichter dan 9 m. 15 bij den bal, dan moet de schop herbegonnen worden.

ARTIKEL 8.

VOORDEELEN VAN DEN DOELVERDEDIGER

§ 23. De doelverdediger mag binnen zijn eigen strafschopgebied den bal met de hand of arm aanraken, maar hij mag hem niet dragen.

NOTA. — Raakt hij den bal met de hand of arm buiten het strafschopgebied, wordt een vrije schop (free-kick at goal) gegeven. Voor het dragen van den bal, wordt een vrije schop (free-kick) en geen strafschop toegekend.

De doelverdediger wordt geacht den bal te dragen, wanneer hij meer dan vier stappen doet terwijl hij den bal vasthoudt of op de hand laat dansen. De doelverdediger mag den bal tegen den grond kaatsen, of, hij mag den bal in de hoogte werpen, en hem al loopende weder opvangen, doch dan niet meer dan vier stappen doen met dien opgevangen bal.

§ 24. De doelverdediger mag niet worden aangevallen, tenzij hij den bal vasthoudt, een tegenstander hindert, of zich buiten zijn doelgebied bevindt.

NOTA. — Door « aanvallen » moet worden verstaan, door opzettelijk aanraken (bij voorbeeld, schouder aan schouder), de goalkeeper in zijn spel belemmeren.

Een doelverdediger mag dus aangevallen worden (gechargeerd), in drie gevallen :

1° Buiten zijn doelgebied ;

2° Wanneer hij den bal vasthoudt (gewoon aanraken, bij voorbeeld. bij het wegstompen van een shot, is dus niet voldoende om de charge te wettigen) ;

3° Wanneer hij een tegenstander hindert (als een doelverdediger een tegenstrever in den weg loopt, of gelijktijdig als deze naar den bal loopt, waardoor eene botsing ontstaat, wordt dit aanzien als hinderen. Wanneer

de keeper binnen zijn doelgebied stilstaat, zal hinderen zijnerzijds niet mogelijk zijn, zoolang hij niet in aanraking komt met den speler die den bal heeft).

In de drie beschreven gevallen blijft de doelverdediger echter onder bescherming van Art. 9.

§ 25. De doelverdediger mag tijdens 't spel door een anderen speler vervangen worden, doch vooraf moet daarvan mededeeling gedaan worden aan den scheidsrechter.

NOTA. — Wordt van eene vervanging van den doelverdediger aan den scheidsrechter geen kennis gegeven, en raakt deze doelverdediger opzettelijk den bal met de hand of arm binnen het strafschopgebied, zoo moet een strafschop toegekend worden. Geschiedt dit buiten het strafschopgebied, wordt een vrije schop (free-kick at goal) toegestaan.

ARTIKEL 9.

ONGEOORLOOFDE HANDELWIJZEN

§ 26. Het is verboden iemand opzettelijk te doen vallen of pogen te doen vallen, iemand opzettelijk te schoppen of opzettelijk op iemand te springen.

NOTA. — Gebeuren deze fouten niet opzettelijk, dan mag er niet gestraft worden.

Onder pogingen om iemand te doen vallen, moet worden verstaan: voetje zetten, zich plotseling vóór of achter iemand bukken of laten vallen, het plotseling uitsteken van het been (indien dit laatste blijkbaar gebeurt met het doel den bal te spelen, en de tegenstrever toch valt over bal en voet, is er geene overtreding van dit artikel, zoo ook als men springt naar den bal en neerkomt op een ander speler, is dit ook niet strafbaar).

Het gebruiken van de knie is gevaarlijk, en wordt streng tegengegaan en gestraft, 't zij volgens dit artikel (doen vallen of pogen te doen vallen), 't zij als gevaarlijk spel (Art. 13).

§ 27. Geen speler, uitgezonderd de doelverdediger binnen het strafschopgebied, mag, om welke redenen ook, den bal opzettelijk met hand of arm aanraken.

NOTA. — Indien een speler, zelfs te goeder trouw, verkeerdelijk meent, dat de bal buiten spel is, en hem met de hand of arm aanraakt, geschiedt deze aanraking opzettelijk, en moet gestraft worden.

§ 28. Het is een speler verboden zijn tegenstander opzettelijk met de hand of door het uitsteken van den arm tegen te houden, vast te houden of te duwen.

NOTA. — Vasthouden op andere wijze, bij voorbeeld, door op den grond liggend, met de beenen zijn tegenstander te omvatten, zal somtijds als poging om iemand te doen vallen (§ 26), somtijds als gevaarlijk spel (§ 35), moeten beschouwd worden.

§ 29. Aanvallen is geoorloofd, maar 't mag niet op ruwe of gevaarlijke wijze geschieden.

NOTA. — Onder « aanvallen » wordt verstaan, zijn tegenstrever door opzettelijke aanraking in zijn spel te belemmeren. In de volkstaal noemt men het « chargeeren ».

§ 30. Een speler mag niet van achter worden aangevallen, tenzij hij opzettelijk een tegenstander hindert.

NOTA. — Door « opzettelijk hinderen » verstaat men, zich voor den tegenstander plaatsen, met het doel hem te beletten den bal te spelen.

Het in den rug aanvallen, mag echter onder geene omstandigheid geschieden, door het duwen of uitsteken van hand of arm (mag dus enkel geschieden met borst of schouder).

Om dit artikel gemakkelijk te onthouden, verdeelt men de verschillende fouten in drie categorieën :

1° Handfouten ;
2° Voetfouten ;
3° Aanvallen.

De twee eerste hebben elk drie onderverdeelingen, de derde slechts twee.

1° **Hand-fouten :**
- a) De bal met hand of arm aanraken ;
- b) Een tegenstrever met hand of arm tegenhouden ;
- c) Een tegenstrever met hand of arm duwen.

2° **Voet-fouten :**
- a) Een schop geven ;
- b) Voetje zetten ;
- c) Op een tegenstrever springen.

3° **Aanvallen :**
- a) Op ruwe of gevaarlijke wijze ;
- b) In den rug.

Om strafbaar te zijn moeten deze fouten — uitgenomen op ruwe of gevaarlijke wijze aanvallen — met opzet gebeurd zijn.

ARTIKEL 10.

VRIJE SCHOP

§ 31. Als een vrije schop is toegekend, mag geen der spelers van de tegenpartij dichter dan 9 m. 15 bij den bal komen, voordat hij uitgeschopt is, tenzij hij op zijn eigen doellijn staat, tusschen de doelpalen.

De bal wordt beschouwd als te zijn geschopt, wanneer hij eene volledige omwenteling gemaakt heeft, of zich verplaatst heeft over een afstand gelijk aan zijn omtrek, dat is ongeveer 70 centimeter.

De speler, die den vrijen schop genomen heeft, mag den bal niet opnieuw aanraken, voordat een ander speler hem gespeeld heeft.

Beginschop, hoekschop en doelschop, worden als vrije schoppen aanschouwd.

NOTA. — Een vrije schop is een schop tegen den op den grond liggenden bal, in 't zij gelijk welke richting. Een vrije schop mag niet worden genomen, voordat de scheidsrechter gefloten heeft.

Bij overtreding van dit artikel moet de vrije schop opnieuw genomen worden, uitgenomen wanneer de speler die de vrije schop neemt de bal weder aanraakt, voordat een ander speler hem gespeeld heeft. In dit geval wordt een vrije schop aan de tegenpartij toegekend.

De vrije schop heeft dit verschil met den beginschop, dat deze laatste niet in alle richtingen mag gegeven worden (enkel naar voren) en dat de spelers de middenlijn niet mogen overschrijden voordat de schop gegeven is.

Voor een hoekschop mogen de tegenstrevers niet dichter dan 9 m. 15 bij den bal komen, zelfs niet als zij op hun eigen doellijn staan.

ARTIKEL 11.

VRIJE SCHOP (Vervolg)

§ 32. Een punt kan onmiddellijk verkregen worden van een vrijen schop, toegestaan wegens overtreding van Art. 9, maar niet van eenigen anderen vrijen schop.

NOTA. — Op vrije schop mag rechtstreeks gedoelpunt worden (een tweede speler moet dus den bal niet aanraken), wanneer het een vrije schop is toegestaan voor :

1° Doen vallen of pogen te doen vallen (§ 26) ;
2° Scheppen (§ 26) ;
3° Springen (§ 26) ;
4° Gebruik van de hand (§ 27) ;
5° Met hand of arm vasthouden of tegenhouden (§ 28) ;
6° Duwen met hand of uitgestoken arm (§ 28) ;
7° Op ruwe of gevaarlijke wijze aanvallen (§ 29) ;
8° Van achter aanvallen (§ 30).

Het is noodig dat een tweede speler de bal aanraakt, voordat een doelpunt geldig is op beginschop, hoekschop of doelschop of op een vrije schop, toegestaan wegens de volgende overtredingen der spelregels :

1° De bal tweemaal raken voordat een ander speler deze aanraakte op ingooi, vrije schop, beginschop, doelschop of strafschop ;

2° Buitenspel ;

3° Het doen van meer dan vier passen door een doelverdediger, terwijl hij den bal vasthoudt of hem op de hand laat dansen ;

4° Aanvallen van den doelverdediger, als men dit niet mag volgens Art. 8 en op eene wijze niet strafbaar volgens Art. 9 ;

5° Bij een neerwerpen door den scheidsrechter den bal aanraken voordat deze den grond heeft aangeraakt ;

6° Als de bal bij het nemen van een strafschop niet naar voren geschopt wordt ;

7° Gevaarlijk spel (Art. 13).

ARTIKEL 12.

VOETBALSCHOENEN

§ 33. Het is verboden spijkers, die niet met kop en al in het leder zijn geslagen, of metalen plaatjes of uitsteeksels op schoenen of beenderbekleedsels te dragen.

Latjes of knopjes onder de zolen of hielen, mogen niet verder dan 1 cent. 1/4 uitsteken en alle spijkertjes en schroefjes moeten in het leder zitten.

Latjes moeten dwars loopen en plat zijn, mogen niet smaller dan 12 m/m. zijn en moeten zich uitstrekken van den eenen rand van den zool tot den anderen.

Knopjes (studs) moeten eene ronde benedenvlakte vertoonen, mogen in hunne middenlijn niet minder dan 12 m/m. meten en mogen in geen geval kogelvormig of puntig zijn.

NOTA. — Zacht caoutchouc en half-ronde teenstukken onder de schoenen is geoorloofd.

Metalen haakjes of knoopjes bovenop, of metalen plaatjes onderaan of metaal tusschen het leder verborgen in de punten der schoenen zijn verboden.

§ 34. De scheidsrechter is verplicht ieder speler, die hij op overtreding van dit artikel betrapt, zonder voorafgaande waarschuwing te verbieden verder aan den wedstrijd deel te nemen.

De scheidsrechter moet, indien hem dit verzocht is, de schoenen der spelers keuren vóór het begin van den wedstrijd.

NOTA. — Iedere speler, wiens schoenen niet in overeenstemming met het bepaalde in dezen regel worden bevonden, zal van het speelveld worden gezonden en zal niet mogen terugkomen, alvorens zich bij den scheidsrechter te hebben aangemeld, die zich moet overtuigen of de schoenen in orde zijn. Een speler mag slechts in het speelveld terugkomen en zich bij den scheidsrechter melden, op een oogenblik dat de bal niet in spel is.

ARTIKEL 13.

DE SCHEIDSRECHTER

§ 35. Er wordt een scheidsrechter aangewezen, wiens taak het is de regels van het spel te handhaven en te beslissen in alle punten van geschil.

Zijne uitspraak in zaken op het spel betrekking hebbende, is beslissend.

De scheidsrechter moet den stand van het spel opteekenen en den tijd opnemen.

Ingeval een speler zich onbehoorlijk gedraagt, moet de scheidsrechter den schuldige of de schuldigen waarschuwen, en wanneer hij zich verder onbehoorlijk gedraagt, of in geval van gewelddadige handeling — en dan zonder eenige voorafgaande waarschuwing — moet hij hem of hen het recht ontzeggen verder aan het spel deel te nemen, en daarvan kennis geven aan het bestuur van het lichaam, onder welks beheer het spel gespeeld wordt.

Hij mag niet dulden dat een speler noch bij daad, noch bij woord, zijne oneensgezindheid vertoont bij eene door hem genomen beslissing.

De scheidsrechter is bevoegd verloren tijd in rekening te brengen, het spel tijdelijk te staken, wanneer hem dit wenschelijk voorkomt, en eveneens het spel te doen eindigen, wanneer hem dit wegens duisternis, overlast der toeschouwers, of om eenige andere reden noodzakelijk dunkt. Hij moet echter in al deze gevallen van zijne handeling kennis geven aan het lichaam onder welks beheer het spel gespeeld wordt.

Speelt een speler op zulk eene wijze, dat zijn spel volgens de meening van den scheidsrechter gevaar oplevert, of ook maar gevaar zou kunnen opleveren, doch niet zoodanig, dat hij zich gerechtvaardigd acht op ernstiger wijze in te grijpen, dan kan hij een vrijen schop aan de tegenpartij toekennen.

De macht van den scheidsrechter strekt zich ook uit tot vergrijpen gepleegd tijdens tijdelijke staking van het spel, of terwijl de bal buiten spel is. (Doch in dit geval kan hij geen strafschop of vrije schop toestaan, want een eerste princiep van het voetbalspel is, dat de bal in het spel moet komen langs waar hij er uit ging.)

NOTA. — Het spel verlaten zonder toelating van den scheidsrechter (uitgezonderd wegens een ongeval), of herhaaldelijke overtreding van een der spelregels, is onbehoorlijk gedrag in den geest van dit artikel.

Heeft een scheidsrechter een speler om de een of andere oorzaak het recht tot medespelen ontzegd, dan is hij niet bevoegd op deze beslissing terug te komen.

Een speler, die reeds eene waarschuwing ontvangen heeft, moet bij eene tweede overtreding, die anders eene waarschuwing ten gevolge zou hebben, van 't veld verwijderd worden.

Onder gevaarlijk spel zal verstaan moeten worden:

1° Misbruik maken van zijne lichaamskracht;

2° Zich laten vallen op den bal, als daardoor eene ophooping van spelers ontstaat;

3° 't Spelen van den bal met het hoofd, wanneer deze zich laag bij

den grond bevindt, en een speler der tegenpartij in de onmiddellijke nabijheid is;

4° Het gebruiken van de knie. (Zie nota Art. 26.)

Men kan eene waarschuwing oploopen voor:

1° Wangedrag (in den meest uitgebreiden zin);

2° Ernstige overtreding van artikel 9;

3° Gevaarlijk spel.

Het geven van eene waarschuwing sluit niet uit, dat ook nog andere straffen (vrije schop, strafschop) worden toegepast, behalve voor Nr 1, waarvoor geene andere straffen voorzien zijn.

Een speler moet zonder waarschuwing uit het spel gezet worden:

1° Indien hij betrapt wordt op het gebruik van ongeoorloofd schoeisel;

2° Ingeval van geweldige handeling; bij voorbeeld: een speler, grenswachter of scheidsrechter een slag geven, hen te lijf gaan, hun persoon aanranden.

(*) Ingevolge eene nieuwe beslissing mag het spel niet meer gestaakt worden voor het verzorgen van een ongeval. De gekwetste moet van het veld verwijderd worden, en de wedstrijd moet onmiddellijk voortgezet worden.

ARTIKEL 14.

DE GRENSRECHTERS

§ 36. Er worden twee grenswachters aangewezen, wier taak het is te beslissen of de bal over de doellijn of over de zijgrens is gegaan, en te beslissen, welke partij recht heeft op een hoekschop, een doelschop of ingooien, alsook den scheidsrechter bij te staan in het toepassen der spelregels.

Eene beslissing van den grenswachter is niet bindend, zoolang zij niet door den scheidsrechter bekrachtigd is.

Ingeval van eene ongeoorloofde inmenging of van onbehoorlijk gedrag van een grenswachter, heeft de scheidsrechter het recht hem van het speelterrein te doen verwijderen en een plaatsvervanger aan te stellen. Hij is verplicht van een zoodanig geval kennis te geven aan het lichaam, onder welks beheer gespeeld wordt.

NOTA. — De scheidsrechter is bevoegd eene beslissing van den grenswachter te vernietigen. Dit kan ook stilzwijgend gebeuren, bij voorbeeld, doordat een scheidsrechter niet het sein geeft om het spel te doen staken, niettegenstaande de grenswachter met de vlag zwaaide.

Onder ongeoorloofde inmenging moet worden verstaan, het raadgeven of aanmoedigen van een der partijen; ook nog binnen de grenzen van het veld komen tijdens het spel, om des scheidsrechters aandacht op iets te vestigen; wanneer de scheidsrechter iets wenscht te weten komt hij het zelf vragen.

Onbehoorlijk gedrag kan ook herhaaldelijk gebleken partijdigheid zijn.

Indien een grenswachter tijdens een wedstrijd ontslagen wordt, en geen plaatsvervanger kan worden aangeduid, mag men zonder grensrechter spelen.

ARTIKEL 15.

VERONDERSTELDE OVERTREDING

§ 37. Ingeval van eene veronderstelde overtreding van de spelregels, blijft de bal in spel tot dat eene beslissing gegeven is.

NOTA. — Het spel gaat voort zoolang de scheidsrechter niet gefloten heeft. Dit is de beteekenis van dit artikel.

ARTIKEL 16.

BAL LATEN VALLEN

§ 38. Ingeval van eene tijdelijke staking van het spel — om welke reden ook — zal, indien de bal niet over de doellijn of de zijgrens was gegaan, het spel weer hervat worden, doordat de scheidsrechter den bal op den grond laat vallen op de plaats waar de bal zich bevond, toen het spel gestaakt werd, tenzij dat door den scheidsrechter juist tevoren gefloten is voor strafschop of vrije schop, in welk geval na de tijdelijke staking het spel weder zal aanvangen met het nemen van den schop.

De door den scheidsrechter neergelaten bal is weder in spel, zoodra hij den grond bereikt heeft.

Indien bij 't vallen de bal over de zijgrens of de doellijn gaat, voordat een der spelers hem heeft aangeraakt, dan moet de scheidsrechter hem opnieuw laten vallen.

Geen speler, van welke partij ook, mag den bal aanraken, voor dat hij op den grond is geweest.

NOTA. — Goed aandacht nemen op het feit dat men den bal moet laten vallen.

Wordt de bal aangeraakt door een speler voordat hij den grond raakt, zoo wordt een vrije schop toegekend.

ARTIKEL 17.

VRIJE SCHOPPEN — STRAFSCHOP

§ 39. Ingeval van overtreding van artikels 2 en 10 en van de artikelen 5, 6, 8, 10 (al. 1 en 3), 13, 16 en 17, moet een

vrije schop worden toegekend aan de tegenpartij, vanaf de plaats waar de overtreding is geschied.

Ingeval van eene overtreding van artikel 9, buiten het strafschopgebied, of bij de aanvallende partij, met inbegrip van het strafschopgebied, moet aan de tegenpartij een vrije schop worden toegekend, vanaf de plaats, waar de overtreding gebeurde.

NOTA. — Alle overtredingen hier bedoeld worden volledig opgesomd in de nota volgend op art. 11, § 32. Wij verwijzen dus hierheen.

Voor de vrije schoppen volgens alinea 1 van dit artikel, wordt eenmaal gefloten en mag niet rechtstreeks gedoelpunt worden. Vrije schoppen volgens art. 9 kunnen rechtstreeks in goal omgezet worden; hier wordt gewoonlijk tweemaal gefloten, om de aandacht der spelers te trekken. Het reglement bepaalt nochtans niet dat er tweemaal moet gefloten worden.

§ 40. Ingeval van overtreding van art. 9, door de verdedigende partij, binnen het strafschopgebied, moet de scheidsrechter aan de tegenpartij een strafschop toekennen. Zoo noodig wordt de speeltijd verlengd om het nemen van de strafschop mogelijk te maken.

NOTA. — Een strafschop kan worden toegestaan, onafhankelijk van de plaats waar de bal zich bevond, op het oogenblik dat de overtreding, binnen het strafschopgebied plaats vond.

Wanneer de speeltijd verlengd moet worden voor het nemen van een strafschop, zal het einde gefloten worden als de gegeven schop zijne uitwerking had.

De goal telt dus wanneer:

1° Rechtstreeks in goal geschopt wordt;

2° De bal langs een der palen 't net vindt;

3° De goalkeeper door onvoldoende aanraken er niet in gelukt de bal te stoppen en deze in de goal komt door de kracht van de eerst gegeven schop.

Er is geen goal:

1° Wanneer de goalkeeper den bal tegen grond of paal slaat en den bal in de goal komt;

2° Wanneer de bal een tweede maal wordt aangeraakt.

Deze gevallen zijn voor het nemen van een strafschop, na speeltijd (waarvoor de speeltijd moest verlengd worden).

§ 41. De strafschop moet genomen worden van af het strafschoppunt en met inachtneming der volgende bepalingen:

Alle spelers, met uitzondering van den speler die den strafschop zal nemen en de doelverdediger der tegenpartij, moeten, binnen het speelveld, doch buiten het strafschopgebied, blijven.

De doelverdediger van het gestraft kamp moet op zijne doellijn blijven, zoolang de strafschop niet gegeven is en mag zelfs zijne voeten niet bewegen, alvorens de bal geschopt is.

De bal moet naar voren worden geschopt.

Een strafschop mag niet worden genomen, voordat de scheidsrechter gefloten heeft.

De bal is in spel, zoodra de schop gedaan is, en er kan een punt van den strafschop worden gemaakt. De bal mag niet weder aangeraakt worden door den speler, die den strafschop heeft gedaan, voordat een ander speler den bal heeft aangeraakt (ook niet als de bal van den doelpaal terugspringt).

Een vrije schop zal eveneens aan de tegenpartij worden toegekend, indien de bal niet naar voren is geschopt, of indien de speler, die den strafschop heeft genomen, den bal voor de tweede maal aanraakt, eer dat deze door een anderen speler is aangeraakt.

Wanneer bij 't nemen van een strafschop de bal tusschen de palen en onder de lat door gaat, kan het gemaakt doelpunt niet vernietigd worden door eene overtreding van de verdedigende partij.

NOTA. — Komt een der spelers der verdedigende partij naderbij voordat er geschopt is en gaat de bal in het doel, dan is de goal gemaakt. Gaat de bal in dit geval naast de goal, dan moet de strafschop opnieuw genomen worden.

Gebeurt deze overtreding door een speler der aanvallende partij en is de bal in de goal, dan moet de strafschop opnieuw gedaan worden. Ging echter de bal naast, dan is er een doelschop.

§ 42. De scheidsrechter is bevoegd art. 17 niet toe te passen, in gevallen, waarin hij overtuigd is, dat hij door de toepassing de overtredende partij zal bevoordeelen.

NOTA. — Een voorbeeld voor deze paragraaf : Een aanvaller komt voor het doel te staan ; een verdediger wil het doelen beletten en maakt eene fout volgens art. 9 ; de aanvaller vermijdt en heeft eene extra kans om te doelen. In dit geval wordt geen strafschop toegestaan, omdat de strafschop beter kan gemist worden, dan de kans door die overtreding aangeboden. Heeft de scheidsrechter laten doorspelen en wordt de aangeboden kans gemist, dan mag geen strafschop meer worden toegestaan.

HOOFDSTUK IV

NUTTIGE WENKEN OVER DE TAKTIEK VAN HET SPEL

Tot nu toe hebben wij in voorgaande hoofdstukken gesproken over de speltechniek en de spelregels. Thans kunnen wij verder gaan en handelen over de samenstelling der ploeg, de verschillende methoden van aanvallen, voeling en taktiek der verschillende lijnen, rol van elken speler, enz., enz. Insgeijks kunnen wij eenige taktische fouten van het voetbalspel nagaan.

Waar ik sprak over de weinige taktische kennis onzer spelers, waarover men alhier zoo bitter klaagt, kan ik de oorzaak toeschrijven aan de verschillende opvattingen die men ten onzent over het voetbalspel zooal kan opmerken.

Velen houden er hun eigen oordeel op na en denken den echten voetballer aan het werk te zien, wanneer deze fel loopen kan, hard stampen en niemand vreest ; daar waar, met veel minder krachtinspanning maar beredeneerde handeling, heel wat nuttiger en effectiever werk te verrichten was.

De brutale kracht der spieren baat niets. De kundige en behendige voetballer, de echte spelkenner is deze, die afstand doet van alle persoonlijk vertoon en door klaarziend te handelen zijn spel tracht te regelen om goed samenspel in zijn ploeg te brengen.

Kalm en beredeneerd bereidt hij zijn verplaatsingen en zijn combinaties ; altijd weet hij zijn medematen te ontdekken en handelt steeds met nadenken, in plaats van op goed valle het uit.

Zijne taktiek bestaat bijzonder hierin : zijn medespelers bij te staan en zich te doen helpen op het gepast oogenblik. Hij weet steeds alle gelegenheden waar te nemen om een opening te scheppen en er een gunstig gebruik van te maken, of ook nog het spel te brengen, door een snelle verplaatsing, daar

waar de verdediging het zwakst is ; in een woord hij kan zijn spel aanpassen aan de omstandigheden die zich voordoen.

't Is een feit dat de meeste onzer spelers de juiste begrippen van het voetbalspel missen. Om hieraan wat beterschap te brengen, wil ik eenige nuttige wenken over het voetbalspel aanhalen, alsmede eenige taktische fouten en gebreken, welke de spelers, met een weinig gezond oordeel, wel kunnen vermijden.

Moest men het met mijne zienswijze niet eens zijn en betere oplossingen aan het licht brengen, zoo zou ik tevens mijn persoonlijke kennis op voetbalgebied hebben verrijkt. Want graag wilde ik ook nog wat bijleeren, niettegenstaande jarenlange voetbalpraktijk, daar ik vast overtuigd ben, dat er steeds wat blijft te leeren.

Het lijdt bij voorbeeld geen twijfel dat het bijwonen van belangrijke wedstrijden gunstig is om de kennis betreffende taktiek van het spel te vermeerderen. Tevens laat dit toe eene vergelijking te maken tusschen de speelwijzen van verschillende andere ploegen.

Zoo kan men nagaan dat elke ploeg eene zekere voorliefde heeft voor verschillende faktoren waaruit het spel is opgebouwd en dit biedt een gunstige gelegenheid om eens ernstig te overwegen of onze persoonlijke opvatting van het voetbalspel niet vatbaar is voor verbetering of dat geene andere of betere methode kan gevonden worden. De ontleding dezer verschillende faktoren die van zeer grooten invloed kunnen zijn, bewijst vanzelf dat deze wedstrijden heel wat nut kunnen bijbrengen, de ontwikkeling van den voetballer ten goede.

Zoo kan ik ten zeerste aanbevelen het volgen van wedstrijden tusschen welbefaamde elftallen en in 't bijzonder internationale wedstrijden. Die zijn het meest geschikt om ons telkens met eene grootere dosis techniek en taktiek naar huis te zenden.

Na de technische opleiding te hebben genoten, en nadat de speler zich behendig genoeg voelt in de behandeling van den bal, kan hij met de noodige kennis der spelregels aan een wedstrijd deelnemen.

Tijdens zijn eerste opleiding zal hij wellicht ondervonden hebben voor welke plaats in een elftal hij zich het meest geschikt voelt.

Het is dan van groot belang den speler in te lichten welke rol hij te vervullen heeft op de plaats die hij bekleedt, en hoe hij het aan boord moet leggen om daaraan het best te voldoen.

1. — SAMENSTELLING DER PLOEG

Eene ploeg is samengesteld uit 11 spelers en verdeeld als volgt :

Een doelverdediger : G. ; twee backs (achterspelers : links en rechts) : B.L. en B.R. ; drie half-backs (middenspelers : links, midden en rechts) : H.L., C.H. en H.R. ; vijf voorspelers (links buiten, links binnen, center-voor, rechts binnen en rechts buiten) : E.L., I.L., C.V., I.R., E.R. (zie *fig. 30)*.

Deze vijf laatsten zijn de *aanvallers* eener ploeg wier hoofdtaak het is te doelen. De andere spelers noemt men de *verdedigers* en hunne rol bestaat er dus in, hun kamp vrij te houden en de tegenpartij het doelen te beletten.

Nochtans kan men de middenspelers ook de taak toevertrouwen van de verbinding waar te nemen tusschen de achterspelers en de voorspelers. Hun rol is dan tweeërlei : *aanval steunen* en *verdediging steunen,* volgens de spelomstandigheden.

Heel belangrijk is het dat ieder speler de plaats bekleedt waarvoor hij zich het best geschikt acht en welke het meest overeenstemt met zijn karakter en persoonlijke eigenschappen. Tevens moet hij zich op de hoogte stellen van de genomen schikkingen bij het aanvangen van een wedstrijd, t.t.z. nagaan welke manier van spelen zijn ploeg gaat aannemen. Immers, er zijn ook verschillende methoden om een wedstrijd te winnen, en het aangewezen spel zal dan ook voortvloeien uit het persoonlijk spel van elken ploegmaat.

Alvorens de rol van elken speler afzonderlijk te bestudeeren, rol die kan verschillen naar gelang de gekozen methode van het samenspel, welke het karakter van het spel zelve moet beheerschen, zullen wij eerst nagaan, wat men verstaat door aanvalspel en verdedigingspel. Een kleine studie zal ons daarin wellicht wat klaarheid brengen.

2. — HET AANVALSPEL

Gelijk ik reeds zegde kan men het spel in twee bijzondere rollen verdeelen, die fel van elkander verschillen en waarin het karakter van den speler zelf een voorname rol speelt, t.t.z. *het aanvalspel* en *het verdedigingspel.*

Wij mogen nochtans aannemen dat het voetbalspel in 't algemeen eerder een aanvalspel is, daar bij de meeste aan-

OPSTELLING DER ELFTALLEN

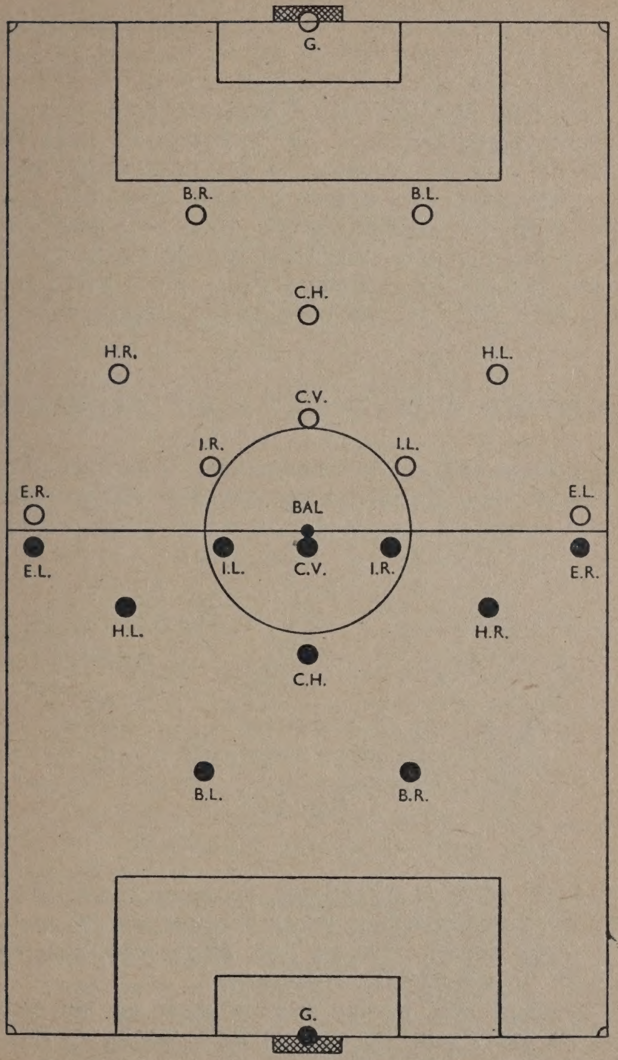

Fig. 30.

vallen schier al de spelers hieraan deelnemen. Ook de ondervinding heeft geleerd dat de beste manier van verdediging zelf aan te vallen is. Wij zullen dus hiermede beginnen en de verschillende manieren van aanvallen bestudeeren.

Het spel der voorlijn kan *gesloten* of *open* zijn, t.t.z. de bal kan gespeeld worden naar den dichtst bijstaanden speler van zijn eigen partij of aan een die verder af staat. In het eerste geval vormt men een *gesloten spel*, dat de verdediging der tegenpartij naar zich toe trekt. Verplaatst men echter den bal over groote afstanden, b.v. van rechtsbinnen naar linksbuiten, dan zal men de verdediging der tegenpartij verplichten zich te verspreiden. Het tweede geval is *open spel*.

Beide methoden hebben hunne vóór- en nadeelen. Hier hoeft men bijzonder de opstelling van de tegenpartij in acht te nemen, alsmede de opstelling zijner ploeg zelve en tevens ook den aard van het speelplein en de weergestelheid.

GESLOTEN SPEL OF HET KORT PASSENSPEL

Het gesloten spel of kort passenspel, is veel kundiger dan het openspel, daar de uitvoering meer het technisch karakter van het voetbalspel weergeeft.

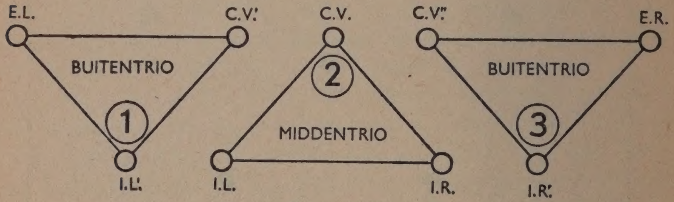

Fig. 31.

Inderdaad, niets is effectiever en aangenamer om volgen dan het goed samenwerken eener voorlijn, die bij middel van korte en lage passen, snel en juist uitgevoerd, zich een weg baant door de vijandelijke stellingen.

Het gesloten spel berust feitelijk meer op het polsen en toetsen om maar eene opening in de verdediging der tegenpartij te kunnen vinden, daar waar het openspel op snelheid, verrassing en overrompeling gesteund is.

In het kort passenspel houden de spelers zich gewoonlijk dichter bij elkander, buitenspelers en centervoor kunnen zich een weinig vooruit schuiven, die op die wijze eene reeks trio's vormen. (Zie *fig. 31.)*

Hier kan men opmerken, dat de binnenspelers een voorname rol spelen en om zoo te zeggen de spil uitmaken van zulke aanvallen, vermits zij de verbinding verwezenlijken tusschen deze « trio's » en bijgevolg geroepen zijn door hun klaarziende handeling het spel in het « trio » te brengen, dat in verband met de opstelling der tegenpartij, op dit oogenblik het meeste kans biedt tot doorbraak.

Onnoodig te zeggen dat al de spelers eener voorlijn die het gesloten spel willen uitvoeren, elkander goed moeten begrijpen en uitgelezen techniekers hoeven te zijn, die meesterschap over den bal bezitten, alsmede een juiste opvatting van taktiek. Hier komen bijzonder het positiespel en een snelle uitvoering ten zeerste van pas, want door een oogenblik te wachten, loopt men gevaar zijn medespelers gedekt te zien alvorens zij den bal toegespeeld krijgen.

Een middentrio slecht bediend door zijn buitenspelers en tevens ook door zijn halflijn, zou in de onmogelijkheid verkeeren het spel te verplaatsen, naar gelang de opstelling van den tegenstrever dit vergt hetgeen voor gevolg zou hebben, het kort passenspel slechts alleen in het middentrio te kunnen doordrijven. Daardoor zou minder kans van doorbreken bestaan, daar zij gansch het gewicht der verdediging zou te dragen hebben.

Gelijk reeds vroeger gezegd is het niet voldoende in het gesloten spel alleen de juistheid der overgaven te beschouwen, deze moet gepaard gaan met een snelheid van uitvoering en de noodige besluitvaardigheid. Zonder deze twee eigenschappen zouden de beste combinaties verijdeld worden.

't Is dan ook opvallend dat de meeste aanvallen langs het middentrio heel dikwijls het gewenschte doel missen en dit om de volgende redenen :

Onvoldoende juistheid der overgaven, t.t.z. de overgave die gewoonlijk hare bedoeling mist, doordat de spelers elkander niet begrijpen. Hier hoeven zij zich wel in het geheugen te prenten, dat een speler geen goede pas kan geven zoo hij hierin niet begrepen wordt door zijn medemaat die zich zoodanig moet opstellen, dat hij den speler in het bezit van den bal de richting tracht aan te wijzen waarin hij deze wil zien spelen en waar hij op dit oogenblik een opening in de verde-

diging heeft kunnen waarnemen. De tweede reden, en die zich wel het meest voordoet is : onvoldoende snelheid, t.t.z. de verdediging eenmaal verschalkt, wordt den noodigen tijd gelaten zich te herpakken om opnieuw den niet gevorderden aanval te komen breken.

De ondervinding heeft geleerd — en men hoeft hier fel op te drukken — dat een voorlijn die zich het kort passenspel heeft eigen gemaakt heel dikwijls in de verleiding komt dit passenspel te overdrijven, ja, het soms vermakelijk vindt den tegenstrever te kunnen overklassen. Het gevolg is echter te lang wachten om op doel te shotten en de schoonste gelegenheden worden niet benuttigd. Dit kan wel een schoon passenspel zijn, maar weinig productief.

Ik druk hier nogmaals op dat de overgave altijd voor doel moet hebben het spel zoo dicht mogelijk naar voren te helpen en den bal in het bezit te brengen van den speler die op dit oogenblik er het beste voorstaat om te besluiten.

Een punt waarop ik ook de aandacht wil trekken en dat in vele gevallen verwaarloosd wordt is wel dit, dat de overgave nooit zijn doel kan bereiken zonder de klaarziende medewerking van een partijgenoot,

De eerste moet zich rekenschap geven van de plaats waar zijn medemaat den bal wil gespeeld krijgen ; de tweede moet zich zoodanig opstellen dat hij medehelpt om een opening te scheppen die hem in de mogelijkheid stelt zijn poging tot doorbraak te zien lukken.

Het is van belang hier te herinneren, dat de overgave in de diepte van het veld en achter den tegenstrever steeds de gevaarlijkste is, omdat zij sneller vooruit gaat en meer kans biedt om een doorbraak in de verdediging te bewerkstellen.

Om elk misverstand hieromtrent te voorkomen, kan men als algemeenen regel het volgende aannemen :

Wanneer een speler, in het bezit van den bal, eene overgave geeft vóór den tegenstrever, dan beteekent dit dat hij zelf de opening wenscht te benuttigen. Integendeel geeft hij den bal acher den tegenstrever, dan is dit eene aanduiding dat hij zijn medemaat wil zien doorbreken.

Het spreekt van zelf dat ook hier de opstelling van de tegenpartij een woordje meespreekt, naar gelang de overgave die zij wenscht te onderscheppen.

Overweegt wel deze twee redenen want het succes eener combinatie hangt er grootendeels van af. Het ware ook wenschelijk dat bij het gesloten spel de middenspelers zich

dichter bij de voorspelers hielden. Indien hunne verstandhouding volmaakt is, zullen zij met veel bijval het zoo aangenaam en effectief driehoekspel kunnen verwezenlijken, waarover wij verder zullen handelen.

OPEN SPEL OF HET LANG PASSENSPEL

De tweede manier van samenspel der aanvallijn is dus het openspel, t.t.z. lange passen met groote en snelle verplaatsingen van spelers en bal om de verdediging der tegenpartij te verplichten zich te verspreiden, deze te overrompelen en te verschalken door de vlugheid van het spel.

Zooals men wel denken kan is de werking hier bijzonder op de vleugels gericht en zijn het de twee vleugelspelers en de centervoor die eene vorname rol spelen, bijgevolg de spil uitmaken van zulke aanvallen.

De taak van de binnenspelers bestaat hier meer in het aanbrengen of voeden alsmede de verbinding trachten te bewaren tusschen voorlijn en middenlijn. Bijgevolg houden zij zich een weinig achter de andere voorspelers gereed om deze desnoods te steunen, door de menigvuldige verplaatsingen van het spel de verdediging der tegenpartij te verrassen en elke fout of nalatigheid dezer laatste uit te baten, zonder maar eens te laten voorzien, waar zij op dit oogenblik een aanval beproeven willen.

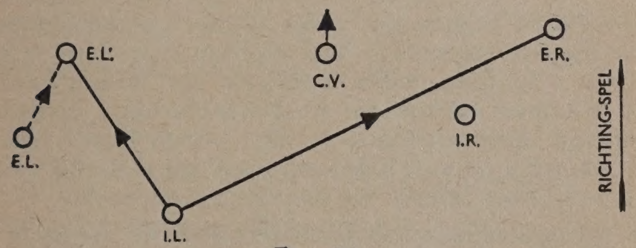

Fig. 32.

Het is dus van groot belang dat de drie andere voorspelers, buitenspelers en centervoor, steeds op hunne hoede zijn en op elk oogenblik door snelheid, verrassing en hardnekkigheid in hun aanval de tegenstrevers trachten te misleiden en hun geen gelegenheid geven zich te hervatten, wanneer zij reeds een eerste maal overvleugeld zijn geweest.

Het openspel zal dan ook meer het aanzien hebben van snelle ontsnappingen, liefst langs de vleugels met vlugge inzetten naar het midden. Om klaarder te zien kunnen wij hier een voorbeeld aanhalen met schets *(fig. 32)*.

De binnenspeler, in het bezit van den bal omtrent in het midden van het plein, zal den bal oogenblikkelijk in de richting zenden van de voorspelers, bij voorkeur naar zijn vleugelspeler ; of beter nog, naar den tegenovergestelden vleugelspeler. Deze laatste, in het bezit van den bal, loopt langs zijne lijn, om bij de eerste gunstige gelegenheid, den bal naar het midden te zenden, alwaar zijn drie andere voorspelers, die de ontsnapping hebben gevolgd, zich gereed houden dezen inzet te bemeesteren. Het lijdt geen twijfel dat deze aanvallen, behendig en snel uitgevoerd, zeer gevaarlijk kunnen zijn daar de verdediging der tegenpartij geen gelegenheid zal vinden zich te verzetten tegen den aanval die haar verrast en bijgevolg hare verdediging niet heeft kunnen voorbereiden. Tevens zal haar den tijd ontbreken, na een mislukte poging om dezen aanval te breken, terug in te loopen ten einde zich opnieuw in verdedigende positie op te stellen.

Bij het openspel trachten de middenspelers en voorspelers het combineeren en dribbleeren te vermijden, daar dit de snelheid van het spel eenigszins vertraagt. Het ware dus beter dat de spelers, in 't algemeen zich zoo spoedig mogelijk van den bal ontmaakten, ten voordeele van een ongedekten voorspeler.

Onnoodig te zeggen dat zulke manier van spelen het de verdediging der tegenpartij heel moeilijk maakt, ze verplichtende van links naar rechts te loopen, met weinig kans den aanval te kunnen breken, om weldra ontmoedigd, uitgeput en zenuwachtig, haar strijdlust te zien verminderen. Hierdoor zullen verrassingen zich talrijker voordoen, waarbij de aanvallers meer kans krijgen tot doorbreken en doelen.

Het openspel merkt zich bijzonder door de volgende kenteekens :

1° Vlug spel langs de vleugels en in de lengte van het terrein ;

2° Het laat gewoonlijk de verdediging niet toe bijtijds tusschen te komen om den aanval af te weren en de inzichten van den tegenstrever te verijdelen ;

3° Het brengt eene zekere aarzeling bij de spelers der ver-

dediging teweeg, hetgeen dan ook tot misverstand leidt door het feit dat men niet weet van welke zijde de aanval komen zal, daar op een gegeven oogenblik een ontsnapping zich kan voordoen, daar waar men er zich het minst aan verwacht ;

4° Het openspel, met groote verplaatsingen van den bal, vermoeit ook de verdediging, ontmoedigt deze spelers en draagt veel bij tot de volledige inzinking eener ploeg.

Ik acht het nochtans nuttig de spelers hier te doen opmerken dat het openspel met groote voorzetten gewoonlijk ontaardt tot een wild en dwaas wegtrappen van den bal zonder de minste bedoeling. Deze manier van handelen kan niet vergeleken worden met wat men noemt het openspel.

Het openspel vergt zooveel methode en doorzicht als 't zij gelijk welke manier van spelen, maar 't is alleen, als het op voormelde wijze uitgevoerd wordt, dat het den gewenschten uitslag kan opleveren.

* * *

Na deze verschillende methoden te hebben nagegaan, hoeft men nog te weten wanneer men het kort of het lang passenspel moet toepassen.

Alvorens hierover verder uit te weiden wil ik eerst eenige oefeningen laten volgen die verband houden met deze twee aanvalsmethoden :

Gesloten spel (zie *fig. 33, 34* en *35);*

Openspel (zie *fig. 36, 37, 38* en *39);*

Open- en gesloten spel (zie *fig. 40* en *41).*

OEFENINGEN OP GESLOTEN SPEL

OEFENINGEN OP GESLOTEN SPEL. — Vermits hier de aanvallijn samengesteld is uit drie trio's, t.t.z. : de twee buitentrio's en het middentrio, zal het geraadzaam zijn deze eerst afzonderlijk te oefenen. Ziehier de opstellingen die men dan kan in lijn stellen met daarbij de gepaste verdediging.

De spelers moeten trachten door eigen combinatie, door de verdediging heen te dringen. Wij zullen later eenige voorbeelden aanhalen.

OEFENING GESLOTEN SPEL

(Buitentrio-links)

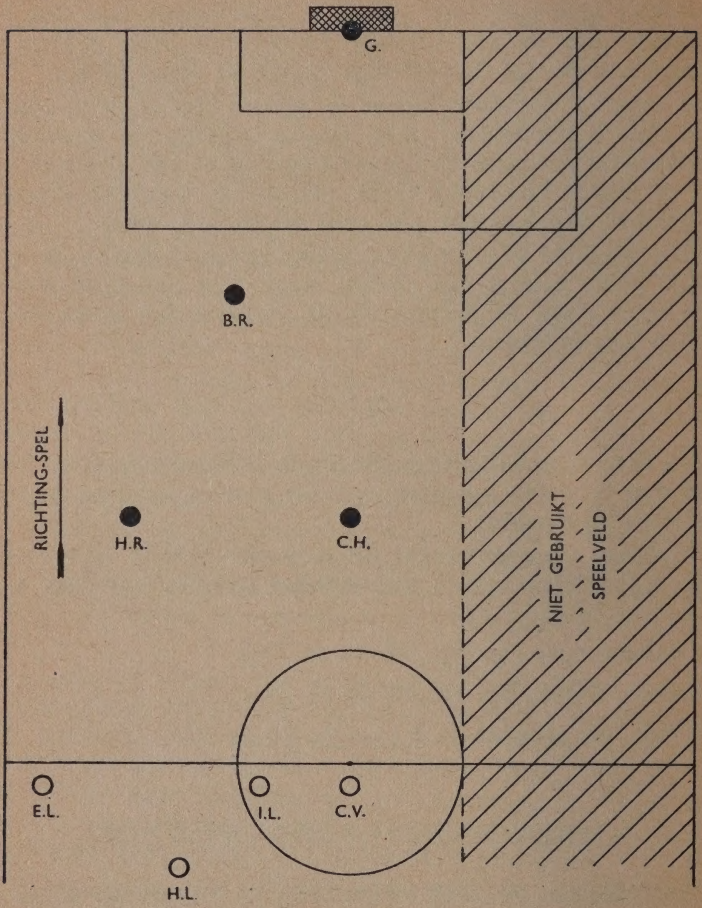

Fig. 33.

OEFENING GESLOTEN SPEL

(Buitentrio-rechts)

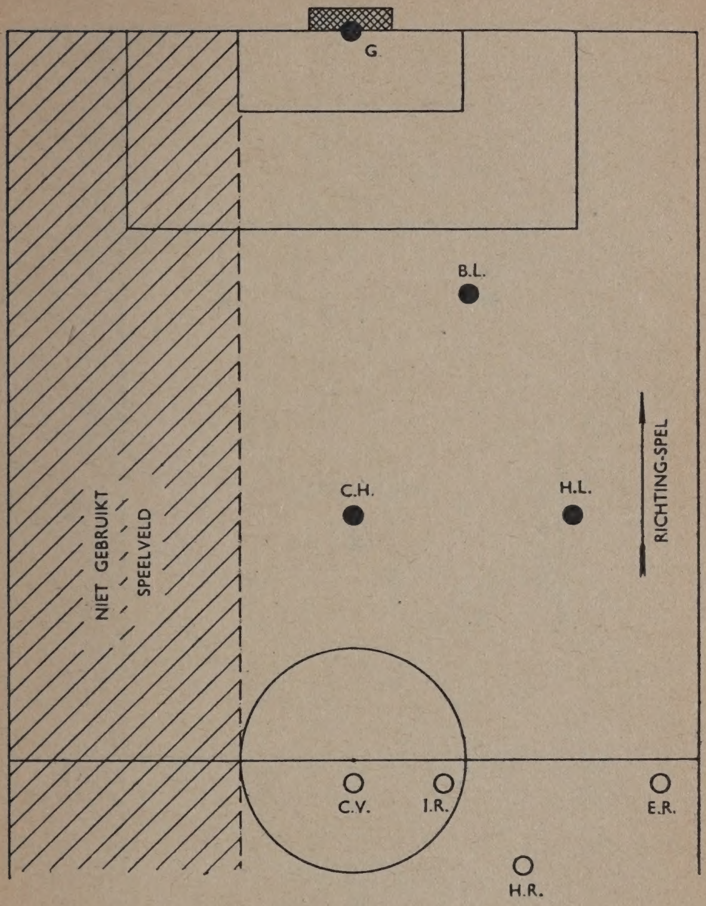

Fig. 34.

OEFENING GESLOTEN SPEL

(Middentrio)

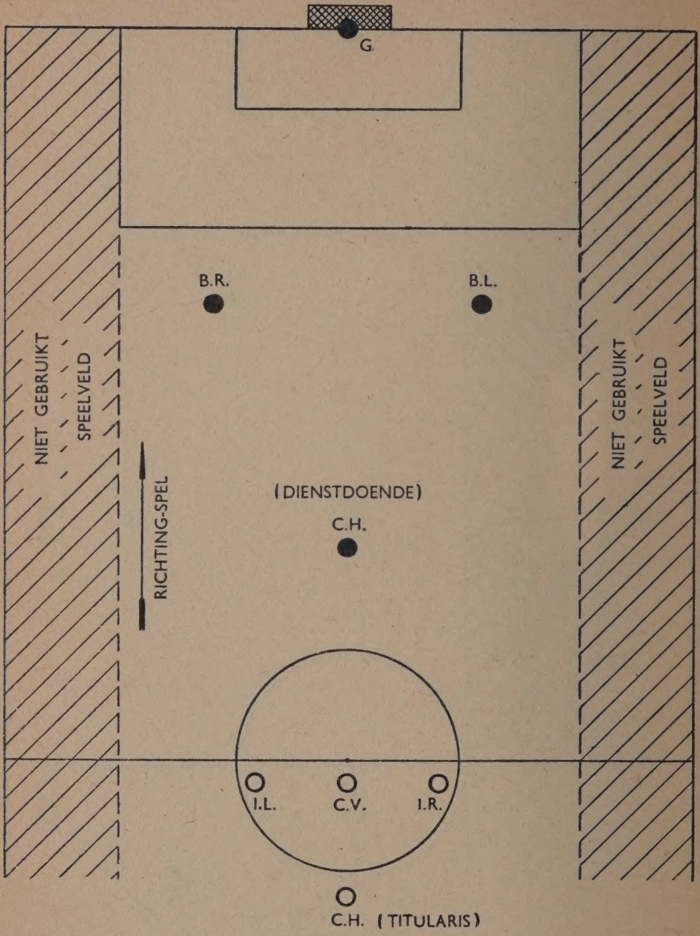

Fig. 35.

OEFENING OPEN SPEL

(Met twee ballen)

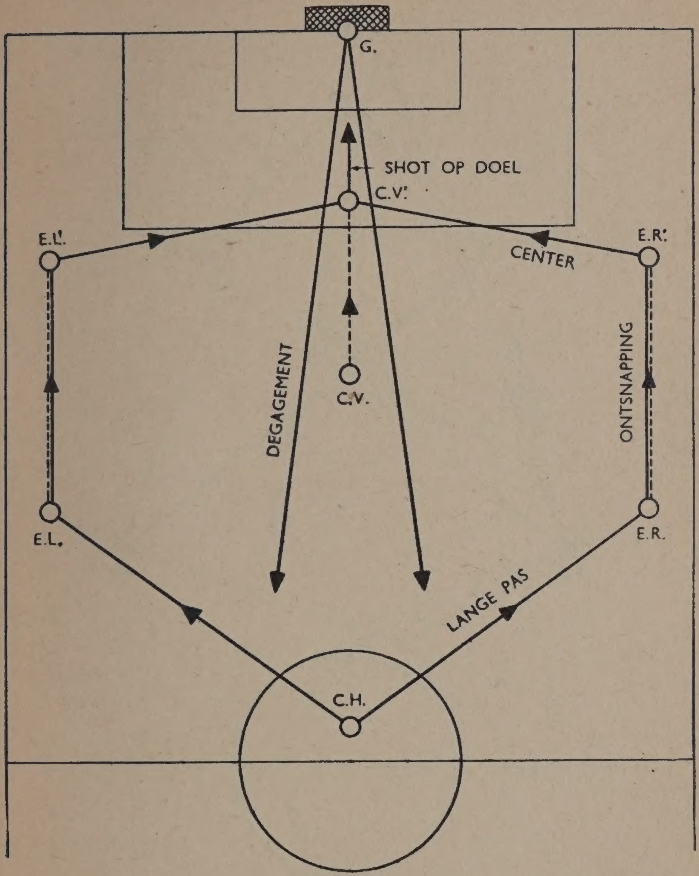

Fig. 36.

OEFENING OPEN SPEL

(Met twee ballen)

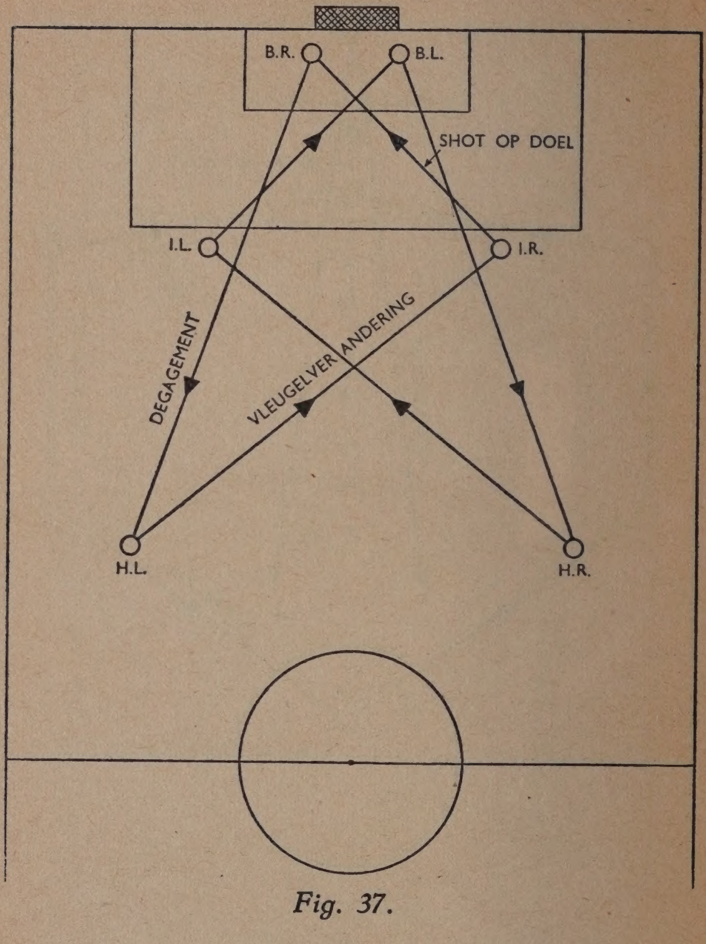

Fig. 37.

OEFENING OPEN SPEL

(Met twee ballen)

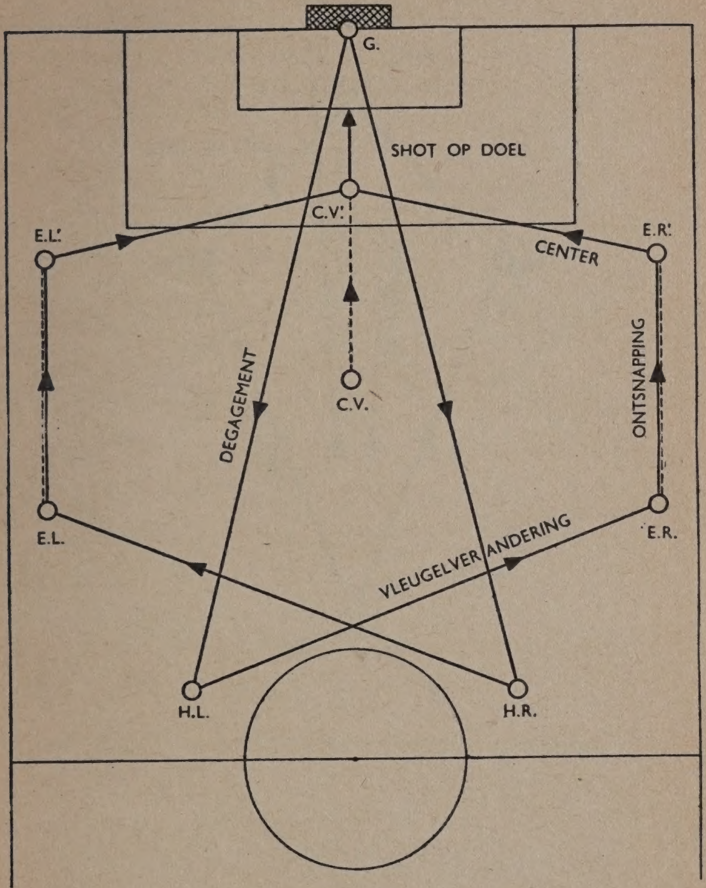

Fig. 38.

OEFENING OPEN SPEL

(Met twee ballen)

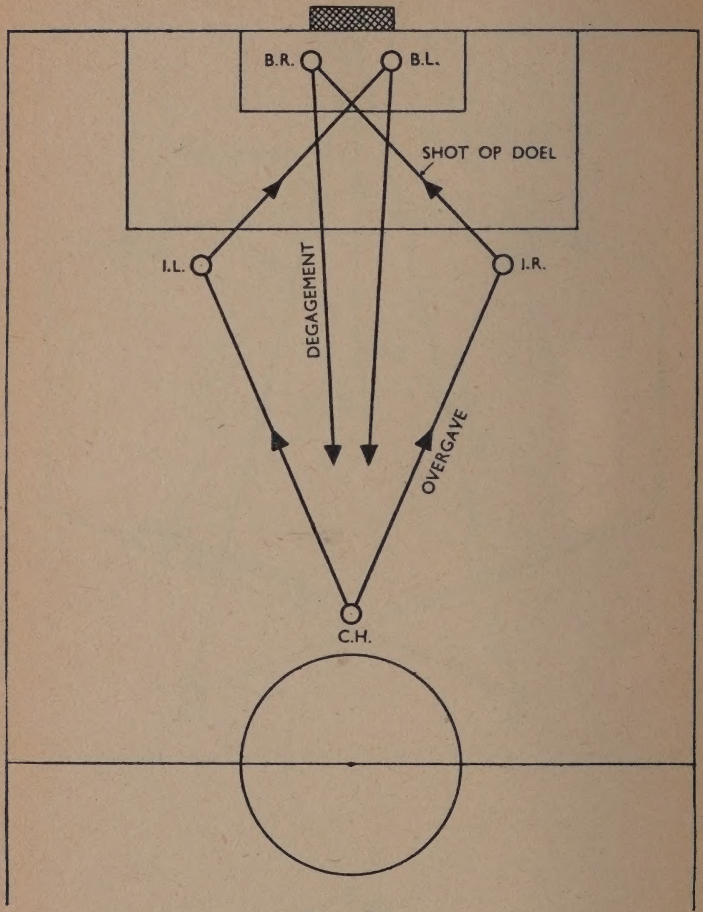

Fig. 39.

OEFENING OPEN EN GESLOTEN SPEL

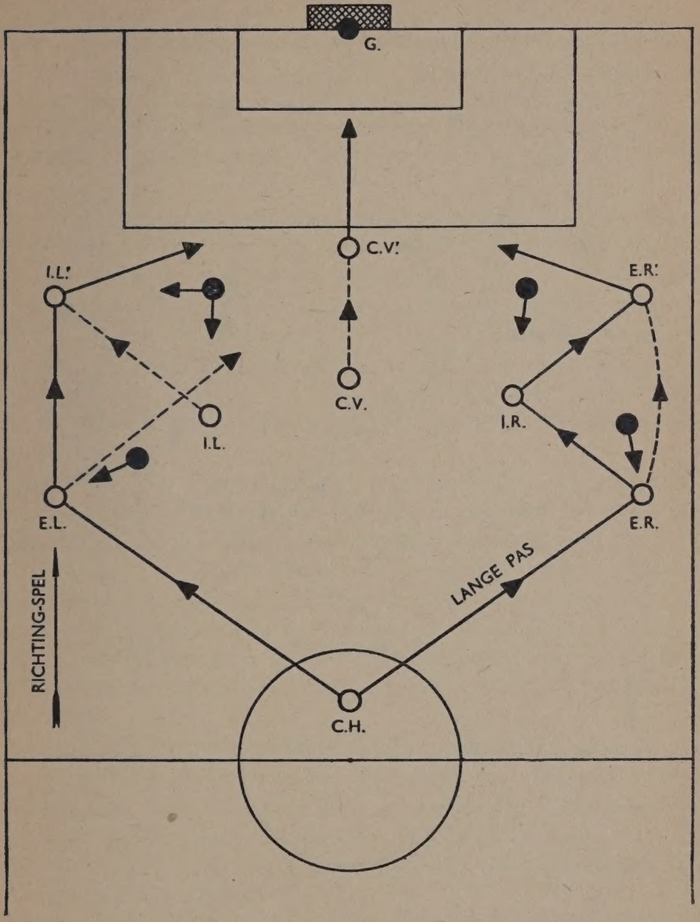

Fig. 40.

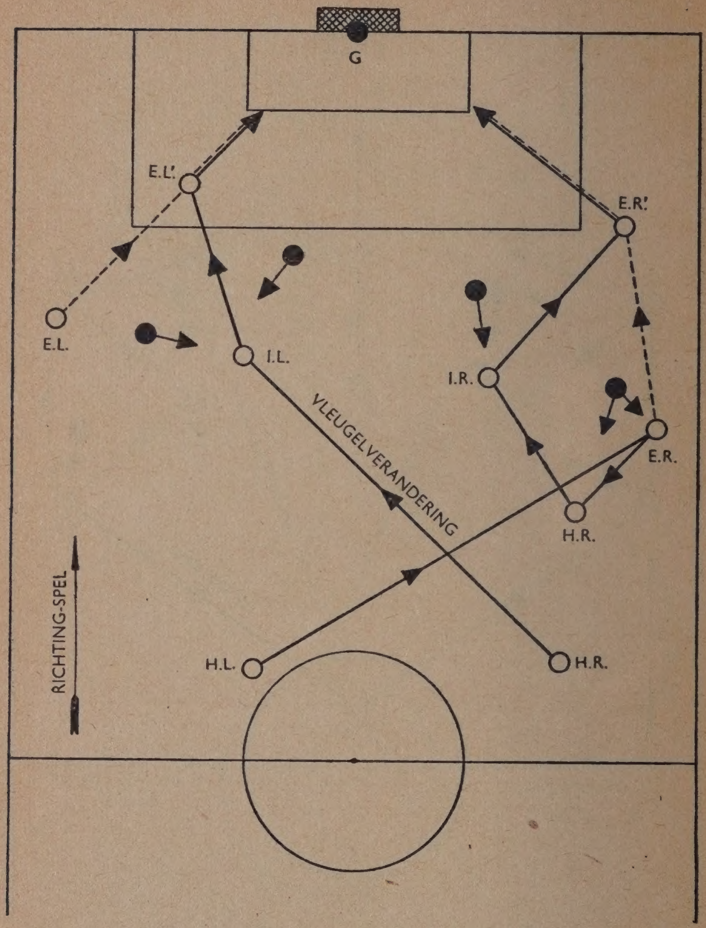

Fig. 41.

3. — WANNEER MOET MEN HET OPEN OF HET GESLOTEN SPEL TOEPASSEN ?

Kiesche vraag die afhangt van zoovele omstandigheden, dat het gewaagd is, er een antwoord op te geven.

Al de toestanden bespreken, die zich in een wedstrijd voordoen, ware niet mogelijk. Stellen wij ons echter tevreden met eenige voorbeelden aan te halen ; enkele opstellingen en spelwijzen na te gaan, alsmede weer- en terreintoestanden, die een zekeren invloed kunnen uitoefenen op de spelwijze eener ploeg.

Veronderstellen wij dat een elftal te kampen heeft tegen een tegenstrever die het open-spel speelt. Wat zal in dit geval de aangewezen methode moeten zijn ?

Velen zullen antwoorden dat het gesloten spel hier te verkiezen is. Dit is nu heelemaal niet juist en hier vergissen er zich velen. Het gepast aanvalspel, waarmede men hier moet uitkomen, hangt niet af van de aanvalsmethode der tegenpartij, maar wel van de opstelling en spelwijze harer verdediging.

Zoo is het best mogelijk, dat eene voorlijn gestadig hare aanvallen beproeft langs de vleugels volgens de gekende open-spel methode, hierin ruimschoots gesteund wordt door hare verdediging, waarvan de achterspelers zich nochtans dichter bij het middentrio der aanvallende tegenpartij houden en zoodoende het gesloten spel willen te keer gaan. Het ware in dit geval onlogisch zich aan het gesloten spel te blijven houden, waar het openspel langs de vrijstaande vleugelspelers zich opdringt.

Nu kan ook het tegenovergestelde zich voordoen.

Waar de achterspelers zich meer naar de vleugels hebben getrokken, om het openspel der aanvallende tegenpartij in bedwang te houden is het wel mogelijk dat hun eigen voorlijn het gesloten spel wil doordrijven en zij dit aanvalspel wel doelmatig kunnen steunen.

Ik herhaal dus, dat de juiste aanvalsmethode die een elftal moet toepassen, afhangt van de opstelling en spelwijze van de verdediging der tegenpartij.

Waar het verdedigingspel zoo volmaakt is, dat het elken toestand weet baas te blijven zal de taktiek der overrompeling, 't is te zeggen, het snel open-spel langs beide vleugels, het beste wapen zijn om het te vloeren.

Heeft bijvoorbeeld eene verdediging gedurende eenige minuten een wel uitgevoerd openspel met inspanning van alle krachten, in bedwang gehouden, dan is deze misschien te verrassen, door een plotselinge aanval langs het binnentrio. Inderdaad door het openspel toe te passen zullen de achterspelers zich meer bij de buitenspelers der tegenpartij houden, waardoor het middentrio meer vrij komt en kans krijgt om door te breken. Ook nog kunnen eenige persoonlijke pogingen der binnenspelers de aandacht trekken van de achterspelers die deze zullen gaan dekken, waardoor de buitenspelers dan weer opnieuw meer kans krijgen om vrij te staan.

Zulke aanhoudende afwisseling in de wijze van aanvallen, brengt eene verdediging zoo in het onzekere van wat eene voorlijn doen wil, dat ten slotte overrompeling en verschalking kan plaats grijpen.

Tevens moet men rekening houden met de opstelling en spelwijze zijner ploeg. Vormen de binnenspelers het sterkste deel eener aanvallijn, dan kan men wel profijt trekken uit het gesloten spel. Beschikt men echter over twee goede buitenspelers in prachtform dan kan het openspel wellicht meer nut opleveren.

Insgelijks, met een ploeg waar de spelers elkander niet voldoende kennen en begrijpen zal men met de openspelmethoden meer bijval oogsten.

Er zijn nog vrij veel andere redenen waarom men deze of geene aanvalsmethode in toepassing brengen kan.

Veronderstel, dat men gedwongen is tegen hevigen wind in te spelen dan zal men zich wel verplicht zien, door middel van kleine opeenvolgende afstanden, den bal langs den grond vooruit te brengen wat op kort passenspel neerkomt. Integendeel op slechte terreinen, ook natte gronden, waar balkontrool moeilijk is, evenals het stoppen en bewegen, zal mijn dunkens, het open spel de gewenschte methode zijn.

Zooals reeds gezegd, ware het onmogelijk hier al de toestanden op te sommen, die zich tijdens een wedstrijd kunnen voordoen. Het is dan ook hier dat talentvolle spelers die voldoende doorzicht bezitten en ervaring hebben opgedaan, zich het meest kunnen doen gelden. Zij voorzien de bedoeling van den tegenstrever, zoeken zijne zwakke kanten op en weten over een gepast strijdmiddel te beschikken die elken toestand in hun voordeel doet keeren.

Zulke spelers zijn van onschatbare waarde voor een elftal.

4. — OVER DE SNELHEID VAN HANDELEN

't Ware misschien gewenscht deze regelen in te lasschen in een vorig hoofdstuk waar wij spraken over de speltechniek, gezien de uitvoering ervan zoo nauw verband houdt met de technische ontwikkeling van den speler.

De snelheid van handelen wordt dikwijls verkeerd begrepen. En vermits deze uitvoering zulk een overwegende invloed heeft op het huidige spel en dat, bij elke manier, bij elke methode die men zou willen toepassen, het succes hieraan grootendeels te danken is, zoo acht ik het niet overbodig er speciaal de aandacht op te vestigen.

Verwarren wij echter niet : « snelheid » en « snelheid van handelen » (rapidité d'exécution).

Vlug zijn, hard loopen, oogenblikkelijk demareeren, zijn ongetwijfeld belangrijke faktoren voor hen die de voetbalsport beoefenen. Het mag nochtans gezegd worden, dat deze soort snelheid niet veel helpt, indien snelheid van handelen er niet bij komt.

Het spreekt vanzelf, dat de speler die er wil toekomen een snelle speelwijze te bemachtigen zich eerst en vooral een behoorlijk meesterschap van den bal moet toeeigenen. Deze snelheid zal met den tijd vergrooten, naarmate de balkontrool verbetert, wat steeds de basis blijft van elk aanvalspel.

De oorzaak dat onze spelers zoo weinig vorderingen maken is daaraan toe te schrijven.

Hoevelen vindt men die behoorlijk den bal kunnen stoppen ?

Het is voldoende op den bal te kunnen stampen om zich reeds een « as » te wanen. Men tracht ervaren voetballers na te apen wat gewoonlijk niet lukt. Bij verder onderzoek moet men bekennen dat er hier iets hapert en dat de onderdeelen ervan niet goed worden uitgevoerd. Zulks belet dat de juiste begrippen van het voetbalspel tot hun recht komen. Elk onderdeel moet men grondig onder de knie hebben. Balmeesterschap moet zoo volledig zijn, dat bijna al de deelen van het lichaam hiervoor kunnen worden aangewend, wat zal toelaten terstond in te grijpen, waar men anders den bal moet afwachten tot hij weder in het bereik is van een der voeten, hetgeen een schadelijk tijdverlies veroorzaakt. Weliswaar mag men niet uit het oog verliezen, dat om tot eene snelle spelwijze te komen, een grondige kennis van het spel vereischt wordt.

Een speler moet bij elk voorkomend geval in staat zijn terstond te beseffen wat er dient gedaan. Datgene dat hij doen moet, zal hij onmiddellijk op de juiste wijze en met groote snelheid uitvoeren. Spelers die behoefte hebben aan snelheid van denken, wat hen belet oogenblikkelijk de verschillende toestanden, welke zich in een wedstrijd voordoen, te beheerschen, kunnen zelden tot snelle speelwijze geraken.

Gaat een speler, bij ontvangst van den bal, eerst zijne bewonderaars op een persoonlijk vertoon vergasten of moet hij eerst twee, soms driemaal den bal aanraken, t.t.z. eerst stoppen en goedleggen, om hem dan verder te zenden, dan zal hij, niettegenstaande dit alles snel en behendig kan geschieden, toch een trage speler zijn. Integendeel, bezit hij voldoende doorzicht om op de juiste wijze rechtstreeks den bal door te geven, dan zal hij de snelheid hebben vergroot.

Vlug wordt er ten onzent wel gespeeld, maar niet steeds met nuttig gevolg. Dit is heel dikwijls te wijten aan de onvoldoende kalmte onzer spelers en kenmerkt wel eenigszins ons nationaal karakter.

Wel kan het dikwijls van groot belang zijn rap te handelen, al gebeurt dat niet steeds met groote juistheid of op prachtige wijze, nochtans hoeft men er naar te streven, snelheid en juistheid zooveel mogelijk te doen samengaan wat door ernstig oefenen zeker kan worden bereikt.

5. — HET VERDEDIGINGSPEL

Evenals bij het aanvalspel, zal het een verdediging heel lastig vallen zich voldoende tegen de aanvallen eener tegenpartij te verzetten, indien haar methode van verdediging niet berust op een overeengekomen plan en volgens een algemeene taktiek, waarbij elke verdediger zijn rol hoeft te kennen, welke kan verschillen volgens de plaats die hij in een elftal bekleedt en die wij verder afzonderlijk zullen bestudeeren.

Deze methode van verdediging kan men dan nog in twee voorname rollen verdeelen : ten eerste het vrij houden van zijn kamp of het eigenlijk verdedigingspel ; en ten tweede de wijze van samenwerking met het aanvalspel zijner ploeg zelve, t.t.z. het spel zijner voorlijn, in de mate van het mogelijke te steunen.

In het eerste geval kan men de *beweeglijkheid* eener verdediging als een voorname eigenschap beschouwen, want de

opstelling eener verdediging verandert, naarmate een aanval zich voordoet en zij voor hoofddoel heeft steeds in getal meester te blijven van zijn aanvallende tegenstrevers, daar waar drukking en gevaar zich het meest doen gevoelen.

't Is om die reden, dat men bij de opstelling eener verdediging nota heeft gehouden en het heel belangrijk is, dat deze zich zoodanig opstelt dat zij steeds verschillende verdedigingslijnen achter elkander vormen, waarmede een aanval beurtelings zal moeten afrekenen. Zoo kan men opmerken dat een verdediging uit 3 lijnen bestaat : drie middenspelers, twee achterspelers en één doelverdediger.

Het ware nog doelmatiger dit stelsel verder uit te breiden en, bij het in praktijk brengen, kan men de twee achterspelers de rol van vóór- en achterspeler opleggen. Deze zullen elkanders taak overnemen, naar gelang de zijde van waar de aanval komt. Op zulke wijze zal men vier verdedigingslijnen vormen.

Men mag het nochtans als weinig ernstig beschouwen één achterspeler te gelasten met het in bedwang houden van een gansche voorlijn. Het komt er hier bijzonder op aan, eene goede verstandhouding te doen heerschen tusschen al de verdedigers, t.t.z. dat zij op voorhand elkander hebben geraadpleegd, welke manier van opstellen hier het best van pas komt.

Eene juiste opstelling aanwijzen voor elk der gevallen, waar een verdediging zich uit den slag hoeft te trekken, ware onmogelijk. Er een enkele op nahouden ware ook niet logisch. Het voornaamste punt is de goede verstandhouding te bewaren tusschen de verdedigers die over genoeg initiatief en doorzicht moeten beschikken om de oorzaken op te zoeken van het goed presteeren der tegenpartij. Zij moeten hun verdedigingspel zoo aanpassen, dat deze oorzaken verdwijnen en wel, door eene juiste opstelling aan te nemen in verband met de opstelling en de spelwijze der aanvallende tegenpartij. Nooit mag een verdediger een aanvallende tegenstrever in een ongedekte positie laten staan, hetgeen zich zou voordoen in geval twee spelers terzelfdertijd één tegenstrever zouden aanvallen. Mijn inziens ware de beste opstelling, deze waarbij de achterspelers zich gelasten met het bewaken der buitenspelers van de tegenpartij. De vleugelhalfs houden zich dan meer bij de binnenspelers en de centerhalf gelast zich met den centervoor. Zoodoende bekomt men een goed evenwicht tusschen verdediging en aanval.

Onnoodig te zeggen, dat er nog andere opstellingen zijn

die, naar gelang de omstandigheden en de spelwijze van den tegenstrever, veel bijval kunnen verwerven.

Dit enkel geval kan ons misshien wel de noodige aanwijzingen geven, die bij elk der verschillende gevallen toepasselijk kunnen zijn. 't Is dus een onbetwistbaar feit dat de goede verstandhouding en samenwerking eener verdediging een der bijzonderste faktoren is. Hiervoor hoeft de centerhalf bijzonder te zorgen, daar hij in deze opstelling een overwegende rol spelen kan.

6. — TAKTIEK DER VOORLIJN
ROL VAN ELKEN SPELER AFZONDERLIJK

't Is met reden dat men mag zeggen dat de waarde eener ploeg afhangt van de voorspelers. Bijgevolg bekleeden deze een voorname rang in een elftal, zoodat men hen wel eens met juistheid als aristocraten van het voetbalspel heeft betiteld.

Deze benaming is volgens mij hier wel toepasselijk, want als men verder nagaat, kan men merken dat al de andere spelers eener ploeg, 't zij midden of achterspelers, ja, zelfs de goalkeeper, slechts hun helpers zijn.

Inderdaad, het zijn deze laatsten die steeds aanhoudend de aanvallen van de tegenpartij moeten afweren om, na het lukken van hun pogingen, zonder dralen hun voorspelers den bal *in de best mogelijke voorwaarden* op te disschen, ten einde tot den aanval over te gaan die hun de overwinning moet schenken.

De rol van de voorspelers is zonder twijfel heel belangrijk. Hun spel is waarlijk iets kundiger, ja, iets fijner dan dit der verdedigers. Opbouwen is immers moeilijker dan afbreken. De aanval, die moet geschieden door wel beredeneerd samenspel, is niet altijd gemakkelijk uit te voeren. Daarbij vindt de aanvaller steeds vóór hem tegenstrevers wier hoofdzaak bestaat zijn pogingen te verijdelen. Het komt er op aan dat de elementen waaruit een voorlijn is samengesteld het onderwerp zijn van een bijzondere keuze, en dat ze zekere hoedanigheden bezitten om uit te voeren wat er in hun geest omgaat ; tevens dat zij dezelfde opvatting over het voetbalspel hebben, alsmede op dezelfde wijze en dezelfde voorwaarden geoefend zijn, zooniet zou het zulke voorlijn aan verstandhouding en samenwerking mangelen.

Het geheim van den voorspeler bestaat in het raden wat

zijn medemaat, in het bezit van den bal, hiermede gaat aanvangen en het uitwerksel ervan op den tegenstrever trachten te voorzien.

Welke voordeelen zou hij hieruit niet kunnen trekken ?

Eenige bijzondere eigenschappen die mijn inziens een voorspeler moet bezitten en waarnaar er hoeft gestreefd, zijn : behendigheid, vlugheid, een juiste opvatting van het spel en, meer nog, snelheid van uitvoering en van denken.

Een voorspeler heeft niet veel tijd tot nadenken, hij hoeft zoo snel mogelijk te handelen met voeten en geest, wil hij zich het leder niet zien ontfutselen. Hij moet ook over initiatief beschikken, t.t.z. : Begrijpen en overwegen welke spelwijze op ieder oogenblik de beste is en door eigen opstelling en combinatievermogen de positie zoo gunstig mogelijk maken.

Zonder deze eigenschappen die men wel door oefening, ondervinding en opmerkingsvermogen kan bekomen, zal de speler steeds blootgesteld zijn aan hetgeen men noemt « geluk of ongeluk ».

Kan men deze eigenschappen tot een zekere dosis aan den voorspeler eigen maken, dan zal men een grooten stap vooruit gegaan zijn, waarbij dan nog wellicht andere hoedanigheden zich komen voegen die niet minder belangrijk zijn om zijne spelwijze te volmaken.

Een voorspeler zal weldra de ondervinding hebben opgedaan dat men meer met list dan met geweld hoeft te werk te gaan en er langs dien kant meer succes te oogsten valt. Zoo moet een voorspeler in 't algemeen een « charge » trachten te vermijden, wat trouwens op zichzelf reeds kundiger is dan zelf te chargeeren.

Hij moet ook vol strijdlust en met veel enthousiasme tot den aanval overgaan. Tevens is het zijn plicht bij het breken van den aanval de verdediging der tegenpartij te beletten den bal op te brengen, t.t.z. den tegenstrever zooveel mogelijk hinderen om hem te beletten den bal op een zuivere wijze naar zijn voorlinie te zenden.

Hoef ik hier nogmaals te herhalen dat al de spelers eener voorlijn voldoende balkontrool moeten bezitten, alsmede goed bij schot zijn ? Degene die bij gebrek aan persoonlijk initiatief en besluitvaardigheid, ofwel slechts met één van beide voeten kan handelen, zal steeds een middelmatige speler blijven.

Reeds hebben wij de opstelling eener voorlijn nagegaan. Zij bestaat uit een centervoor, langs beide zijden bijgestaan

door een binnenspeler en een buitenspeler. Theoretisch beschouwd, bestaat de taak der vijf voorspelers er in te doelen. Zij die beweren dat een centervoor alleen hiervoor geschikt is, zijn mis. Dikwijls gebeurt het dat de binnenspelers een veel betere positie hebben aangenomen om een eindschot te plaatsen.

De rol van centervoor is veeleer het verband te bewaren tusschen zijn beide vleugels en het spel hierover te verdeelen. Deze van de vleugelspelers is het spel vooruit te brengen. Het verband tusshen voor- en middenlijn zal vooral bewaard moeten blijven door de twee binnenspelers.

In praktijk kunnen nochtans deze rollen zeer verschillen naar gelang de opstelling der tegenpartij of deze eener ploeg het vergt, zonder dat echter het princiep ervan verandert.

Mijn dunkens moet een voorspeler er naar streven elken rol in de voorlijn met bijval te kunnen bekleeden. Dit sluit nochtans niet uit dat elke speler op zijne gewone plaats zich het best thuis voelt en 't is zelfs belangrijk dat hij zich in 't bijzonder toelegt op deze plaats en er zich de knepen en trukken van tracht eigen te maken.

De nieuwe buitenspelregel heeft wellicht veel verandering gebracht in het spel der voorlijn dat zich voor haar gunstiger voordoet dan bij het vroegere buitenspel, indien zij dit maar weet te benuttigen. 't Is duidelijk dat, bij het huidige spel, de openingen talrijker worden en de aanvallers mogen dit niet uit het oog verliezen door bestendig deze gelegenheden waar te nemen. Geen nutteloos werk, geen tijdverlies. Kan men zijn doel bereiken met één overgave dan is het overbodig hier omwegen te maken door menigvuldige combinaties die steeds het genot uitmaken van den toeschouwer maar doorgaans een tijdverlies daarstellen. Geen ballen stoppen om te toonen dat men hierin ervaren is, als men, met een rechtstreeksche overgave, de snelheid van het spel kan vermeerderen en op dit oogenblik een vrijstaanden medemaat kan bereiken.

Alvorens te eindigen over het spel der voorlijn en over te gaan tot den rol van elken speler afzonderlijk, wil ik in 't bijzonder de aandacht trekken op een feit dat men maar al te dikwijls te zien krijgt en waarbij een voorlijn die reeds een kleine voorsprong behaald heeft het geraadzaam vindt zich in verdediging terug te trekken.

Deze manier van handelen schijnt mij wel gevaarlijk. Inderdaad, één goaltje achterstand is spoedig ingeloopen. Voeg daarbij dat zulke voorlijn die de gewoonte heeft aangenomen

in verdediging te spelen, nog moeilijk de noodige strijdlust zal terugvinden om opnieuw tot den aanval over te gaan wanneer zij den voorsprong niet heeft kunnen behouden waarop zij rekende.

Het spel eener voorlijn maakt een zekeren indruk op de andere spelers der ploeg. 't Is juist daarom dat een voorspeler zich wel in het geheugen moet prenten dat hij is aangesteld om de overwinning te bevechten. Zijn moraal moet steeds het hoogste peil behouden, zonder eenige verzwakking, 't zij ook welke gelegenheid hem hier aanleiding zou toe geven. Steeds aanhoudend aanvallen, want ik herhaal dat de beste manier om zich te verdedigen, zelf aan te vallen is.

Waar ik later zal spreken over het positiespel, het driehoekspel, enz., zullen de voorspelers ernstig te werk gaan met een flinke studie hierover te maken, hetgeen hen zal toelaten al het nut van deze uitvoeringen, in verband met hun rol, in toepassing te brengen.

ROL VAN ELKEN SPELER DER VOORLIJN

Om in bijzonderheden te treden nopens de rol van elken speler mag het wel als noodig beschouwd worden, buiten de eigenschappen die al de spelers eener voorlijn hoeven te bezitten en waarover wij reeds spraken, eenige voorname punten aan te halen, die kunnen verschillen volgens de plaats die de speler in een voorlijn bekleedt en eens eventjes deze bijzondere kwaliteiten onder een vergrootglas te brengen.

CENTERVOOR

Gelijk ik reeds zegde is doelen en het spel over beide vleugels verdeelen de voornaamste taak van een centervoor.

Zoo kan men vrij af zeggen dat bij de nieuwe spelmethode — gevolg van den nieuwen buitenspelregel — de centervoor over een eerste klas baltechniek moet beschikken. Inderdaad, door de toepassing van de nieuwe methode der binnenspelers, waarbij deze zich een weinig terugtrekken, in de ruimte tusschen de voorlijn en de middenlijn, hebben deze den middenvoor te ondersteunen. Aan deze wordt de gelegenheid geboden den bal wat langer bij te houden om hem eerst in geval van nood aan zijn binnenspeler over te geven. (Zie *fig. 42.*)

Er bestaan dan voor den centervoor allerlei omstandigheden om een groot aantal tegenstrevers op zich te trekken en dan op verrasende wijze een vrij gebleven vleugel- of binnenspeler te laten starten. (Zie fig. 43.)

Onnoodig te zeggen, dat dit stelsel een uitgelezen balkontrool van den centervoor vereischt, tevens een groote koelbloedigheid en speldoorzicht.

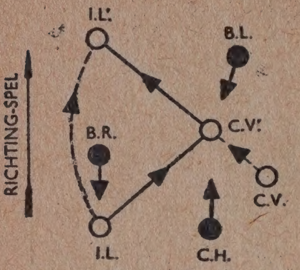

Fig. 42.

De C.V. trekt de verdediging tot zich om zijn binnenspelers te laten starten.

De echte voetbalartist is dan ook deze die zijn spel kan verdoken houden. Hierin moet bijzonder de centervoor uitmunten. Hij moet steeds dit doen wat de tegenstrever van hem niet verwacht. Deze grondgedachte vul ik hiermede aan dat het bijzonder op geestesontwikkeling aankomt, en dat steeds de vlugste denker het wint. Rap handelen en het werk van zijn voeten met dit van zijn hersenen in samenwerking brengen, zijn tegenstrever een seconde te rap zijn, dat is hoofdzaak, daar men anders op geen bijval rekenen kan.

Maar men heeft zijn doel nog niet bereikt wanneer men slechts den bal van den tegenstrever heeft ontnomen en men dit voordeel niet gunstig kan benuttigen. Men hoeft door trukken, schijn- en proefmanœuvers, bijzonder met verwarrende lichaamsbewegingen den tegenstrever twijfelachtig en radeloos te maken. Eén voorzet links, één voorzet rechts, één « feinte », één dribbling, tot ten slotte door dit slimme spel het einddoel, de goal, bereikt wordt.

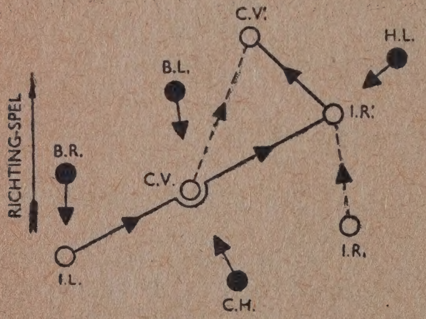

Fig. 43.

De C.V. doet een schijnaanval (feinte) en laat den bal doorloopen naar den rechtsbinnen (I.R.)

Hiervoor vaste regelen aangeven ware ondoenlijk. Het komt er feitelijk op aan, door persoonlijke pogingen den

tegenstrever te kunnen verschalken. De knepen en trukken van een goed centervoor schijnen zoo gemakkelijk dat de eerste de beste zich bekwaam acht hem na te doen. 't Is juist daarin dat de volmaaktheid zijner kunst bestaat, en dit schijnbaar eenvoudige is slechts de uitslag van een lange praktijk.

Denk nochtans niet er alleen met dribbling te willen doorgaan, men hoeft hier geen misbruik van te maken en het samenspel niet te verwaarloozen.

De taak van den centervoor bestaat niet alleen in het doelen, maar tevens in het trachten de middelen aan te wenden om hierbij geholpen te worden door zijn medematen. Daarin kan door samenspel worden voorzien. Nooit mag de centervoor van zijn plaats afwijken, uit voorwendsel zijn verdediging ter hulp te komen. Deze taak valt op zijn binnenspelers. Steeds goed al de bewegingen medemaken en volgen, zoodanig dat zijn medematen hem bij iedere gelegenheid weten te vinden. Hij is de spil eener aanvallijn en moet als dusdanig altijd op zijn post zijn, ten einde iedere gunstige opening die zich aanbiedt met bijval te benutten.

Aan hem valt ook de taak zijn spel te veranderen en te verplaatsen naar gelang de opstelling van den tegenstrever dit vergt, dezes gebreken en taktische fouten na te gaan en deze trachten uit te baten. Zoo kan hij bij voorbeeld onder zekere omstandigheden zijn eigen voorlijn in het nadeel stellen, wanneer hij zich stelselmatig blijft vasthouden aan het tijdroovend kort passenspel langs 't binnentrio, wanneer hij ook over twee flinke en snelle buitenspelers beschikt die zich weten te doen gelden op ontsnappingen en bijgevolg deze persoonlijke eigenschappen die hem bekend zijn niet weet te benutten.

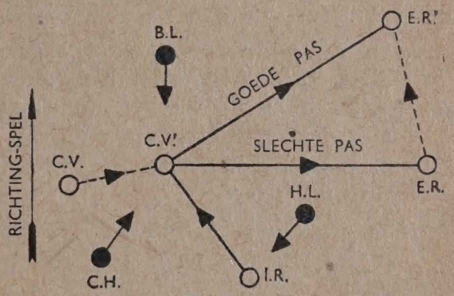

Fig. 44.

Zijn voorzetten naar de vleugels moeten met overleg geschieden. Zoo zal hij bij voorkeur den bal spelen, niet naar de plaats waar de vleugelspeler zich bevindt, maar tusschen half- en achterspeler (zie *fig. 44*). 't Is niet alleen belangrijk

de opstelling van uwe medematen in het oog te houden, maar bijzonder deze uwer tegenstrevers om er den bal tusschen te spelen. Bezit uw medemaat doorzicht genoeg, dan zal hij eveneens deze opening opgemerkt hebben. Kan een centervoor steeds in samenspel voorzien en bezit hij genoeg doorzicht om zijn eigen opening te scheppen of indien hij eene gelegenheid om zelf te doelen heeft weten te zoeken, dan blijft nog het bijzonderste over, namelijk den bal in het net te jagen. De minste gelegenheid laten voorbijgaan is een groote fout. Het is gelijk van welken hoek men tot het doel staat, wanneer men maar een stuk vrij net kan ontdekken, moet men trachten er den bal in te zenden.

Een centervoor moet over twee behendige voeten beschikken waarop ik niet genoeg kan drukken. Steeds oefenen, om den bal, 't zij gelijk op welke wijze, rechtstreeks op doel te schieten. Niet de gewoonte aannemen met den bal eerst te manœuvreeren om toch maar de opening iets gunstiger te maken, waardoor de keeper zich beter kan opstellen om den bal op te vangen, daar waar hij misschien met een verrassend shot te verschalken was.

Tracht tevens ook het spel van den keeper te bestudeeren, zijne opstelling en behendigheid op hooge of lage ballen na te gaan en verander dan uwe spelwijze hiernaar.

Het kopspel kan in sommige gevallen hem wel van nut zijn, bijvoorbeeld om een center in goal om te zetten, 't zij ook nog in andere gevallen als het hem onmogelijk is den bal met de voeten of de borst te bemeesteren. 't Is nochtans aan te raden hier geen misbruik van te maken daar zulke overgaven doorgaans juistheid missen.

Ik denk hier wel de bijzonderste punten te hebben aangehaald om nu eventjes deze der binnenspelers onder het licht te brengen.

DE BINNENSPELERS

Beide binnenspelers, hetzij linker of rechter, hebben dezelfde rol te vervullen. Even als voor de centervoor is doelen de taak van de binnenspelers, tevens ook nog de verbinding trachten te bewaren tusschen voorspelers en middenspelers.

Het spreekt van zelf dat hun rol niet al te gemakkelijk is en dat zij een groote dosis uithoudingsvermogen, strijdlust en

volharding moeten bezitten, willen zij op deze plaats wat bijval oogsten. Zij zijn de onvermoeibare werkers der voorlijn.

Inderdaad, zelf doelen en zijn tegenstrevers beletten om te doelen zijn twee rollen die moeilijk door één en denzelfden speler in een wedstrijd kunnen vervuld worden. 't Is dus belangrijk dit punt eens van dichtbij te beschouwen en na te gaan in hoeverre de binnenspelers deze beide rollen hoeven in toepassing te brengen.

Hier mag ik reeds vooraf zeggen : trek u nooit te fel in verdediging terug. Vergeet nooit dat gij de verbindingsman zijt tusschen uwe voor- en middenlijn en dat gij u zoodanig dient op te stellen dat gij op ieder oogenblik kunt deelnemen aan den aanval uwer partij. Steeds al uwe krachten in samenwerking brengen met deze van uw vleugelspeler en centervoor. Tevens ook nog in voeling blijven met uwe middenspelers, bijzonder uw vleugelhalf, om desnoods zijn hulp in te roepen, en den bal achteruit te spelen, om oogenblikkelijk opnieuw een ongedekte plaats te kiezen waar gij dan weder den bal herspeeld krijgt. (Zie verder *Driehoekspel.)*

Nooit mag een binnenspeler dulden dat een tegenover hem staande half hem voorbijgaat ; moest dit gebeuren, dan zal hij het onmogelijke doen dezen laatste zooveel mogelijk te hinderen om hem te beletten zuivere voorzetten naar zijn voorlinie te zenden. 't Is bijzonder op de middenspelers der tegenpartij dat de werking der binnenspelers in verdediging zich doet gevoelen.

Andere gelegenheden kunnen zich voordoen, waar een klaarziende binnenspeler zich kan doen gelden, ten einde de taak zijner verdediging wat te verlichten, zonder nochtans zijn voornaamste rol als aanvaller te verwaarloozen. Tot daar dus zijn taak in verdediging.

Eens zijn middenspeler in het bezit van den bal, kan er tot den aanval overgegaan worden. Hier is de hoofdzaak den bal tot bij zijn voorspelers te brengen.

Hoe hoeft men hier te werk te gaan ?

In het algemeen zal dit gebeuren door tusschenkomst van de binnenspelers, die zich bijzonder hiervoor hoeven op te stellen om de opening zoo gunstig mogelijk te maken en de bal gemakkelijk naar hen kan toegespeeld worden. Dit alles sluit niet uit dat in sommige gevallen groote verplaatsingen naar de vleugels wel nuttiger kunnen zijn om de verdediging der tegenpartij te verspreiden en waar dan de welgekende open spelmethode in toepassing kan worden gebracht.

De reden waarom de middenspelers zich bijzonder bedienen van den binnenspeler om den bal tot bij de voorlinie te brengen schijnt ons voldoende klaar in *fig. 45.*

Het is opvallend dat EL. en CV. in een zeer moeilijke positie staan om den bal te bemeesteren, indien zij den rug hebben gekeerd naar den tegenstrever en op die wijze langs drie verschillende kanten kunnen verrast worden, hetgeen dan het geval niet is met de IL., die den bal schuin zal ontvangen en slechts langs een kant te verrassen is. (Zie *fig. 46.*)

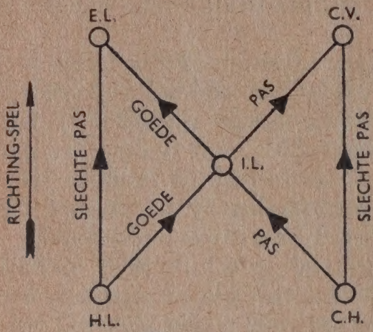

Fig. 45.

Hieruit blijkt dat in de meeste gevallen een overgave, schuinweg van den speler gegeven, wel te verkiezen is.

Nooit mag een voorspeler den bal afwachten, maar moet hem zonder aarzelen te gemoet loopen. Hierdoor zal hij den afstand vergrooten tusschen hem en de verdediging der tegenpartij en zoo meer gelegenheid vinden den bal behoorlijk onder kontrool te nemen.

Hoef ik nogmaals te doen opmerken, dat een overgave die uw medemaat verplicht een afwachtende houding aan te nemen geen goede pas kan zijn en er in dit geval meer kans bestaat uw maat te zien aanvallen alvorens hij den bal heeft kunnen bemachtigen ?

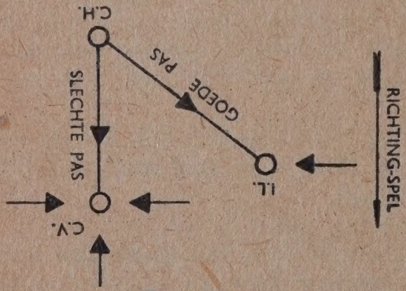

Fig. 46.

Eens den bal bemeesterd, komt het er nog op aan door fijn, kundig en overlegd spel, de best mogelijke combinaties voor den dag te halen om door de verdediging te dringen en de opening die men in de vijandelijke stellingen heeft kunnen waarnemen zoo gunstig mogelijk te benutten.

Evenals de centervoor, kan men door dribbling, schijnbe-

weging of andere trukken, wel eens eene persoonlijke poging wagen die, bij 't lukken, de opening naar een zijner medematen voordeeliger zal vinden. Ja misschien zelf tot doelen kan brengen.

Door den nieuwen buitenspelregel komt de binnenspeler heel dikwijls in de gelegenheid zijn centervoor een voorzet te geven tusschen de twee achterspelers, waarvan deze laatste, indien hij listig en behendig genoeg is, gebruik zal weten te maken (« Through pass »). (Zie *fig. 47.*)

Missen zulke voorzetten hun doel, dan kan hij in goede verstandhouding met zijn vleugelspeler en vleugelhalf het eventjes zelf eens beproeven om door te breken op een hunner voorzetten (zie *fig. 48*) of ook nog met zijn buitenspeler op de vlucht te zenden. (Zie *fig. 49.*)

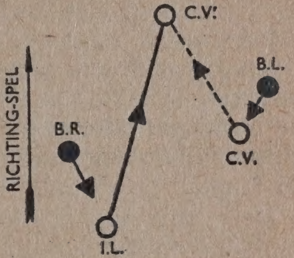

Fig. 47.

Het ware moeilijk hier een vaste regel te geven die daarbij nog kan verschillen volgens de opstelling van partijgenooten of tegenstrevers, waarvan hier bijzonder hoeft rekening gehouden te worden. Als spil van het buitentrio hoeft hij na te gaan of doorbraak langs zijn kant mogelijk is om het daarna eens elders te beproeven. Vindt hij bijvoorbeeld geen bijval langs zijn vleugelspeler, dan kan hij het eens wagen langs zijn centervoor of ook kan hij, op het gepast oogenblik, zijn tegenovergestelden binnen- of buitenspeler aan het werk zetten door een snelle vleugelverplaatsing.

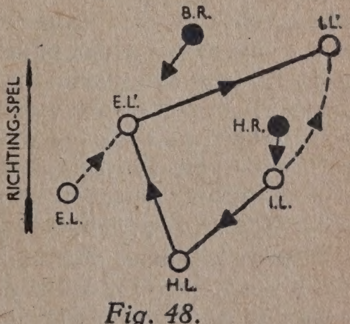

Fig. 48.

Uit dit alles blijkt dat er voor den binnenspeler verschillende uitwegen bestaan om het tot dooraringen te brengen :

1° Persoonlijke poging ;
2° Pas achteruit naar vleugelhalf of centerhalf ;
3° Pas naar zijn vleugelspeler ;

4° Pas naar den centervoor ;

5° Pas naar den anderen vleugel (binnen- of buitenspeler).

Prent u wel deze vijf verschillende fazen in het geheugen die uw plaats van binnenspeler u aanbiedt en die u door oplettendheid en ondervinding tot succes zullen leiden.

Na zijn vleugelspeler in de gelegenheid te hebben gesteld om te ontsnappen hoeft hij nog te weten hoe hij deze ontsnapping moet volgen.

In de meeste gevallen kan men opmerken dat de binnenspeler zich op het doel trekt om den center af te wachten. Mijn inziens ware het beter dat hij deze aanval volgde een weinig achter zijn vleugelspeler en centervoor, op ongeveer gelijken afstand van deze twee spelers en trachten met hen in voeling te blijven, om, in geval een van beide hulp verlangt, steun te kunnen verleenen. De andere binnenspeler zal deze ontsnapping medemaken en zich op het doel trekken.

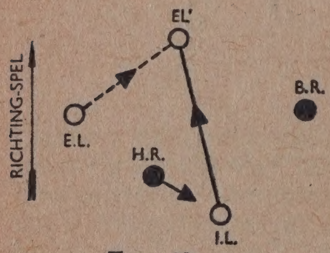

Fig. 49.

Inderdaad, de center van den ontsnapten vleugelspeler is gewoonlijk gericht naar den centervoor of den tegenovergestelden binnenspeler. Met zich bij het doel te plaatsen zou hij eerder zijn medematen hinderen en tevens zijn tegenstrevers in het voordeel stellen. Immers, daardoor zouden deze gemakkelijk de drie dichtstbijstaande aanvallers kunnen dekken, waar er misschien anders gelegenheid bestond, een korte overzet langs den grond, van den in nood verkeerenden vleugelspeler te bemachtigen die het niet tot centeren heeft kunnen brengen en zich een weinig heeft binnengedrongen. Misschien ook nog van zijn centervoor die dezes center niet heeft kunnen in doel omzetten en op dit oogenblik zijn vrijstaanden binnenspeler in gunstige positie vindt.

Hieruit kan men afleiden dat het volstrekt noodzakelijk is dat bij een aanval een van de beide binnenspelers moet plaats nemen in de voorlijn, naar gelang van welke zijde de ontsnapping zich voordoet.

Komt dan de shot op goal, zoowel met linker als met rechter voet. Hetgeen ik reeds hierover zegde voor de centervoor blijft ook van kracht voor de binnenspelers en ik herhaal het

nogmaals dat er meer succes te behalen is met een speler die rap kan besluiten dan met één die zijn shot moet voorbereiden.

De echte goalgetter is hij, die den hem toegespeelden bal in volle vlucht, door een verrassend shot direkt naar goal weet door te zenden.

De snelheid, de kracht en de hoogte van den shot zijn de drie voornaamste kwaliteiten van den echten goalgetter. Het plaatsen is de vierde kwaliteit die hem volmaakt.

DE BUITENSPELERS

De plaats van buitenspeler is misschien wel de gemakkelijkste in eene ploeg.

Inderdaad, 't is daar dat de speler over het meeste vrij veld beschikt en dat de gelegenheid zich het meest voordoet om zich voortdurend vrij op te stellen. Gelijk reeds vroeger gezegd, is de taak van den buitenspeler het spel naar voren te brengen. Hiervoor moet men vlug zijn en snel kunnen loopen met den bal. Nochtans zijn er andere kwaliteiten noodig wil men het tot goed buitenspeler brengen.

Een beginneling die voor deze plaats wat aanleg voelt zal bijzonder zijn vertrek en snelheid trachten te behouden en te verbeteren, maar tevens niet uit het oog verliezen dat het niet voldoende is een tegenstrever voorbij te loopen. Het komt er ook op aan door een verdediging heen te kunnen dringen door middel van combinatie met zijn medespelers.

De buitenspeler mag zijn spel niet bepalen tot het afwachten van den bal om te ontsnappen op zijne lijn, hetgeen in veel ploegen alléén van hem gevergd wordt. De rol van een vleugelspeler bestaat ook in het medehelpen aan samenspel, tevens door zijn kundige beredeneerde speelwijze mede te werken om eene ontsnapping langs zijn vleugel mogelijk te maken. Het driehoekspel zal hier zijn taak fel vergemakkelijken. Hij moet ten volle deelnemen aan de pogingen zijner ploeg. Altijd gereed zijn om steeds en aanhoudend de juiste openingen te benuttigen, die een offensieve aktie zijner voorlijn hem aanbiedt, ja zelfs van tijd tot tijd schijnbaar nutteloose pogingen wagen, die misschien, op het gepast oogenblik uitgevoerd, heel wat goeds kunnen meebrengen.

Bij het aanstormen van een tegenstrever op den vleugelspeler, in het bezit van den bal, ontstaat het oogenblik dat deze laatste zich moet ontdoen van den bal, 't zij door een

overgave aan zijn binnenspeler, 't zij aan zijn vleugelhalf die achter hem het offensief steunt, of ook nog door een juiste inzet (center) naar het midden, die door een speler van het middentrio kan opgevangen worden.

De vleugelspeler moet zijn spel kunnen aanpassen aan dit zijner medematen met in samenspel te voorzien, t.t.z. elkander leeren kennen en begrijpen, hetgeen door oefening kan bekomen worden. Tevens hoeft hij ook rekening te houden met de spelwijze van den tegenstrever en moet hij zijn taktiek veranderen naarmate de omstandigheden dit vergen.

Gij zult nooit een strateeg worden, geen regelmatig speler van wien men steeds de vervulling van zijn rol kan verwachten, indien gij u slechts eene manier van spelen hebt eigen gemaakt.

De wijze waarop gij een achterspeler voorbijgaat lukt niet altijd bij iedereen. Hier moet gij het spel van uw tegenstrever bestudeeren en nagaan welke voor u de beste manier is deze of gene achterspelers te verschalken. Acht gij u vlug genoeg hem in snelheid voorbij te gaan, speel dan den bal achter hem en doe een sprint. Integendeel, kan hij het in snelheid tegen u halen, verstaat u dan met uw binnenspeler, vleugelhalf of centervoor, om de verdediging door samenspel te verrassen.

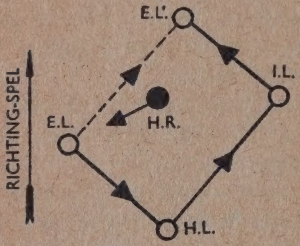

Fig. 50.

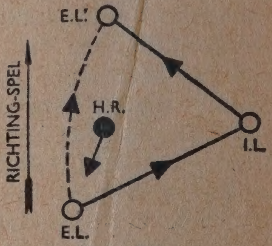

Fig. 51.

Beproef het dan eens met een overgave naar uw half of naar uw binnenspeler. Zelfs met een plotselinge plaatsverwisseling brengt gij wellicht de verdediging van streek. (Zie *fig. 50, 51, 52* en *53.)*

Verander uwe speelwijze zoodanig dat de tegenstrever uwe inzichten nooit raden kan en dus het minste kans heeft ze te verijdelen. Aan u, de zwakheid van den tegenstrever op te zoeken en uw spel te regelen naar dit zwakke punt.

Met den nieuwen buitenspelregel heeft de taktiek van den vleugelspeler groote veranderingen ondergaan. Zoo kon hij met den vroegeren buitenspelregel het wel voordeeliger vinden met den bal tot op de goallijn te loopen en dan achteruit te centeren, nu echter is een center, van vijftien à twintig meter van de goallijn een weinig vooruit en op het gepast oogenblik, heel wat te verkiezen en kan steeds gevaarlijke momenten teweegbrengen. Steeds moet de vleugelspeler den centervoor in het oog houden om hem bij gunstige gelegenheid den bal op te disschen, die nu meer kans krijgt om zich tusschen de achterspelers heen te dringen. (Zie *fig. 53.)*

Voeg daarbij dat de nieuwe buitenspelregel den buitenspeler meer gelegenheid biedt om te ontsnappen en om zich verder vooruit te schuiven. 't Is daarom gewenscht dat hij zich bij voorkeur zoo ver mogelijk vooruit stelt, t.t.z. op de hoogte van den achtersten achterspeler.

Maar het feit van te ontsnappen op zijne lijn is maar de helft van zijne taak. Veel kansen worden hem steeds aangeboden om binnen te dringen en zich zelf met den bal op goal te trekken. Kunt gij op dit oogenblik een juiste overzet plaatsen naar een ongedekten speler, aarzel geen seconde, zooniet beproef zelf uw geluk met een shot op goal.

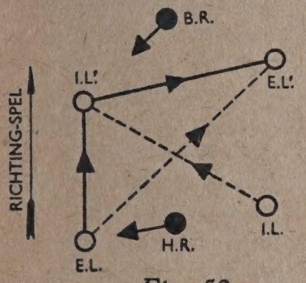

Fig. 52.

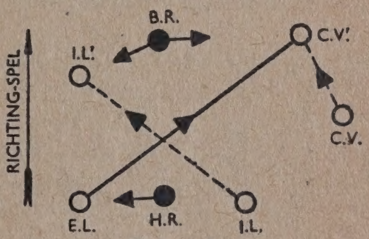

Fig. 53.

Wanneer hoeft een vleugelspeler binnen te dringen ?

Mijn dunkens bij iedere gelegenheid die zich aanbiedt, daar een korte overgave heel wat beter is dan een lange center. Deze laatste is moeilijker onder kontrool te nemen ; nochtans hoeft hij hier ook de opstelling der achterspelers na te gaan alsmede de spelmethode zijner ploeg zelve.

Wanneer men centeren moet is moeilijk om zeggen. Het gezond oordeel moet hier een speler leiden. Wat men hoeft te

weten is waarheen men moet centeren. Hierin hoeft hij zich goed te verstaan met zijn binnentrio.

Een goede center moet gewoonlijk gegeven worden boven de hoofden van de verdediging (geen chandelles) en vallen op de hoogte van den tweeden paal van de goal, liefst achter de achterspelers, buiten het bereik van den goalkeeper. Niet te hard noch te stil. In het eerste geval ware deze moeilijker op te vangen en in het tweede geval zou wellicht een verdediger meer kans hebben eene opening te komen dekken, ja zelfs de keeper in de gelegenheid stellen den bal te komen wegwerken.

Vermijd dus ook het te lang wachten om te centeren, dit om dezelfde reden. Zoo gij maar eene gunstige gelegenheid kunt vinden om den bal tot bij een ongedekten voorspeler te brengen, aarzel niet.

't Is ook van groot belang dat de buitenspeler met beide voeten kan centeren. Heel dikwijls komt hij in de gelegenheid bij eene ontsnapping, wanneer hij op het oogenblik van te centeren aangevallen wordt, zich genoodzaakt ziet den bal op den aanstormenden speler te zenden. Hier hoeft hij dan een « crochet » te maken, 't is te zeggen den bal achteruit kappen, hetgeen hem dan verplicht met den anderen voet te centeren.

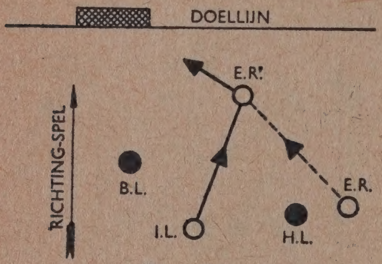

Fig. 54.

Men heeft ook wel eens beweerd dat een vleugelspeler niet op goal moet shotten. Gelijk ik reeds zegde kan hij zich echter heel dikwijls in eene gunstige positie bevinden om een eindshot te beproeven, b.v. bij het binnendringen of wanneer hij geen beter geplaatsten ploegmaat ontdekken kan. (Zie *fig. 54.*) Deze kans laten voorbijgaan ware een grove fout. 't Is opvallend dat zulke shotten veel juistheid vergen daar zij slechts over eene kleine opening van de goal kunnen beschikken.

Oefen u dus ook hier op, maar tracht er in een wedstrijd geen misbruik van te maken.

7. — TAKTIEK VAN DE MIDDENLIJN EN ROL VAN ELKEN SPELER AFZONDERLIJK

Doorgaans hoort men zeggen — en niet zonder reden — dat de sterkte van een elftal afhangt van de sterkte zijner middenlijn en dat deze de basis is waarop gansch de ploeg steun vindt.

Inderdaad. De plaats zelve die deze spelers bekleeden bewijst maar al te zeer dat zij het meest geschikt zijn om goede verstandhouding en samenwerking in een elftal te behouden en dat zij bijgevolg het onderwerp moeten zijn van een ernstige keuze ; zij moeten genoeg doorzicht en initiatief bezitten om elken toestand, waarin een tegenstrever hem lokt, op de voordeeligste wijze op te klaren.

De oorzaak van onzen weinigen vooruitgang kan men wellicht toeschrijven aan de zwakte der middenlijn van de meeste onzer ploegen. Het mangelt daar feitelijk aan een goede opvatting van het voetbalspel.

Hun taak is tweeërlei : *verdediging helpen en aanval steunen.* 't Is juist hierin dat hun doorzicht het meest te kort schiet, t.t.z. in het kiezen van het gepast oogenblik om tot aanval of verdediging over te gaan.

Eene juiste bepaling hiervan ware onmogelijk. Het gezond oordeel, het gevoel van den speler zal hem in dit oogenblik op de goede plaats brengen.

Onnoodig te zeggen dat deze dubbele rol, die men van hen verlangt, een groote dosis moed, wilskracht en uithoudingsvermogen vergt. Omringd door eene goede voorlinie en een goede achterhoede kunnen zij wel hun taak vergemakkelijkt zien, zooniet krijgen zij al den last en al het gewicht van eene gansche ploeg te dragen en zouden zij bijgevolg een reuzenwerk te verrichten hebben.

Is het dan niet belangrijk deze twee voorname rollen eens van dichtbij te beschouwen en na te gaan hoe men zooal hoeft te werk te gaan om met bijval zich van deze taak te kwijten ?

In verdediging. — Inloopen en den tegenstrever van den bal afhouden om de achterspelers hun spel te vergemakkelijken. Of beter nog, zelf aanvallen en den bal trachten te bemeesteren. Mislukt deze poging, dan den tegenstrever achtervolgen en hinderen om hem te beletten zuivere voorzetten te plaatsen. Zorgvuldig al de openingen dekken die den tegenstrever tot doorbraak zou kunnen brengen.

In aanval. — Goed zijne voorspelers volgen om in geval zij den bal moesten verliezen deze terug toe te zenden. Ook om hun taak te vergemakkelijken bij het passeeren van een tegenstrever. (Zie verder *Driehoekspel.*)

Hier wil ik in het voorbijgaan doen opmerken dat het de middenspelers kan ten nutte komen, een tijdje in de voorlinie te vertoeven. Zoodoende kunnen zij nader kennis maken met de knepen en trukken der voorspelers, alsmede de verschillende manieren van aanvallen grondig bestudeeren, hetgeen hun beter zal toelaten bij het hernemen van hun plaats, de manœuvers der aanvallers klaarder in te zien en deze bijgevolg gemakkelijker te verijdelen.

Voeg daarbij dat een middenspeler, bekend met de wijze van aanvallen zijner ploeg, zelve hieraan doelmatiger zal kunnen medehelpen.

Zoo zal hij ook tijdens zijn verblijf in de voorlinie de ondervinding hebben opgedaan, dat het geraadzamer is voor den middenspeler den bal te onderscheppen alvorens deze bij den tegenstrever aanlandt, in plaats van het oogenblik af te wachten dat deze zich van het leder heeft meester gemaakt. Val dus aan alvorens den tegenstander den bal heeft bemachtigd.

Het onderscheppen van den bal op het oogenblik dat de aanvallers der tegenpartij ten aanval gaan, is niet zoo gemakkelijk, wanneer de overgave juist is uitgevoerd. Het is dan van uiterst groot belang dat op dit oogenblik de middenlijn zich goed verstaat om den aanval te breken en dat de wijze van verdediging hooger vermeld (zie *Verdedigingsspel),* waarbij een vleugelhalf zich gelast met zijn binnenspeler en de centerhalf met den centervoor, zich rechtvaardigt.

Inderdaad, wanneer een vleugelhalf zich uitsluitend bij zijn vleugelspeler ophield ware de verstandhouding met zijn centerhalf niet mogelijk. Het ware niet juist dezen laatste alleen te gelasten met het binnentrio. Geen enkele speler is bekwaam gedurende 15 minuten een goed binnentrio in bedwang te houden. Voeg daarbij dat een geroutineerde buitenspeler dit spoedig in de gaten heeft en zich zoo ver mogelijk vooruit zal plaatsen om dien vleugelhalf te beletten zijn voorlinie voldoende te steunen.

Hieruit blijkt dat de bijzonderste taak van de middenspelers is, zich te gelasten met het binnentrio. Hetgeen niet wil zeggen dat de vleugelhalf zich enkel en uitsluitend moet bezighouden met zijn binnenspeler. Als vleugelhalf heeft hij tevens als plicht zijn vleugel in bedwang te houden en verschillende

omstandigheden kunnen zich voordoen die hij met een weinig gezond verstand zal weten op te klaren en hem op het gepast oogenblik bij den buitenspeler zullen brengen.

Alvorens den tegenstrever aan te vallen om hem den bal te ontnemen, zal de middenspeler eerst en vooral de inzichten trachten te raden en de kansen tot doorbraak van den tegenstrever nagaan, die op dit oogenblik de opstelling zijner ploeg aanbiedt, t.t.z. hij hoeft rekening te houden met het gevaar dat op dit oogenblik zijne ploeg bedreigt. Nemen wij een voorbeeld : de half rechts is bereid den binnenlinks, in het bezit van den bal, aan te vallen. Hij merkt dat de centervoor der tegenpartij op dit oogenblik gedekt is door den centerhalf. Het is dus hoogst waarschijnlijk dat de binnenspeler zal trachten den bal te spelen tot bij zijn buitenspeler, of ook nog wel den vleugelhalf door dribbling zal trachten te verschalken. In dit geval zal de vleugelhalf zijn aanval zoo moeten uitvoeren dat hij den binnenspeler belet eene overgave naar zijn buitenspeler te plaatsen en tevens ook een dribbling te voorkomen, hem balkontrool doen verliezen bijvoorbeeld door middel van een loyale charge. 't Is bijzonder het gekozen oogenblik waarop de charge gegeven wordt wat hier van groot belang is.

Aarzel nooit voor een te nemen beslissing, en wanneer gij in uwe poging niet slaagt en verschalkt wordt, jaag dan zonder dralen den tegenstrever na en achtervolg hem om hem te verplichten zich snel van den bal te ontdoen.

Eens de aanval gebroken en meester van den bal, kan de middenspeler aan aanvallen denken *(voeding)*. Hij zal dan over genoeg initiatief en spelkennis moeten beschikken om den aanval dààr te wagen waar er volgens hem de meeste kans tot doorbraak bestaat.

Hij hoeft dan snel te handelen, wil hij deze opening niet weder gedekt zien. Hier falen er velen.

De reden dat een middenspeler in de meeste gevallen rechtstreeks zijn ballen moet overzenden aan zijn voorspelers kan men vinden in het voorgaande hoofdstuk, waar ik sprak over de *overgave of pas*.

't Gebeurt nochtans dat er zich omstandigheden voordoen die een middenspeler verplichten den bal wat langer bij te houden, ten einde een onvoorziene aanval te wagen. Deze uitzonderingen kunnen slechts geroutineerde spelers, die genoeg ondervinding hebben opgedaan, in toepassing brengen.

't Is dus voor den beginneling geraadzaam zich zoo spoedig

mogelijk van den bal te ontdoen ten voordeele van een ongedekten voorspeler.

Wanneer de voorlijn *ten aanval* gaat is het de plicht van de middenspelers deze te volgen op een zekeren afstand (zie *Driehoekspel)* en zich dan zoodanig op te stellen dat zij met de voorlijn een scherpen hoek vormen, die uitgaat van de plaats waar de bal zich bevindt. Deze opstelling zal het gevaar, voortkomende door een plotselinge vleugelverandering der tegenpartij, bij het breken van den aanval vernietigen *(fig. 55)*.

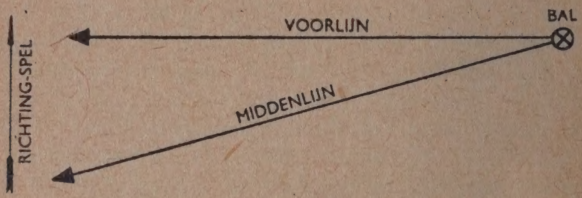

Fig. 55.

De middenspelers mogen niet uit het oog verliezen, dat zij dikwijls in eene gunstige gelegenheid komen om te doelen, wanneer zij hunne voorlijn goed gevolgd hebben. Van deze gelegenheid geen gebruik maken, ware een grove fout, daar zulke shotten den keeper doorgaans verrassen.

Daarbij, een middenlijn die zich te ver van zijne voorlijn verwijderd houdt, kan deze onmogelijk den noodigen steun verleenen.

Met zoo te handelen laten zij tusschen hen en hunne voorlijn een « vrije ruimte » waar de middenspelers der tegenpartij, die hunne voorlijn goed gevolgd hebben, met groot gemak kunnen manœuvreeren en bijgevolg zuivere voorzetten naar hunne voorspelers plaatsen. Het achteruit blijven van de middenlijn heeft ook nog voor gevolg het ver achteruit trekken van de binnenspelers, die bijtijds de aanvallen niet meer kunnen volgen en bijgevolg eene verzwakking der voorlijn veroorzaken.

Eene groote physieke eigenschap die, mijn inziens, de midmiddenspelers- moeten bezitten is het uithoudingsvermogen. Voeg daarbij een goed meesterschap van den bal en een goede « tackling », die stellen hem in staat de best mogelijke combinaties langs hun vleugel te breken.

Om te eindigen, wil ik nog spreken over het kopspel dat een overwegende rol speelt in het spel van de middenspelers, waar het gaat een aanval te breken. 't Is dus ook van groot belang zich hierop te oefenen.

Vergeet nochtans niet dat de beste overgave naar de voorspelers langs den grond moet geschieden.

Tot daar dan over de taktiek der middenlijn, die echter bijzonderheden bevat naar gelang het de *centerhalf* of *vleugelhalfs* betreft.

Wij zullen dus in zijn bijzonderheden de rol van centerhalf nagaan.

CENTERHALF

Met de rol van centerhalf komen wij voorzeker aan de voornaamste plaats in eene ploeg.

Waar ik beweerde dat de sterkte eener ploeg afhangt van zijne middenlijn, mag ik ook vrijaf zeggen dat de sterkte eener middenlijn afhangt van den centerhalf, die van allereerste gehalte moet zijn wil de ploeg een welgebouwd elftal uitmaken.

De post van centerhalf is ontegensprekelijk de plaats waar de speler het meest zijne individueele eigenschappen naar voren kan brengen en dit gebeurt dan maar al te dikwijls ten nadeele van zijne ploeg zelve.

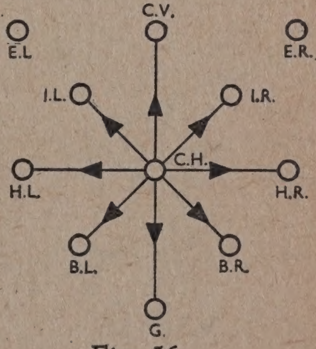

Fig. 56.

Mijn dunkens is zijne taak reeds ingewikkeld en afmattend genoeg om nog ergens overbodig werk te zoeken.

Het komt er bij hem op aan zijn krachten niet nutteloos te verspillen met dribbling en ander persoonlijk spel, daar hij weldra gansch uitgeput den strijd zal moeten opgeven. Neen, het moet hem volstaan, in geval hij niemand ontdekken kan, eene persoonlijke poging te beproeven om bij de eerste gelegenheid, zonder dralen, den bal naar een vrijstaanden medemaat te zenden. 't Is niet voldoende uitstekende technieker te zijn met daarbij de noodige physieke eigenschappen. Wat bij

hem het meest moet opvallen is zijn beredeneerd spel dat hem als eerste klasse taktieker moet kenmerken.

In verdediging is hij de voornaamste helper van de achterhoede, daar hij het best geplaatst is om de pogingen der aanvallende tegenpartij in haar oorsprong te verijdelen.

Zijne werking in verdediging zal zich bijzonder doen opmerken door het bewaken van den centervoor. Hierdoor is hij verplicht zich een weinig achter zijne vleugelhalfs te houden.

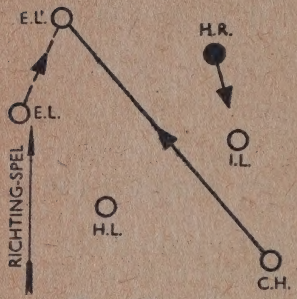

Fig. 57.

In de meeste ploegen kan men nochtans de weinige logische opstelling nagaan, waarbij de twee vleugelhalfs zich achter den centerhalf ophouden en bij elke gelegenheid die zich aanbiedt, ontlasting zoeken bij hunnen vooruitgeschoven centerhalf, wiens taak in verdediging hierdoor onhoudbaar is, daar de afstand tusschen hem en de centervoor der tegenpartij te groot wordt en bijgevolg zich niet bijtijds zal kunnen terugtrekken om dezen laatste in bedwang te houden.

't Ware dus te wenschen dat het tegenovergestelde zich voordeed en de centerhalf ontlasting vond bij zijne vleugelhalfs, die hierdoor de voorlijn doelmatiger zouden kunnen steunen.

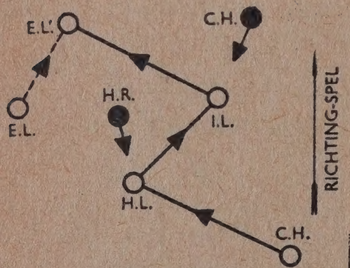

Fig. 58.

In aanval zal hij de basis uitmaken waarop zijn binnentrio zich bijzonder gesteund voelt. Hij hoeft bij iedere gelegenheid zich zoodanig op te stellen dat hij een zijner medespelers, in het bezit van den bal, kan ter hulp komen. Het is opvallend dat hij het best geschikt is om de verstandhouding tusschen al de lijnen te bewaren door zijne plaats zelve in het elftal : « de spil ». (Zie *fig. 56.*)

De centerhalf zorgt bijzonder voor eene goede verdeeling van het spel. Hij wacht zich wel eene eenzijdige wijze van spelen aan te nemen ; zijne menigvuldige vleugelveranderin-

gen, waarop ik dan ook bijzonder druk, brengen heel waarschijnlijk de grootste verrassingen bij de verdediging der tegenpartij. Zoo kan hij bijvoorbeeld als algemeene regel aannemen : « ontvangt hij den bal van links dan jaagt hij hem naar rechts ; komt hij van rechts, dan stuurt hij hem links ».

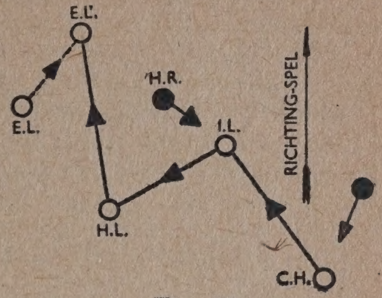

Fig. 59.

't Is onbetwistbaar dat, wanneer de rechtervleugel den bal heeft, in verband met de opstelling der tegenpartij, de linkervleugel er beter zal voorstaan om het doel te bereiken en het ware dus geraadzamer den bal daarheen te spelen. De centerhalf die enkel zijn binnentrio zou voeden en zijne twee buitenspelers verwaarloozen, begaat eene grove fout. Hoe dikwijls heeft men kunnen vaststellen dat eene overgave naar een der vleugelspelers het meest gevaarlijk is voor eene verdediging, daar hierbij heel dikwijls hunne goede opstelling en verstandhouding te wenschen overlaten.

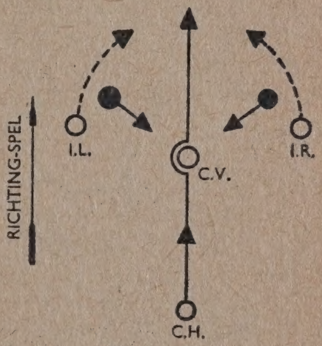

Fig. 60.

't Is zonder twijfel een belangrijk punt dat hij zoo veel mogelijk zijn spel tracht te veranderen, zoowel naar zijne vleugelspelers als naar zijn binnentrio. Ja zelfs kan hij ook zijne vleugelhalfs ten aanval zenden, bijzonder rekening houdende met de spelers zijner voorlijn, die zich tijdens een wedstrijd het meest geschikt voelen en een aanhoudend gevaar schijnen voor de tegenpartij. Deze zullen bij voorkeur zijne overgave het best kunnen benutten.

Nochtans mag hij niet zondigen door eene eenzijdige speelwijze waarvan de tegenpartij weldra meester zou zijn. Zijn doorzicht en spelkennis zullen hem moeten toelaten te besef-

fen welke op dit oogenblik het gepaste aanvalspel zijn moet, waar hij grootendeels kan toe bijdragen.

Tracht ook uwe andere medespelers in te lichten die hieraan zouden te kort komen, welke speelwijze gij zinnens zijt te beoefenen, opdat zij desnoods hieraan zouden kunnen medehelpen, in plaats van ze in de war te brengen.

Blijf steeds het voorbeeld op alle sportgebied en tracht u wel te oefenen om uw rol van centerhalf, de spil, waarop aller oogen zijn gericht, met veel succes te vervullen.

Hier kunnen wij eenige spelfasen nagaan waaruit de centerhalf nut zal kunnen trekken. (Zie *fig. 57, 58, 59* en *60.)*

VLEUGELHALFS

't Is een dwaling, de plaats van vleugelhalf al te lichtzinnig op te nemen en deze slechts toe te vertrouwen aan spelers die om zoo te zeggen als « stopgat » dienen in een ploeg.

In het meerendeel onzer clubs doet dit geval zich voor, waar men enkel de « fougue » en de moed van sommige spelers als de voornaamste kwaliteiten van den vleugelhalf beschouwt. 't Is nochtans opvallend dat de spelkennis en de technische waarde van den speler hier in groote mate vereischt worden. Zoo krijgt men wellicht vleugelhalfs te zien, die niet voldoende ingewijd zijn met de rol die werkelijk van hen verlangd wordt.

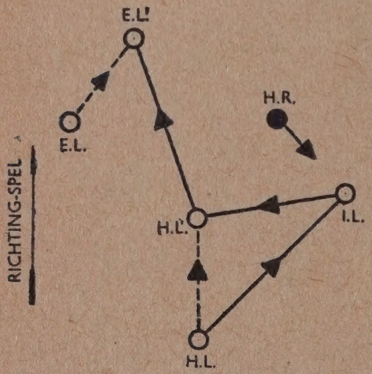

Fig. 61.

Velen denken hun taak voldoende te vervullen met zich uitsluitend in verdediging op te houden en hun rol slechts hierbij bepalen.

Zooals ik reeds vroeger deed opmerken is, mijn dunkens, hun spel meer in aanval te spelen dan in verdediging en bijgevolg hoeven zij zich in de meeste gevallen vóór hunnen centerhalf te houden, die in moeilijke posities waar hij niemand zijner voorlijn ontdekken kan, ontlasting kan vinden bij zijne vleugelhalfs.

Dit alles sluit niet in dat hij zijn rol in verdediging totaal moet verwaarloozen. Als vleugelhalf heeft hij tot plicht zijn vleugel in bedwang te houden en de goede verstandhouding met zijn achterspeler zal hier ook volledig moeten zijn.

Zoo kan hij in sommige gevallen 't heel voordeelig vinden den bal achteruit te spelen naar zijn achterspeler, ja zelfs naar zijn doelverdediger. Hij vergete echter niet op dit oogenblik de aanstormende aanvallers van den bal te houden. Aarzel dan ook niet bij zulk een genomen beslissing en verzorg deze overgave die, wanneer te kort of te stil, heel dikwijls een fatalen afloop zou meebrengen.

Het blijkt ook, dat het niet ernstig ware den vleugelhalf te gelasten met het bewaken van één speler der tegenpartij. Wel kan men in sommige gevallen de aandacht trekken op

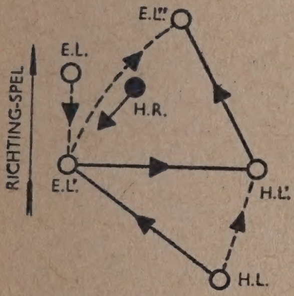

Fig. 62.

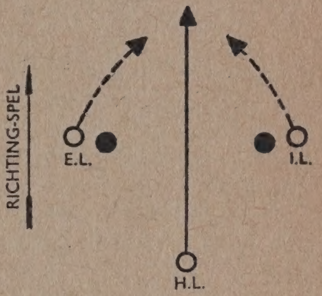

Fig. 63.

dezen of genen tegenstrever, die zich bijzonder in het elftal doet gelden. Een « geroutineerde » vleugelhalf zal desgevallend spoedig zijne spelwijze hierop regelen.

Naar mijn bescheiden meening, ware het gewenscht in eene ploeg waar de spelers op elkaar rekenen mogen, dat de vleugelhalfs in aanval zich dichter bij den binnenspeler der tegenpartij ophielden, die hem dus dichter bij zijne voorlinie zal brengen en bijgevolg deze doelmatiger zal kunnen steunen. Zijn achterspeler zal zich in dat geval naar den buitenspeler trekken.

Is integendeel zijne ploeg fel ingedrukt en verplicht een volledig verdedigingspel aan te nemen, dan is het geraadzamer de vleugelhalf te gelasten met het bewaken van den buitenspeler der tegenpartij. Aldus kan de achterspeler beter den binnenspeler in het oog houden!

Eene fout, die dikwijls bij de meeste vleugelhalfs opgemerkt wordt, is de weinige zorg die ze aan den dag leggen om de uitwegen te benuttigen die zich aanbieden om hunne voorlinie ten aanval te zenden. Te weinig variatie wordt er

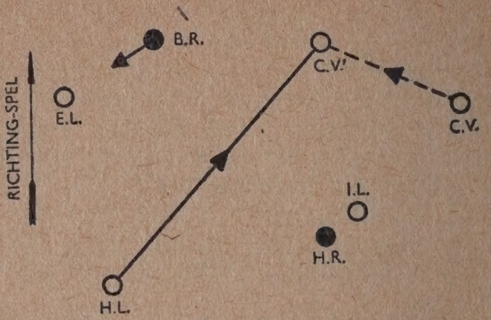

Fig. 64.

in hun spel gebracht en zoo krijgt men dan vleugelhalfs te zien die, kost wat kost, eene ontsnapping langs hunnen buitenspeler willen doen lukken, als wanneer binnenspeler, centervoor en tegenovergestelde vleugel, heel wat gunstiger kansen aanbieden.

De vleugelhalf moet bij gelegenheid centeren en zijne overgaven moeten met groot beleid geschieden, liefst langs den grond.

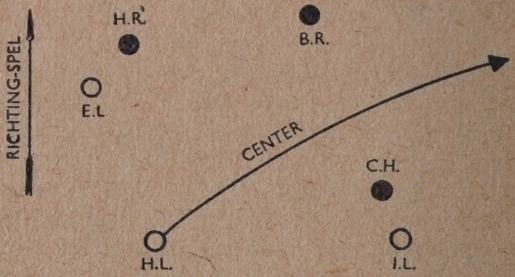

Fig. 65.

Waar ik sprak over de verschillende uitwegen, waarover een vleugelhalf kan beschikken, is het nuttig hier eenige verschillende fazen aan te halen, hoe men hoeft te werk te gaan, om deze toestanden met bijval op te klaren. (Zie *fig. 61, 62, 63, 64* en *65.)*

Andere speelfazen kunnen zich nog voordoen en de vleugelhalf zal alsdan ernstig te werk gaan met hier eene kleine studie voor den dag te halen. Het driehoekspel en het positiespel, waarover wij later zullen spreken, kunnen hem hierbij behulpzaam zijn.

Evenals het nemen van den thrown-in, waarmede hij zich in de meeste gevallen gelast en wel eene belangrijke faze is, waaruit op dit oogenblik weinig nut getrokken wordt, zullen wij later in al zijne bijzonderheden behandelen.

8. — TAKTIEK EN ROL DER ACHTERSPELERS *(BACKS)*

De taak van de achterspelers, 't zij links of rechts, bestaat er bijzonder in, den bal buiten de buurt te houden van het doel hetwelk zij te verdedigen hebben.

Deze taak schijnt niet zoo gemakkelijk als velen het wel denken. Indien men spelers bezit, die physiek fel gebouwd zijn, wiens gestalte niets te wenschen overlaat, met daarbij een sterk en krachtig shot en een behendig kopspel, is men geneigd er den echten achterspeler in te vinden. Wel kan men deze kwaliteiten voordeelig benuttigen, nochtans hoeven zij zich ook nog andere hoedanigheden eigen te maken, die de grondslag uitmaken van hunne goede prestaties.

Deze zijn : 1° Weten waar hij zich moet plaatsen op het gepast oogenblik om den aanval der tegenpartij te breken ; 2° een juist en zeker shot bezitten om den bal in alle richtingen te kunnen wegspelen en dit met beide voeten.

De eerste hoedanigheid vergt een goede kennis van het spel, die den speler in staat stelt steeds dit te voorzien wat zijn tegenstrever doen wil, om bijgevolg deze uitvoering gemakkelijk te kunnen verijdelen. 't Is bijzonder hierin dat het eigenlijk verdedigingspel van den achterspeler bestaat en hem als eerste klasse taktieker op het voorplan schuift.

De tweede hoedanigheid, die meer het technische karakter van den achterspeler weergeeft, is niet van mindere waarde, daar het eigenlijk als aanvalspel van den achterspeler mag beschouwd worden.

Hieruit blijkt weer, dat de rol van den achterspeler eveneens tweeërlei is en het hem niet mag volstaan zijn kamp vrij te houden bij middel van een zorgeloos en ontaard wegtrappen waarvan de tegenpartij profijt zou kunnen trekken.

Inderdaad, een krachtig shot, dat den bal tot bij de tegenovergestelde achterspelers brengt is slechts eene uitdaging om hem weder gespeeld te krijgen en in de meeste gevallen blijven hier de voorspelers onmachtig. Eenmaal den aanval gebroken en meester van den bal, hoeft hij deze zoo snel mogelijk weg te werken ten voordeele van zijne medespelers der voorlijn, met bij voorkeur den bal op manshoogte te spelen, liefst naar zijne buitenspelers of ook nog naar zijne middenspelers, naar gelang de spelwijze zijner eigen voorlijn, in verband met de opstelling der tegenpartij, dit vergt. (Open en gesloten spel.)

Alleen bij hevigen aanval der tegenpartij en wanneer een zuiver wegwerken onmogelijk is, zal hij bij middel van een lang en onbestemd wegtrappen zijn kamp mogen ontzetten, hetgeen de eerste vereischte zijn moet van den achterspeler.

Fig. 66.

Goede opstelling der achterspelers in aanval.

Tijdens den wedstrijd blijven de achterspelers steeds in voeling en trachten elkanders positie te versterken. Hunne verstandhouding moet hier volledig zijn en naar gelang van welken kant de aanval zich voordoet, zal de achterspeler zich vooruit schuiven om den aanval te breken. De andere zal deze beweging op afstand medemaken en zich wat achteruit trekken, zoodoende zijn medemaat dekken en een tweede verdedigingslijn vormen, zonder nochtans de vooruitgeschovene aanvallers uit het oog te verliezen. Hij speelt in overleg, eenerzijds met zijn centerhalf en zijn vleugelhalf vóór hem, anderzijds met zijn goalkeeper in wien hij volle vertrouwen moet hebben en aan wien hij soms het wegspelen van den bal zal overlaten, als het beter lijkt, dat hij den aanvallenden speler der tegenpartij van den bal afhoudt. Het is dus ook geraadzaam, zich niet te ver van elkander op te stellen, hetgeen

eene opening in de verdediging zou teweeg brengen. Moest nochtans in den loop van het spel een achterspeler zich meer naar den buitenspeler trekken, dan zal de centerhalf zijne plaats onmiddellijk innemen.

Tevens moet ik de achterspelers opmerkzaam maken, bij aanval der tegenpartij zich niet te fel op hun doel terug te trekken; hierdoor zouden zij het zicht van den goalkeeper ontnemen alsmede weinig kans hebben, na verschalkt te zijn, zich terug te herpakken, den tegenstrever nog bijtijds in te halen om hem te hinderen en het doelen te beletten.

Aarzel dus nooit bij eene genomen beslissing; de minste aarzeling geeft den tijd aan uw tegenstrever zich van den bal meester te maken. Daarbij, vergeet niet dat aanvallen de beste verdediging is.

Tot daar in verdediging. Bij aanval hunner ploeg zelf zul-

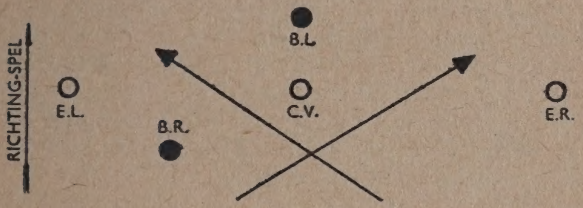

Fig. 67.

Slechte opstelling der achterspelers in aanval.

len de twee achterspelers ook hunne vooruitgeschovene midden- en voorspelers volgen; echter met voorzichtigheid te werk gaan, en wel aandachtig de aanvallers der tegenpartij in 't oog houden, bijzonder de twee buitenspelers.

Gelijk ik vroeger zegde is het in 't algemeen een welgepaste en goede taktiek dat de achterspelers zich bijzonder gelasten met het bewaken van de buitenspelers der tegenpartij. De vleugelhalfs nemen dan de binnenspelers voor hunne rekening en de centerhalf den centervoor. (Zie *Verdedigingspel.)*

Verder hebben wij ook gezien, dat deze opstelling wel kan veranderen wanneer, bijvoorbeeld, een elftal op zijn doel is gedrukt. Dan zullen de achterspelers zich meer naar het midden trekken, wier wegtrappen daar doeltreffender is.

Waar de achterspelers het offensief hunner voor- en middenlijn zullen volgen, is het gewenscht dat zij zich samen op eene lijn vooruitstellen, en wel als gevolg van den nieuwen buitenspelregel, ten einde de voorspelers der tegenpartij te beletten zich te verre naar voren te schuiven tot soms bij den laatsten achterspeler, die in dit geval bij een plotselingen tegenaanval gansch het gewicht van dezen aanval zou te dragen hebben. (Zie *fig. 66* en *67.)*

Het is ook van belang dat de twee achterspelers hun kamp niet samen verlaten. Hiervan zou de tegenstrever dankbaar gebruik maken om zich zoo ver mogelijk naar voren te brengen daar hij hier geen gevaar zou oploopen op buitenspel betrapt te worden. Inderdaad, door zich te ver vooruit te plaatsen zouden zij kunnen verrast worden en verplicht zijn achter den bal te loopen in de richting van hun doel, hetgeen altijd gevaarlijk is. Moest zulke omstandigheid zich voordoen, dan zouden zij niets beter kunnen verrichten dan den goalkeeper den bal toe te spelen indien, wel te verstaan, de afstand tusschen hen en goalkeeper groot genoeg is en de gelegenheid zich gunstig voordoet, alsmede wanneer er ook geen gevaar bestaat dat een tegenstrever den bal zou kunnen onderscheppen. 't Is volstrekt noodig, dat hunne verstandhouding hier volmaakt weze, want de minste aarzeling bij hunne uitvoering kan een fatalen afloop hebben.

Zeggen wij hier terloops dat men in dit geval niet mag vergeten de aanstormende tegenstrevers van den bal te houden.

Een gevaarlijke taktiek, die men heel dikwijls kan opmerken en waarop reeds de aandacht getrokken werd, waar ik sprak over de middenspelers, is het lang bijhouden van den bal, want daaruit zal een verstandige en vlugge voorspeler van de tegenpartij nut trekken. 't Is voorzeker heel behendig een tegenstrever te dribbleeren en den tribuunzitter zal bij het lukken dezer poging niet nalaten u zijne bewondering uit te drukken. Slaagt gij hierin niet en mislukt gij in uwe poging, dan zal hij misschien wel de eerste zijn u hierover een verwijt te maken. 't Ware dus gewenscht dat de achterspelers zich zoo snel mogelijk van den bal ontmaakten en dit ten voordeele uwer medespelers, willen zij de snelheid van het spel zien vermeerderen.

Wij zullen hier eenige manieren van aanvallen der voorlijn aanhalen en wat de achterspelers in elk dezer gevallen kunnen doen.

9. — EENIGE MANIEREN VAN AANVALLEN EENER VOORLIJN EN DE HOUDING DER ACHTERSPELERS

1° Aanvallen langs de vleugels

A. *De buitenspeler, in het bezit van den bal, loopt langs zijne lijn om te centeren op ongeveer tien à twintig meter van de goallijn (open spel).*

De vleugelhalf zal op dit oogenblik verschalkt zijn en moet zich oogenblikkelijk naar den binnenspeler trekken; de achterspeler zal zonder aarzelen den buitenspeler aanvallen of dezen najagen, hem beletten te centeren of ten minste zooveel mogelijk te hinderen om, bij de eerste gelegenheid, den bal buiten te spelen, wel te verstaan als een zuiver wegwerken naar zijne voorspelers of middenspelers onmogelijk is.

Het buitenspelen van den bal zal in dit geval zijne middenspelers den tijd laten zich te herpakken en zich opnieuw in verdediging op te stellen.

Tracht bijzonder den buitenspeler te bestudeeren en na te gaan op welke wijze hij u telkens wil verschalken (feinten, snelheid, achteruitkappen, enz.).

B. *De buitenspeler, in plaats van te centeren, geeft een pas langs den grond naar zijn binnentrio.*

De achterspeler moet deze overgave trachten te onderscheppen. Lukt dat niet, val dan zonder aarzelen den speler aan die den bal komt te ontvangen, om deze te verplichten zich zoo snel mogelijk van den bal te ontdoen. Niet wachten tot de tegenstrever zich van den bal heeft meester gemaakt.

C. *De buitenspeler tracht binnen te dringen om zelf te doelen.*

In dit geval moet de achterspeler den buitenspeler aanvallen en trachten hem in zijnen loop te hinderen of tegen te houden. Opgepast voor de dribbling!

't Zal hem misschien heel gemakkelijk vallen den bal aan zijn goalkeeper over te geven, omdat in zulke omstandigheden

de vleugelspeler gewoonlijk dribbleert of drijft met tamelijk groote vooruitgeschovene passen, waardoor meer kans bestaat voor den achterspeler den bal te bemeesteren.

2° De aanval met korte overgaven tusschen het binnentrio (gesloten spel)

Dit is het moeilijkste geval waarin, mijns inziens, een achterspeler zich kan bevinden. Zijn deze overgaven juist en snel uitgevoerd, dan heeft hij weinig kans dezen aanval te breken, bijzonder als de goede verstandhouding met zijn anderen ploegmaat te wenschen overlaat. Verlies niet uit het oog, dat men zich nooit mag achteruittrekken en dat de beste verdediging steeds is, zelf aan te vallen. De minste aarzeling kan uwe poging zien mislukken.

In geval de aanvallers spelers zijn van middelmatige gehalte en het hun aan verstandhouding en snelheid van uitvoering mangelt, zullen de achterspelers wel middel vinden den bal te bemachtigen alvorens de aanvaller er zich heeft van ontmaakt.

Tegenover geroutineerde aanvallers blijft hen alleenlijk de kans door snelle verplaatsingen, schijnbewegingen en bijzonder een goed doorzicht, den bal te onderscheppen.

Hier hoeft men de manier van aanvallen goed te bestudeeren om zich geen tweede maal hierdoor te laten beetnemen.

3° Een aanvaller dringt zich op en dribbleert naar het doel (persoonlijk spel)

Hier zal de achterspeler den aanstormenden aanvaller trachten te hinderen, hem balkontrool doen verliezen bij middel van eene « loyale charge ». In sommige toestanden die hem al te gevaarlijk voorkomen kan hij misschien opklaring brengen door den bal naar zijn goalkeeper te zenden of ook nog met hem buiten te spelen. Zich nooit achteruit trekken tot bij het doel, hetgeen u de kans zou ontnemen, eenmaal verschalkt, u te herpakken.

Inderdaad, een achterspeler die verrast wordt op 25 à 30 meter van zijn doel, kan nog middel vinden ten tegenstrever in te halen alvorens deze het gewenscht eindshot heeft kunnen plaatsen.

Andere gevallen die de achterspelers zeer in het nauw weten te brengen kunnen zich nog wel voordoen. Ik denk nochtans de voornaamste te hebben aangehaald. De achterspelers zullen dan ook ernstig werk verrichten zelf eene kleine studie te maken en bij elk eigenaardig geval dat hen tijdens een wedstrijd voorkomt, eens te overwegen welke manier van opstelling en verdediging hierbij het beste past. Dit alles in overleg met hun andere medematen.

10. — DE GOALKEEPER

Komen wij ten slotte aan de zoo belangrijke rol van den goalkeeper, die is aangesteld om zijn net ongeschonden te houden.

Niettegenstaande het groot voordeel dat hij geniet op zijne andere speelmaten — het gebruik van zijne handen in het strafschopgebied — zal iedereen het zeker met mij eens zijn om te bekennen dat de plaats van goalkeeper wel de moeilijkste en tevens ook de ondankbaarste is die een speler in een elftal kan bekleeden. Inderdaad, kan zijne ploeg het tot eene schitterende overwinning brengen, dan zal hij dikwijls hieraan onvoldoende medegeholpen hebben ; verliest zijn elftal echter, dan zal men in de meeste gevallen hem deze nederlaag op den rug duwen. 't Is om die reden, dat de moreele hoedanigheden van den goalkeeper hooger hoeven te staan dan deze zijner andere ploegmaten ten einde door deze ondankbaarheid van het publiek niet te worden beïnvloed.

Voeg daarbij dat een goalkeeper tevens physiek goed moet gebouwd zijn, daar hij heel dikwijls krachtdadig zal moeten tusschenkomen om de moeilijke toestanden die zich voor zijn doel kunnen voordoen met den meesten bijval op te klaren en bijgevolg tegen een duwtje moet bestand zijn.

Het is in zulke oogenblikken, in het hevigste van den strijd, wanneer de tegenpartij alle zeilen openzet om toch maar hare pogingen te zien lukken, dat zijne kalmte, zijn juist oordeel en zijn moed hem soms wonderen doen verrichten.

Maar dit is niet alles ! De kunst van een goed goalkeeper bestaat bijzonder in het kiezen van de juiste plaats op ieder oogenblik, op, of even voor de goallijn ; alsmede in het beoordeelen van het juiste oogenblik van uitloopen. Eenmaal den bal in zijn bezit, moet hij er ook op letten waarheen hij hem spelen zal.

De goalkeeper hoeft zich zoodanig op te stellen dat hij zooveel mogelijk zijn doel dekt ten opzichte van den tegenstrever die schieten gaat. Voor shotten, zijdewaarts op het doel gezonden zal hij zich bij voorkeur dichter bij den doelpaal plaatsen, langs den kant vanwaar de shot verwacht wordt. (Zie *fig. 68.)*

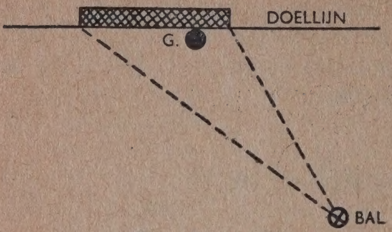

Fig. 68.

In sommige gevallen waar de bal van dichtbij op goal geshot wordt is het dikwijls aan te raden uit te loopen om zoodoende de doelruimte kleiner te maken en de kans tot doelen te verminderen. (Zie *fig. 69.)*

De houding van den goalkeeper zij nochtans zoo, dat hij zich gemakkelijk in alle richtingen kan verplaatsen, waarbij dan ook zijne lenigheid en eene snelle veerkrachtige uitstrekking der spieren (détente) ten zeerste van pas komen.

Zijn stand moet hem toelaten te kunnen voorzien wat er gebeuren gaat.

Onnoodig te zeggen dat hij ook voldoende moet ingewijd zijn in de wijze van aanvallen eener ploeg, en bijgevolg eene zekere spelkennis moet bezitten, die hij door ondervinding en opmerkzaamheid wellicht kan veroveren. Hij is het best geschikt op het terrein om de gewoonten, trukken en gebreken van tegenstanders op te zoeken, hetgeen hem zal toelaten het juiste verdedigingspel toe te passen in overleg met zijne medespelers en bijzonder met zijne achterspelers.

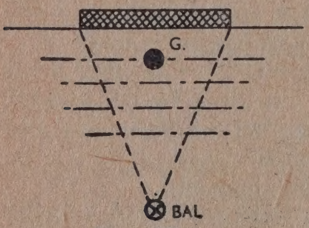

Fig. 69.

Een goed goalkeeper moet ook een goed zicht op den bal hebben en hij mag zich nooit de minste aarzeling gedogen. Eenmaal in het bezit van den bal moet hij kunnen feinten, het is te zeggen, schijnuitvallen maken om eene « charge » of aanloop van een aanvaller te vermijden. Nochtans hoeft hij hier geen misbruik van te maken en moet hij den bal bij de eerste gelegenheid wegspelen. Zijn wegwerken of « degage-

ment » moet tevens krachtig en juist zijn, waaruit zijne medespelers het grootste nut zullen kunnen trekken.

Zoo zal hij vermijden den bal te fel in de hoogte te zenden, hetgeen de snelheid van het spel vermindert en ook minder kans geeft om door een zijner medespelers opgevangen te worden.

Hij hoeft rekening te houden van welken kant van het plein de meeste gelegenheden tot doorbraak zich aanbieden aan zijne medespelers, waarheen hij dan bij voorkeur zijne ballen moet spelen. Zoo kan hij het ook geraadzamer vinden bij goal-kick den bal op den grond weg te spelen, om deze zooveel mogelijk laag te houden (manshoogte). Zoodoende zal hij eveneens een zijner achterspelers beschikbaar houden om terstond in te grijpen bij tegenaanval. In andere gevallen kan ook de bal uit de handen geschopt worden.

Bij corner (hoekschop) zal hij zich best opstellen bij den verstafstaanden doelpaal. Dit is slechts schijnbaar in tegenstelling met wat ik vroeger over de opstelling van den doelverdediger beweerd heb, want bij een hoekschop komt het rechtstreeksch gevaar niet van den speler die den hoekschop neemt, maar van den speler aan wien hij den bal toespeelt en dit zal een der spelers zijn, kort bij het doel opgesteld. Dat hij bijzonder aandringe bij zijne medespelers, hem altijd het noodige zicht op den bal te laten, want de beste goalkeeper vermag niets indien men hem belet den bal in al zijn bewegingen te volgen. Dit laatste punt geldt bijzonder voor fouten die rechtstreeks in doel mogen omgezet worden, b.v. vrijschop naar doel (free-kick at goal).

Bij strafschop, die den doelverdediger in een ongelijken strijd stelt tegenover zijn tegenstrever, kan zijne kalmte veel bijdragen tot succes. Hier moet hij bijzonder het inzicht van den speler, die den strafschop neemt, trachten te doorgronden en hem geen oogenblik uit 't oog verliezen ; daarbij ook nog zijn persoonlijk inzicht trachten verdoken te houden.

Een manier die graag gebruikt wordt is den bal naar den zwaksten kant van den goalkeeper te zenden, gewoonlijk links. Het gebeurt dikwijls, dat men den hoek verkiest dien men onopgemerkt laat. Mijn dunkens kan de goalkeeper nog veel nuttiger te werk gaan met de houding en den voet van den speler die den schop uitvoert goed te bestudeeren. Een geroutineerde keeper zal zich hierin zelden vergissen.

Dat men nu niet besluite dat doelpunten onmogelijk geworden is. Neen, de hoofdzaak is, zijne kansen te vermeer-

deren in dezen ongelijken strijd, daar in de meeste gevallen een strafschop als een gemaakt doelpunt mag beschouwd worden.

11. — KLASSEKE HOUDINGEN VAN DEN DOELVERDEDIGER

Er bestaan verschillende manieren voor den doelverdediger om den bal tegen te houden en hem daarna terug in het spel te brengen. Wat het tegenhouden en opvangen van den bal betreft, acht ik het nuttig hier de bijzonderste klassieke houdingen van den goalkeeper aan te halen en waarnaar hij dan ook zijne oefeningen kan schikken om de uitvoering ervan zoo volmaakt mogelijk te maken.

1° Het opvangen van den bal met beide handen — boven het hoofd — met of zonder sprong; voor de borst, buik, knieën en eveneens terzijde van het lichaam (fig. 70)

Hij houdt de vingers opengespreid, de polsen ongeveer 10 cm. van elkander, zoodanig dat de linker- of rechterhand met den handdruk naar boven — schuin — naar het lichaam is gekeerd, terwijl de andere hand met den handrug naar beneden, eenigszins in schuin voorwaartsche richting ten opzichte van de bovenste hand wordt gebracht. De bal stuit bij het vangen tegen den palm der bovenste hand terwijl de onderste hand den bal vast tegen de bovenste hand aandrukt. Een snel terugtrekken der licht gebogen armen zal de zekerheid vergrooten.

Fig. 70.

De ondervinding heeft bewezen, dat wanneer de handen in zijdewaartsche richting van elkander worden gebracht de bal dikwijls tusschen de handen doorvliegt en op hoofd, borst, buik of beenen terugstuit. Hierdoor wordt het opvangen veelal een mislukking.

Hier moet ik doen opmerken, dat de goalkeeper moet trachten zich zooveel mogelijk recht voor den bal te plaatsen

en eenmaal deze tegengehouden, moet hij hem oogenblikkelijk voor de borst brengen en hem geklemd houden met beide handen (blokkeeren).

2° Het opvangen van rollende ballen (fig. 71)

Komt de bal op den grond aangerold, dan is het geraadzaam zich op eene knie te plaatsen om deze op te vangen. Hier ook moet hij zijne twee handen gebruiken om den bal voor de borst te brengen en deze te blokkeeren. Het plaatsen van zijne knie op den grond zal hem toelaten met meer bijval te weerstaan aan de aanstormende aanvallers.

Fig. 71.

3° Het wegwerken van den bal met de vuist (fig. 72)

Vele doelverdedigers hebben eene voorliefde voor deze uitvoering die hun telkens wat applaus van den tribuunzitter bijbrengt. Ik denk nochtans de aandacht er op te moeten vestigen dat deze uitvoering wellicht een goalkeeper kan verrassen en slechs hoeft gedaan te worden als de gelegenheid zich hiervoor gunstig aanbiedt.

Indien b.v. de goalkeeper van dichtbij bestookt wordt, mag hij den bal met de vuist wegspelen. Ook bij een hoekschop kan deze faze heel wat nut opleveren. Het komt er bijzonder op aan, dat hij den bal naar een zijner medespelers tracht te zenden, hetzij links of rechts, maar nooit vóór zijn doel.

4° Het duikelen naar den bal langsheen het doel (fig. 73)

De goalkeeper werpt zich languit op den grond om den bal op te vangen die met een laag shot naar den hoek van zijn doel afkomt. Deze uitvoering vergt eene buitengewone lenigheid en eene snelle veerkrachtige uitstrekking der spieren (détente).

Om den bal weder in het spel te brengen, kan hij op de volgende wijze te werk gaan : 1° de bal uit de handen weg-

stampen (dégagement) ; 2° de bal wegwerpen ; 3° de bal rechtstreeks wegwerken met de vuist ; 4° de bal rechtstreeks wegwerken met den voet.

Fig. 72.

De eerste en de tweede manier zijn de beste en de veiligste die de goalkeeper het meest hoeft te gebruiken.

Het wegwerken met de vuist kan hij slechts toepassen in gevallen reeds vroeger aangehaald. Wat het wegspelen met den voet betreft, dit hoeft hij zooveel mogelijk te vermijden

Fig. 73.

en kan slechts voorkomen indien hij uitloopt, om een ongedekten voorspeler voor te zijn die den bal tracht te bemeesteren in de nabijheid van zijn doel.

12. — EENIGE BIJZONDERE SPELFAZEN

Na te hebben gesproken over de taktiek van het spel en de rol van elken speler afzonderlijk, wat ons weliswaar op een fel gewaagd terrein bracht, gezien de verschillende opvattingen die men er kan op nahouden, acht ik het uiterst belangrijk in 't bijzonder over zekere spelfazen te handelen die zich herhaaldelijk in een wedstrijd voordoen en waard zijn dat men er zich een weinig over uitlate!

Eenige opmerkingen en raadgevingen over throw-in, corner, offside, free-kick en kick-off kunnen eveneens veel bijdragen tot spelverbetering. Een goed gevormd elftal zal nuttig werk verrichten deze verschillende spelfazen afzonderlijk in te studeeren, hetgeen zal toelaten te beseffen wat er in elk dezer gevallen kan gedaan worden.

INGOOI (throw-in)

Hier moet ik eerst en vooral de aandacht vestigen op de nalatigheid van sommige vleugelhalfs, gelast met het inwerpen. Zij nemen weinig acht op de wijze hoe deze uitvoering moet geschieden en herhaaldelijk begaan zij dezelfde fouten die oorzaak zijn, dat een zeker voordeel ten slotte ten hunnen nadeele afloopt. (Zie *Spelregels, stand, houding en manier van inwerpen.)*

Niettegenstaande de goede uitvoering ervan, gebeurt het maar al te dikwijls dat een « throw-in » niet altijd den gewenschten uitslag oplevert. Is dit misschien toe te schrijven aan de veranderlijkheid der spelers, zoodat men er geene methode kan op nahouden ? Best mogelijk. Ik ben echter overtuigd dat men hieraan te weinig zorg besteedt en bijzonder dat de goede verstandhouding te wenschen overlaat.

Hier hoeven de spelers over genoeg persoonlijk initiatief te beschikken en in 't bijzonder de vleugelhalf die zich gelast met het inwerpen, om telkenmale de gunstige positie van een medemaat te kunnen benuttigen. Kan men hieraan wat verbetering brengen, dan zal bijval ook niet lang achterwege blijven.

Waar bijzonder moet opgelet worden is, dat elke speler die hiervoor in aanmerking komt, zijne taak niet mag verwaarloozen en tevens zijne bedoeling moet trachten verdoken te houden. Langs den anderen kant zal de speler die den bal in-

werpt ernstig te werk gaan met de inzichten zijner medematen te raden (een oogknip is soms voldoende) en den bal te werpen naar eene ongedekte plaats waar zijn medemaat het meeste kans krijgt om den bal te bemeesteren, zorg dragende dat de bal zoo wordt ingeworpen, dat hij den grond raakt op het oogenblik dat zijn medemaat hem in ontvangst krijgt.

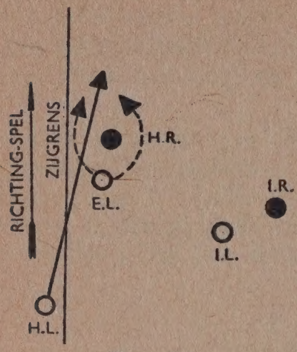

Fig. 74.

Het spreekt vanzelf, dat er hier eene voorafgaande verstandhouding noodig is. Wacht men te lang en trekt men te fel de aandacht van den tegenstrever op eene zekere plaats, zoo wordt dit voor deze een aanduiding van wat men zinnens is te doen en kan bijgevolg uwe poging doen mislukken.

Doorgaans kan men eene neiging opmerken om den bal naar den centerhalf of zelfs naar den achterspeler te werpen. In sommige gevallen kan dit wel eenig voordeel opleveren, b.v. om variatie in deze uitvoering te brengen, want hetgeen eene eerste maal lukt, zal misschien eene tweede maal verijdeld worden, daar de tegenstrevers door hunne opstelling deze uitvoering zullen trachten te voorkomen. Ik ben nochtans van meening, dat bij een throw-in, dicht bij het doel van den speler die hem neemt, men den bal zoover mogelijk moet vooruit werpen om zoodoende deze van eigen doel te verwijderen. Hier zal bij vóorkeur de buitenspeler of binnenspeler het meest voor te vinden zijn, evenals de centervoor die ook zijn steun hoeft te verleenen. (Zie *fig. 74, 75 en 76.)*

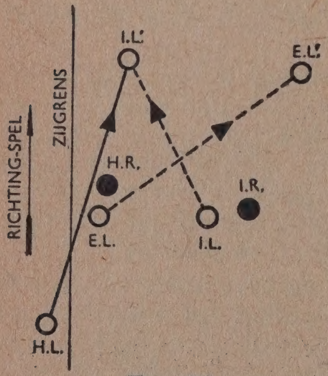

Fig. 75.

Integendeel, dicht bij het doel van den tegenstrever zal hij zich moeten inspannen de bal zoover mogelijk voor het doel te brengen; waarbij de centervoor heel dikwijls gelegenheid

vindt de verdediging te verschalken en een shot op het doel te lossen. (Zie *fig. 76.*)

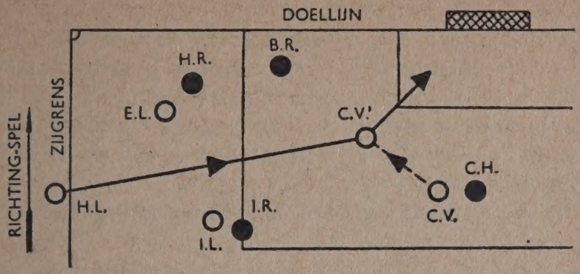

Fig. 76.

Andere kombinaties kunnen hier in toepassing gebracht worden, waarin schijnbewegingen en andere trukken een voorname rol spelen.

Waar het de verdediging geldt, bij throw-in, zal men zorg-

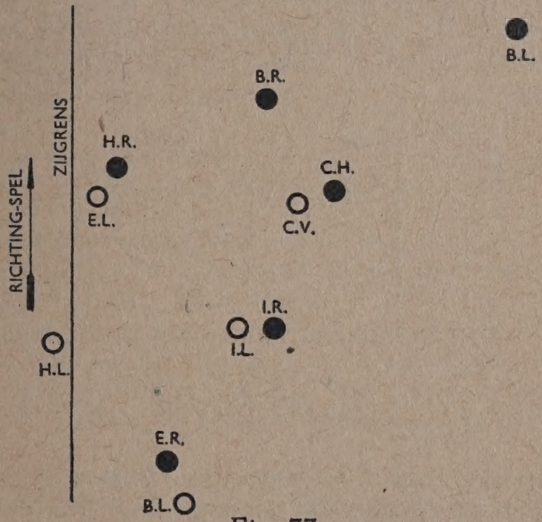

Fig. 77.

vuldig al de voorspelers gaan dekken, met zich dicht achter hen te plaatsen en goed al hunne bewegingen na te gaan. Hier ook krijgt ieder zijn aandeel en zal men goed werk verrichten

den vleugelhalf te gelasten met het bewaken van den buitenspeler, de binnenspeler houdt den binnenspeler, de centerhalf den centervoor. De achterspeler zal zich zóó moeten opstellen dat hij onmiddellijk den voorspeler kan aanvallen die met den bal opdringt. Ook zorg dragende zich niet te dicht bij den inwerper te plaatsen om te voorkomen dat de bal over zijn hoofd geworpen wordt. De andere achterspeler hoeft in elk geval de positie van dezen laatste te versterken. In sommige gevallen zal de buitenspeler der verdedigende partij beletten, dat de bal naar een achterspeler geworpen wordt.

Hierbij een voorbeeld van opstelling eener verdediging bij den ingooi. (Zie *fig. 77.)*

HOEKSCHOP (corner)

Hier ook kan men opmerken, dat er in 't algemeen zoo weinig voordeel getrokken wordt uit deze spelfaze. Te veel hoekschoppen komen achter het doel te recht en dit zelfs in onze meest befaamde elftallen. Zulks is niet te verwonderen, als men nagaat dat er schier geen spelers zijn, die zich bijzonder toeleggen om de uitvoering ervan te verbeteren.

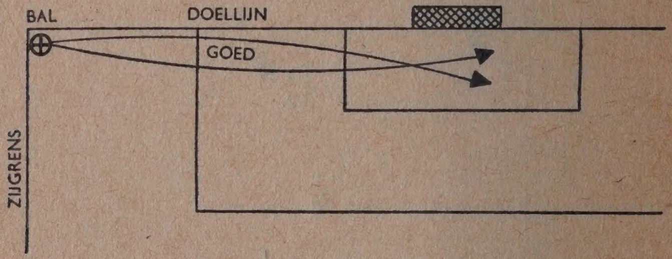

Fig. 78.

Om hieruit waarlijk voordeel te trekken is wel eerst vereischt, dat de hoekschop goed gegeven worde en de bal terecht komt in een groep medespelers (op voorhand aangeduide spelers, bijzonder geschikt voor het kopspel). Liefst in de hoogte en buiten het bereik van den doelverdediger op vier à vijf meter van het doel en op de hoogte van den achtersten paal.

Men moet zooveel mogelijk vermijden den hoekschop met de punt van den schoen te nemen. In een vorig hoofdstuk legden wij uit dat zulks de juistheid van den schop wegneemt.

Het ware gewenscht de hoekschop den weg te laten afleggen zooals aangeduid op *fig. 78* daar de verdedigers het lastiger zullen vinden den bal weg te spelen, die zich van hen verwijdert, dan deze die naar hen toekomt. Tevens hoeft men rekening te houden langs welken kant de wind over het terrein jaagt om er zijn schop naar te regelen.

Eene andere oorzaak van mislukking kan men vinden in de nalatigheid van de spelers zelf. Deze beseffen niet genoeg welke gunstige gelegenheid aangeboden wordt tot doelen en bijgevolg ontzien zij zich de moeite om samen te werken volgens een overlegd en beredeneerd plan.

Elk speler heeft hier een op voorhand aangeduide rol te vervullen, in verband met zijne persoonlijke eigenschappen. Een speler die behendig is in het koppen, zal b.v. gansch geschikt zijn om plaats te nemen voor het doel. Het is naar hem dat de schop moet gericht worden. Hiervoor kan bijzonder de centerhalf uitgekozen worden. De twee vleugelhalfs moeten zich niet te fel bij het doel dringen, maar zich gereed houden elk wegwerken van een tegenstrever terug in te zenden. Een der voorspelers zal zich moeten gelasten met het bewaken van den doelverdediger, daar deze wel de gevaarlijkste speler is van de verdedigende partij.

Besluit nu niet dat men den keeper moet chargeeren, hetgeen zelfs niet toegelaten is.

Niets verbiedt nochtans zich voor hem te komen plaatsen, al zijne bewegingen goed te volgen om hem te hinderen in zijn uitloopen om den bal op te vangen.

Beschikt men over meer spelers die een goed kopspel bezitten, zoo zullen deze eveneens eene goede opstelling zoeken voor het doel, in verstandhouding met hunne andere ploegmaten, en wel zoodanig dat zij elkander niet hinderen in het opvangen.

De andere voorspelers zullen goed doen de tegenstrevers te gaan dekken, die hun als gevaarlijk aangewezen worden. Zij moeten medehelpen om de positie van hunne medespelers zoo gunstig mogelijk te maken om het tot doelen te brengen.

De speler die den hoekschop neemt — gewoonlijk de buitenspeler — moet er op letten, eens de schop uitgevoerd, zich zoo spoedig mogelijk weer naar het midden te verplaatsen, genoeg achteruit om het buitenspel te voorkomen en ge-

reed om elk slecht wegwerken der verdediging terug in te zenden zonder deze laatste kans te geven eene nieuwe verdedigende houding aan te nemen. Schijnbewegingen en andere trukken kunnen hier ook aangewend worden.

Andere oplossingen zijn te vinden die eveneens bijval kunnen hebben. Ik druk nochtans op het feit dat er eene goede verstandhouding noodig is, wil men op succes kunnen rekenen.

BUITENSPEL (off-side)

Herinneren wij hier in het voorbijgaan de nieuwe buitenspelregel.

Wanneer een speler den bal speelt, is ieder speler van de zelfde partij die zich op dit oogenblik dichter bij de doellijn der tegenpartij bevindt dan hij die den bal aanraakt, buitenspel, tenzij er op dit oogenblik twee spelers (bij de oude buitenspelregel drie spelers) der tegenpartij zich dichter bij hun eigen doellijn bevinden.

De nieuwe buitenspelregel heeft mijn inziens zijn doel gemist. Inderdaad het aantal gevallen van buitenspel is weinig verminderd en men heeft steeds kunnen opmerken, dat de meeste ploegen zich hier stilaan hebben weten aan te passen.

Anderzijds heeft de waarde van het voetbalspel er veel bij geleden en meer aanleiding gegeven tot het open spel, dat maar al te dikwijls ontaardt in een doelloos en wild wegstampen van den bal. Dit alles ten nadeele van het aangename en kundig kort passenspel.

De buitenspelregel heeft bijzonder voor doel, den doelverdediger te beschermen. Vele ploegen zijn er nochtans toe gekomen dezen regel uit te baten en zij hebben er een verdedigingsmiddel in gevonden dat wel is waar gevaarlijk is, doch heel dikwijls met veel bijval kan uitgevoerd worden. Aangezien er geen enkele regel bestaat om dit te beletten, kan het wel als belangrijk beschouwd worden eens te onderzoeken wat er in zulke gevallen dient gedaan te worden.

Waar de achterspelers kost wat kost het buitenspel willen uitbaten, zullen zij zich zooveel mogelijk op een lijn moeten opstellen, hetgeen zekere nadeelen oplevert, waarop wij vroeger reeds hebben gewezen. De voorspelers zullen zich hier verplicht zien de twee achterspelers in het oog te houden, zooals bij den vroegeren buitenspelregel.

Rechtstreeksche voorzetten over den grond of boven de hoofden gespeeld en die aanlanden achter de achterspelers, liefst naar de vleugels, zijn hier aan te bevelen. Ook een aanhoudend bestoken der achterspelers met, op het gepast oogenblik, eene persoonlijke poging tot doorbraak, kan een middel zijn om de achterspelers van dit weinig aan te bevelen verdedigingspel een afkeer te doen krijgen.

Ik wil de voorspelers opmerkzaam maken, zich niet te fel te bekommeren om sommige achterspelers die bij deze gelegenheid met opzet zekere trukken gebruiken, om door roepen of gebaren de spelers en den scheidsrechter te beïnvloeden.

Houdt het spel niet op, alvorens het signaal van den scheidsrechter weerklinkt.

VRIJE SCHOP (free-kick)

Men onderscheidt twee soorten van vrijschoppen. Deze waaruit rechtstreeks mag gedoeld worden en de andere die niet rechtstreeks in doel mogen worden omgezet.

Het spreekt vanzelf dat bij het nemen van een vrijschop elke speler bewust moet zijn van het voordeel eenerzijds en van het nadeel anderzijds die zijne ploeg op dit oogenblik oploopt, naar gelang er rechtstreeks of niet mag gedoeld worden. Het ware dus verkeerd er eene enkele methode op na te houden, gezien de verschillende opstellingen die hieruit kunnen voortspruiten. Het gezond oordeel en de goede verstandhouding van de spelers kunnen hier meer bijdragen dan een reeks voorbeelden en veronderstellingen die ons misschien heelemaal in de war zouden brengen.

Ik wil slechts de aandacht trekken op belangrijke punten, zoowel voor de verdedigende partij als voor deze die den vrijen schop neemt, waarbij tevens verschillende feinten en trukken kunnen aangewend worden die, volgens een overeengekomen plan uitgevoerd, veel succes kunnen behalen.

Wanneer het gaat om een vrije schop, dicht bij het strafschopgebied en waaruit rechtstreeks mag gedoelpunt worden, dan moet de speler, hiermede gelast, over een krachtig en juist shot beschikken. Bij voorkeur een zelfde speler aanwijzen die de strafschop in 't algemeen nemen moet.

De voorspelers zullen in dit geval zooveel mogelijk het zicht van den goalkeeper trachten te benemen en hem in al zijn bewegingen zooveel mogelijk hinderen.

Mijn dunkens kan de verdedigende partij hieraan min of meer verhelpen met aan den goalkeeper alleen de verdediging van zijn doel over te laten. De achterspelers zullen zich op eenige meters van het doel houden en zich zoo opstellen dat zij de uiterste hoeken van het doel dekken (zie *fig. 79*), om zoodoende vrij zicht te laten aan den doelverdediger. Dit zou de aanvallende tegenpartij beletten dezen laatste te hinderen, willen zij zich niet op buitenspel laten betrappen. De andere verdedigers gelasten zich met het bewaken van de aanvallers der tegenpartij.

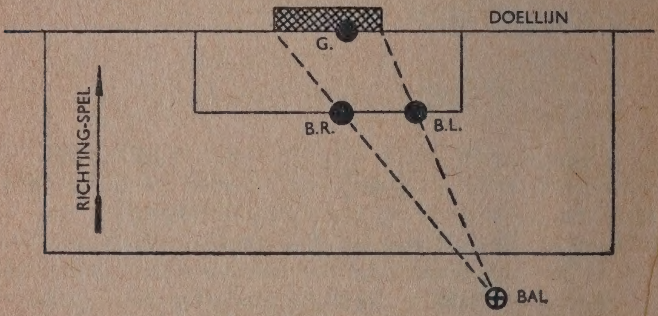

Fig. 79.

Integendeel, wordt de vrije schop genomen ver van het doel of van eene plaats waaruit direkt doelen bijna onmogelijk schijnt, zal deze bij voorkeur moeten gericht worden naar de plaats waar zich de meeste kans aanbiedt om opgenomen te worden door een zijner medematen en dit buiten het bereik van den goalkeeper. Liefst naar een der binnenspelers, waarbij tal van combinatie en « feinten » kunnen bedacht worden.

Zeggen wij ook een woordje over de vrije schop in de nabijheid van het doel t.t.z. op minder dan 10 yards van de doellijn en waaruit niet rechtstreeks mag gedoelpunt worden. Men vergete hier niet dat de verdedigende partij zich slechts op 10 yards (ongeveer 9 meters) van den bal mag ophouden of ook nog op hare eigen doellijn, hetgeen niet gevergd wordt van de partij die den vrijen schop neemt.

Onnoodig te zeggen welke gunstige gelegenheid hier deze laatste te beurt valt, waaruit zij het meeste nut moet trachten te trekken.

Eene reeks op voorhand overeengekomen schikkingen, waarbij bijzonder naar verrassing der verdedigende partij moet gezocht worden, kunnen hier den meesten bijval oogsten.

Wat de verdedigende partij betreft, deze volgt aandachtig al de bewegingen die deze uitvoering voorafgaan en zorgt bijzonder eene dichte haag spelers te vormen, die het doel zullen dekken naar gelang van welken kant er gevaar dreigt.

De andere spelers zullen zich zoo opstellen, dat zij een vrijstaanden tegenstrever geen kans gunnen een shot op doel te plaatsen, indien hij in het bezit moest komen van den bal.

De doelverdediger wake bijzonder op verrassende ballen, die boven de hoofden zijner medematen worden gespeeld.

BEGINSCHOP (kick-off)

Hierbij eenige manieren van beginschop die bijval kunnen medebrengen. Andere oplossingen kunnen er nog bijgebracht worden en eene kleine studie hierover zal als nuttig mogen aanzien worden. (Zie *fig. 80, 81, 82* en *83.)*

13. — POSITIESPEL (DEMARKEEREN)

In het verloop van dit boekje heeft men kunnen opmerken, dat het positiespel eene belangrijke plaats inneemt in de voetbalsport. Ik heb met opzet en bij elke gelegenheid die zich voordeedt niet nagelaten er bijzonder de aandacht van de spelers op te vestigen.

Evenals gebrek aan snelheid van handelen, waarop ik in eene voorgaande uiteenzetting zoo fel drukte, mag men het onvoldoende positiekiezen als eene grove fout van ons Belgisch voetbalspel aanstippen, en 't is gewis de moeite waard dat men er zich een weinig bij stilhoudt.

De kunst van positiekiezen kenmerkt de wetenschappelijke voetballer. Iemand zegde mij op zekeren dag « Denken is het moeilijkste werk dat er is en juist daarom denken zoo weinig voetballers ». Men offert alles aan de physieke kracht en de snelheid en men vergeet dat de voetbalsport niet enkel lichamelijke krachten vergt maar dat de hersenen er ook moeten bijhooren.

Men wil de menschelijke machine op de proef stellen en men verliest uit het oog dat deze hare volle werking niet kan

BEGINSCHOP (Kick-Off)

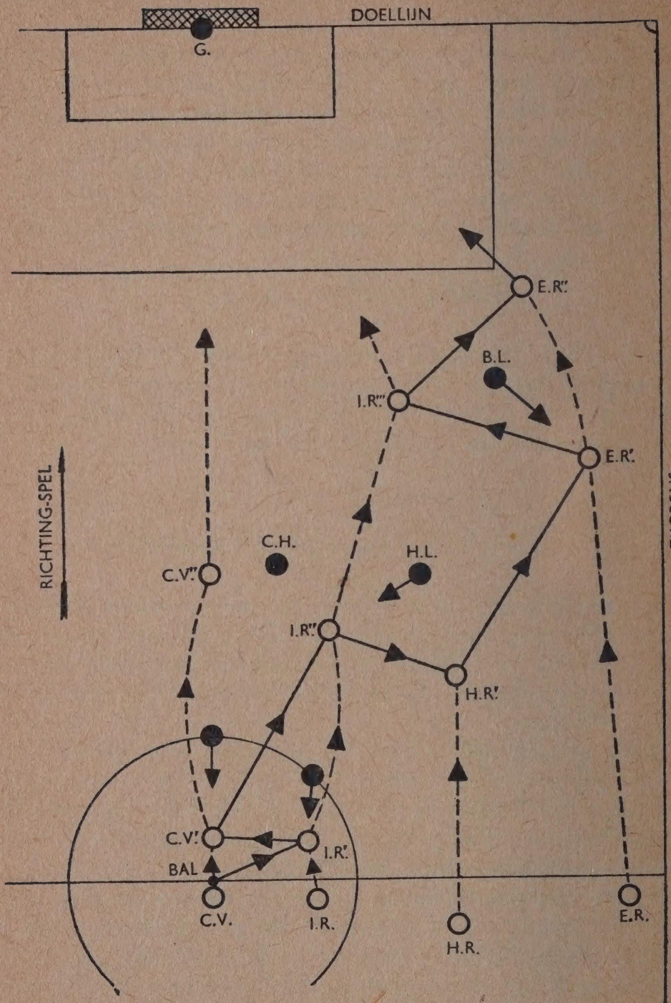

Fig. 80.

BEGINSCHOP (Kick-Off)

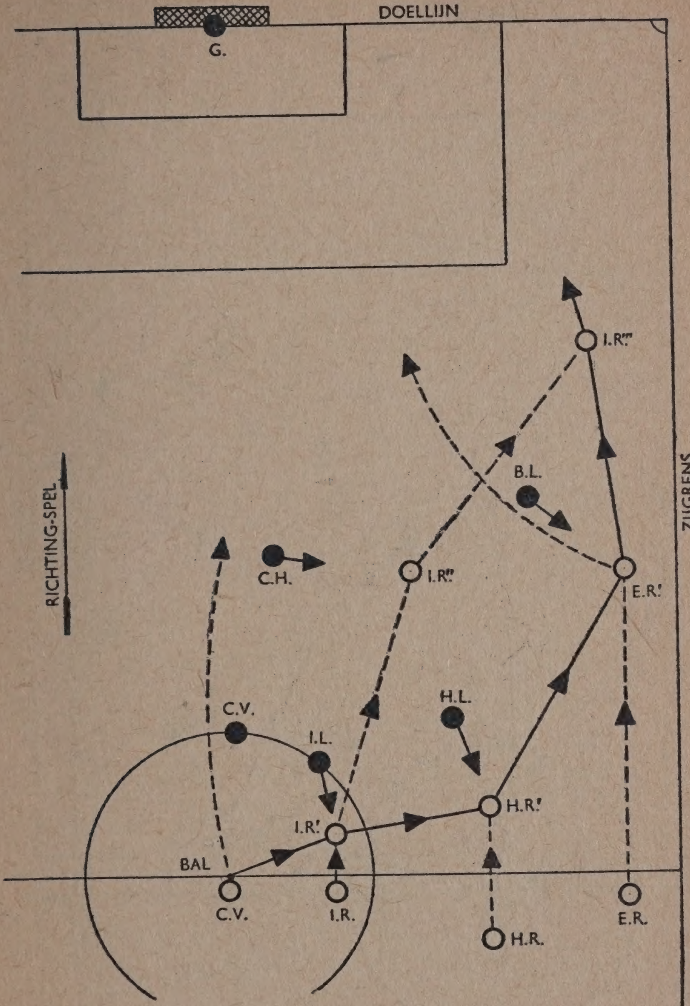

Fig. 81.

BEGINSCHOP (Kick-Off)

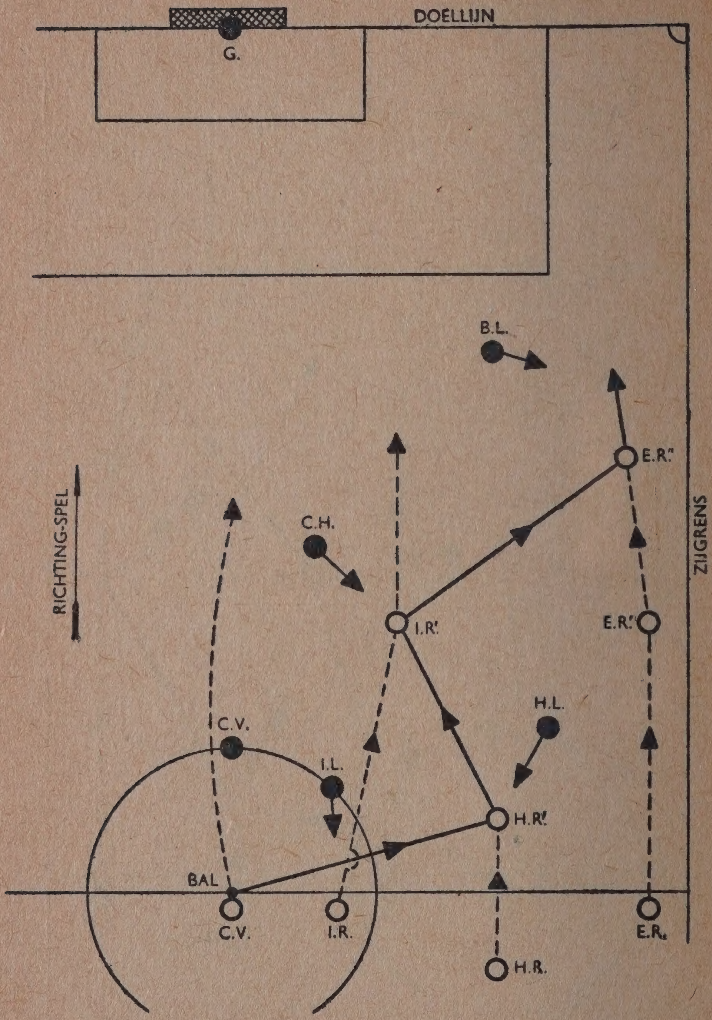

Fig. 82.

BEGINSCHOP (Kick-Off)

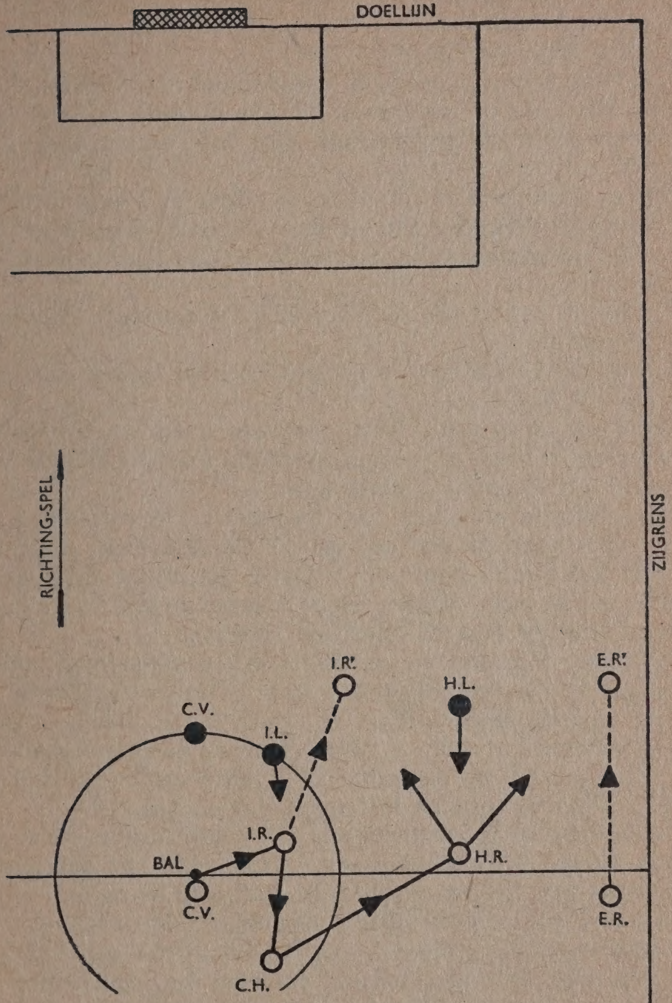

Fig. 83.

geven zonder tusschenkomst van den geest. Positiekiezen is het geesteswerk van den voetballer, de basis van alle methoden en systemen.

Wat verstaat men door positie kiezen? En waar kan de oorzaak dezer gebrekkige uitvoering schuilen?

Ziehier mijn antwoord:

Komt een speler in het bezit van den bal, dan dienen al zijne medespelers, die er aanspraak kunnen op maken, eene plaats te zoeken waar zij gemakkelijk den bal kunnen toegespeeld krijgen.

Het positiekiezen kan slechts als volmaakt beschouwd worden wanneer de speler aan de drie volgende eischen voldoet:

1. *Een zoo gemakkelijk mogelijke positie voor zich zelf opzoeken.*

2. *Dat de speler die den bal heeft u den bal gemakkelijk kan toespelen.*

3. *Dat die positie zoo voordeelig mogelijk is voor uwe partij* (zie *fig. 86* en *87*).

Dit hoeft nu eenmaal geen verderen uitleg en vele spelers die wat ondervinding hebben opgedaan kunnen van de voordeelen dezer uitvoering meepraten.

't Is nochtans opvallend, dat de meeste spelers bij den aanvang eener spelfaze wel een goede plaats kiezen, maar deze die den bal niet in hun bezit krijgen, getroosten zich niet de moeite, om bij eene nieuwe spelfaze eene andere opstelling te zoeken, daar dit hun als nutteloos voorkomt.

Juist hier vindt men de oorzaak van bovengenoemde tekortkoming. De onafgebroken bewegingen en verplaatsing van spelers en bal, de oneindige, veranderlijke spelfazen die zich in een wedstrijd voordoen, vergen zoovele nieuwe opstellingen van elken speler, om aanhoudend de hinderpalen uit den weg te ruimen, welke moeten leiden tot doelpunten.

Dit herhaaldelijk positiekiezen, dit « nutteloos werk », naar men beweert, zou nochtans een medemaat in de gelegenheid kunnen gesteld hebben om het tot doelen te brengen.

Laat ons, ter verduidelijking, een voorbeeld aanhalen.

Nemen wij een speler, die in het bezit van den bal is en omringd door drie ploegmaten, die voor het overnemen van den bal in aanmerking komen. Wanneer slechts één dier spelers een goede opstelling heeft gekozen, om den bal te ontvangen, zal het de tegenpartij heel gemakkelijk zijn dit gat terstond dicht te maken. Waar integendeel, de drie medematen zich allen vrij hebben opgesteld, zal het de tegenpartij heel

Fig. 84.

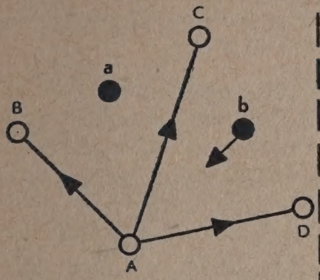

GOEDE OPSTELLING

Fig. 85.

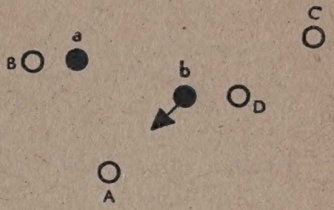

SLECHTE OPSTELLING

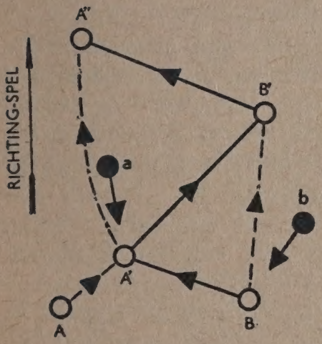

TWEE AANVALLERS TEGEN
TWEE VERDEDIGERS

Fig. 86.

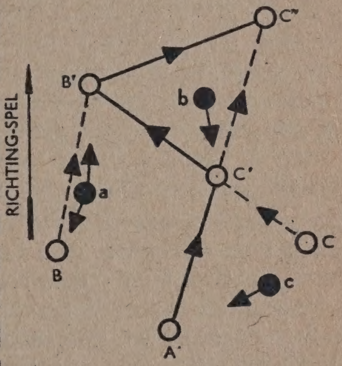

DRIE AANVALLERS TEGEN
DRIE VERDEDIGERS

Fig. 87.

wat moeite kosten, deze drie openingen tijdig te stoppen, aangezien zij niet weet naar welken speler de bal zal worden toegespeeld. Indien ten slotte een der vrijstaande spelers den bal ontvangt, is het werk van de twee andere niet nutteloos geweest, daar zij de verdediging veel last aandeden, dank zij hunne goede opstelling. Zij hebben de taak van hunnen medemaat, die den bal ontving erg vergemakkelijkt, waar deze anders heel het gewicht der tegenpartij zou hebben moeten dragen.

Het gebeurt ook dikwijls dat een speler, die zich van den bal heeft ontmaakt ten voordeele van een gunstiger vrijstaanden medemaat, een oogenblik aarzelt en eene afwachtende houding aanneemt, in stede van onmiddellijk weer deel te nemen aan het spel, door terstond eene nieuwe opstelling te kiezen, waar hij opnieuw den bal kan teruggespeeld krijgen.

't Is een feit dat die speler een bepaald doel mist. Komt hij in het bezit van den bal, zoo moet hij reeds vooruit gedacht hebben wat hij er mee gaat aanvangen, welke medemaat er op dit oogenblik het beste voorstaat en hoe hij het aan boord moet leggen om den bal in diens bezit te krijgen. Eens dit doel bereikt, zoo komt het er op aan, onmiddellijk de best mogelijke plaats te zoeken om het spel naar voren te brengen. Zijne gedachten moeten steeds eene spelfaze vooruit zijn.

Hier blijkt weer duidelijk, dat samenspel een der eerste vereischten is bij het voetballen, doch om dit te verwezenlijken, moet elke speler er aan deelnemen, zelfs wanneer hij niet in het bezit is van den bal of wanneer hij er zich juist heeft van ontmaakt ten voordeele van een beter geplaatst medespeler.

Goed samenwerken is de hoofdzaak. En laat mij toe hier nogmaals te herhalen, dat de spelers zich steeds onderling moeten begrijpen en elkander steeds helpen; zoodanig dat men den speler, die in het bezit van den bal is, de plaats tracht aan te wijzen, waar men eene opening heeft opgemerkt om er den bal toegespeeld te krijgen.

Onnoodig te zeggen dat de snelheid van handelen een der bijzonderste factoren is om het positiespel te zien lukken. Insgelijks moet de noodige geestdrift er bij zijn, om telkens weer deel te nemen aan eene nieuwe spelfaze, want, door een oogenblik te aarzelen, stelt men zich bloot een gunstige opening intusschen gedekt te zien. Dit zal het geval zijn met spelers die elkander niet voldoende kennen en de opstelling van hunnen medemaat afwachten alvorens den bal naar de

opening te zenden. Zoo handelend, zullen zij de aandacht trekken der tegenpartij, welke dit gat onmiddellijk stoppen zal.

Geroutineerde spelers, die elkander wel begrijpen en voldoende doorzicht bezitten, zullen het positiespel op dusdanige wijze weten toe te passen, dat geen van hen hoeft te wachten om te handelen, doordat, bij voorbeeld, de overgave niet rap genoeg geschiedt of dat de opstelling van zijn medemaat moet worden afgewacht.

Indien men dikwijls klaagt over de slechte verstandhouding tusschen de verschillende lijnen eener ploeg, is de schuld niet altijd aan één kant. De eene beweert dat de bal hem wordt overgegeven in eene slechte positie ; de andere integendeel werpt op, dat hij niemand vinden kan om den bal behoorlijk toe te spelen. Wellicht ziet men dat een middenspeler, ja soms zelf een achterspeler, zich op geen enkele wijze van den bal kan ontmaken, hiermede gaat manœuvreeren en wanneer het leder hem niet wordt ontfutseld, ten slotte zelf plaats neemt tusschen zijne voorspelers.

De overgroote massa supporters staat natuurlijk in bewondering voor zulken speler, die zich op zoo 'n meesterlijke wijze uit het nauw weet te trekken. Een algemeen applaus valt hem te beurt omdat hij zich zoo geweldig inspant. Zulk persoonlijk vertoon kan echter door een echte voetbalkenner niet worden goedgekeurd, omdat die manier van handelen niet gepaard gaat met de meest elementaire regelen van het voetbalspel.

De reden, zoo zult gij mij vragen ? Heel eenvoudig, omdat dit treuzelen een tijdverlies veroorzaakt, waarvan eene goede verdediging nuttig gebruik zal maken om de openingen in tijds dicht te maken.

Feitelijk komt dezelfde fout ook dikwijls bij de voorspelers voor. Ontsnapt een der vleugels, zoo dient de andere vleugel deze ontsnapping te steunen door een gepaste positie kiezen, wat echter niet voldoende gedaan wordt. Hierdoor zouden zij het nochtans de verdediging der tegenpartij heel lastig maken, om hun doelgebied voldoende te dekken.

Mijn inziens, mogen de voorspelers nooit eene afwachtende houding aannemen. Hunne groote beweeglijkheid, hun onafgebroken vrij opstellen, beletten wellicht de tegenpartij daaruit voortvloeiende menigvuldige openingen dicht te maken, waarvan op het gepast oogenblik een vrij gebleven voorspeler zal weten gebruik te maken om door te breken en te doelen.

Uit dit alles moet men besluiten dat voetballen niet alleen bestaat in het stampen op den bal. Het geheim van den echten voetballer ligt in balkontrool, in het innerlijk gevoel voor positiekeuze, zelfs wanneer de tegenpartij den bal heeft, in de kunst zijn eigen openingen te scheppen en eene overgave te bemachtigen, om daarna een juiste eindbestemming aan den bal te geven.

14. — HET DEKKEN (MARKEEREN)

Positiespel is niet mogelijk zoolang de tegenpartij in het bezit van den bal is. Hier komt het er in de eerste plaats op aan in het bezit te komen van den bal en men zal zich niet vergenoegen met kalm toe te kijken naar het verdedigend spel zijner partijgenooten. Integendeel, men zal de taak zijner medespelers veel vergemakkelijken met de spelers der tegenpartij te dekken.

Wat is dekken ?

Beteekent *positiespel :* zich zoodanig vrij opstellen dat een medespeler u gemakkelijk den bal kan toespelen, dan is *dekken* daarentegen : u zoodanig opstellen dat een tegenstrever, in het bezit van den bal, deze niet zal kunnen passeeren naar den speler die door u wordt gedekt.

Dekken is dus het beletten van positiespel. Positiespel is trachten aan deze dekking te ontkomen.

Om een speler der tegenpartij te dekken, plaatst men zich gewoonlijk achter den man. Het kan ook gebeuren dat men in het spel zich zooveel mogelijk moet opstellen tusschen den te dekken speler en deze die den bal heeft. In dit geval moet men er op letten, dat bij eene gebeurlijke overgave naar den gedekten tegenstrever, de kans bestaat den bal te onderscheppen. Het is natuurlijk van groot belang in deze omstandigheid bij intuitie het inzicht van den tegenstrever te kunnen raden.

15. — HET DRIEHOEKSPEL

Waar de snelheid van uitvoering en het positiespel in hooge mate in het spel zijn gebracht, zal het niet moeilijk vallen het driehoekspel in toepassing te brengen. Werkelijk is dit eene der schoonste spelfazen, die de spelers eener voorlijn kunnen

toepassen, en een echten voetbalkenner in verrukking brengen bij het nakijken van dit staaltje voetbal, dat men op het huidig oogenblik, helaas, zoo weinig te zien krijgt.

Onnoodig te zeggen, dat deze samenwerking zich alleen bij de voorlijn kan voordoen. Het ware nochtans wenschelijk het driehoekspel te zien toepassen tusschen een der vleugels met medehulp van den middenspeler-vleugelhalf die dezen vleugel steunt.

Alvorens verder te gaan, wil ik eerst over het spel van den vleugelhalf spreken en in het bijzonder er op drukken dat op het huidig oogenblik zoo weinig zorg besteed wordt aan het vormen van goede vleugelhalfs.

Zoo ziet men heel dikwijls een middenspeler, die zich uitsluitend op verdediging houdt, althans vergeet dat hij ook steun hoeft te verleenen aan zijne voorspelers.

Met zoo te handelen zal hij slechts de helft van zijn rol vervullen, en het samenspel der voorlijn zal hierdoor veel te lijden hebben.

't Is van groot belang, eerst en vooral de aandacht te trekken op het feit, dat in aanval de vleugelhalf zich gelast met het bewaken van den binnenspeler der tegenpartij, zooals ik dit reeds vroeger deed opmerken, en welke de eerste vereischte is om het driehoekspel te kunnen verwezenlijken. Hierdoor zal hij middel vinden, bij elke gunstige gelegenheid zich dichter bij zijn vleugel te houden, op ongeveer gelijken afstand van buitenspeler en binnenspeler.

Het komt er bijzonder op aan, dat deze drie spelers elkander goed verstaan en weten welke taktiek zij te volgen hebben.

Deze verstandhouding bestaat hierin dat een der beide voorspelers, in het bezit van den bal, aangevallen wordt, de hulp kan inroepen van zijn vleugelhalf, hem den bal terug achteruit spelend, om zich oogenblikkelijk opnieuw vrij op te stellen. De vleugelhalf die weet wat men van hem in deze omstandigheden verlangt, zal den bal rechtstreeks spelen naar diegene der twee voorspelers die er het beste voorstaat. *(Fig. 92.)*

Onnoodig hier te zeggen dat de vleugelhalf op zijn beurt opnieuw zijne voorlijn moet volgen, om, in geval een der voorspelers opnieuw wordt aangevallen, hetzelfde spelletje te herbeginnen.

Zooals men kan nagaan is deze uitvoering niet moeilijk, zij vergt nochtans een behoorlijke balkontrool, een snel opvangen

en wegspelen (*fig. 90, 91, 92* en *93*) van den bal, met korte en juiste passen langs den grond.

Hieruit blijkt nogmaals dat de snelle uitvoering een voorname rol speelt en tevens dat de besluitvaardigheid van de uitvoerders een der groote factoren is om het driehoekspel te zien lukken, waaruit ook de mooiste combinaties kunnen voortspruiten.

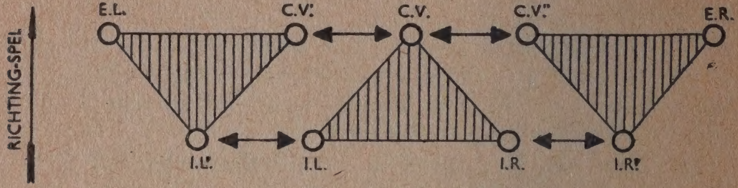

Fig. 88.

Hoef ik nog te zeggen dat men het driehoekspel met andere spelers eener voorlijn in toepassing kan brengen, wat de grondslag uitmaakt van het gesloten aanvalspel, waarover wij reeds spraken ?

Inderdaad, beschouwen wij van dichtbij de verschillende trio's of driehoeken waaruit eene voorlijn bestaat (*fig. 88*) en men kan alsdan opmerken dat de twee binnenspelers een voorname rol spelen en zich hoeven op te stellen naar gelang een der trio's in werking is.

Elke speler heeft zich wel in het hoofd te prenten dat bij het in toepassing brengen van het driehoekspel het volstrekt noodzakelijk is, dat een speler in het bezit van den bal, hulp vindt bij zijne twee dichtsbijstaande medematen en wel zoodanig, dat zij een driehoek trachten te vormen, die hun telkens in getalmeerderheid brengt tegenover den tegenstrever.

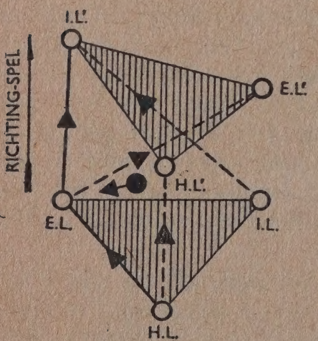

Fig. 89.

't Is opvallend, dat het positiespel hierin een overwegende rol speelt en dat de speler genoeg doorzicht hoeft te bezitten om telkens weer deel te nemen aan een andere spelfaze, daar waar zijne medewerking het meest gewenscht is.

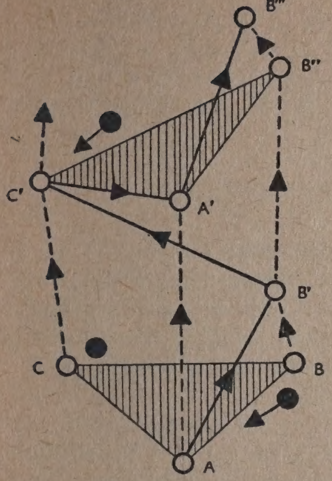

Fig. 90.

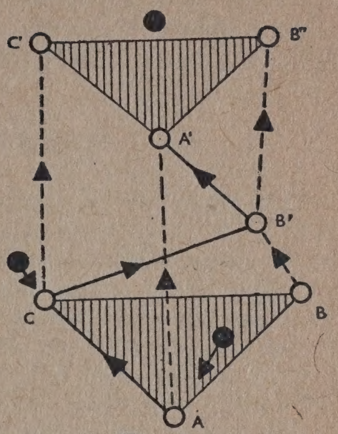

Fig. 91.

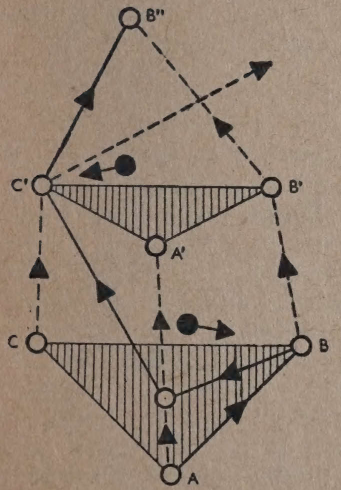

Fig. 92.

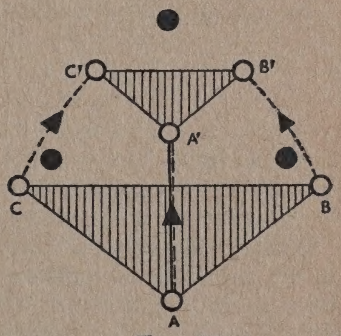

Fig. 93.

N.B. — Fig. 92. — Men lette hier op de plaatsverwisseling van B. en C.

Om in bijzonderheden te treden nopens het driehoekspel in verband met het positiespel moge het als belangrijk beschouwd worden de plotselinge plaatsverwisselingen van spelers waarbij, tijdens het opbrengen, een buitenspeler en binnenspeler elkanders taak overnemen. (Zie *fig. 89.)*

Eenige voorbeelden van combinaties, die met het driehoekspel in verband staan, zullen den speler al het nut van deze uitvoering beter doen inzien. (Zie *fig. 90, 91, 92* en *93.)*

16. — STELSELS EN SYSTEMEN

Men heeft zooveel gesproken over stelsels en systemen in onze moderne voetbalwereld, dat wij deze studie niet als volledig kunnen beschouwen, moesten wij verzuimen een woordje te zeggen over andere manieren van opstelling eener ploeg. Want zooals reeds vroeger gezegd zijn er verschillende methoden om een tegenstrever te bekampen.

Wat verstaat men door stelsel of systeem ?

Stelsels en systemen zijn zoovele middelen van verschillende aard, die er kunnen toe bijdragen, mits een bepaalde richting te volgen, het doel te bereiken waar men naar streeft.

Waar er in voetbal sprake is van stelsel of systeem, wordt hieronder verstaan, een wel overlegd plan, dat de middelen aanwijst welke taktiek van spel een elftal wenscht toe te passen om een wedstrijd of kampioenschap te winnen.

* * *

De meeste voetballers in Eereklasse hebben het op gebied van de techniek van het spel tot een zekere hoogte weten te brengen. Zij behandelen even gemakkelijk den bal met beide voeten. Waar eene verdediging echter even knap zou zijn in de techniek als de aanvallers zal doelpunten moeilijker worden en zullen deze laatsten het moeten afleggen, aangezien afbreken steeds gemakkelijker is dan opbouwen. Overigens bij gelijke krachten, is de taktiek een faktor die den doorslag kan geven.

Men moest dus naar andere middelen zoeken om het doelpunten te vergemakkelijken. De nieuwe buitenspelregel was een dezer middelen. Anderzijds hebben groote Engelsche ploegen, met name Arsenal, proefnemingen gedaan met andere wijzigingen in het spel te brengen. Verschillende stelsels

en manieren van opstelling in aanval en verdediging werden in toepassing gebracht, waar dan weer opnieuw andere middelen werden bedacht om deze te bestrijden.

Wij leven in een tijdperk van voetbal systemen en het is reeds gebeurd dat een wedstrijd niet werd gewonnen door de spelers, maar wel door den oefenmeester, die in gunstige omstandigheden aan zijne spelers een nauwkeurig en wel doordacht systeem wist op te dringen dat hun de overwinning bracht.

* * *

Laat ons eventjes de verschillende stelsels en manieren van spelen nagaan die in onze Europeesche landen van toepassing zijn. Want voor de kennis van het spel is het belangrijk te weten op welke punten men in andere landen een systeem van spelen volgt dat afwijkt van het onze. — De studie van zulk systeem laat ons toe na te gaan of ons spel niet vatbaar is voor verbetering.

Vooreerst zullen wij noemen het *Oud Schotsche stelsel* dat op gebied van verstandhouding en samenspel als het volmaakst mag worden beschouwd. Balbehandeling is er tot het hoogste opgevoerd; het kort passenspel en het driehoekspel zijn er overheerschend en de vleugelhalfs bewaren er eene nauwe voeling met hunne voorspelers.

Zeer aanschouwelijk is het Schotsch voetbalspel, dat nochtans zondigt aan ietswat traagheid en besluiteloosheid door het feit dat het kort passenspel er overdreven wordt toegepast. Men vergeet dat samenspel slechts het middel is en niet het doel om een wedstrijd te winnen.

Het Engelsch stelsel is hen de meerdere voor wat betreft het maken van doelpunten. In hun balbehandeling, hunne juistheid in de ovegave en in hun spelbeoordeeling gelijken zij aan de Schotten, maar het Engelsch spel gaat sneller vooruit, liefst in de diepte van het veld en men aarzelt niet om bij de minste gelegenheid op doel te schieten.

Het is waarschijnlijk dat hun spel deze voordeelige aanpassing heeft ondergaan door hunne kontaktname met de voetballers van het vasteland.

Er is ook nog het *Fransch* of beter gezegd, het *Latijnsch stelsel*, dat zich bijzonder doet opmerken door zijne groote snelheid. Inderdaad hier ontwikkelen de aanvallen zich opeenvolgend in de diepte van het veld. De snelheid van uitvoering

wordt hier verder bekomen ten nadeele van eene goede balbehandeling. Dit stelsel dat bijzonder gesteund is op de persoonlijke krachttoeren der spelers laat veel te wenschen over op gebied van samenspel.

In de centrale landen vindt het Schotsch spel vele aanhangers voor wat balbehandeling betreft. Het samenspel wordt er beïnvloed door het Latijnsch spel. Ongelukkiglijk worden de kansen om op doel te schieten niet altijd benuttigd en hierdoor draagt hun spel min of meer den stempel van onvoldoende afwerking der aanvallen.

Zeggen wij ten slotte een woordje over de *Spaansche speelwijze*. De meeste velden zijn er hard en grasloos met dit gevolg dat de spelers er eene voorliefde hebben den bal in de hoogte te spelen, wat begrijpelijkerwijze, om het spel accuraat uit te voeren, een bijzondere baltechniek alsmede een uitstekend kopspel vereischt.

Een ander gevolg van dit hoog spelen is eveneens dat men doorgaans den bal op groote afstanden verplaatst. Meer dan elders zijn de achterspelers aangewezen voor het bewaken der buitenspelers. De middenspelers doen zich bijzonder opmerken door hunne groote beweeglijkheid en zij zijn beter in aanval dan in verdediging.

Het zwaartepunt wordt nochtans gezocht in den aanval, terwijl het individueel als een der karaktertrekken van de aanvalslijn naar voren treedt. Individueel, zeg ik, toch zelden egoïstisch, zoodat het combinatiespel niet verwaarloosd wordt.

Hunne aanvallen kenmerken zich door het snel combineeren met rijke afwisselingen en verrassingen. Het zijn ware improvisators en goede doelschutters.

Het fighting-element komt er sterk naar voren en men beweert dat de Spaansche strijdlust met het zuivere mathematische van het Schotsche combinatiespel als een ideaal van onze moderne voetbal kan beschouwd worden.

17. — « W » FORMATIE IN DEN AANVAL EN DE CENTERHALF ALS DERDE BACK OF HET STELSEL « W-M »

Door de wijziging van den buitenspelregel is men tot de ontdekking gekomen dat er zich in de spelwijze eener ploeg ingrijpende veranderingen opdrongen.

De achterspelers mochten zich niet meer achter elkander opstellen zooals vroeger het geval was, daar de aanvallers der tegenpartij zich alsdan te ver vooruit konden opdringen.

Om dit te beletten trekken de achterspelers zich meer achteruit, min of meer op eene lijn, wat dan voor gevolg had dat ook de middenspelers deze beweging volgden om in voeling te blijven met hunne achterspelers, maar zoodoende het verband verloren met hunne voorspelers.

Om hieraan te verhelpen bracht men de binnenspelers een weinig naar achter en het verband tusschen aanval en middenlijn werd hierdoor opnieuw hersteld. Dit bracht ons tot de « W » formatie in den aanval.

Doch nu werd de taak van de centervoor uiterst moeilijk, die daarbij niet meer voldoende steun ontving van zijne binnenspelers. Als centervoor moest er dus een speler gevonden worden met buitengewoon talent en in groote Engelsche clubs werden er te dien tijde groote offers gebracht om de rare vogel te vinden waarop dan ook gansch het spel samengetrokken werd.

Spoedig kwam men echter tot eene andere tegenzet en vond men dat de centerhalf zich uitsluitend moest gelasten met het bewaken van de centervoor, wilde men het doelpunten verminderen, waardoor men dan ook de taak zijner eigene voorlijn vergemakkelijkte, die minder doelpunten hoefde te maken om de overwinning te behalen. Het was de vermaarde Arsenal die dit stelsel voor de eerste maal in toepassing bracht en er veel bijval mee oogstte.

Door het achteruit trekken van de centerhalf tot bij de backs kreeg dit verdedigingstelsel den naam van derde backspel.

Meer dan ooit was bij dit stelsel de « W » formatie van de voorlinie vereischt, waarbij de binnenspelers het soms noodzakelijk vonden om de ballen van de achteruitspelende centerhalf te komen opvangen en op hunne beurt hunne vooruitgeschovene voorspelers (centervoor en buitenspelers) aan het werk te zetten, wel te verstaan indien de vleugelhalfs hier niet als bemiddelaars konden optreden.

Dit bracht opnieuw eene leemte in den aanval, daar de afstand tusschen de binnenspelers en de vooruitgeschovene voorspelers hierdoor te groot werd en deze laatsten niet voldoende in voeling bleven met hunne binnenspelers.

Klaagt men dan dikwijls over de weinige productiviteit van het « W-M » systeem, dan is mijn inziens de oorzaak te vin-

den in het feit dat de vleugelhalfs niet voldoende verband houden tusschen de centerhalf en binnenspelers, en tevens ook dat de puntspelers zich te ver verwijderd houden van hunne binnenspelers, hierdoor een « nomansland » scheppen tusschen hen en de andere spelers hunner ploeg en bijgevolg niet voldoende kunnen medewerken om eene opening in de verdediging te scheppen.

Persoonlijk ben ik geen enthousiast van het derde backspel. Wel tegen een ploeg met een uitstekenden centervoor en ook als een tijdelijk toe te passen systeem om een behaalden voorsprong te behouden.

Het is meer en meer naar voren gekomen, dat men in sommige gevallen wel gedwongen kan worden eene andere manier van spelen aan te nemen als deze waaraan men sinds jaren gehecht is.

Heeft Italië het wereldkampioenschap niet te danken aan zijn stevigen centerhalf Monti, die als derde back speelde. Nog dichter bij ons zagen wij R.F.C. Mechelen het tot kampioen van België brengen dank zij het derde-backsysteem.

Dit alles moet dan eenigzins onze aandacht trekken en er ons toe aanzetten ernstig te overwegen in welke omstandigheden dit stelsel nuttig zou kunnen zijn.

* * *

Om het derde-backspel met succes te bekampen kan een soort « M » formatie in den aanval, waarover wij hier verder zullen handelen, wel een goed middel zijn, waarbij de binnenspelers dan in vooruitgeschovene positie spelen en de centervoor zich meer naar achteren houdt om zich alzoo te ontlasten van den centerhalf en deze laatste dan te plaatsen voor twee binnenspelers. Dit komt overeen met het systeem van vier voorwaartsen en een speler als zwervend element.

18. — « M » FORMATIE IN DEN AANVAL

Dit systeem schijnt in sommige Midden Europeesche voetbalcentra's veel bijval te vinden.

Met de opstelling « M » zijn het de twee binnenspelers die meer vooruit trekken en de drie andere voorspelers (buitenspelers en centervoor) houden zich meer achteruit, in voeling

met hunne middenlijn, zelfde rol dus als de twee binnenspelers in het stelsel « W ».

Bij deze nieuwe opstelling valt veel goeds te bespeuren en zij verdient dat men er ernstig over nadenkt.

Kan er langs dien kant geen middel gevonden worden om zekere nadeelige toestanden, zwakke punten eener ploeg en gebreken van sommige spelers te doen verdwijnen? Of kan men meer nut trekken uit zekere kwaliteiten waarover sommige spelers beschikken en die misschien met het stelsel « W » niet voldoende uitbating vinden?

Tevens kan er ook gezocht worden, het spel van den tegenstrever in zijn oorsprong te vernietigen, waar misschien gansch een elftal gezamenlijk zou aan medehelpen. Want het zij in 't voorbijgaan gezegd, het stelsel « M » schijnt meer verdeeldheid te brengen in de werking eener ploeg.

Inderdaad, het stelsel « W » vergt van den centerhalf en de twee binnenspelers een reuzenwerk, waarop gansch de ploeg steunt. De eerste hoeft den centervoor in het oog te houden en daarbij nog voldoende zijne voorlijn te steunen, zooniet valt de gansche middenlijn der tegenpartij ten laste van de twee binnenspelers. Beschikt men op deze plaats over goede klasspelers, opbouwers en spelkenners, en indien zij genoeg openingen kunnen scheppen om hunne drie vooruitgeschovene voorspelers aan het werk te zetten, zoo kan het stelsel « W » meer bijval genieten.

Kunnen nochtans deze laatsten niet voldoende in werking gebracht worden en ontbreekt hen het noodige doorzicht en de strijdlust om mede te helpen aan het bewerken hunner eigen opening, om zoodoende een ontsnapping of doorbraak mogelijk te maken, zoo nemen deze gewoonlijk eene afwachtende houding aan, hetgeen een verlies van drie werkkrachten daarstelt.

Met het stelsel « M » kunnen de buitenspelers zich meer op de vleugelhalfs houden en de centervoor bij den centerhalf. Zoodoende zullen deze drie spelers trachten te verwezenlijken wat door de twee andere niet kan bereikt worden, t.t.z. hunne vooruitgeschovene voorspelers eenige openingen op te dienen, wat den centerhalf zal toelaten zich uitsluitend met den centervoor der tegenpartij te gelasten. Dit laatste zal ook de taak der vleugelhalfs en achterspelers vergemakkelijken. De eerstgenoemden hebben in dit geval slechts eene opening te versperren, deze van binnenspeler naar buitenspeler (de centervoor gedekt zijnde) en zullen bovendien gemakkelijker in voe-

ling blijven met hunne voorspelers waarvan drie, in plaats van twee, het verband trachten te behouden. De achterspelers zullen zich bij ontsnapping der buitenspelers met minder aarzeling en met veel meer zelfvertrouwen naar de vleugels trekken in geval eene ontsnapping zich voordoet, overtuigd zijnde dat het center voldoende gedekt is.

Moest nochtans de tegenpartij ook het stelsel « M » beproeven, waarbij de twee binnenspelers zich verder hebben vooruit te trekken, alsdan zullen de beide achterspelers zich hiermede gelasten.

In het stelsel « W » is het opvallend dat vele aanvallen hun doel missen, niettegenstaande de aanvallende partij zich telkens in meerderheid weet te brengen tegenover de verdediging (drie voorspelers tegen twee achterspelers).

De oorzaak kan heel dikwijls gevonden worden in het feit dat de drie vooruitgeschoven voorspelers te ver van elkander verwijderd zijn en niet voldoende in voeling blijven om op het gepast oogenblik den gewenschten steun te verleenen, zoodat gewoonlijk eene persoonlijke poging haar doel mist.

Het stelsel « M » zal er toe bijdragen hieraan wat verbetering te brengen. Voeg daarbij dat buitenspelers, gezien hunne groote snelheid, hiervan gunstig gebruik kunnen maken om zoo spoedig mogelijk plaats te nemen in de voorlijn.

Men denke nu weer niet, dat dit nieuwe stelsel het onfeilbare middel is, om een wedstrijd te winnen.

Zooals wij reeds vroeger zegden, hangt alles af van de omstandigheden die zich voordoen, zoowel van den kant der tegenpartij als van zijne ploeg zelve. Elke speler moet op voorhand ingelicht zijn over de hoedanigheden en de gebreken die sommige elftallen herhaaldelijk vertoonen, en deze methode of opstelling weten in toepassing te brengen, waardoor deze hoedanigheden verdwijnen en de gebreken uitgebaat kunnen worden.

Waar men over twee goede binnenspelers beschikt en een goed centerhalf die voldoende hunne vooruitgeschoven voorspelers aan het werk kunnen stellen, en indien deze laatsten van deze openingen weten gebruik te maken, dan zal het stelsel « W » te verkiezen zijn.

Blijkt, na geruimen tijd, de tegenpartij bij machte zich hiertegen te verzetten, zoo beproeve men het eventjes met eene andere opstelling. Beschikt b.v. de tegenpartij over eene goede voorlinie en centerhalf en is dezes centervoor een aanhoudend gevaar voor de verdediging, zoo kan er aan gedacht worden

den centerhalf bij den centervoor te plaatsen en verder het stelsel « M » uit te breiden. Waar de middenlijn der tegenpartij zich uitsluitend in verdediging ophoudt, waarbij aanhoudend aangevallen wordt en doelpunten achterwege blijven, zal er misschien middel gevonden worden deze middenlijn naar voren te trekken, indien buitenspelers en centervoor zich een weinig achteruit houden. De middenspelers der tegenpartij zullen deze laatste gaan dekken, waarbij de twee binnenspelers zich dichter bij de achterspelers zullen houden.

Uit dit alles blijkt dat het voetbalspel ons telkens wat nieuws brengt en dat er andere oplossingen en methoden kunnen gezocht worden.

Het ware eene grove fout zich aan een zelfde systeem te houden. Maken wij ons los van elke gedachte die zich slaafs aan een enkel stelsel vastklampt. In alles is er wat goeds te vinden en de beste formule zal dan zeker deze zijn, er geene enkele te verwerpen en er beroep op te doen wanneer de omstandigheden er zich gunstig toe leenen.

19. — WELK IS HET BESTE SYSTEEM ?

Bij de aanstelling van een nieuwen oefenmeester in een club wordt hem doorgaans de vraag gesteld welk systeem hij zinnens is in toepassing te brengen.

Kiesche vraag voor den nieuweling die zijn milieu nog niet voldoende kent !

Voetbal is een ploegspel met twee onafscheidbare onderdeelen, namelijk het aanvalspel en het verdedigingspel. Voor wat betreft de wijze van spelen der aanvallers komt het er in de eerste plaats op aan dat de elementen die een systeem van spelen moeten uitvoeren hier werkelijk voor geschikt zijn en dat tevens het stelsel wel behoorlijk wordt uitgevoerd.

Dit is niet het geval met het verdedigingsspel dat zijne speelwijze en opstelling telkens zal moeten wijzigen naar gelang de opstelling der aanvallers van de tegenpartij.

Nemen wij een voorbeeld :

Indien men over een elftal beschikt met twee vlugge buitenspelers en een niet minder snelle centervoor, die tevens goed bij shot zijn, met daarbij twee flinke binnenspelers niet zoo aal vlug maar met een klaarziende kijk op het spel, opbouwers en wroeters, dan is het van zelfsprekend dat de « W » formatie in den aanval te verkiezen is.

Daar tegenover zal de verdediging der tegenpartij zich zoodanig moeten opstellen dat elke verdediger zich gelast met het bewaken van een aanvaller, wat best zal gebeuren met beide backs bij de buitenspelers der tegenpartij te plaatsen, de centerhalf bij den centervoor en de twee vleugelhalfs bij de binnenspelers. Wat ons tot de « M » formatie in de verdediging brengt.

Moest integendeel een aanvalslijn zich in « M » formatie opstellen, t.t.z. met hunne binnenspelers in vooruitgeschovene positie en de centervoor achteruit getrokken, dan ware het logisch dat de beide backs der tegenparitj de twee binnenspelers voor hun rekening namen, de centerhalf den centervoor en de vleugelhalfs de buitenspelers, wat ons dan tot de « W » formatie in verdediging brengt.

* * *

Ieder systeem heeft zijn vóór- en nàdeelen. Nochtans moet mijn inziens elk stelsel of systeem, zij het dan ook met name W, M, X of Z, aan drie voorname eischen voldoen :

1. De werking eener ploeg moet verdeeld worden tusschen al de spelers, t.t.z. elke speler in een elftal heeft een bepaalden rol te vervullen en deze bestaat in het bewaken van een speler der tegenpartij. Het ware bij voorbeeld niet redelijk een speler te gelasten met het bewaken van twee tegenstrevers. In onze moderne voetbal staat men man tegen man. Daarbij, elke speler moet toegeven dat hij goed zal spelen, wanneer men hem den tijd en de ruimte laat om den bal te bemeesteren.

2. Er moet een goed evenwicht bestaan tusschen den aanval en de verdediging eener ploeg. Dit wil zeggen, dat men er niet alles moet op zetten om eene sterke verdediging in lijn te stellen en den aanval maar aan zijn lot overlaten ; het omgekeerde ware ook niet logisch.

3. Er moet een goed verband bestaan tusschen de verschillende lijnen eener ploeg, t.t.z. tusschen de backs, middenspelers en aanvallers, hetgeen moet toelaten goed samenspel in de ploeg te brengen.

Heel stellig vergt het voetbalspel eene zekere lichamelijke kracht, maar ik denk te mogen zeggen dat een technisch hoogstaand elftal zonder een op voorhand beraamd systeem gelijk staat met een wel uitgerust leger zonder strategische leiding.

Als twee ploegen elkander waard zijn dan komt het er op aan verrassende dingen te doen, die den tegenstrever verbluffen. Juist daarom moet in de opleiding van een elftal de studie van de taktiek zoo 'n groote plaats innemen.

Wanner een speler op de vele vragen zal kunnen antwoorden, wat hij zal doen als de tegenstrever zoo of zoo speelt, dan eerst zal hij op het terrein deze antwoorden in de praktijk kunnen brengen.

Hoe scherper de geest van den speler op deze gevallen gezet is, hoe sneller hij zal kunnen handelen om met een passende tegen-taktiek den tegenstrever onschadelijk te maken.

Het voetbalspel vergt aanhoudende studie van hen die er naar streven een goed tactisch voetballer te worden. Het gaat er om, de spelers zóó op te leiden, dat zij bekwaam zijn zelf hun eigen fouten en deze der tegenpartij in te zien, en hun speelwijze er naar te regelen, in den loop van den wedstrijd zelve. Plaatst hen niet op het terrein als opgewonden mekanische toestellen welke men laat afloopen zonder dat zij maar in het minst beseffen wat er van hen verlangd wordt.

20. — EENIGE FOUTEN EN GEBREKEN VAN ONS BELGISCH VOETBALSPEL

Ik had de gelegenheid, eenige jaren geleden, te Glasgow (Schotland) eenige wedstrijden bij te wonen tusschen beroepselftallen. Onder deze herinner ik mij de finaal « Celtic-Rangers », de meest befaamde Schotsche elftallen van dien tijd en ook nog heden.

Ongetwijfeld viel er bij deze wedstrijden wat te leeren. Ik kwam echter tot het besluit dat deze vermaarde spelers slechts de kennis, die velen ten onzent van het voetbalspel ook bezitten, alleen maar beter in praktijk wisten te brengen.

Wat mij bijzonder opviel was hun uitstekende balkontrool hetgeen hun toeliet eene snelle speelwijze te verwezenlijken met daarbij een gepast positiekiezen, twee belangrijke factoren waarover ik in eene vorige uiteenzetting handelde en waaraan ons Belgisch spel nog wel wat behoefte heeft.

Andere, niet minder belangrijke punten, trokken eveneens mijne aandacht. Zoo kon ik vaststellen dat de physieke kwaliteiten der spelers een overwegende rol speelden. Ook dat de meeste spelers volkomen waren ingewijd met de rol die zij hadden te vervullen.

Insgelijks, dat hun moed en wil om te overwinnen geen oogenblik faalden. Tevens, dat het aanvalspel even perfect was als het verdedigingspel. Daarbij was de veelzijdigheid van hun spel sterk opvallend zoowel in aanval als in verdediging.

Laten wij deze aangehaalde punten eens aan een nadere beschouwing onderwerpen.

Men moet zooveel mogelijk spelers bezitten die tegen een stootje kunnen en die, wanneer noodig, van hunne kracht gebruik weten te maken, zonder zich echter door ruw spel te laten medeslepen. Dit schakelt nochtans niet uit dat een elftal samengebracht uit zwakkere spelers, maar die hunne mindere krachten weten te vereenigen tot een volkomen geheel, het soms wel halen kan tegen een elftal van elf sterkere krachten, maar wie het aan samenwerking mangelt. Wel kan men beweren dat snelheid het tegen kracht halen moet, maar tegenover eene ploeg waarvan de spelers zoowel snel als krachtig zijn, zullen de zwakkere het echter moeten afleggen.

Overigens mag men ook zeggen dat de meeste spelers niet voldoende zijn ingewijd in de rol die zij in een elftal bekleeden, wat voor gevolg heeft dat de verschillende lijnen niet goed in elkaar sluiten. Hieraan trachten dan andere medespelers te verhelpen, maar verwaarloozen daardoor hun eigen rol, wat onvermijdelijk tot openingen leidt, waar intelligente tegenstrevers gunstig gebruik zullen weten van te maken.

In eene ploeg waar elke speler voor zijn aangewezen rol kan instaan, zal de tegenpartij het zelden tot doorbreken brengen.

Verder meen ik er nogmaals te moeten op drukken dat het moraal der spelers niets mag te wenschen overlaten. De gedachte moet er steeds bij wezen, dat men winnen kan en winnen wil. Natuurlijk zal het niet altijd mogelijk zijn door den wil alleen te overwinnen, maar het zal er toe bijdragen verrassende uitslagen te bekomen.

Bekennen wij ook dat het aanvalspel in 't algemeen niet hetzelfde peil heeft bereikt als het verdedigingsspel, wat niet te verwonderen is, daar in het laatste slechts moet worden afgebroken wat in het eerste wordt opgebouwd.

Dit weze eene vingerwijzing om ons in de toekomst wat ernstiger met de voorspelers bezig te houden, ten einde hun spel doelmatiger te maken.

Wil men hier toe komen dan moeten de spelers eerst de verschillende uitwegen leeren kennen die naar het doel leiden. Kent eene ploeg slechts een dezer uitwegen, dan zal ze nooit

de volmaaktheid kunnen benaderen en vele teleurstellingen zullen haar te wachten staan.

Indien men de verschillende manieren van aanvalspel nagaat, die wij reeds vroeger breedvoerig besproken hebben, dan is het opvallend dat er zoo weinig afwisseling in bestaat en moet de eenzijdigheid van het aanvalspel wel onze aandacht trekken. De meeste ploegen vertoonen eene groote voorliefde voor het open spel en willen dit kost wat kost doorvoeren, wat echter niet altijd lukt. De oorzaak hiervan is, mijn dunkens, te wijten aan de eenzijdige ontwikkeling van de spelers zelf, die trouwens in 't algemeen niet voldoende opgewassen zijn om eene volmaakte methode toe te passen. Wil het openspel zijn vruchten afwerpen dan moet men eerst tot de snelheid van handelen geraken, waarover ik reeds sprak. Kan men dit bereiken, dan kan er, zonder te zondigen tegen een overdreven en tijdverliezend kort passenspel, naar moeilijker en kundiger combinaties gezocht worden, die een elftal allerhande middelen zullen ter hand stellen om het tot doelen te brengen.

Waar eene voorlijn slechts ééne wijze van aanvallen kent, dan zal daartegen de tegenpartij wel spoedig het aanpassend verdedigingsspel gevonden hebben en hierover de baas blijven. Integendeel, kunnen de voorspelers meer dan een aanvalspel te voorschijn halen en op de meest onverwachte wijze afwisseling brengen, wanneer zij nu eens gesloten, dan weer open spel uithalen, tevens eene persoonlijke poging niet uitsluitend, naarmate de spelwijze en de opstelling van den tegenstrever dit veroorlooven of vergen, dan zullen zij natuurlijk het hooge woord voeren. Het initiatief der verrichtingen zal steeds in hunne macht blijven, schijnaanvallen kunnen worden aangewend en het doet den echten voetbalkenner denken dat hij zich voor een levend schaakbord bevindt.

Evenals de eenzijdigheid van het aanvalspel kan ook nog de eenvormigheid in de opstelling eener ploeg schuld hebben aan minder bijval.

Het gebeurt dat de tegenpartij haar aanval versterkt of dat men zelf kost wat kost zijn voorsprong wil behouden. Dan kan er aan gedacht worden zijne verdediging te versterken. Een voorspeler wordt dan gewoonlijk achteruit gebracht, wat echter als gevolg kan hebben dat zulke versterkte middenlijn in de war komt, alle verband met hare voorspelers zoek geraakt en dit ten gevolge van de gewoonte van den speler,

zich steeds in ééne opstelling thuis te gevoelen. Hier hoeft men er bijzonder op te wijzen dat elk verplaatste speler een bepaalde rol te vervullen heeft. Eene ernstige studie over het stelsel « M » en oefeningen die hierop betrekking hebben, kunnen veel bijdragen om aan de eenzijdigheid van opstelling eener ploeg beternis te brengen, en het kan de spelers in de gelegenheid stellen zich de verschillende rollen die zij eventueel in hun ploeg hebben te vervullen eigen te maken.

Willen wij onze schreden richten naar verbetering, in navolging dezer aangehaalde punten, dan zal men in korten tijd ons spel met reuzenstappen zien vooruitgaan.

21. — OVER DE ONTWIKKELING VAN JONGE SPELERS

Reeds meermalen werd mij de vraag gesteld of ik partijganger ben van het vroegtijdig opnemen in hoogere afdeeling van jonge spelers ? Mijn inziens moet een jonge speler die lichamelijk voldoende ontwikkeld is en in zijne omgeving steeds de uitblinker, hooger gezonden worden, t.t.z. in een sterker elftal opgenomen worden en tevens ook tegen sterkere tegenstanders uitkomen, wat van hem de volle maat zijner krachten vergt, hetgeen een der eerste vereischten is om jongere spelers te ontwikkelen.

Er ligt een groot gevaar in het behoud van uitblinkers in lagere afdeeling en het lijdt geen twijfel dat het uitkomen tegen zwakke spelers eerder aanleiding geeft tot achteruitgang, daar men er verkeerde methoden en gewoonten aanleert.

In de meeste omstandigheden wordt de speler beheerscht door de gebreken van zijne mindere medespelers. Hij is meer geneigd zijn spel aan te passen voor het aanvullen hunner tekortkomingen en speelt het spel zoo, dat de fouten er zoo weinig mogelijk eene ongunstige uitwerking hebben. Dit is dikwijls de oorzaak dat hij eene spelfase die gewenscht is niet uitvoert omdat zijne medematen die hem hierin moeten helpen daarvoor niet geschikt zijn.

Voeg daarbij dat het uitkomen tegen zwakke spelers, waar hij zonder veel moeite de baas blijft en de volle ontplooiing zijner krachten slechts zelden noodzakelijk is, hij zijne taak te licht zou opvatten en men met den tijd zijn strijdlust zou

zien minderen, wat nochtans een der bijzonderste kwaliteiten zijn moet van den voetballer.

Theoretisch is deze opvatting wel verklaarbaar. Evenwel kan men mij de opmerking maken dat deze bewering in de praktijk weinig bijval geniet. Maar al te dikwijls is gebleken dat jongere spelers die in hunne afdeeling steeds de uitblinkers zijn, ongeschikt blijken wanneer zij in eene hoogere afdeeling moeten uitkomen.

Hoe verklaart gij dit en welke zijn de oorzaken hiervan?

Het antwoord is heel eenvoudig. Inderdaad, in de meeste gevallen geeft men den jongen speler weinig kans om zijn spelkwaliteiten aan te passen aan deze zijner nieuwe omgeving. En is zijn eerste optreden een « fiasco », dan zal hem wellicht geen tweede en derde gelegenheid aangeboden worden. Daarbij zal hij genoeg afbrekers vinden die zijn zelfvertrouwen aan het wankelen brengen.

Kan integendeel zijn eerste optreden voldoen en voelt hij zich dadelijk thuis in dit midden, dan zal men in de meeste gevallen af te rekenen hebben met het karakter van den speler zelf. Denkt hij reeds bij zijne eerste aanraking met hoogere klassespelers, een as te zijn op voetbalkunde, dan kan wellicht zijn eigen wijsheid een voortdurende belemmering zijn voor verdere ontwikkeling. Dit is helaas, ten onzen dage, maar al te dikwijls de oorzaak waarom vele spelers het hoogste peil hunner werkelijke waarde niet bereiken.

Dan ook nog, kan een speler beschikken over voldoende persoonlijke kwaliteiten om hem tusschen zwakke spelers in het licht te plaatsen, maar niet voldoende om tegen sterkere tegenstanders uit te blinken. Zoo kan hij bij voorbeeld, de snelste speler zijn van eene langzaam spelende ploeg.

Het is opvallend hoe in de meeste clubs het ziftingskomiteit zich laat beïnvloeden door de overgroote massa supporters, waaronder bijzonder eenige alweters hun woordje willen te zeggen hebben. Tevens valt het niet te ontkennen dat er in sommige clubmiddens eene al te groote neiging bestaat tot het veroveren van kampioentitels in jeugdafdeelingen. Men vergeet al te licht dat deze elftallen moeten dienen om jonge spelers te ontwikkelen. Heel zeker vergen deze elftallen de bijzondere aandacht der clubleiders, maar 't is dikwijls te betreuren dat door eene overdreven belangstelling hiervoor de eisch tot ontwikkeling der jongere spelers zoo weinig steun vindt en de ware clubbelangen op den achtergrond worden geschoven.

22. — VERSCHILLENDE MANIEREN VAN AANVALLEN

Om dit hoofdstuk te sluiten zullen wij eenige combinaties, die wij vroeger reeds gezien hebben, samenvatten, die dan als algemeene aanval kunnen beschouwd worden, waardoor doelen mogelijk wordt. (Zie *fig. 94, 95, 96, 97, 98, 99, 100, 101, 102* en *103.)*

Wat bijzonder hierin onze aandacht moet trekken is het feit, dat elke speler, in het bezit van den bal, steun vindt bij zijne andere ploegmaten, 't zij om een tegenstander voorbij te gaan, 't zij om de opening van een ploegmaat gunstiger te maken door zijne goede opstelling om ten slotte den bal te spelen naar deze die er het best voorstaat om eene goede eindbestemming aan den bal te geven.

Eenige aanvallen langs het midden- en buitentrio, met daarbij eenige volledige aanvallen met afwisseling van open en gesloten spel, waarbij ook andere combinaties en feinten kunnen gezocht worden, naar gelang de inzichten en de opstelling der tegenpartij, zullen den speler toelaten al het fijne en het aangename te doen inzien van een der schoonste sporten.

AANVAL MIDDENTRIO

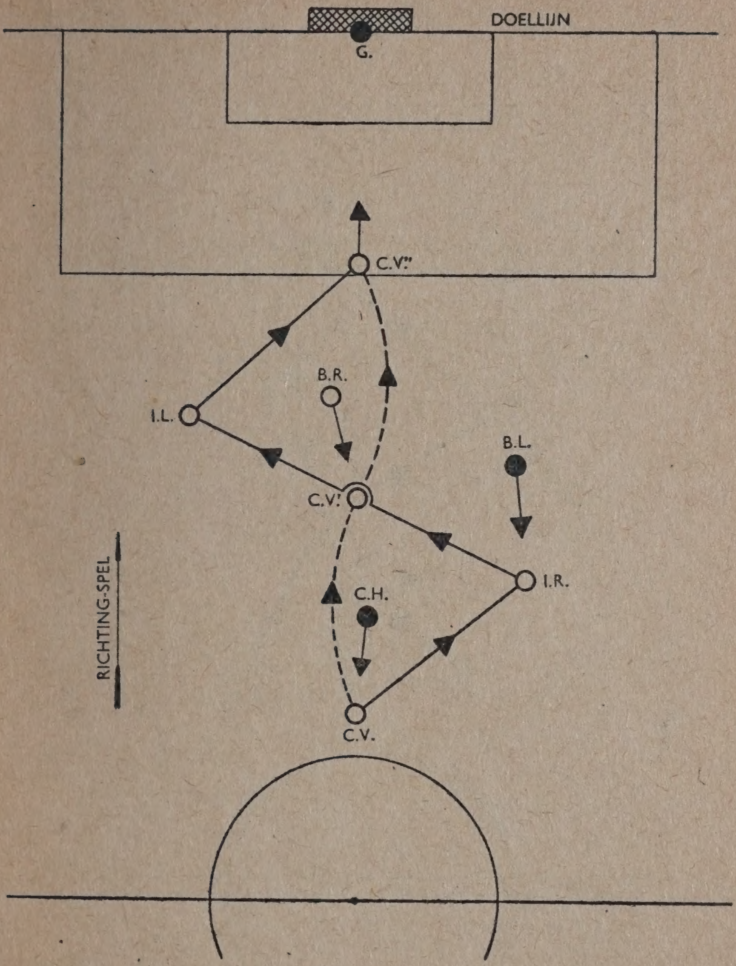

Fig. 94.

N.B. — De C.V. doet een schijnaanval en laat den bal doorloopen naar zijn I.L.

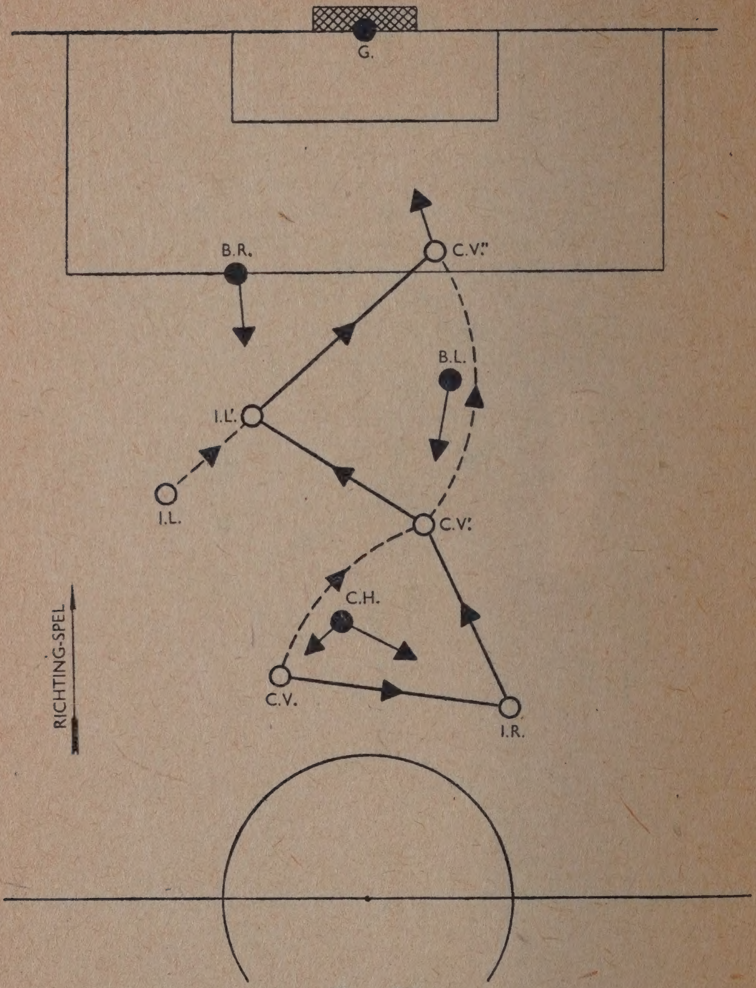

Fig. 95.

AANVAL MIDDENTRIO

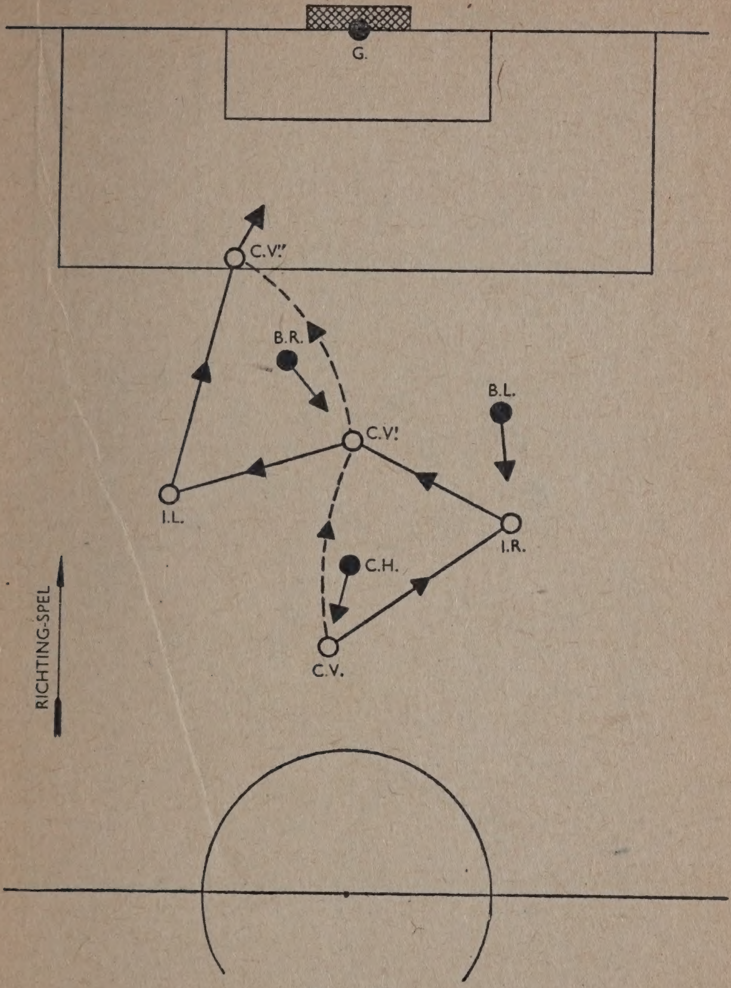

Fig. 96.

AANVAL BUITENTRIO

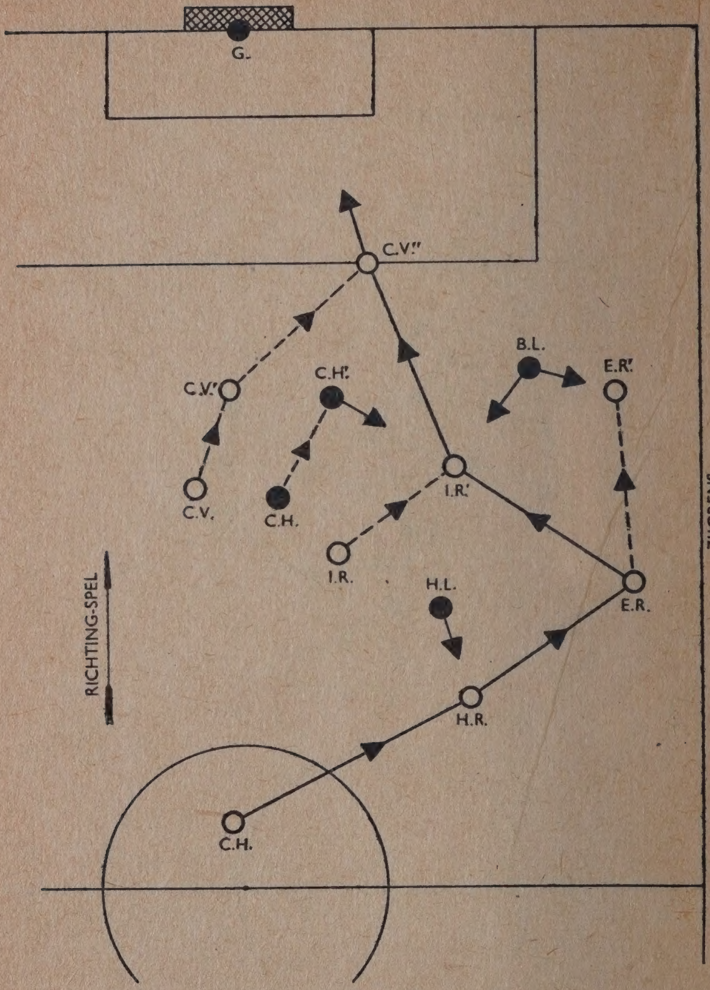

Fig. 97.

AANVAL BUITENTRIO

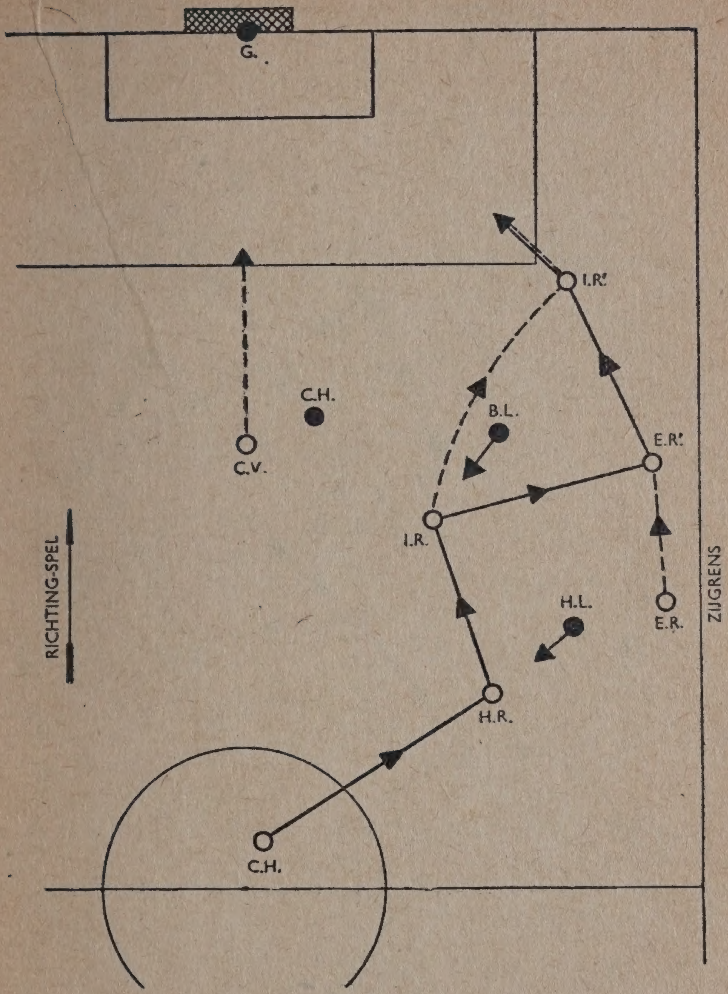

Fig. 98.

AANVAL BUITENTRIO

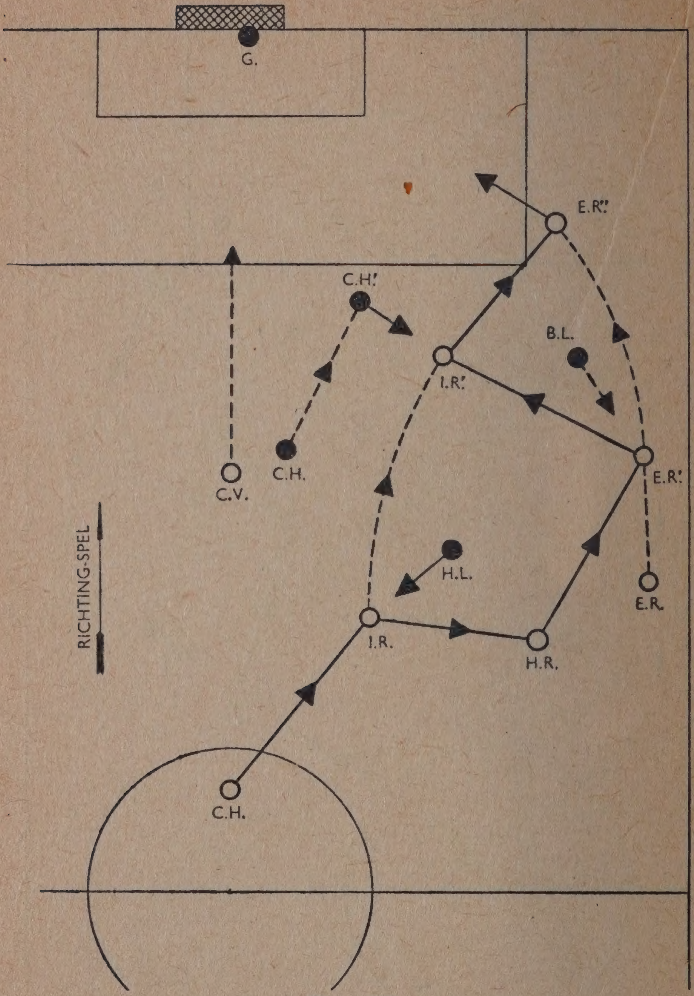

Fig. 99.

AANVAL BUITENTRIO

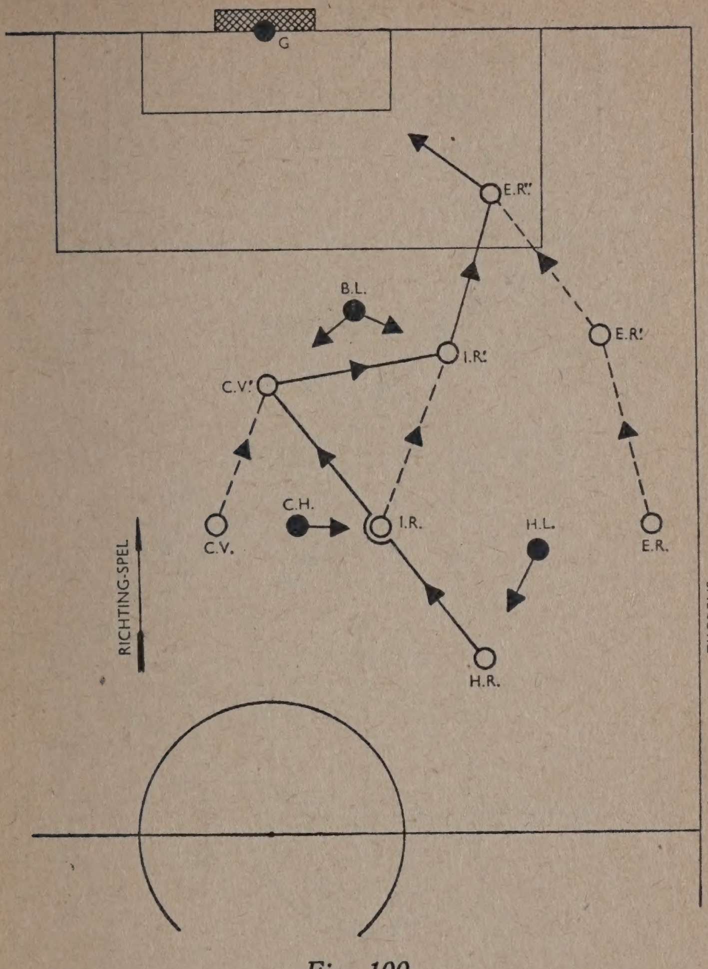

Fig. 100.

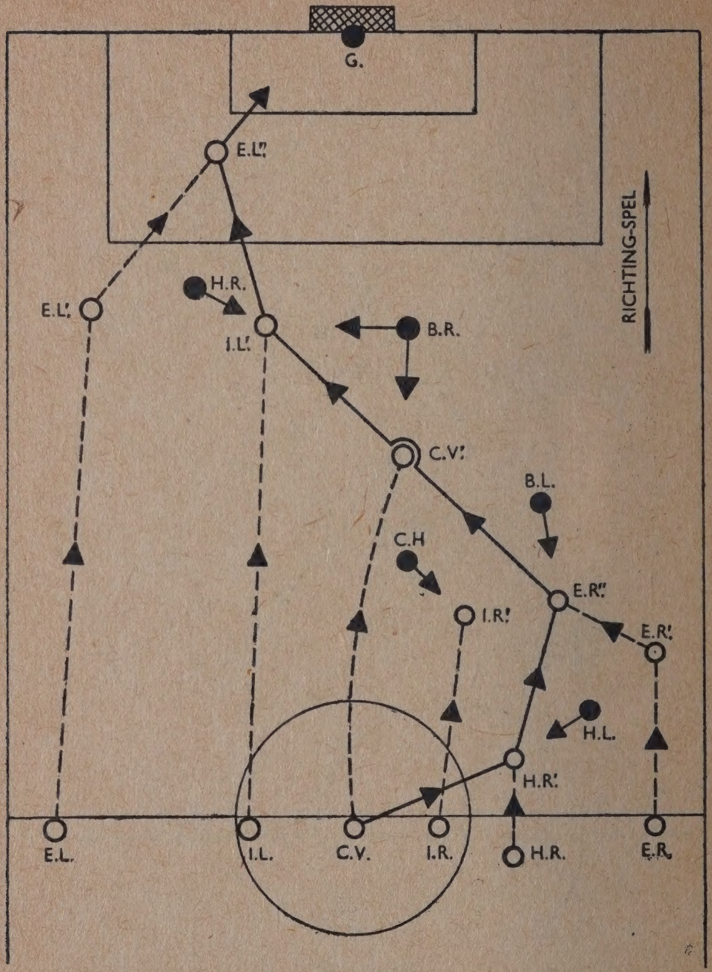
G.
E.L''.
RICHTING-SPEL
H.R.
E.L'.
I.L'.
B.R.
C.V'.
B.L.
C.H
E.R''.
I.R'.
E.R'.
H.L.
H.R'.
E.L.
I.L.
C.V.
I.R.
H.R.
E.R.

Fig. 101.

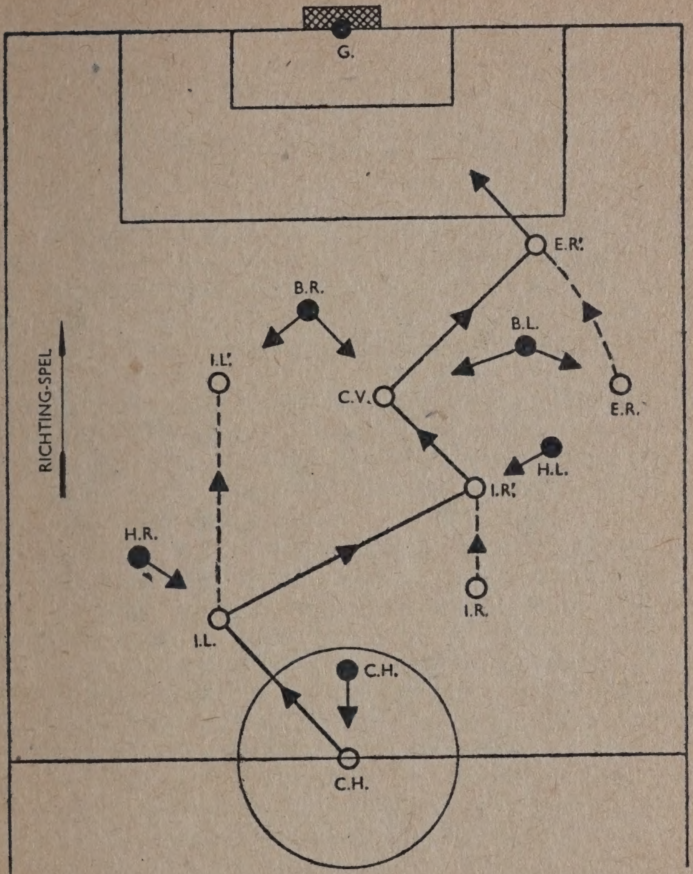

Fig. 102.

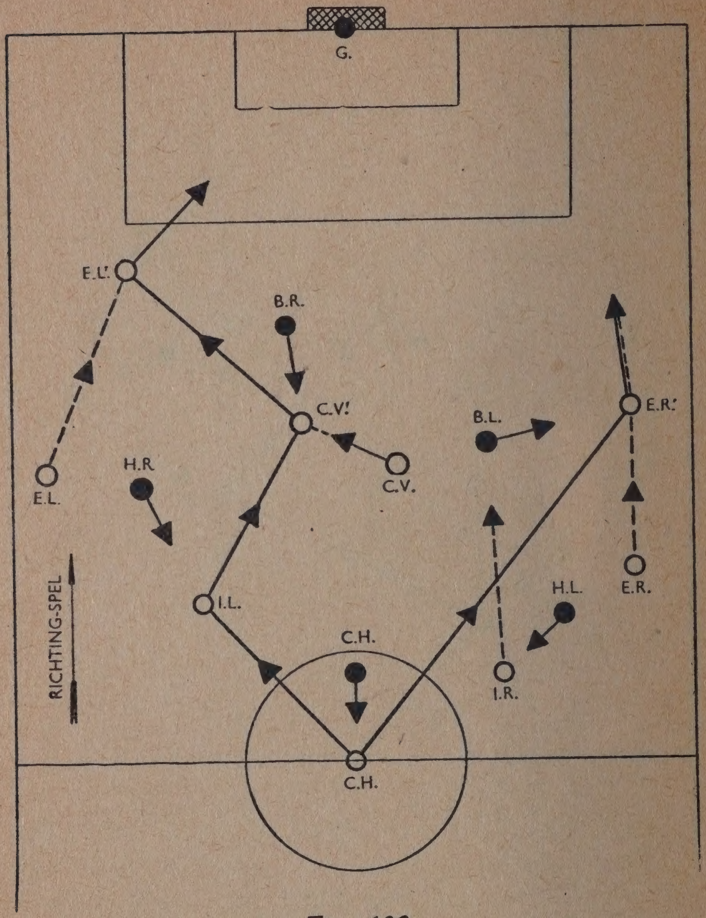

Fig. 103.

HOOFDSTUK V

TRAINING EN OEFENINGEN

Met de training komen wij aan een der belangrijkste hoofdstukken van het voetbalspel. Het is spijtig te moeten vaststellen, en wij hebben den moed het te bekennen, dat in de meeste onzer clubmiddens de training erg verwaarloosd wordt. Van methode en regelmatige oefeningen is hier weinig of geen spraak.

Vele voetballers stellen zich tevreden met een paar uren per week naar doel te komen stampen. Anderen achten het voldoende enkel 's Zondags hun wedstrijd te spelen. Het spreekt van zelf, dat zulke manier van training onvoldoende is om iets ernstigs voort te brengen.

Het voetbalspel is ten volle waard dat hij, die deze sport wil beoefenen, er naar streeft dit spel zoo goed mogelijk te spelen en zich de moeite getroost op ernstige wijze volgens een vastgesteld programma te oefenen.

Oefent men slordig of te weinig, dan zal de uitslag niet bevredigend zijn. Maar men kan ook te veel oefenen, waardoor de speler een zijner nuttigste kwaliteiten zou kunnen verliezen, namelijk het « enthousiasme » of de geestdrift.

Men lette dus wel op, altijd met ernst te oefenen door zijne gedachten op de oefening te vestigen en met den wil bezield uit iedere oefening het meeste nut te trekken.

Wat is de training en welk is haar doel ?

De training is de stelselmatige voorbereiding tot het beoefenen van een zekere sport. Zij heeft ten doel om op een bepaald tijdstip de verschillende organen van het lichaam zoo geschikt mogelijk te maken, om den speler in kwestie in staat te stellen de maximum krachtinspanning te leveren, zonder vrees zijne gezondheid eenig nadeel te berokkenen.

Na in een vorig hoofdstuk de verschillende physieke kwaliteiten te hebben besproken, die de algemeene voorbereiding van den beginneling-voetballer mag genoemd worden en in de

veronderstelling, dat deze kwaliteiten in voldoende mate zijn ontwikkeld, zou het overige wat wij in dit boekje zagen en in 't bijzonder de aangehaalde oefeningen ons moeten toelaten een programma-training op te stellen.

Het ware nochtans gewaagd één enkele « type training » vóór te schrijven, daar deze kan verschillen, naar gelang de lichamelijke ontwikkeling van den speler gevorderd is. Tevens hoeft men rekening te houden met zekere gebreken en taktische fouten, die sommige spelers herhaaldelijk in wedstrijden vertoonen en moet men deze oefeningen in toepassing brengen welke met hunne behoefte in verband staan. Oefeningen dus voor beginnelingen en oefeningen voor hen die hun spel willen verbeteren.

Verder kunnen deze oefeningen verschillen wanneer het geldt den voetballer, nà de rustperiode van den zomer, in de beste voorwaarden te brengen, met het oog op de aanstaande kampioenschapswedstrijden. Ook deze oefeningen, welke den voetballer in zijn goeden « forme » moeten houden, tijdens dit kampioenschap. Het mag in het voorbijgaan gezegd worden, de « forme » van den speler is soms heel wisselvallig ; men verliest hem gemakkelijk en het kost dikwijls veel moeite hem terug te vinden. Voeg daarbij dat elke speler zich bij de keuze van oefeningen min of meer zal moeten specialiseeren in verband met de plaats die hij in een elftal bekleedt en met zijn persoonlijke eigenschappen.

't Is bijzonder hierin dat de bevoegdheid van den leider der oefeningen zich doet opmerken. Deze moet over genoeg initiatief en doorzicht beschikken, om telkens te kunnen oordeelen welke oefeningen voor elken speler het best passen ; want de goede methode voor deze kan misschien onvoldoende of nadeelig zijn voor anderen. Eene persoonlijke training kan in sommige gevallen van uiterst groot nut zijn. Men zorge eveneens de oefeningen zoo te schikken, dat zij bij het aanleeren de spelers vermaken, voor hen aantrekkelijk en genoeglijk zijn. Het best is, deze oefeningen als een soort spelletje te doen uitvoeren.

Elke leider die met spelers kan omgaan, zal geene moeite hebben hiervoor de geschikte vormen te vinden, die rechtstreeks verband houden met de techniek van het spel. Hij hoeft tevens voldoende afwisseling in de oefeningen te brengen, opdat iedere speler beurtelings de verschillende handelingen zou kunnen uitvoeren en dit met beide voeten. De aandacht moet men vestigen opdat deze oefeningen de spelers

niet te fel vermoeien, insgelijks zorg dragend afmattende met gemakkelijke te doen afwisselen.

Al de oefeningen kan men zooveel mogelijk uitbreiden en er een groot aantal spelers tegelijkertijd meê bezig houden, wanneer men over voldoende ballen en materiaal beschikt.

Volgen wij den beginneling voetballer op het plein, in de verschillende perioden zijner training die hem tot bekwamen voetballer moet brengen, en trachten wij voor elke dezer perioden eene reeks oefeningen samen te vatten.

Voor den beginneling zal bijzonder zijne eerste opleiding met den bal aanvangen met studieoefeningen over de speltechniek. Deze kan men in persoonlijke en gemeenschappelijke oefeningen onderscheiden. De eerste zullen den leerling toelaten eene goede behandeling van den bal te verkrijgen, hetgeen hem later in staat moet stellen zich uit den slag te trekken in elk der gevallen waar een persoonlijke poging van hem vereischt wordt. De tweede soort oefeningen, met meerdere spelers, om de verstandhouding met zijne onmiddellijke omgeving te volledigen en te verbeteren en het combinatiespel mogelijk te maken.

Hebben de leerlingen al deze lessen met vrucht gevolgd, dan kan er overgegaan worden een partijtje te spelen, waar de spelers hun persoonlijk talent en combinatievermogen in praktijk kunnen brengen om samenspel te verwezenlijken. Hierbij moet elk speler trachten zijne bijzondere eigenschappen zooveel mogelijk ten dienste te stellen van zijne ploegmaten.

Het ware wenschelijk deze twee laatste trainingen telkens te laten voorafgaan van eene theoretische les waarbij de leider op het bord eenige spelfazen en combinaties zou kunnen aantoonen en uitleggen, die hij tijdens de training zou willen in toepassing brengen. Ook de aandacht vestigen op zekere technische en taktische fouten en gebreken die hij heeft kunnen waarnemen tijdens den laatsten wedstrijd.

Hoe dikwijls moet men oefenen?

Nog een gewichtige vraag, waarop ik reeds in 't begin van dit hoofdstuk een antwoord gaf. Oefen niet te veel of niet te weinig, maar altijd met ernst en methode. Ik wil er nochtans bijvoegen, voor wat de oefeningen voor beginnelingen aangaat, t.t.z. de studieoefeningen, dat deze niet genoeg kunnen gebeuren. Dagelijks eenige minuten besteed aan lichamelijke ontwikkeling in open lucht, met daarbij een half uurtje persoonlijke en afwisselende oefening met den bal, zullen den

korten tijd te veroveren.
beginneling toelaten al het moeilijke van het voetbalpel in

Het ware aan te bevelen in 't algemeen de oefeningen voor jongere spelers met een lichteren bal te doen uitvoeren.

Voor deze die des Zondags in wedstrijden moeten uitkomen en het er om gaat hunne goede forme te behouden en hun spel te verbeteren, ware het, mijn inziens, aan te bevelen tweemaal per week een uurtje degelijk te trainen. Dinsdag en Donderdag van elke week zijn daarvoor het best geschikt. De training van Dinsdag zal bijzonder gericht zijn om de physieke kwaliteiten en de techniek zoo hoog mogelijk op te voeren. Deze van Donderdag om combinatie en samenspel te verbeteren.

Het mag ter aanbeveling dienen, elke training te laten voorafgaan van eenige oefeningen in lichamelijke opvoeding, alsmede 4 à 5 sprinten van 25 à 30 meter, met versnellingen in volle koers om het vertrek te verbeteren, om ten slotte de training te beëindigen met eenige loop- en springoefeningen. Bij voorbeeld 1000 meter loopen, koord dansen met afwisseling van danswijze, dit slechts gedurende 3 à 4 minuten, alsmede hoog- en verspringen, waaronder haagspringen een der belangrijkste is. Dit zijn zoovele oefeningen, die allen geschikt zijn om de lenigheid der beenen te ontwikkelen.

Wij zullen trachten hierbij eene reeks oefeningen te rangschikken, in verband met de verschillende perioden « trainingen » die, om zoo te zeggen, een programma van oefeningen kunnen daarstellen.

Deze kunnen nog verder aangevuld worden met oefeningen die wij in dit boekje reeds vermeldden, ook door deze moeilijker en uitgebreider te maken, naar gelang het beschikbare materiaal, waarmede ik in deze reeks oefeningen heb rekening gehouden.

1. — EERSTE PERIODE

STUDIE-OEFENINGEN VOOR DE TECHNIEK VAN HET SPEL

1. *Oefeningen op ballen stoppen.*

Ballen stoppen met linker- en rechtervoet, op hooge en lage ballen. De manier van stoppen goed aanleeren.

2. *Oefeningen op het schoppen.*

Oefeningen op stilliggende-, rollende- en in de vlucht ge-

speelde ballen, om de verschillende schoppen aan te leeren, met beide voeten :

a) Met den wreef ;

b) Met den binnenkant van den voet ;

c) Met den buitenkant van den voet.

Al deze schoppen kunnen naar de vier hoeken van het doel gericht worden en tevens als oefening dienen voor den doelverdediger.

3. *Oefeningen op de overgaven.*

Drie à vier of meer spelers in cirkel plaatsen en den bal doorgeven op den grond, van links naar rechts en van rechts naar links :

a) Stoppen met den linkervoet en wegwerken met den rechtervoet ;

b) Stoppen met den rechtervoet en wegwerken met den linkervoet ;

c) Met den rechtervoet den bal doorgeven zonder stoppen ;

d) Met den linkervoet den bal doorgeven zonder stoppen.

4. *Ballen leeren opvangen met borst, buik en bil.* (*Zie fig. 22, 23, 24* en *25.)*

5. *Den bal leeren opvangen in volle koers,* t.t.z. al loopende den bal onmiddellijk onder kontrool nemen :

a) Op lage ballen ; — met linker- en rechtervoet.

b) Op hooge ballen

1° met linker- en rechtervoet ;
2° met de borst ;
3° met den buik ;
4° met den bil.

6. *Overgave en onderscheppen.*

Drie à vier of meer spelers in cirkel plaatsen en den bal willekeurig doorgeven ; een speler in 't midden plaatsen die tracht den bal te onderscheppen. Lukt hij hierin, dan zal hij den speler vervangen, waarvan hij den bal heeft ontnomen.

Met vijf spelers in cirkel kan men reeds twee spelers in 't midden opstellen.

7. *Oefeningen in het drijven met den bal.*

a) Draven met den bal, afwisselend met linker- en rechtervoet, binnenkant van den voet ;

b) Draven met den bal, afwisselend met linker en rechtervoet, buitenkant van den voet ;

c) Draven met den bal, willekeurig met beide voeten en binnen- en buitenkant van den voet.

8. *Oefeningen voor het aanleeren van schijnbewegingen (feintes).*

Zie oefeningen Hoofdstuk II, § 6.

9. *Oefeningen op dribbling.*

Den bal afwisselend links en rechts langs eene rij, in rechte lijn geplaatste paaltjes heenspelen. (Afstand der palen : ± 3 meter.)

a) Met den linkervoet : binnen- en buitenkant van den voet ;

b) Met den rechtervoet : binnen- en buitenkant van den voet ;

c) Willekeurig met beide voeten en binnenkant en buitenkant van den voet.

Twee spelers passeeren al loopende den bal tusschen de paaltjes naar elkander :

a) Met buitenkant van den voet ;

b) Met binnenkant van den voet ;

c) Willekeurig met beide voeten.

De paaltjes kunnen later door spelers vervangen worden.

10. *Kopspel in cirkel* (lichte ballen gebruiken).

11. *Oefeningen op doel shotten.*

Drie rijen paaltjes plaatsen (links, midden en rechts van het doel, de dichtsbijzijnde paal op ongeveer 15 meter van het doel). Er de spelers doen doorloopen met den bal, om daarna rechtstreeks op doel te shotten. Hier ook kan de doelverdediger zich in lijn stellen.

Twee maal 50 meter draven met den bal en halverwege eene rij in rechte lijn geplaatste paaltjes doorloopen.

2. — TWEEDE PERIODE

GEMEENSCHAPPELIJKE OEFENINGEN

1. Vijf spelers moeten den bal gezamenlijk van de eene zijde van het terrein naar de andere drijven. Deze oefeningen herhalen met 4, 3 en 2 spelers. Bal drijven met open- en gesloten spel :

a) Open spel, wanneer de bal wordt voortgezet met overslaan van één of meer spelers. Bij voorbeeld van 1 naar 3 en 4 naar 2, enz. ;

b) Gesloten spel, wanneer dit geschiedt zonder overslaan van den dichtstbijstaanden speler, b.v.: 1 naar 2, 2 naar 3, enz. Deze oefeningen gelden bijzonder voor de voorspelers.

2. Twee rijen van vijf spelers komen op een afstand van 50 meter tegenover elkander. De spelers die den bal hebben, moeten deze over de lijn van de tegenpartij trachten te brengen, wat de laatsten trachten te beletten. Deze oefeningen kan men herhalen met minder spelers.

3. Twee rijen van vijf spelers komen op een afstand van 15 meter tegenover elkander te staan. Op 35 meter achter de verdediging bevindt zich de doellijn. De spelers die den bal hebben, moeten trachten door combinatiespel de verdediging te passeeren en den bal over de doellijn te schoppen. De verdedigers trachten dit te beletten.

Lange en korte passen moeten elkander afwisselen.

Al deze oefeningen kunnen eerst uitgevoerd worden op een terrein verdeeld in vijf strooken. Twee spelers van dezelfde partij mogen elkander den bal niet overgeven in eenzelfde strook.

De ballen moeten laag gehouden worden.

4. Oefeningen op open spel met elf spelers en vier ballen. (Zie verschillende opstellingen die wij vroeger hebben aangehaald.)

Rust.

5. *Oefeningen positiespel.*

Drie spelers tegen twee.

De eersten, in het bezit van den bal, zullen trachten deze elkander te passeeren, wat de laatsten moeten trachten te beletten door hem te ontnemen. Lukt hen dit, dan zal de speler die den bal heeft ontnomen overgaan in de eerste groep en deze die hem heeft laten ontfutselen zal in de tweede groep optreden.

Deze oefening kan geschieden met vier tegen drie en meer spelers. De spelers moeten met elkaar in voeling blijven en op korte afstanden, langs den grond den bal overgeven. Schijnbewegingen en trukken kunnen hier aangewend worden. (Zie verschillende fazen van positiespel.)

6. *Oefeningen driehoekspel.*

Drie spelers in driehoek geplaatst, b.v. binnen- en buitenspeler, met achter hen de vleugelhalf, draven het terrein af en maken elkander den bàl over. Tegen deze groep plaatst men

een speler, bijvoorbeeld: een ander vleugelhalf, die moet trachten den bal te ontnemen.

De vleugelhalfs kunnen beurtelings elkanders rol overnemen. Ballen langs den grond houden. (Zie verschillende fazen van driehoekspel.)

7. *Oefeningen op gesloten spel.* (Zie de verschillende opstellingen die wij vroeger hebben aangeduid.)

3. — DERDE PERIODE

SAMENSPEL — TOEPASSINGSOEFENINGEN

1. Voor jongere spelers is het soms aan te bevelen op een kleiner terrein en met een beperkt aantal spelers een wedstrijd te spelen. Dit spel kan de volgende opstelling aannemen: 7 tegen 7, t.t.z. doelverdediger, achterspeler, twee middenspelers en drie voorspelers.

2. Oefeningen op een doel, met een volledig elftal en met bijvoeging van drie middenspelers die de voorlijn steunen.

De middenspelers, die feitelijk aan de ploeg zelve toehooren, kunnen beurtelings de plaats der andere middenspelers innemen, om zoodoende hun spel in aanval en verdediging, alsmede de voeling met hunne voor- en achterspelers te verbeteren.

3. *Oefeningen met twee volledige elftallen.* — Het verdient aanbeveling deze oefening te doen met spelers die in eene zelfde ploeg thuis hooren. Men leert dan elkanders hoedanigheden en eigenaardigheden kennen en beter begrijpen. Allerlei combinaties kunnen hier in toepassing gebracht worden, die de spelers toelaten in het samenspel te voorzien. Deze oefening moet toelaten de technische en taktische fouten van het spel na te gaan, zooals b.v. gemis aan besluitvaardigheid, gebrek aan vlugheid of aan snelheid van uitvoering, alsmede het slecht overgeven van den bal, slecht stoppen, enz., enz.

Ook taktische fouten, zooals de slechte opstelling, het slecht positie kiezen, wat dikwijls voorkomt uit een gebrek aan gevoel of lust voor het spel, kunnen er afgeleerd en verbeterd worden, met telkenmale op de fouten te wijzen. De voeling der verschillende lijnen, het juist in praktijk brengen van het open- en gesloten spel, alsmede de verschillende spelfazen, zooals throw-in, corner, enz., enz., zullen in voorkomend geval de aandacht van den leider der oefeningen moeten trekken.

Al deze aangehaalde oefeningen zijn niet de eenigen die kunnen uitgevoerd worden. Elk leider kan inderdaad over andere oefeningen beschikken, die niet minder nuttig kunnen zijn.

Ten einde dit hoofdstuk over training zoo volledig mogelijk te maken, heb ik het noodig geacht eenige nuttige loop- en springoefeningen te laten volgen. Tevens een programma van oefeningen samen te stellen voor den beginnelig voetballer en een type-training om de techniek van het spel te verbeteren en te onderhouden.

NUTTIGE LOOP- EN SPRINGOEFENINGEN VOOR DEN VOETBALLER

1. Langzaam vooruit loopen — knieën hoog opheffen.
2. Langzaam achteruit loopen — knieën hoog opheffen. Op fluitsignaal achteruit sprinten.
3. Zijwaarts loopen (naar rechts).
4. Zijwaarts loopen (naar links).
5. Vooruit loopen — op fluitsignaal zich omdraaien in volle koers (afwisselend links en rechts draaien).
6. Vooruit loopen — op fluitsignaal zich op den grond laten vallen en op tweede fluitsignaal zich weder oprichten zonder handen en armen te gebruiken en de koers voortzetten.
7. Op de krijtlijn loopen, de beenen kruisen (linker been rechts van de lijn — rechterbeen links van de lijn slaan).
8. Sprint van 15 meters (heen en weer), vertrek, draaien en aankomst goed verzorgen.
9. Tusschen de piketten loopen (slingeren).
10. Op één been hinkelen (linker- en rechterbeen).
11. Over een borstwering springen, handen op de leuning geplaatst en van rechts naar links over de leuning springen.
12. Over een stillliggende bal springen — beenen kruisen, rechterbeen links over den bal en linkerbeen rechts over den bal slaan.

N.B. — Ademhalingsoefeningen uitvoeren achter elk dezer oefeningen. De oefenmeester zal de afstanden dezer loopoefeningen moeten bepalen naar gelang de categoriën van spelers waarover hij het toezicht heeft.

Deze loop- en springoefeningen kunnen naar keuze van den leider ingeschakeld worden tusschen de studieoefeningen over de techniek van het spel, ten einde vermoeiende met minder afmattende oefeningen af te wisselen.

VOOREERST EENIGE NUTTIGE RAADGEVINGEN

1. *Aan den beginneling-voetballer.*

De techniek van het voetbalspel, in tegenstelling met wat velen denken, is niet gemakkelijk om aan te leeren en men hoeft er den noodigen tijd aan te besteden wil men het tot eene zekere hoogte brengen.

In 't algemeen willen de jongeren te snel vooruit en besteden niet den noodigen tijd aan het a. b. c. van het voetballen. Zij willen reeds loopen alvorens te kunnen gaan.

Deze techniek vergt jarenlange praktijk van herhaalde en methodische oefeningen ten einde het lichaam te gewennen aan zekere houdingen en bewegingen, die ten slotte op eene natuurlijke wijze kunnen uitgevoerd worden.

Vergeet niet dat tucht en volharding den grondslag uitmaken voor het aanleeren van deze moeilijke techniek.

Voegen wij hier nog aan toe dat elke speler eene grondige kennis moet bezitten over de spelreglementen.

2. *Aan den oefenmeester van den beginneling-voetballer.*

Ten einde de jonge spelers aan eene strenge en grondige studie van deze moeilijke techniek te gewennen, waarbij de oefeningen ontegenzeggelijk hunne vervelende zijde hebben, zal de leider trachten de oefeningen wat belang bij te zetten met deze als een soort spel te laten doorgaan, ten einde deze jongere spelers al spelend te onderrichten.

Bij den aanvang van een oefenwedstrijd zal hij bijzonder nadruk leggen op het feit, dat de eerste vereischte in voetballen het samenspel is en dat alle krachten moeten samengebundeld worden tot het bereiken van een en hetzelfde doel; dat het er bijzonder om gaat *zijne medespelers te helpen* en *zich te doen helpen.*

3. *Aan het selectie comiteit gelast met de samenstelling van jeugdige elftallen.*

Vele selectieheeren toonen bij de samenstelling van deze elftallen eene groote voorliefde voor groote en krachtige spelers, wat heel zeker zijn voordeelen heeft. Nochtans heeft deze handelwijze dikwijls voor gevolg dat minder sterke, kleine, maar nochtans gezonde elementen min of meer verwaarloosd worden, ja heel dikwijls in den vergeethoek geraken.

Het is inderdaad gebleken dat in vele gevallen spelers van hun grootte en kracht misbruik maken en slechts tijdelijk hier-

mede succes oogsten, om ten slotte, als slachtoffer van een te gemakkelijk debuut, onbehendige spelers te blijven.

Daartegenover ziet men heel dikwijls de minder sterke elementen er prijs op stellen om zich door gunstige oefening op kundige wijze uit den slag te trekken.

Anderzijds, wordt er te veel belang gehecht aan het veroveren van jeugdige kampioenschaptitels. Heel zeker strekt dit tot aanmoediging, maar soms werkt dit heel nadeelig op den jeugdigen kampioen. Men verliest te veel uit het oog dat het er bijzonder om gaan moet, goede en knappe spelers te vormen die later de kansen in het eerste elftal moeten verdedigen.

PROGRAMMA VAN OEFENINGEN VOOR DEN BEGINNELING-VOETBALLER

EERSTE LES

1. *Houding en bewegingen van den voetballer (zonder bal).*

a) Houding van het lichaam, het been en de voet bij het trappen met den wreef.

De spelers stappen op een rij, bij elke drie stappen blijven zij staan in de houding voor den schop (met linker- en rechterbeen).

b) Houding van het lichaam, beenen en voeten bij het stoppen van den bal.

Van het een been op het andere springen en de beenen kruisen.

c) In de hoogte springen en de schijn aannemen van vooruit te koppen. De uitrekking van het lichaam moet geschieden op het oogenblik van het hoogste punt van den sprong.

2. *Studieoefeningen voor de techniek (met bal).*

a) Schop op doel met de wreef op een stilliggende bal, na drie stappen (linker- en rechtervoet).

b) Stoppen van den bal met den onderkant van den voet *(fig. 16* en *17)* (linker- en rechtervoet).

Spelers in cirkel plaatsen en één in 't midden (b.v. doelverdediger) die de ballen toewerpt.

c) Den bal drijven met den binnenkant van de voeten — bij elke stap moet de speler den bal aanraken (afstand ± 25 meters).

d) Koppen — voorwaartsche richting.

Een speler geeft den ingooi (throw-in), een andere speler kopt den bal terug.

3. *Overgaven.*

a) Spelers in cirkel, passeeren den bal — langs den grond.

Opvangen met den binnenkant van den linkervoet en doorgeven met den binnenkant van den rechtervoet en omgekeerd in beide richtingen.

b) Spelers in cirkel passeeren den bal langs den grond — zonder te stoppen — met den binnenkant van de voet (van links naar rechts en van rechts naar links).

c) Spelers in cirkel — een paal met bel in 't midden geplaatst. — De speler in 't bezit van den bal moet trachten den paal te raken — zonder te stoppen — met den binnenkant van den voet.

4. *Schijnbewegingen.*

Spelers in cirkel passeeren den bal; hem eerst laten doorloopen (over den bal trappen) zich omdraaien en dan den bal doorgeven naar de volgende speler.

5. *Afleidingsoefeningen en spelen.*

Drie spelers tegen drie — dribbleeren niet toegelaten — schijnbewegingen aanbevolen — ballen laag houden — demarkeeren aanleeren.

TWEEDE LES

1. *Schoppen en drijven van den bal.*

a) Bal drijven met den binnen- en buitenkant van den voet (25 meters).

b) Spelers op 20 meters van het doel drijven met den bal, op 10 meters van het doel gekomen schopt men op het doel met de wreef (linker- en rechter voet).

2. *Stoppen en opvangen van den bal.*

a) Stoppen van den bal met den onderkant van den voet (linker- en rechtervoet).

b) Opvangen van den bal met den buik (zie *fig. 25).*

c) Opvangen van den bal met de borst (zie *fig. 24).*

N.B. — De ballen hooger en hooger werpen en zoodanig dat de speler verplicht is zich te verplaatsen om den bal te stoppen.

3. *Overgaven.*

a) Spelers in cirkel passeeren elkander den bal van links naar rechts en van rechts naar links (linker- en rechtervoet).

b) Drie spelers in driehoek passeeren den bal, een andere speler in 't midden moet trachten den bal te onderscheppen, slaagt hij hierin, dan neemt deze speler de plaats in van degene die den bal het laatst heeft aangeraakt.

c) Twee spelers op 6 meters van elkander passeeren al loopend den bal (25 meters) met binnen- en buitenkant van de voet (schuine passen).

4. *Kopspel.*

a) Spelers in cirkel koppen den bal.

b) Een speler tracht zooveel mogelijk te koppen zonder dat de bal den grond raakt.

5. *Schijnbewegingen.*

a) Over een stilliggenden bal springen — met den linkervoet rechts van den bal en met den rechtervoet links van den bal.

b) Drijven met den bal en beurtelings het rechterbeen links en het linkerbeen rechts over den bal slaan.

6. *Afleidingsoefeningen en spelen.*

Wedstrijd : 6 spelers tegen 6.

(3 voorspelers, 2 middenspelers en 1 achterspeler.)

¼ van het speelveld.

N.B. — In den wedstrijd telt men één punt als de speler de doellijn voorbij gaat met den bal aan de voeten.

DERDE LES

1. *Schoppen en drijven met den bal.*

a) Schoppen in de vlucht op rollende en uit de lucht komende ballen.

b) Den bal in de hoogte werpen naar een speler. Deze stopt den bal, loopt eenige meters in de richting van het doel en op 12 meters lost hij een schot op goal.

c) Twee rijen piketten plaatsen van weerskanten van de goal (eerste piket op ongeveer 12 meters van de doellijn geplaatst). Deze piketten doorloopen en op goal schieten (linker- en rechtervoet).

2. *Trekken van den bal.*

(Zie *fig. 6.)*

3. *Stoppen van den bal.*

a) Met den binnenkant van den voet (linker- en rechtervoet).

b) Met den buitenkant van den voet (linker- en rechtervoet).

c) Spelers in cirkel, drijven den bal in ééne richting — op fluitsignaal den bal met den onderkant van de voet terugtrekken zoodanig dat hij in de andere richting rolt, zich omdraaien en den bal voortdrijven.

Veranderen van richting op elk fluitsignaal.

4. *Dribbling.*

Tusschen eene rij opeenvolgende piketten loopen — afstand ± 3 m.

a) Met de rechtervoet — binnen- en buitenkant van den voet.

b) Met de linkervoet — binnen- en buitenkant van den voet.

c) Willekeurig met linker- en rechtervoet en binnen- en buitenkant van den voet.

d) Willekeurig zooals hierboven maar een schijnbeweging maken met den voet, vóór elk piket.

5. *Overgaven.*

a) Passeeren in de breedte en in de diepte van het terrein (zie *fig. 14* en *15*).

b) Drie spelers in driehoek al loopende den bal doorgeven.

c) Zelfde oefening maar hier tegenover een tegenstrever plaatsen.

6. *Kopspel.*

Achterwaarts en zijdewaarts koppen.

(Zie oefeningen koppen.)

7. *Schijnbewegingen.*

Drie spelers op een lijn A. B. C.

A speelt den bal naar B, B speelt den bal terug naar A ; A geeft den bal terug naar B, deze laat den bal doorloopen, draait zich vlug om en geeft door naar C.

Hetzelfde spelletje begint nu tusschen B en C, dan weer terug tusschen A en B, enz.

8. *Afleidingsoefeningen en spelen.*

a) Poging om positiekiezen.

b) Wedstrijd : 6 spelers tegen 6.

c) 5 spelers in cirkel en twee in 't midden (zooals oefening 2e Les, 3-b).

N.B. — Na al deze lessen met vrucht te hebben gevolgd kan er overgegaan worden tot het inrichten van wedstrijden voor de jonge voetballers. (Zie fig. 104.)

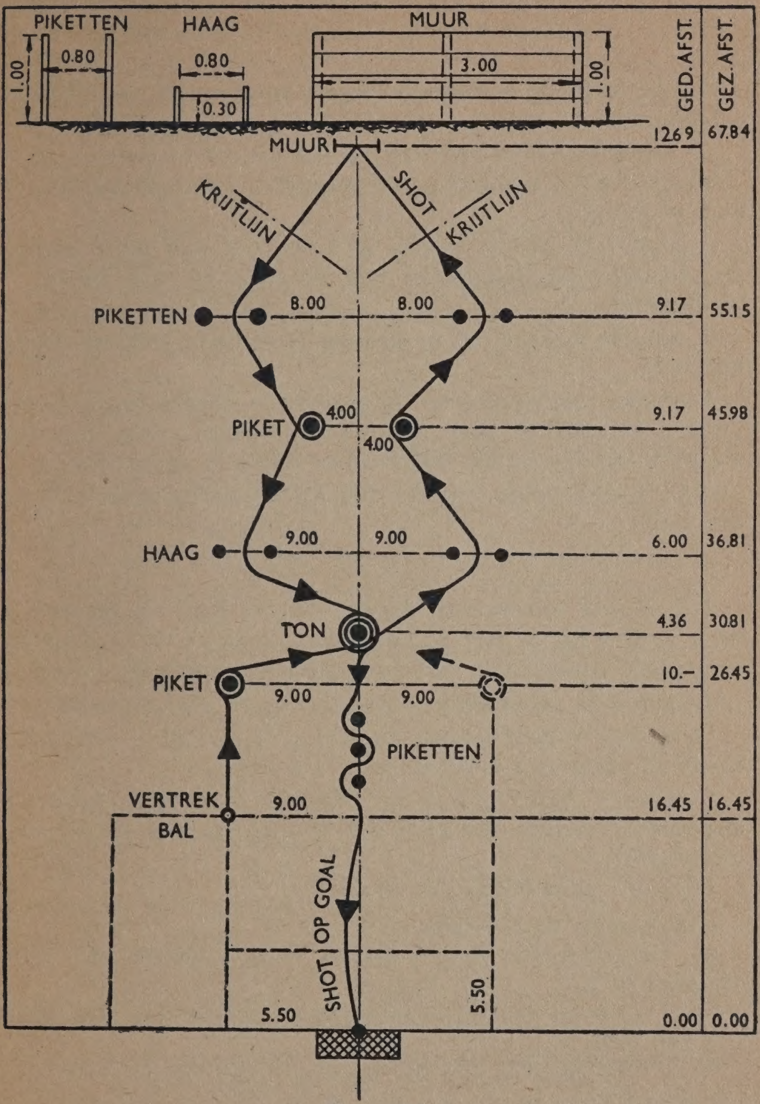
PIKETTEN
HAAG
MUUR
1.00
0.80
0.80
0.30
3.00
1.00
GED. AFST.
GEZ. AFST.
12.69
67.84
MUUR
KRIJTLIJN
SHOT
KRIJTLIJN
PIKETTEN
8.00
8.00
9.17
55.15
PIKET
4.00
4.00
9.17
45.98
HAAG
9.00
9.00
6.00
36.81
TON
4.36
30.81
PIKET
9.00
9.00
10.–
26.45
PIKETTEN
VERTREK
BAL
9.00
16.45
16.45
SHOT OP GOAL
5.50
5.50
0.00
0.00

Fig. 104.

TYPE TRAINING OM DE TECHNIEK VAN HET SPEL TE ONDERHOUDEN EN TE VERBETEREN

(Oefeningen voor den DINSDAG van elke week)

Eenige loop- en springoefeningen, sprinten en ademhalingsoefeningen.

10 minuten ballen stoppen (1 bal voor 2 spelers).

Verschillende manieren van stoppen — met de voeten, bil, buik en borst.

2 maal 100 meters loopen met den bal aan de voeten — met binnen- en buitenkant van de voet en met linker- en rechtervoet.

5 minuten kopspel — in cirkel of met twee (zie oefeningen kopspel).

5 minuten ballen stoppen en passeeren. Ballen uit de hoogte werpen en deze in twee tijden terug spelen; t.t.z. opvangen en gereedmaken in één tijd en dan zuiver terug spelen.

5 minuten trekken van den bal (zie oefeningen trekken van den bal).

— RUST —

1 toer rond het terrein loopen (zonder bal), de beenen telkens kruisen; t.t.z. met de linkervoet langs de rechterkant van de krijtlijn springen en met de rechtervoet langs de linkerkant.

10 minuten oefeningen op passeeren en onderscheppen.

Drie spelers in driehoek en één in 't midden — of vijf in cirkel en twee in 't midden.

5 minuten ballen overgeven: één bal voor twee spelers op ongeveer 7 meters van elkander (ballen op den grond en in de hoogte).

(Zie ook oefeningen *fig. 14* en *15.)*

Oefeningen op dribbling.

a) Tusschen de piketten loopen — ± 3 meters van elkander geplaatst.

b) Tweemaal met den rechtervoet — binnen- en buitenkant van den voet.

c) Tweemaal met den linkervoet — binnen- en buitenkant van den voet.

d) Tweemaal willekeurig met linker- en rechtervoet en binnen en buitenkant van den voet.

e) Tweemaal willekeurig zooals hierboven, maar rond elke piket draaien (links en rechts).

Eenige pogingen om elkander te dribbleeren.

5 minuten schijnbewegingen.

a) 25 maal over een stilliggende bal springen (beenen kruisen).

b) Drijven met den bal en beurtelings de beenen over den bal slaan.

c) Drie spelers A. B. C. op een lijn.

A speelt den bal naar B ; B speelt den bal terug naar A ; A geeft terug naar B, deze laat de bal doorloopen, draait zich vlug om en geeft door naar C. Hetzelfde spelletje begint nu tusschen B en C, dan weer tusschen A en B, enz.

(Zie oefeningen schijnbewegingen.)

— RUST —

10 minuten oefening op positiekiezen.

Drie tegen drie of vier tegen vier.

10 minuten op goal shotten.

a) Van in 't midden van het terrein vertrekken met den bal aan de voeten en naar de goal schieten op de hoogte van de backlijn.

b) Twee rijen piketten plaatsen van weerskanten van de goal — tusschen deze piketten doorloopen met den bal aan de voeten en op goal schieten (ballen langs den grond houden).

5 minuten oefening in cirkel (rechts en links).
(Zie oefening *fig. 26.)*

5 minuten Driehoekspel.

Drie spelers in driehoek al loopende den bal doorgeven, hier tegenover een tegenstrever plaatsen die den bal tracht te bemeesteren (zie *fig. 90, 91, 92* en *93)*.

Twee toeren rond het terrein loopen — 100 meters op stap gaan en dan naar de kleedkamer — zich goed wasschen — zoo mogelijk stortbad en flink afdrogen.

N.B. — Duur en aantal dezer oefeningen moeten natuurlijk aangepast worden aan de categorie van spelers welke men onder zijn leiding heeft. De leider zal hier over genoeg initiatief moeten beschikken om zekere oefeningen in te korten of te beperken en de rustperioden te vermeerderen ; b.v. bij den aanvang der oefeningen na de rustperiode van den zomer.

Waar over oefeningen gesproken werd, had ik het oog op de oefeningen op het plein en met den bal. Vergeet niet dat een speler zich ook zonder speelplein of zonder bal kan voorbereiden. Dit bestaat niet alleen in de physieke oefeningen, maar ook in de levenswijze en de manier van voeding tijdens deze periode.

Zonder uit te wijden in lange beschouwingen over wat bevoegde personen daarover reeds hebben geschreven, wil ik hier echter mijne persoonlijke overtuiging uitdrukken, dat voor hen die het tot goed voetballer willen brengen een geregeld leven noodzakelijk is. Alle buitensporigheden die met sport niets te maken hebben, moeten worden vermeden. Misbruik van tabak en alcohol brengen meer nadeel aan den sportman dan in 't algemeen durft worden erkend. Het is natuurlijk niet noodig, dat een liefhebber-voetballer er een regiem op nahoudt, voor wat eten en drinken betreft. Hij zorge alleen, zich vóór een wedstrijd of training met een lichten maaltijd tevreden te stellen, ten minste een paar uren vóór hij met spelen begint.

Wat massage betreft, zij hier alleen vermeld dat deze aan te bevelen is als ze door deskundigen wordt toegepast. Ook baden, warm of koud, zijn meestal goede middelen, maar moeten eveneens door deskundigen worden voorgeschreven.

Om te sluiten wil ik er nog bijzonder de aandacht op vestigen, dat elke opgeloopen kwetsuur, hoe licht zij ook zijn moge, goed moet worden verzorgd. Bij iederen wedstrijd en zelfs bij gezamenlijke training weze een bevoegd persoon aanwezig, die de eerste hulp bij ongelukken kan verstrekken. Vergeet daarbij echter nooit dat voor elke verwonding van eenigszins ernstigen aard, de dokter steeds de beste heelmeester is, tot wien men zich zelden te spoedig kan wenden.

HOOFDSTUK VI

NUTTIGE WENKEN VOOR DE CLUBLEIDERS

Als men zoo'n vijf en dertig jaren rond gezworven heeft langs al de sportterreinen van ons land, eerst als speler, dan als oefenmeester, ook wel eens als toeschouwer, heeft men veel kunnen hooren en zien.

Het is niet aan iedereen gegeven vele dingen te zien en te hooren zooals het hoort. Daarvoor zijn noodig : normale zintuigen en de kunst om deze te gebruiken.

Vooral dit laatste is van overwegend belang om een eerlijken kijk op sommige clubtoestanden en clubleiders te krijgen. Want velen denken voor dit laatste geroepen te zijn, doch weinigen zijn er in geslaagd, en dit niettegenstaande hunne technische- en administratieve bekwaamheid, een goed clubleider te zijn.

Het gevolg daarvan is dan gewoonlijk, dat orde, tucht en eendracht plaats maken voor inwendige twisten en voortdurende botsingen tusschen leiders eenerzijds en spelers anderzijds.

1. — MENSCHEN

Dergelijke mislukking is meestal het gevolg van de eenzijdigheid waarmede men de geheele leiding wil samentrekken op de technische of administratieve eischen der club, zonder te bedenken dat men met menschen te doen heeft, die men als spelers moet opwerken, en dat de kunst om te bevelen of te leiden even belangrijk is als een fijn technieker of reglementkenner te zijn.

De mensch is de fijnste van al de krachtvoortbrengende machines en daarom juist vergt deze de meeste en de beste zorgen.

2. — JEUGD, TUCHT EN GEZAG

De kracht van de Jeugd vormt zich zelf een baan waarlangs zij vloeit en al het gebaande is reeds het begin van vorming zelf.

De Jeugd met haar geweld heeft nochtans tucht noodig. Het geweld moet ingetoomd worden daar men alleen den teugel vrij houden mag daar waar die vaart geen hinderpalen ontmoeten kan. Niet door een forsigen schok slaagt men hierin, maar door een gepaste vingerwijzing van een vaste hand die haar kent, begrijpt en krachtig leiden wil, waartegen dit geweld storm loopt om eindelijk die kalme meesterschap te erkennen en te waardeeren.

Tucht wordt doorgaans verkeerd en slecht toegepast, omdat men niet voldoende rekenschap houdt met de opvoeding en menschenkennis, hetzij van spelers die onberedeneerd de sport beoefenen, of van clubleiders die opofferend maar wellicht onbevoegd leiden.

Tucht in de sport is het middel om in te grijpen op het gepaste oogenblik, om redelijk gezag te handhaven met het doel de spelers in de mate van het mogelijke te veredelen.

Tucht in de voetbalsport is toepasselijk voor clubleiders en spelers, daar beiden, met elkaar in nauwe voeling, moeten streven naar een gemeenschappelijk doel. Maar opdat een clubleider of een oefenmeester met vrucht de tucht handhaven kan, hoeft hij in de eerste plaats gehoorzaamheid met eerbiedvolle behandeling weten te verbinden, en moet hij zelf een voorbeeld zijn van tucht en nauwgezetheid.

De groote faktor der tucht in de sport is dus ten slotte de tuchtmeester zelf.

3. — MISVERSTAND

Als een der grootste oorzaken van wanorde, twist en hevige konflikten tusschen clubleiders en spelers mag wel het misverstand genoemd worden.

Misverstand beheerscht de meeste levens!

Het voorbehoedmiddel tegen die groote kwaal is ontegenzeggelijk menschenkennis.

4. — MENSCHENKENNIS

Wat is menschenkennis en hoe kunnen wij dit aanleeren?

Het is dan vanzelfsprekend dat deze die zich met de leiding van menschen willen bezighouden, in de eerste plaats deze menschen moet leeren kennen. En wie heeft meer aanraking met menschen van alle slag en van verschillende karakters en denkwijze dan de leiders eener voetbalclub.

't Is dus voor hen van groot belang de menschen te kennen, te bestudeeren en meer in 't bijzonder te begrijpen.

Het volstaat den clubleider niet van zijne spelers te weten, hoe ze heeten, of zij arm of rijk zijn, vlug van geest of onverstandig. Al dit weten geeft ons niet het bewijs dat wij ze kennen.

Neen, iemand kennen wil zeggen, zijne handelingen kunnen nagaan, zijn woorden en verlangens weten. Maar ook hier bij deze oppervlakkigheid niet blijven staan en indringen in den geest, de bedoeling van zijn doen en laten trachten op te sporen en te doorgronden. Iemand die weet hoe hoog een mensch kan stijgen en hoe diep diezelfde mensch kan vallen. Wie weet hoe dezelfde bezadigde speler kalm blijft in 't midden van 't hevigste van een wedstrijd en den volgenden Zondag in vuur geraakt voor een echte of veronderstelde onrechtvaardigheid. Wie weet hoe een bepaald karakter moet behandeld worden, die wordt een menschenkenner genoemd.

Zooveel spelers, zooveel verschillende karakters en daar eenheid in brengen is de taak van een idealen clubleider, die als leider er moet van bewust zijn dat hij zelf, zich nog meer moet aanpassen aan hun karakter dan de spelers aan hem, zonder nochtans zijn gezag te verliezen.

Om hiertoe te geraken steunt hij zich bijzonder op eene groote dosis takt.

5. — TAKT EN RECHTVAARDIGHEID

Takt is noodig voor eene goede leiding. Want hoe men ook vergrijsd is in de sportbeweging, dagelijks leert men wat bij, wat u zal toelaten meester te blijven van zekere toestanden die uw persoonlijk aanzien en uwen invloed bij de spelers zullen doen stijgen.

Een eerlijke clubleider mag niet vooraf uitkomsten vaststel-

len van zekere toestanden, tevens geen wenschen hebben op die uitkomsten, want menschenkennis steunt eveneens op rechtvaardigheid.

Beginnen wij dus niet met een speler te veroordeelen om daarna te onderzoeken of hij schuldig of onschuldig is.

De echte leider zoekt waarheid en niets anders dan de waarheid. Geen blinde voorliefde, die eenerzijds de fouten niet wil zien en anderzijds de klemtoon legt op de gebreken van den speler.

En indien wij dan toch een oordeel moeten vellen, laat ons voorzichtig te werk gaan, want de vreugde zal des te grooter zijn, wanneer de uitslag later bewijst dat eene zachte verklaring de juiste was.

6. — DE IDEALE CLUBLEIDER

Zooals ik reeds zegde stelt een ware clubleider zich tot taak mee te werken tot het veredelen zijner spelers, langs de sport om, en bij hen de hoogste gevoelens van sportiviteit op te voeren.

De echte clubleider moet in de eerste plaats door de tucht die hij zich zelve oplegt, eerbied en gezag weten af te dwingen. Ieder speler is gevoelig aan de manier waarop men hem aanspreekt en behandelt. Een bevel met waardigheid, natuurlijkheid maar beslist gegeven, in den vorm van een wensch uitgedrukt en zoo eenvoudig mogelijk gezegd, brengt vertrouwen bij den speler, die zich machteloos voelt voor elke poging tot weerspannigheid. In de meeste gevallen van onwil moet men niet altoos het slecht karakter van den speler opzoeken, maar veel meer in het onduidelijke of onredelijk bevel van den leider.

Naarmate de ouderdom zijner spelers zal hij meer aandacht moeten vestigen op het karakter en de opvoeding van ieder afzonderlijk en nagaan in hoever ze vatbaar zijn voor leiding en tucht, daar een koppige speler, heel dikwijls van goeden wil, doch een weinig onafhankelijk, meestal toegevend is voor eene zachte behandeling.

Zoo onlangs ontmoette ik een vooraanstaande clubleider, een eerlijk man met veel praktische zielkunde en vooral veel takt. Hij sprak mij toevallig over de leiding zijner club en vertelde mij het volgende. Ik laat hier mijn vriendelijken zegsman aan het woord :

« Wanneer een zieke eene heelkundige bewerking hoeft te
» doorstaan, dan wordt hij hierop voorbereid, 't is te zeggen,
» lichamelijk versterkt om deze bewerking met goed gevolg te
» kunnen doormaken.

» In de meeste clubmiddens handelt men verkeerd. De zieke
» speler van een club, deze die men doorgaans den koppigaard
» en weerspannige noemt, voelt dat niemand het werkelijk
» goed met hem meent. Bij de minste tekortkoming drukt men
» op zijne gebreken en vele onaangename woorden krijgt hij
» te hooren.

» Een taktvolle leider, integendeel, neemt de zieke speler
» vertrouwelijk bij hem. Hij doet beroep op zijne goede hoe-
» danigheden, misschien zeer gering, om daarna de onredelijk-
» heid van zijn gedrag duidelijk te maken, alsmede hem den
» slechten indruk te doen opmerken, die hij bij zijne mede-
» spelers gemaakt heeft. Wanneer de speler dan voelt dat hij
» iemand gevonden heeft, die hem steunt en weder wil helpen
» rechtstaan. Wanneer de leider eene gezonde atmosfeer heeft
» weten te scheppen rondom den zieken speler, dan eerst denkt
» hij er aan hem op zijne fouten te wijzen en hem de gevolgen
» van zijne handelwijze te doen inzien.

» Gesterkt door de gemoedelijkheid van den clubleider be-
» kent de speler gewoonlijk zijn misstap en belooft in 't ver-
» volg zijn best te doen om niet meer te hervallen.

Hier had nogmaals de goede clubleider overwonnen.

* * *

Besluiten wij deze kleine psychologische studie met een oproep tot de goede clubleiders. Het is ontegenzeggelijk dat vele onzer clubs hieraan behoefte hebben. Wanneer men er in kan slagen diegenen bereid te vinden, die door aanleg, maatschappelijke opleiding en positie, als 't ware voorbereid zijn om de taak van clubleider waar te nemen, dan zou ons geliefkoosd sport in belangrijke mate er bij winnen.

EINDE

Drukk. C. Govaerts, Lackbors[illegible] 110-112, Deurne-N., Tel. 501.61